

VERZAMELING

VAN

WETTEN, BESLUITEN, VERORDENINGEN ENZ. HET LEGER BETREFFENDE;
ALSMEDE DE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN
VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

BIJBLAD

BEHOORENDE BIJ DEN

MILITAIRE-SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

JAARGANG 1857.

TE BREDA,
BIJ BROESE & COMP.

1857.

YANKEE

1893

THE

OF THE

OF THE

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

1893

INHOUD.

A.

ADJUDANTEN (’s Konings.) Wijziging in de uniform. Zie <i>Kleeding en Uitrusting.</i>	
ADMINISTRATIE. Zie <i>Militaire Administratie</i>	
ADMINISTRATIEKOSTEN. Maximum der jaarlijks te doene uitgaven. <i>Besluit van 22 November 1856, N°. 59.</i>	Blz. 1.
ARTILLERIE. Zie <i>Magazijnmeesters.</i>	

B.

BASTIONS. Bepaling dat het bastion Ginneken te Breda, voortaan zal zijn genaamd »bastion Chassé.” <i>Besluit van den 22sten Junij 1857, N°. 20.</i>	» 65.
BEVORDERINGEN. Bevordering van Z. K. H. den Prins van Oranje, tot luit.-kolonel van het leger in Nederlandsch Indië. <i>Besluit van 22 Januarij 1857, N°. 37.</i>	» 33.
— Idem tot kolonel. <i>Besluit van den 5den September 1857, N° 16 B.</i>	» 78.
— Idem tot kolonel bij het leger in Nederlandsch Indië. <i>Besluit van den 4den September 1857, N°. 81.</i>	» 78.
— van militairen over wie een onteerend vonnis is uitgesproken. Wijziging der aanschrijving dd. 15 Mei 1846, N ^o . 23 B. <i>Circulaire van den 4den December 1857, N°. 6 B.</i>	» 96.
BOEKWERKEN EN KAARTEN. Kennisgeving der uitgave eener <i>Handleiding tot het vervaardigen van Kaarten. Circulaire van den 22sten April 1857, N°. 32 B.</i>	» 47.
— Idem eener algemeene <i>Land- en Zeekaart van de Nederl. Overzeesche bezettingen. Circulaire van den 24sten April 1857, N°. 3 B.</i>	» 47.
— Idem <i>Handleiding tot de beoefening der dierkunde. Circulaire van den 4den Julij 1857, N°. 2 B.</i>	» 66.
BORGSTELLINGEN (PERSONELE.) Bepaling dat op de grosse der acte vermeld moet staan, dat zij afgegeven zijn ten behoeve van den Staat der Nederlanden. <i>Circulaire van den 19den Mei 1857, N°. 1 B.</i>	» 61.
BURGERLIJKE BEDIENINGEN. Nadere bepalingen betrekkelijk het toekennen van burgerlijke bedieningen, op grond van twaalfjarige vrijwillige dienst. <i>Circulaire van den 27sten April 1857, N°. 22 B.</i>	» 48.

C.

CONTRACTEN VAN AANBESTEDING. Waarschuwing tegen het stellen van amphiatiën op contracten. <i>Circulaire van den 3den Junij 1857, N°. 31 B.</i>	» 56.
---	-------

D.

DEPÔTS. Plaatsing der officieren bij de depôts. <i>Circulaire van den 18den Februarij 1857, N°. 29 B.</i>	» 35.
DUITSCHER BOND. Bepalingen nevens het transporteren van militaire dienstplichtigen, door den D. B. gereclameerd. <i>Circulaire van den 30sten November 1857, N°. 4 B.</i>	» 95.

E.

EXERCITIE-REGLEMENTEN.	Verkrijgbaarstelling van het herzien en gewijzigd Voorschrift op het tiraileren. <i>Circulaire van den 5den Januarij 1857, N°. 20 B.</i>	Blz. 10,
---	Idem eener nieuwe uitgaaf van de <i>Handleiding voor het onderwijs in de Gymnastiek. Circulaire van den 15den Januarij 1857, N°. 3 B.</i>	» 14.
---	Idem eener <i>Handleiding voor het vervangen van buiten staat gestelde trekpaarden, en Voorschrift voor het bivouacqueren van batterijen. Circulaire van den 30sten April 1857, N°. 14 B.</i>	» 49.
---	Idem der gewijzigde <i>Linieschool. Circulaire van den 14den Mei 1857, N°. 15 B.</i>	» 52.
---	Idem der gewijzigde <i>Soldatenschool. Circulaire van den 16den Junij 1857, N°. 6 B.</i>	» 64.
---	Idem der gewijzigde <i>Pelotonsschool. Circulaire van den 17den Julij 1857, N°. 16 B.</i>	» 71.
---	Idem van het <i>Nieuw Voorschrift voor de bediening van het Veldgeschut, Stukkenschool voor de Veld- Artillerie. Circulaire van den 22sten Julij 1857, N°. 10 B.</i>	» 71.
---	Idem Idem voor de <i>Rijdende Artillerie. Circulaire van den 12den September 1857, N°. 9 B.</i>	» 87.

F.

FONDS VOOR ONDEROFFICIEREN.	Verslag der rekening en stand van het Fonds op 31 December 1856. <i>Circulaire van den 2den Mei 1857, N°. 33 B.</i>	» 59.
FOURAGE VOOR EEN DERDE DIENSTPAARD:	Zie <i>Kavallerie.</i>	

G.

GENEESKUNDIGE DIENST.	Bepaling der regthebbenden op geneeskundige hulp en middelen. <i>Circulaire van den 20sten Februarij 1857, N°. 72 B.</i>	» 35.
---	Bepaling nopens het visiteren van manschappen voor de Indische dienst. <i>Circulaire van den 15den Mei 1857, N°. 63 B.</i>	» 53.
---	Bepaling dat de officieren van gezondheid bij het koloniaal werfdepôt niet onder het personeel der geneeskundige dienst begrepen zijn. <i>Besluit van den 11den Junij 1857, N°. 98.</i>	» 63.
---	Vernieuwde aanbeveling tot vaccinatie en revaccinatie. <i>Circulaire van den 31sten Augustus 1857, N°. 5 B.</i>	» 76.

H.

HUWELIJKEN.	Vergunning aan de magazijnsknechts der Artillerie tot het aangaan van een huwelijk. <i>Circulaire van den 23sten December 1856, N°. 25 B.</i>	» 5.
HARNACHEMENT.	Zie <i>Kleeding en Uitrusting.</i>	

I.

INENTING.	Zie <i>Geneeskundige dienst.</i>	
INFANTERIE.	Bepaling dat de officieren die bij de Normaal-Schietschool zijn gedetacheerd geweest, bij de tirailleurkompagnien moeten worden geplaatst. <i>Circulaire van den 17den December 1856, N°. 69 B.</i>	» 13.

- INFANTERIE. Vermeerdering van het getal soldaten bij de tirailleur-kompagnien. *Circulaire van den 26sten Junij 1857, N°. 32 B.* Blz. 65.
 — Bepaling dat de officieren die aan den winterrijcursus deelnemen, te paard het bataillon moeten doen manoeuvreren. *Circulaire van den 19den October 1857, N°. 8 B.* 89.

K.

KAARTEN. Zie *Boekwerken*.

- KAVALLERIE. Magtiging tot het verleenen van premiën; bepaling nopens het verleenen van fourage voor een derde dienstpaard en het zenden van kavallerie-officieren buitenslands. *Bestuit van den 13den Mei 1857, N°. 58.* 57.
 — Harnachement. Zie *Kleeding en uitrusting*.
 — Zie *Wapening*.

- KLEEDING EN UITRUSTING. Bepaling betrekkelijk het ledergoed der infanterie en de trommen. *Circulaire van den 1sten December 1856, N°. 53 B.* 1.
 — Verschillende bepalingen betrekkelijk de kleeding en uitrusting. *Circulaire van den 1sten December 1856, N°. 53 B.* 1.
 — Bepaling der uniform van de Magazijnmeesters der Artillerie *Bestuit van den 25sten December 1856, N°. 69.* 7.
 — Bepaling nopens het gebruik van het harnachement. *Circulaire van den 27sten Januarij 1857, N°. 40 B.* 14.
 — Bepaling betrekkelijk de kleeding- en uitrustingsstukken der manschappen die bij het korps Marechaussées worden overgeplaatst. *Circulaire van den 21sten Maart 1857, N°. 34 B.* 42.
 — Nieuwe bepalingen betrekkelijk de ruimnaald. *Circulaire van den 26sten Mei 1857, N°. 45 B.* 54.
 — Wijziging in de uniform van 's Konings adjudanten. *Bestuit van den 12den Junij 1857, N°. 84.* 64.
 — Verbetering der aanschrijving betrekkelijk de ruimnaald. *Circulaire van den 6den Julij 1857, N°. 38 B.* 67.
 — Bepalingen betrekkelijk de chevrons bij het regiment Veld-Artillerie. *Circulaire van den 9den December 1857, N°. 49 B.* 97.

- KOLONIALE DIENST. Visiteren der manschappen. Zie *Geneeskundige dienst*.
 — Uitbreiding van het werfdepôt. Zie *Wurfdepôt*.
 — Aanvulling van hoofd- en verdere officieren bij de landmagt in West-Indië. *Bestuit van 12 November 1857, N°. 56.* 91.

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE. Benaming, zamenstelling, kader en reglement. *Bestuit van den 13den Julij 1857, N°. 40.* 67.

KWARTIERMEESTERS. Aanvragen om verlof. Zie *Verloven*.

M.

MAGAZIJNSKNECHTS. Vergunning tot het aangaan van een huwelijk. *Circulaire van den 23sten December 1856, N°. 25 B.* 5.

MAGAZIJNMEESTERS DER ARTILLERIE. Bepaling hunner uniform. Zie *Kleeding- en Uitrusting*.

MARECHAUSSÉE. Verhooging van soldij. Zie *Soldijen en Toelagen*.

— Zie *Kleeding en Uitrusting*.

- MEDAILLES. Bepaling dat de medaille der Citadel van Antwerpen, gedragen door den generaal CHASSÉ, aan het vaandel van het 7de regt. inf. zal worden gehecht. *Besluit van den 13den Junij 1857, N°. 143.* . . . Blz. 57.
- MILITAIRE ADMINISTRATIE. Nadere voorschriften nopens het beheer en de verantwoording bij sommige korpsen en etablissementen van het leger. *Circulaire van den 8sten September 1857, N°. 44 B.* " 81

N.

- NORMAAL-SCHIETSCHOOL. Uitkomsten verkregen gedurende het jaar 1856. " 41.

O.

- OFFICIEREN. Intrekking van eene maand verlof met vol traktement. *Zie Verloven.*
 --- Overplaatsing van de veldbataillons bij de depôts. *Zie Depôts.*
- OFFICIERS-EXAMEN. Bepaling nopens het extract uit het strafregister der onderofficieren. *Zie Strafregister.*

P.

- PAARDENARTSEN. Formatic van het personeel der paardenartsen. *Besluit van den 25sten December 1856, N°. 54.* " 47.
- Invoering van voormeld besluit. *Circulaire van den 6den Januarij 1857, N°. 70 B.* " 20.
- Instructie voor de veterinaire dienst bij het leger. " 20.
- POSTERIJEN. Vrijstelling van port voor de briefwisseling tusschen verschillende militaire autoriteiten. *Besluit van 23 Februarij 1857, N°. 41.* " 39.
- Idem. *Circulaire van den 9den Maart 1857, N°. 3 B.* " 41.
- Idem tusschen de kommandanten der brigaden Marechaussee in dit Rijk en die in België. *Circulaire van den 4den Junij 1857, N°. 69.* " 64.
- PREMIËN voor het beste dienstpaard. *Zie Kavallerie.*
- PROGRAMMA van een door het Ministerie van Oorlog in Sardinië uitgelooften prijs voor een verbeterd handvuurwapen. " 43.

R.

- RUCURSUS der Infanterie-officieren. *Zie Infanterie.*

S.

- SCHADELOOSSTELLINGEN aan de gemeentebesturen gedurende 1837, voor huisvesting, voeding en transporten, ten behoeve van het leger. *Besluit van 25 December 1856, N°. 91.* " 5.
- SCHRIJVERS. Vermeerdering van het getal schrijvers met één. *Besluit van den 8sten Junij 1857, N°. 49.* " 62.
- SOLDIEN EN TOELAGEN. Bepaling der toelagen die gedurende 1857 bij de korpsen van het leger zullen worden te goed gedaan. *Circulaire van den 1sten December 1856, N°. 53 B.* " 4.
- Verhooging van traktement bij het wapen der Marechaussee. *Besluit van 25 December 1856, N°. 73.* " 6.
- Verhooging van de soldijen en het reisgeld gedurende 1857. *Circulaire van den 31sten December 1856, N°. 85 B.* " 8.
- Wijziging der bepalingen van het traktement der officieren met verlof. *Besluit van den 25sten December 1856, N°. 74 B.* " 9.
- Verhooging van de soldijen der onderofficieren en manschappen bij de tirailleur-kompagnieën. *Besluit van den 27sten Julij 1857, N°. 38.* " 72.

R E G I S T E R.

V

SOLDIJEN EN TOELAGEN.	Uitbreiding van voormeld besluit van 27 Julij 1857, N ^o . 38. <i>Besluit van 15 Augustus 1857, N°. 75.</i>	Blz. 77.
STAMBOEK.	Bepalingen nopens het vernietigen van stukken tot het Stamboek behoorende. <i>Circulaire van den 26sten Augustus 1855, N°. 40 B.</i>	» 75.
STRAFREGISTER.	Bepaling dat het extract uit het strafregister der onder-officieren die tot het officiers-examen in aanmerking komen, al de straffen moet bevatten. <i>Circulaire van den 26sten Februarij 1857, N°. 22 B.</i>	» 40.

T.

TIRAILLEUR-KOMPAGNIËN.	Zie <i>Infanterie</i> .	
TRANSPORTEN.	Opheffing der stoombootdienst tusschen Middelburg 'en Bergen-op-Zoom. <i>Circulaire van den 18den Februarij 1857, N°. 14 B.</i>	» 34.
---	Tarief van verminderde vrachtprijzen op de stoomboot <i>de Maas</i> ; in de vaart tusschen Venlo en Rotterdam. <i>Circulaire van den 3den April 1857, N°. 58 B.</i>	» 44.

V.

VERLOVEN.	Bepaling van het traktement gedurende den verloftijd. <i>Circulaire van den 25sten December 1856, N°. 88 B.</i>	» 9.
---	Intrekking van het verlof met vol traktement aan de officieren met het geven van onderwijs belast. <i>Circulaire van den 4den February 1857, N°. 40 B.</i>	» 34.
---	De aanvragen om verlof der kwartiermeesters moeten voorzien zijn van het visum van den militairen intendant. <i>Circulaire van den 13den Maart 1857, N°. 26 B.</i>	» 41.
VETERINAIRE DIENST.	Instructie voor de veterinaire dienst bij het leger.	» 20.

W.

WAPENING.	Bepaling nopens de geweren waarvan de loopen onbruikbaar zijn. <i>Circulaire van den 12den December 1856, N°. 20 B.</i>	» 3.
---	Invoering van nieuwe aftrekkers voor karabijnen. <i>Circulaire van den 25sten November 1857, N°. 2 B.</i>	» 95.
WEDUWEN- EN WEEZENKAS.	Rekening en Verantwoording van de Directie, over den jaer 1855. <i>Circulaire van den 16den December 1856, N°. 34 B.</i>	» 3.
WERFDEPÔT (KOLONIAAL).	Uitbreiding van het wapen bij dat korps. <i>Bestuit van den 17den Mei 1857, N°. 67.</i>	» 53.
---	Aanbeveling nopens het toelaten van manschappen voor de koloniale dienst. <i>Circulaire van den 27sten Mei 1857, N°. 22 B.</i>	» 55.
---	Zie <i>Geneeskundige dienst</i> .	
WEST-INDIË.	Zie <i>Koloniale Dienst</i> .	

Z.

ZEGEL.	De kontrakten en accoorden wegens leverantiën aan Militaire Hospitalen, vereischen twee gezegelde expeditiën. <i>Circulaire van den 25sten Februarij 1857, N°. 44 B.</i>	» 38.
--------	---	-------

INSTRUCTIE-BATAILLON.	Statistiek overzicht der uitkomsten van het bataillon.	» 1.
-----------------------	--	------

Verslag van de Commissie van Rapporteurs van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, omtrent het Xde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den jare 1857.	Blz.	1.
Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag van de Commissie van Rapporteurs uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal, op het Xde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den jare 1857.	»	2.
Aanwijzing der Veranderingen in het Ontwerp van wet tot vaststelling der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1857. Hoofdstuk X Departement van Oorlog.	»	3.
Ontwerp van wet op de Nationale Militie, aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij Koninklijke Boodschap van den 27sten April 1857.	»	4.
Memorie van toelichting op het ontwerp van wet op de Nationale Militie.	»	25.
Staatsbegrooting voor het jaar 1858, Xde Hoofdstuk. Ontwerp van wet.	»	41.
Idem, Memorie van toelichting.	»	45.
Idem, Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs van de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, N°. 115.	»	49.
Idem, Memorie van Beantwoording der Regering, op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, N°. 129, met bijbehorende Nota.	»	58.

BIJBLAD

TOT DEN MILITAIRE-LECTATOR VAN 1857.

WETTEN, BESLUITEN, VERORDENINGEN, ENZ.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau der Militaire
Administratie.*

N°. 55 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan het besluit des Konings van den 22sten November ll. n°. 59, waarbij Zijne Majesteit onder anderen heeft gelieven te bepalen :

a. dat gedurende het jaar 1857, voor de verschillende fondsen van inwendig beheer en andere onderwerpen van de dienst, bij de korpsen van het leger, de toelagen zullen worden te goed gedaan en aan het Rijk in rekening gebragt, welke daarvoor, op de hierbijgevoegde tabellen litt. A, B, C en D (*) zijn aangewezen ;

b. dat het maximum der jaarlijks te doene uitgaven voor administratiekosten bij de verschillende korpsen van het leger, gedurende opgemeld jaar, zoodanig wordt vastgesteld, als op de almede hierbijgevoegde tabelle litt. E is omschreven, mitsgaders dat daaruit, wegens schadeloosstelling voor bureaustkosten, aan de daarop regthebbende officieren en anderen, gedurende meergemeld jaar, zoodanige sommen zullen worden uitbetaald, als op den insgelijks hierbijgevoegden staat litt. F, worden uitbetaald ;

b. dat het ledergoed voor het wapen der *Infanterie*, voortaan zal bestaan uit eene om het lijf gesloten *koppel* met koperen slot, waarop het nummer van het regiment of een granaat of hoorn geplaatst ; wordende de patroontasch, door middel van een breeden *schuiver* of *passant*, aan eerstgemeld voorwerp bevestigd en wijders voorzien van losse *bajonet-* en *sabeldraggers*, terwijl de patroontasch daarenboven, ter weerszijde van achteren, door twee smalle *verlengstukken*, aan de draagriemen van den randsel geplaatst, wordt ondersteund ; en

d. dat de thans in gebruik zijnde trommen bij het leger, achterevolgens, naar gelang der behoefte, bij eventuele vernieuwing, zullen worden vervangen door eene soort van *trommen van verkorten vorm*, naar het model, door het Departement van Oorlog vast te stellen.

Brengt voorschreven besluit des Konings, mits deze, ter kennis van de onderscheidene militaire autoriteiten en korpsen, en bepaalt tevens :

1°. dat de soort en de hoeveelheid der voorwerpen, waaruit de kleeding en uitrusting der onderofficieren en manschappen, gedurende gemeld jaar, bij de

(*) Bij deze aanschrijving behooren twintig tabellen (litt. A tot en met U), wier groote uitgebreidheid ons belet, ze in onze Bijlagen op te nemen. De tekst van de aanschrijving zelve geeft buitendien aan, in welke van die tabellen men eventueel een of ander der daarin opgenomen onderdeelen kan vinden.

verschillende wapens en korpsen zal bestaan, zoodanig zullen moeten wezen, als op de staten litt. G, H en I is omschreven;

2°. dat de wollen stoffen voor de kleeding der onderofficieren en manschappen, over gezegd jaar, aangeschaft en uitgegeven moeten worden, tegen de prijzen op den staat litt. K aangewezen;

3°. dat de voorwerpen van nieuwe kleeding en uitrusting, aan de daarbij belanghebbenden op rekening gesteld of uitgegeven moeten worden, tegen de prijzen daarvoor op de staten litt. L, M en N bepaald, terwijl bij het aanschaffen dier goederen, de bedoelde prijzen als *maximum* moeten worden beschouwd;

4°. dat de voorwerpen van ledergoed en paardentuig, van wapenen en van nachtligging, waarvan de onderscheidene korpsen moeten zijn voorzien, mitsgaders de prijzen en de tijd van duur, voor ieder dier voorwerpen vastgesteld, omschreven zijn op de staten litt. O, P en Q;

5°. dat voor de goederen in de rijks-gevangenissen aangemaakt wordende, door de korpsen confectieloonen moeten worden vergoed, welke daarvoor op den staat litt. R, uitgetrokken zijn;

6°. dat de hoeveelheden stoffen en goederen, mitsgaders die der verwisselstukken voor slagvuurwapenen, welke in de magazijnen bij de korpsen als voorraad moeten zijn opgelegd, zoodanig zullen behooren te wezen, als die omschreven zijn op de staten litt. S, T en U;

7°. dat de stoffen en goederen, op den laatsten December aanstaande, in de magazijnen der korpsen aanwezig, tegen de prijzen daarvoor, voor het volgend jaar bepaald, in de waarde dier magazijnen moeten worden overgebracht, terwijl het verschil tusschen de gezegde prijzen en die, waartegen de bedoelde stoffen en goederen thans genoteerd staan, op den staat litt. VV, behoorende bij de magazijns-verantwoording over het loopend kwartaal, verrekend moet worden; met uitzondering echter van de voorwerpen tot het nachtleger behoorende; van de *laarzen en schoenen*; van de *oud-model kleeder- en schoenborstels* en de *tromstokken*; van de *randsets met toebehooren* en de *bajonetscheeden*; en van de *kapotten, de lakensche pantalons* en *mouwvesten van reeds vroeger vervallen modellen*, welke op den 1sten Januarij aanstaande in de bedoelde magazijnen voorhanden zijn, en die allen, tegen de vroeger daarvoor bepaalde prijzen, uitgegeven moeten worden;

8°. dat alsnu bij de korpsen van het leger, ter voorziening in de behoefte voor het jaar 1837, contracten moeten worden gesloten voor de leverance van al de voorwerpen, de kleeding en uitrusting, het ledergoed en paardentuig, mitsgaders het nachtleger bij de troepen uitmakende, met uitzondering, *bij het wapen der Infanterie*, van *patroontasschen, patroonzakjes, patroontasch-handeliërs, sabel- en bajonetskoppels, sabel- en bajonetscheeden, trommen, tromdraagriemen en slagbanden*, alsmede het ledergoed van *nieuw-model*; bij het *bataillon Mineurs* en *Sappeurs*, van *trommen, tromdraagriemen* en *slagbanden*, en voorts in het algemeen, van de *ijzeren bedkribben* ten dienste van het nachtleger, mitsgaders van de *onderofficieren en uitmonstering lakens en saajen*; zullende tot het aangaan van contracten voor sommige der opgenoemde artikelen, voor zooveel nodig, later magtiging worden verleend;

9°. dat de invoering van het hiervoren, bij punt c bedoeld ledergoed, geleidelijk en achterevolgens zal plaats hebben, te beginnen met de 5de compagnie van ieder batalion infanterie; zullende de verschillende daartoe behoorende voorwerpen, te zijner tijd, door de zorg van het Departement van Oorlog aan de korpsen worden verstrekt;

10°. dat de *nieuwe kapotten*, welke op den 1sten Januarij aanstaande, in de magazijnen der korpsen in voorraad zijn, en die nog niet van *omgestlagen kragen* zijn voorzien, met uitzondering echter van die bij het regiment veldartillerie voorhanden, naar de laatstelijk voor die kleedingstukken aangenomen modellen veranderd, en vervolgens, tegen de, bij deze beschikking daarvoor vastgestelde prijzen, in de waarde van het magazijn zullen worden overgebracht; zullende het verschil deswege, op den staat litt. VV, behoorende bij de ma-

gazijns-verantwoording, moeten worden verrekend; terwijl van de kosten, op het vermaken van de bedoelde kleedingstukken vallende, berekend volgens de tarieven, daarvoor, bij de beschikkingen van het Departement van Oorlog, van den 25sten September 1855, n°. 51 *B*, voor zooveel het wapen der Infanterie en het bataillon Mineurs en Sappeurs, en van den 17^{den} April II., n°. 52 *B*, voor wat de korpsen artillerie aangaat, gegeven, door de hoofdadministratiën der betrokken korpsen, onder dagteekening van den 1sten Maart aanstaande, eene declaratie *in duplo*, door tusschenkomst van de militaire intendanten in de administratieve directiën, aan gemeld departement zal behooren te worden ingediend;

11°. dat bij het instructie-bataillon, ten behoeve van jeugdige militairen, te wier aanzien zulks geraden mogt worden geoordeeld, *linnen* of *katoenen* voorwerpen van kleeding zullen kunnen worden aangeschaft, van kleiner dimensiën dan voor de 5de taille zijn voorgeschreven, welke goederen alsdan ook op rekening der belanghebbenden zullen moeten worden gesteld, tegen de mindere prijzen waarvoor zij zijn aangeschaft.

's Gravenhage, den 1sten December 1856.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bureau der Artillerie.

N°. 20 *B*.

's GRAVENHAGE, den 12^{den} December 1856.

Ik heb de eer UWEG. te magtigen, bevelen uit te vaardigen om als algemeen maatregel met wijziging van de deswege bestaande bepalingen bij de korpsen onder uwe bevelen, te gelasten, jaarlijks vóór den aanvang der schietoefeningen, en verder telkens wanneer de wapens bij de geweermakers in kostbare herstelling komen, door het uitnemen der staartschroeven de loop te doen onderzoeken, ten einde geene belangrijke herstellingen aan geweren te doen verrigten, waarvan de loop onbruikbaar zijn.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bon FORSTNER VAN DAMBENY.

Aan

de Heeren Generaal-Majoor's kommanderende de Brigaden Infanterie en de Reserve-brigade.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 54 *B*.

's GRAVENHAGE, den 16^{den} December 1856.

De een en veertigste jaarlijksche rekening en verantwoording van de Directie der Weduwen- en Weezenkas voor de Officiëren van de Landmagt, over den jare 1855, door mij opgenomen en gesloten zijnde, heb ik de eer de uitkomst daarvan aan het Leger mede te deelen.

De Ontvangst heeft bestaan :

- 1°. Van officieren tot het Leger behoorende :
(met inbegrip van de contributiën der officieren in *West-Indië*)
 - a. Gewone contributie *f* 72,095,26^s.
 - b. Doorlopende idem *f* 25,551,59.
 - c. Contributie bij vermeerdering van tractement *f* 28,446,98.
 - d. Inleggelden en verhooging van dezelve *f* 51,598,91.
Te zamen *f* 157,490,74^s.
- 2°. Van gepensionneerde officieren :
 - a. Gewone contributie *f* 10,568,25^s.
 - b. Doorlopende idem *f* 10,857,96.
 - c. Inleggelden en verhooging van dezelve *f* 1,256,99^s.
Te zamen *f* 22,643,21.
- 3°. Op de pensioenen van weduwen en de onderstandgelden van weezen ingehouden wegens onaangetuurd fournissement en inleggelden *f* 588,26.
- 4°. Contributie van hertrouwde weduwen, naar aanleiding van art. 7 van het Koninklijk Besluit van den 17. Julij 1854, n°. 100 *f* 588,00.
- 5°. Twee percent van het bedrag der gedane leverantiën aan de korpsen van het leger, ingevolge art. 1 van het Koninklijk Besluit van den 5. November 1842, n°. 71 *f* 14,515,82.
- 6°. Renten van ingeschreven kapitalen op het Grootboek der publieke schuld *f* 70,875,00.
- 7°. Subsidie uit 's Rijks schatkist, toegestaan bij de wet van den 50. December 1854 (*Staatsblad* n°. 188) *f* 12,000,00.

Makende alzoo eene totale ontvangst van *f* 278,499,05^s.

Waartegen de uitgaven zijn geweest :
(met inbegrip van de gedane betalingen in *West-Indië*)

- 1°. Het nadeelig saldo op 1 Januarij 1855 *f* 97,818,15^s.
- 2°. Voor pensioenen aan weduwen *f* 266,004,28.
- 3°. Toelagen aan 18 weduwen voor 52 kinderen boven het getal van drie *f* 1548,15.
- 4°. Onderstandgelden voor 42 ouderlooze kinderen *f* 5707,26.
- 5°. Begrafeniskosten van 46 overleden officieren *f* 4,600,00.
- 6°. Restitutie van inleggelden aan een uit Zijner Majesteits dienst ontslagen officier, alsmede van ten onregte ingehouden contributiën *f* 469,81.
- 7°. Uitkeering aan een verminkt militair van de rente van een daartoe gedeponceerd kapitaal *f* 195,00.
- 8°. Aan den Amanuensis, als defrojement wegens schrijf- en drukloon, enz. *f* 200,00.

Te zamen *f* 574,542,65^s.

Zoodat op 1 Januarij 1856 meerder uitgegeven dan ontvangen is *f* 96,045,62.
(Zijnde derhalve het nadeelig saldo der rekening, gedurende het jaar 1855, verminderd met *f* 1774,55^s.)

Blijft voorhanden aan inschrijvingen op het Grootboek der publieke schuld, rentende 2½ pCt., eene kapitale som van *f* 2,855,000,00.

Op den 1. Januarij 1855 bedroeg het getal weduwen 635.

Hetwelk in het jaar 1855 is vermeerderd met 41.

Te zamen 694.

Daarentegen zijn er overleden 52.

Hertrouwd geene.

Waardoor op 1 Januarij 1856 het getal gepensionneerde weduwen bedraagt 662.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{de}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bureau der Artillerie.

N°. 25 B.

's GRAVENHAGE, den 25sten December 1856.

Ik heb de eer UWEG. te magtigen om voortaan aan de Magazijns-knechts en andere personen, betrekkingen bekleedende, vallende in de termen der wet van den 24sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 92), bij uwe onderhoorige Directie of Inspectie, bijaldien zij daartoe het verlangen te kennen geven, de toestemming te verlenen tot het aangaan van een huwelijk, mits hunne aanstaande echtgenooten voldoen aan de voorwaarden vervat in punt 4 van de aanschrijving dezerzijds van den 24sten November 1849 n°. 29 B^{is} (*Recueil militaire*, bladz. 158).

De Minister van Oorlog,

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de Heeren Directeuren der 1° en 2° Artillerie-Directie.
Den Heer Kolonel, Directeur der Artillerie-, Stapel-
en Constructie-Magazijnen.
Den Luitenant-Kolonel Inspecteur der draagbare
wapenen.

25 December 1856.

N°. 91.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien Art. 5 van het Reglement op de huisvesting en voeding van marsche-
rende troepen van den 5^{den} Augustus 1814, n°. 55, houdende bepalingen nopens
het bedrag der schadeloosstellingen voor dit onderwerp aan de ingezetenen toe
te kennen.

Gezien almede Art. 15 en 22 van hetzelfde reglement, het bedrag bepalende
der vergoedingen voor het verstrekken van transportmiddelen waarvan de lever-
ring van de inwoners wordt gevorderd.

In aanmerking nemende dat de aanhoudende duurte der voornaamste levens-
behoeften, de prestatien van den opgemelden aard, ten behoeve van het leger,
voor de ingezetenen te bezwarend maakt, op den voet der schadeloosstellingen
daarvoor bij het aangehaald Reglement toegekend.

Gelet op Ons besluit van den 21sten December 1855, n°. 76, houdende vast-
stelling van het bedrag der schadeloosstellingen, gedurende het loopend jaar,
voor het verstrekken zoowel van huisvesting en voeding, als van transport-
middelen, ten behoeve van het Leger, aan de Gemeentebesturen te kwijten;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 24sten December
1856, n°. 14 B.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat ook gedurende het jaar
1857, voor de verschillende onderwerpen, in laatstgemeld besluit vermeld, van
's Rijks wege, dezelfde schadeloosstellingen zullen worden te goed gedaan, als
bij meergenoemd besluit, voor de dienst van het loopend jaar zijn toegestaan.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 25sten December 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

25 December 1856.

N°. 75.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien het Koninklijk besluit van den 9^{den} December 1845, N°. 102, houdende bepalingen nopens de zamenstelling, de traktementen, soldijen enz. van het wapen der Koninklijke Marechaussée.

Gezien almede het nader besluit van den 15^{den} Januarij 1845, N°. 85, houdende de instelling van Schrijvers ook bij genoemd wapen, op de daarvoor almede vastgestelde belooning.

In aanmerking nemende dat de aanhoudende duurte der voornaamste levensbehoefden, en het daaruit voortvloeiend bezwaar voor de onderofficieren en verdere manschappen van verschillende graden bij de Marechaussée, de noodzakelijkheid hebben doen inzien, om het bedrag der soldijen, zoo als dit bij de opgemelde verordeningen is vastgesteld, voor de belanghebbenden in het algemeen te verhoogen.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 24sten December 1856, n°. 16 B.

Hebben goedgevonden en verstaan, met uitbreiding in zoo ver van de bepalingen, het navolgende vast te stellen, te weten:

- 1°. dat aanvang nemende met den 1sten Januarij 1857, en voortaan, het traktement voor de opperwachtmeesters bij de kompagniën Marechaussée, respectievelijk met een bedrag van *vijftig gulden* (f 50,—) per jaar verhoogd en alzoo gebragt zal worden op *zeven honderd vijftig gulden* (f 750,00) 's jaars.
- 2°. dat de soldijen der verdere onderofficieren en manschappen van verschillende graden bij de evengenoemde kompagniën insgelijks van en met laatstgemelden datum en voortaan zullen worden vermeerderd met *tien cent* (f 0,10) per man en per dag.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden, aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 25sten December 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 84 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 25sten dezer, n°. 69, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Herzien de bepalingen in het besluit van den Souvereinen Vorst van den 9^{den} Januarij 1815, n°. 10, mitsgaders in de Koninklijke besluiten van den 25sten December 1829, n°. 104 en van den 27sten April 1848, n°. 65 vervat, nopens de uniform van de magazijnmeesters der artillerie;

Gelet op Ons besluit van den 19^{den} September 1855, n°. 85, met betrekking tot de tenue der daarbij ingestelde categorie van magazijnmeesters, geen officier zijnde;

Op de voordragt van onzen Minister van Oorlog van den 24sten dezer, n°. 12 B.

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zoover van de aangehaalde verordeningen, te bepalen, dat de uniform van de magazijnmeesters der artillerie voortaan zal zijn, als volgt:

DIE DER OFFICIEREN.

Korte jas van donker blaauw laken, op de borst met ééne rij van negen gebombeerde vergulde knopen, waarop twee overkruis liggende kanonnen; — staande open kraag van zwart fluweel, hoog 3½ duim, van onderen met een haak gesloten; en van daar ter weerszijden schuins oplopende en aan de hoeken afgerond; — de opslagen der mouwen met eene punt uitlopende, en met twee kleine uniformknopen gesloten; — de kraag en opslagen, mitsgaders de vóór- en achterpanden en de zakkleppen gebieds met rood laken; op ieder der zakkleppen en op de taille twee groote uniformknopen.

De korte jas moet zoodanige lengte hebben, dat de onderkant van voren tot op elf duimen boven het midden van de knie afhange.

Pantalon van donkerblaauw laken, van voren met eene gulp, en in de buitennaden eene bies van rood laken.

Voorts *schacot*, *kwartiermuts*, *overjas*, *halsdas*, *epauletten* en *passanten*, *wit zeemlederen handschoenen*, *sabeldragons*, *sabel* en *sabelkoppel*, zoo als een en ander voor de officieren bij de vesting-artillerie is vastgesteld, en eindelijk *laarzen zonder sporen*.

DIE DER MAGAZIJNMEESTERS VAN DE 5de KLASSE, GEEN OFFICIER ZIJNDE :

Korte jas als voor de officieren-magazijnmeesters, *zonder epauletten* en *pas-santen*, de kraag omboord met een smal borduursel, en aan weërszijden voor-zien van drie gouden lissen, volgens het model, vastgesteld voor de fortificatie-opzigters der 1ste klasse.

Schacot als die der officieren, doch met galon en koordje op de klep, alsmede pompon, zoo als voor de conducteurs der artillerie van de 1ste klasse zijn bepaald.

Sabeldragon, het koord gelijk aan dat der officiersdragons, doch de kwast vervaardigd van zilveren en oranje franje, op de wijze als de sabelkwasten van de onderofficieren der artillerie.

Voorts *kwartiermuts*, *overjas*, *halsdas*, *handschoenen*, *sabel* en *sabelkoppel*, alsmede *laarzen*, zooals hiervoren voor de officieren-magazijnmeesters zijn vast-gesteld.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

's Gravenhage, den 25sten December 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Brengt voorschreven besluit des Konings bij deze ter kennis van de verschil-lende autoriteiten van het leger, opdat een ieder wien zulks aangaat, zich dien-overeenkomstig kunne gedragen.

's Gravenhage, den 31sten December 1856.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 85 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft het genoegen ter kennis van het leger te brengen, dat het Zijner Ma-jesteit heeft behaagd, uit aanmerking van de aanhoudende duurte der voor-naamste levensbehoeften, op de daartoe door hem Minister aan Hoogstdenzelven gedane voordragt, bij besluit van den 25. dezer, n°. 72, te bepalen :

1°. dat ook gedurende het jaar 1857, aan de tamboers en hoornblazers van de 2e klasse, mitsgaders aan al de verdere manschappen, zoowel van de staande armée als miliciens, bij het Regiment Grenadiers en Jagers, eene verhooging op de soldij ad *twee cents* per man en per dag, zal worden toegekend, de meesters werklieden daarvan uitgezonderd.

- 2°. Dat, gelijke verhooging ad *twee cents* per man en per dag zal worden toegekend aan alle zoodanige militairen bij de overige korpsen en etablissementen van het leger, met uitzondering eveneens van de meesters werklieden, wier soldij niet meer dan *vijf en twintig cents* daags, bedraagt; de oppassers bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt daaronder begrepen; zullende die verhooging almede worden genoten door de soldaten der 1^e klasse bij de Tirailleur-kompagnien der Regimenten Infanterie, ongeacht de vermeerdering der soldij ad *twee en een halve cent* aan die manschappen bij 's Konings besluit van den 27sten Februarij 11, n°. 99, toegestaan.
- 5°. Dat de voorschreven verhooging niet zal worden te goed gedaan over het getal dagen, waarop de belanghebbenden niet te hunnen koste worden gevoed of deswege bijslag als ingescheepten genieten, noch ook over den tijd gedurende welken zij in het genot zijn van verlof, met behoud van soldij.
- 4°. Dat het bedrag van het reisgeld, zoo als dit oorspronkelijk is voor de onderofficieren, korporaaIs en verdere manschappen van verschillende graden bij het leger, is vastgesteld, almede nog, gedurende het jaar 1857, met *twee cents* per uur afstands, zal worden verhoogd.

Hebbende Zijne Majesteit wijders goedgevonden, bij besluit van den 25sten December 1856, n°. 70, vast te stellen, dat met wijziging in zoo ver, van de bepalingen in het Koninklijk besluit van den 2^{den} October 1818, n°. 64, vervat, de schadeloosstelling wegens het gemis van fourrages, aan de daarop regthebbende Generaals, Hoofd- en verdere officieren bij het leger, toe te kennen, gedurende het jaar 1857, zal worden berekend tegen *vijf en zestig cents* (f 0,65) per paard en per dag.

Herinnert levens een ieder wien zulks aangaat, dat de gunstige bepalingen bij punt 4 hierboven aangeduid, ook, hetzij ten volle of voor de helft, van toepassing zullen moeten worden gemaakt op de manschappen der Nationale Militie, aan wie, krachtens de beschikking dezerzijds van den 8sten October 1852, n°. 2 B, het reisgeld respectievelijk ad *tien of vijf cents* per uur wordt toegekend.

's Gravenhage, den 31sten December 1856.

(get.) B^{oo}. FORSTNER VAN DAMBENY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 88 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 25sten dezer maand, n°. 74, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Herzien de artikelen 6, 7, 8 en 12 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt van den 1sten Februarij 1819, litt. 1°, mitsgaders art. 9 en 10 van het reglement van betaling en administratie van het korps *marchaüssée* van den 1sten Februarij 1820, n°. 26, voor zooveel de daarbij

vastgestelde bepalingen betreft, betrekkelijk het genot van half of het geheel gemis van traktement, door de officieren bij het leger, die zich met verlof van hunne korpsen of standplaatsen verwijderen;

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 24sten December 1856, n°. 17 B.

Hebben goedgevonden en verstaan :

met wijziging in zooverre van de aangehaalde bepalingen, vast te stellen, dat in die gevallen, waarin thans aan de officieren tot de landmagt behoorende, gedurende den verloftijd, half of geen traktement is toegekend, te rekenen van 1°. Januarij eerstkomende, en voortaan, twee derde van het activiteits-traktement zal worden genoten.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 25sten December 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Brengt voorschreven besluit des Konings, mits deze, ter kennis van de onderscheidene militaire en administrative autoriteiten bij het leger, opdat een ieder hunner zich, voor zooveel hem aangaat, daarnaar zou kunnen gedragen.

's Gravenhage, den 31sten December 1856.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire zaken.

N°. 20 B.

's GRAVENHAGE, den 3^{den} Januarij 1857.

Ik heb de eer U te informeren dat het *Voorschrift op het tiraileren*, op mijnen last, is herzien en gewijzigd.

Het aldus gewijzigd Voorschrift is thans afgedrukt en bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het Leger verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van zes en een halve cent per exemplaar, waarvan ik U verzoek de Chefs der korpsen onder uwe bevelen te onderrigten.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

NORMAAL-SCHIETSCHOOL.

Tabel, aanwijzende de gemiddelde uitkomsten, verkregen bij de schiet-
oefeningen met het Tirailleur-geweer, gedurende het Jaar 1856.

Het Schijf schieten.

Afstanden waarop naar de schijf is geschoten, in passen van 0,68 Ned. El.		Aantal		Gemiddeld $\frac{\circ}{\circ}$	Aanmerkingen.
		Schoten.	Treffers.		
Op 1 schijf.	100	5440	5715	68	<p>Het schijfschieten heeft bij allerlei weërsgesteldheid plaats gehad. De gebezigde schijf was de <i>ijzeren eenmansschijf</i>, hoog (boven den grond) 1,8 Ned. El, en breed 0,5 Ned. El.</p> <p>In voldoening aan § 296. Ook op de <i>grootte</i> afstanden is, in den regel, <i>eene eenmansschijf</i> gebruikt.</p> <p>Eene <i>ronde slingerschijf</i> ter middellijn van 1 Ned. El, is hiertoe gebezigd geworden.</p>
	150	11015	6259	57	
	200	7040	5249	46	
	250	3705	1582	57	
	500	5460	1676	31	
Op 5 naast elkan- der staande schijven.	350	8650	5027	58	
	400	5243	1739	54	
	450	1885	894	47	
	500	2750	1066	59	
	550	1605	511	52	
Op 5 naast elkan- der staande schijven.	600	3225	1578	49	
	650	1665	665	40	
	700	970	581	59	
	750	1100	561	55	
	800	1250	548	28	
Op dagelijks verschillende af- standen tusschen 100 en 800 passen.		6220	2229	56	
Beweegbare schijf.	200	520	198	58	
	500	1850	595	21	
	550	570	77	21	
	400	275	64	25	
	450	125	19	15	
	500	155	58	28	

Het vuren in verstrooide orde.

Datum.	Aanduiding der vuren.	Afstand van de schijven, in passen van 0,68 Ned. El.	Aantal		Gemiddeld %	Aanmerkingen.
			Schoten.	Treffers.		
24 Junij.	In beweging zijnde tirailleur-linie.	van 800	680	204	50	Bij elke oefening werden per man ge- daan: 4 schoten in het <i>avanceren</i> , 2 <i>stil- staande</i> , en 4 in het <i>retireren</i> .
22 »		tot 500	680	256	55	
22 October.		pas.	720	237	56	
24 »				710	209	
30 October.	Vuur op eene schijf hoog 2,5 en breed 6 Ned. Ellen.	800	690	358	49	Deze schijf duidde <i>kavallerie</i> of <i>opge- zeten artillerie</i> aan.

ALGEMEENE BEMERKING.

Bij het vergelijken der gemiddelde uitkomsten van het jaar 1855 met die in dit jaar verkregen, zal men, op sommige afstanden, eenige minderheid bij deze laatste bespeuren.

Dit is echter slechts schijnbaar, want bij de schietoefeningen der 1° Serie van 1855, waren sommige overgangsvoorwaarden gemakkelijker gesteld, en vooral had toen de schutter de vrijheid, om op afstanden boven de 550 passen, eene *houding naar welgevallen* aan te nemen, terwijl later de *staande houding* tot en met den afstand van 550 passen verplichtend is gemaakt.

Dit in aanmerking nemende, zijn de uitkomsten over 1856 ruim zoo gunstig als die ten verleden jare verkregen.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 69 B.

's GRAVENHAGE, den 17^{den} December 1856.

Bij het inzien der laatstingezonden kaderlijsten der heeren officieren van de regementen infanterie, mij gebleken zijnde, dat onderscheiden officieren (luitenanten), die bij de Normaal-Schietschool gedetacheerd zijn geweest, niet bij de tirailleur-kompagniën zijn ingedeeld, acht ik het niet ondienstig onder uwe aandacht te brengen, dat het mijne bepaalde intentie is, dat de officieren die deel hebben genomen aan den cursus bij gemelde Normaal-Schietschool, zoo-veel immer mogelijk, bij de tirailleur-kompagniën worden geplaatst, al mogt daardoor ook moeten worden afgeweken van de organisatie, met opzigt tot de verdeeling van 1ste en 2de luitenanten, mits het getal luitenanten dat der formatie niet overschrijde; zullende in dat geval achter den naam van den betrokken officier in de kaderlijst moeten worden vermeld, »Is 1ste, of is 2de luitenant,» op de wijze als is voorgeschreven bij punt 2, der aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 1sten April 1841 N°. 41, (*Recueil Militair*, 1ste deel, bl. 226).

Ik verzoek UHEG. dan ook de chefs der korpsen onder uwe bevelen, met mijne intentie ten deze bekend te maken.

Overigens acht ik het niet ongepast, UHEG. bij deze gelegenheid te herinneren, aan de aanschrijving van welgemeld Departement van den 25ten November 1850, N°. 41 B, waarbij is aanbevolen, dat in de keuze der kommandanten van de tirailleur-kompagniën, steeds met de meeste omzigtigheid behoort te worden te werk gegaan; verzoekende ik UHEG. de aandacht van de chefs der korpsen onder uwe bevelen, ook op dit punt bijzonder te willen vestigen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de heeren Generaal-Majoor, kommanderende
de 1^e, 2^e, 3^e, 4^e en de reserve brigade
Infanterie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bureau Secretariaat.

N. 3 B.

's GRAVENHAGE, den 15^{den} Januarij 1857.

Ten vervolge op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer u te informeren, dat bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, het licht ziet, eene nieuwe uitgave der *Handleiding voor het onderwijs in de Gymnastiek*, zijnde dit werk voor denzelfden prijs verkrijgbaar gesteld als de vroegere uitgave, namelijk *een en twintig cent* (21) voor de korpsen en *acht en twintig cent* (28) in den handel.

Ik verzoek u van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen, mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs daarvan zoodanig gebruik te maken, als noodig zal worden bevonden.

De Minister van Oorlog,(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Aan

de Heeren Generaals van de onderscheiden
wapens en korpsen van het Leger.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 40 B.'s GRAVENHAGE, den 27sten Januarij 1857.

Ik heb de eer u te informeren, dat ik, met wijziging in zooverre mijner beschikkingen van den 20sten Julij en den 5^{den} September 1855, N°. 49 B en 40 B, goedgevonden heb te bepalen:

- 1°. dat, in verband met 's Konings besluit van den 25sten December II. N°. 54, de *militaire paardenartsen* van het Leger, geen gebruik meer zullen mogen maken van het harnachement, hetwelk, tengevolge mijner hiervoren gemelde dispositie van den 20sten Julij 1855, N°. 49 B, aan de bereden korpsen is verstrekt geworden;
- 2°. dat dit paardentuij voortaan, behalve voor de officieren van gezondheid, ook voor de luitenants-kwartiermeesters der bereden korpsen, zal worden bestemd, zoodra namelijk deze laatsten bij de dienstverrigting, een eskadrons- of kompaniespaard bekomen;

5°. dat ieder stel van meergezegd harnachement, zal worden vermeerderd met een *viltten dekkleed*, later door de zorg van het Departement van Oorlog, te verstrekken; hierdoor zullen de bezwaren zijn opgeheven, aan het gebruik van *gewone paardendekens* verbonden.

Ik verzoek u de respectieve kommanderende officieren der regimenten Kavallerie, Rijdende Artillerie en Veld-Artillerie, van het voorschrevene te onderrigten.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENY.

Aan

de Heeren Generaals Inspecteurs van het
wapen der Kavallerie en Artillerie.

AFSCHRIFT.

25 December 1856.

N°. 54.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Willende eenige wijzigingen daarstellen in de formatie van het Personeel van de Paardenartsen bij het leger, en tevens het bestuur en toezigt over de vétérinaire dienst nader regelen.

Gezien de besluiten van den 20sten Maart 1817, N°. 74, en van den 11^{den} Februarij en den 26sten Maart 1851, N°. 49 en 60.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 24sten dezer, L^a, R²⁶.

Hebben besloten en besluiten :

ART. 1. Het personeel voor de vétérinaire dienst bij het leger, zal voortaan zijn zamengesteld, als volgt :

1	Directeur.
5	Paardenartsen der 1 ^{ste} klasse.
5	Idem „ 2 ^{de} „
5	Idem „ 3 ^{de} „

Deze officieren zullen, met wijziging en uitbreiding Onzer besluiten van den

27	December 1851,	N ^o . 57,
27	Augustus 1852,	„ 67,
8	September „	„ 58,
51	December „	„ 77,
28	Julij 1853,	„ 64 en
5	October 1853,	„ 57,

deel uitmaken van de wapenkorpsen en inrigtingen des legers, en de traktemen- ten, bureaukosten, toelagen, benevens de rations fourrages genieten, zoo als dit een en ander op den aan dit besluit gehechten staat is aangewezen.

ART. 2. De bezoldiging van de drie oudste in rang zijnde paardenartsen der 1ste klasse wordt, na drie jaren dienst als zoodanig, met f 200 verhoogd; terwijl vervolgens de oudste van hen in ancienneteit, op nieuw eene traktements- vermeerdering van f 200 bekomt, zoodra hij gedurende drie jaren in het genot der eerstgemelde verhooging is geweest

ART. 3. De vétérinaire dienst bij het leger zal afgescheiden zijn van de mi- litaire geneeskundige dienst, en alzoo een afzonderlijk geheel uitmaken.

De Directeur is, onder de bevelen van den Minister van Oorlog, het hoofd van de vétérinaire dienst, voor zooveel het wetenschappelijk en administratief gedeelte betreft.

De paardenartsen der verschillende klassen zijn, ten aanzien van hun gedrag en dienstverrigting, ondergeschikt aan de kommanderende officieren der korp- sen, enz., waartoe zij behooren.

ART. 4. De bepaling, vervat in het Koninklijk besluit van den 21sten Sep- tember 1841, N°. 85, omtrent het verbod aan de paardenartsen van het leger, tot uitoefening van praktijk bij het vee der ingezetenen, blijven voortdurend gehandhaafd.

ART. 5. Tot aanvulling van Ons besluit van den 28^{den} September 1851, N°. 10, wordt mits deze bepaald, dat de betrekking van Directeur der vétérinaire dienst, met den rang van *Majoor* zal zijn gelijk gesteld.

ART. 6. De noodige voorschriften tot regelmatige uitoefening van de vétérinaire dienst bij het leger, in den geest van het tegenwoordige Besluit bedoeld, zullen door Onzen Minister van Oorlog worden gegeven; terwijl tevens op dien Minister de magtiging wordt verstrekt, om, met afwijking van de indeeling, in den hieraan geannexeerden Staat aangeduid, zoowel aan den Directeur, als aan het verder personeel van de vétérinaire dienst, tijdelijk, zoodanige andere bestemming te geven, als de omstandigheden zullen vorderen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 25sten December 1856.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

STAAT, aantonende de wijziging en uitbreiding, gegeven aan de tabellen
van formatie tot de hieronder vermelde Besluiten behorende.

AANWIJZING der BESLUTEN.	STAVEN en KORPSEN.	BETREKKINGEN.	RANGEN waarmede gelijk gesteld.	GETAL.	Jaarlijksch traktament per rang.	Officers- paarden.	AANMERKINGEN.
31 Dec. 1832, N ^o . 77.	Staf der kavallerie.	Direct. v.d. Vétérinaire dienst.	Majoor.	1	f 2,600 00	1	Paardenarts der 1ste klasse zijnde, f 2,000. De directeur of de als zoodanig fungerende paar- denarts, geniet tot schadeloosstelling voor bureaunkosten f 200 's jaars.
27 Dec. 1831, N ^o . 37.	Regementen en dragonders.	Paardenarts der 1 ^{ste} klasse.	Kapitein.	5	» 1,600 00	3	
3 Oct. 1833, N ^o . 37.		idem » 2 ^{de} »	1 ^{ste} Luitenant.	2	» 1,100 00	2	
		idem » 3 ^{de} »	2 ^{de} idem.	3	» 1,000 00	3	
28 Julij 1833, N ^o . 64.	Regement veld-artillerie.	Paardenarts der 2 ^{de} klasse.	1 ^{ste} Luitenant.	1	» 1,100 00	1	Van de 3de klasse zijnde, f 1,000.» » » 2de » » » 1,100.»
		idem » 3 ^{de} »	2 ^{de} idem.	1	» 1,000 00	1	
8 Sept. 1832, N ^o . 38.	Regement rijdende artillerie.	Paardenarts der 2 ^{de} klasse.	1 ^{ste} Luitenant.	1	» 1,100 00	1	Van de 3de klasse zijnde, f 1,000.» » » 2de » » » 1,100.»
		idem » 3 ^{de} »	2 ^{de} idem.	1	» 1,000 00	1	
27 Aug. 1832, N ^o . 67.	Koninklijke aka- demie voor de zee- en landmagt.	Paardenarts der 2 ^{de} klasse.	1 ^{ste} Luitenant.	1	» 1,100 00	1	Van de 3de klasse zijnde, f 1,000.» De paardenarts bij de Akademie geniet eene toelag van f 300 's jaars.

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

(Get.) Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(Get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 70 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gevolg gevende aan Zijner Majesteits besluit van den 23sten December II., N°. 54, houdende wijziging in de zamenstelling en het bestuur van de vétérinaire dienst bij het leger;

heeft de eer den inhoud, zoo van dat besluit, als van eene in verband daarmede, door hem Minister gearresteerde nieuwe instructie, ter regelmatige waarneming van de militaire vétérinaire dienst, ter kennis te brengen van allen wien zulks kan aangaan, met verdere informatie:

1. dat de bepalingen van gedacht besluit en instructie, gerekend moeten worden den 1sten Januarij 1857 in werking te zijn gekomen, van welk tijdstip alle vroegere voorschriften, rakende dit onderwerp, als vervallen behooren te worden beschouwd; en
2. dat de directeur van de militaire vétérinaire dienst te 's Gravenhage verblijf zal houden.

En zal deze dispositie, met daarbij behoorende bescheiden gedrukt, en het noodig aantal exemplaren van een en ander gezonden worden.

's Gravenhage, den 6^{den} Januarij 1857.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENYOY.

INSTRUCTIE ter regelmatige waarneming van de Vétérinaire dienst bij het leger, vastgesteld naar aanleiding van Zijner Majesteits besluit van den 23sten December 1856, N°. 54.

EERSTE AFDEELING.

Directie van de dienst. — Relatiën der paardenartsen tot het leger en onderling.

Art. 1. In overeenstemming met het bepaalde bij art. 5 van opgemeld besluit, houdt de directeur het algemeen toezigt over de paardenartsen der korpsen, voor zooveel de uitoefening van de eigenlijke vétérinaire dienst betreft; hij voert men hen briefwisseling, op administratief en wetenschappelijk gebied.

Art. 2. Bij besmettelijke of belangrijke ziekten onder de paarden, zal de directeur, door den Minister van Oorlog, kunnen worden belast met het plaatselijk onderzoek naar de oorzaken, de behandeling en al hetgeen verder de ziekte betreft.

Ook wanneer, om andere redenen, zijne tegenwoordigheid buiten zijne standplaats wordt vereischt, zal de order daartoe, van voornoemden Minister uitgaan.

Art. 3. Met wijziging van hetgeen thans te dien aanzien bij afzonderlijke beschikkingen is bepaald, bekleedt de directeur het voorzitterschap, in de commissiën voor het afnemen der examens van paardenartsen en van kweekelingen voor de vétérinaire dienst.

Art. 4. Hij waakt voor het behoorlijk gebruik van geneesmiddelen, chirurgicale en andere benodigdheden, voor de vétérinaire dienst der korpsen verstrekt of aangekocht.

De door de paardenartsen op te maken verantwoordingen deswege, worden door hem nagegaan, opgenomen en definitieflijk gesloten.

Art. 5. Telken zes maanden zendt hij, aan het Ministerie van Oorlog, bij wijze van extract uit de bovengemelde verantwoordingen, eenen staat volgens het hierbij gevoegd model N°. 1, aanwijzende de kosten voor behandeling van zieke paarden.

Art. 6. De paardenartsen tot de korpsen behoorende, staan, wat hun gedrag en dienstverrigting betreft, onder het onmiddellijk toezigt van de chefs der korpsen, zooals bepaald is bij art. 5 van het hiervoren aangehaald besluit.

Bij het opleggen van straffen aan paardenartsen, wordt daarvan, door den korpskommandant, aan den directeur der vétérinaire dienst, kennis gegeven.

Art. 7. Bij het opmaken der conduite-lijsten van de paardenartsen (welke gelijktijdig en op dezelfde wijze als die der overige officieren van het korps, aan het Ministerie van Oorlog worden ingezonden), moeten de kommanderende officieren vooraf, met den directeur van de vétérinaire dienst, in overleg treden, nopens het invullen der onderstaande rubrieken, als:

- a. geestvermogens;
- b. militaire kennissen en talenten;
- c. wetenschappelijke kundigheden;
- d. of hij zich toelegt op het verkrijgen van meerdere kunde;
- e. of hij bevordering verdient; en
- f. of hij geschiktheid voor den hooger rang bezit.

De hiertoe betrekkelijke schriftelijke opgaven van gemelden directeur, worden bij de conduite-lijsten overgelegd.

Art. 8. Behalve de algemeene rapporten welke van de paardenartsen, omtrent hunne dienst, worden gevraagd, zullen zij aan de kommanderende officieren, mede verslag doen van alle bijzonderheden welke in hunne dienst voorvallen, of op de gezondheid en het welzijn der paarden, betrekking hebben.

Art. 9. Bij ieder korps of onderdeel, is de hoogste of oudste in rang zijnde paardenarts, chef van de dienst.

Art. 10. De paardenartsen bij de korpsen ingedeeld, zijn in de gansche uitoefening van hunne dienst, onderling ondergeschikt, volgens de klassen waartoe zij behooren.

Telkens wanneer zulks noodig mogt wezen, zal de mindere, raad en bijstand van zijnen meerdere moeten inroepen.

Art. 11. De paardenartsen moeten, alvorens hunne verzoeken om verlof, om vergunning tot het aangaan van een huwelijk, of ter bekoming van pensioen of ontslag, aan de kommanderende officieren in te dienen, daartoe de toestemming vragen van den directeur der vétérinaire dienst, hierbij in acht nemende, de bijzondere voorschriften welke te dien aanzien bestaan.

De bedoelde verzoeken worden door den eerstaanwezenden paardenarts van het korps, voorzien van zijne consideratiën en advies, aan genoemden directeur gezonden.

TWEDE AFDEELING.

Algemeene pligten van de paardenartsen, in de uitoefening van hunne dienst.

Art. 12. Behalve de voorschriften, vervat in het reglement op de inwendige dienst der kavallerie, voor zooveel deze betrekking hebben op het behoud van

de gezondheid der paarden, zijn de paardenartsen, in het algemeen, gehouden de zieke paarden zorgvuldig te behandelen, en vooral te trachten, het ontstaan van ziekten te voorkomen.

Tot dat einde moeten zij eene gestadige en ijverige oplettendheid vestigen op al hetgeen van invloed kan zijn, op de gezonde en goede gesteldheid der paarden.

Art. 13. Aan de paardenartsen zal door den kommanderenden officier, het geven van onderwijs in de paardenkennis bij het korps, kunnen worden opgedragen.

Zij zijn belast met het practisch en theoretisch onderrigt der hoefsmeden en moeten deze, in het beslaan der paarden, zorgvuldig nagaan; terwijl wijders hunne wetenschappelijke kennis, door den chef van het korps of onderdeel, zal kunnen worden benuttigd, in alle zoodanige gevallen, als in het belang van de dienst en de gezondheid der paarden, dienstig zal worden geoordeeld.

Art. 14. De paardenartsen moeten tot het stuiten en uitroeijen van besmettelijke ziekten, voortdurend de beste middelen van de kunst, en den meesten ijver en vlijt aanwenden; zij worden te dien opzigte, bij deze, herinnerd aan het bepaalde bij de circulaire van den 2^{den} Maart 1815, N°. 15 (Rec. Milit. van dat jaar, 1ste deel, bladz. 445).

Inzonderheid mag niet worden verzuimd, de dadelijke en zorgvuldige afzondering der gezonde paarden van de zieke, en van deze laatsten onderling, volgens den aard en graad der ziekte; — verversching van de lucht; — reiniging van al hetgeen tot de paarden of de stallen behoort, door middel van kalk en potasch; — voorts de zoutzure berookingen.

Zoodra zich besmettelijke ziekten vertoonen, die heerschende zijn of dreigen te worden, moet daarvan aan den directeur van de vétérinaire dienst, rapport worden gedaan.

Dit moet ook geschieden bij heerschende ziekten, die niet als besmettelijk worden beschouwd.

Art. 15. De paardenartsen moeten bijzonder letten op zoodanige ziekten, welke geacht worden, vroeg of laat, besmettelijk te worden, zoo als *worm*, *verdachte en kwade droes*. De daarvan aangedane paarden moeten, onverwijld, van de gezonde worden afgescheiden; terwijl alles wat tot deze paarden behoort of voor dezelve gediend heeft, te zijner tijd, op de voorgeschreven wijze, gereinigd en gedésinfecteerd moet worden.

Art. 16. Ingeval er heerschende of besmettelijke ziekten bestaan, moeten de paarden op de gewone stallen, bij herhaling, worden onderzocht, ten einde onmiddellijk, de zoodanige te kunnen verwijderen, welke bevonden worden mede door de ziekte te zijn aangetast.

De officiers-paarden, ofschoon elders dan in de algemeene stallen staande, moeten in die visitatie worden begrepen.

Art. 17. In geen geval mogen zieke paarden of die nog als reconvalescent worden beschouwd, van het eene korps naar het andere, of van het eene onderdeel van het korps naar het andere, overgaan.

Wordt er eene overplaatsing van paarden bevolen, dan moeten daartoe alleen die worden bestemd, welke sedert eenigen tijd volkomen gezond, bij de escadrons of kompaniën aanwezig zijn geweest.

Art. 18. De paardenartsen moeten, bij het aanwenden der geneesmiddelen enz., eene gepaste spaarzaamheid betrachten, en tot dat einde, in hunne voorschriften, vooral de meeste eenvoudigheid in acht nemen; zonder noodzakelijkheid moeten geene kostbare middelen worden gebezigd.

Art. 19. Zij zorgen, zooveel immer mogelijk, dat de kosten voor behandeling van een ziek paard, deszelfs waarde niet te boven gaan, en moeten vermijden, om paarden, zonder vooruitzigt op genezing, langdurig te behandelen.

In deze gevallen doen zij, aan den kommanderenden officier van het korps of onderdeel, het voorstel om de betrokken paarden, op de eene of andere wijze

te verwijderen, daarbij echter met het meeste overleg en zonder ligtvaardigheid te werk gaande.

Art. 20. Tot het *afmaken* worden voorgedragen alle paarden, welke behebt zijn met worm of met verouderde ontsteking van het slijmvlies der neusholte (hetzij oorspronkelijk of bijkomend), onder de benaming van *valschen droes*, *steendroes*, *verdachten droes* bekend, zoodra namelijk die paarden meer dan drie maanden aanhoudend onder behandeling zijn geweest.

Art. 21. De voordragten tot het *afmaken*, zoo mede die tot het *verkoopen* van paarden, worden *in triplo*, door tusschenkomst van den inspecteur van het betrokken wapen, aan den directeur der vétérinaire dienst gezonden, die, des noodig, een nader onderzoek der paarden doet plaats hebben.

De bedoelde stukken worden door gemelden directeur, voorzien van zijne consideratiën en advies, *in duplo* aan het Ministerie van Oorlog, ter beslissing overgelegd.

Art. 22. De in het vorenstaand artikel bedoelde voordragten, worden door den eerstaanwezenden paardenarts opgemaakt, volgens het hierbijgevoegd model N°. 2.

De kommanderende officier van het korps moet deze stukken voor gezien en goedgekeurd teekenen, en daarbij, des noodig, ook zijne consideratiën vermelden.

Art. 25. In de voordragten tot verkoop van paarden, mogen er geene worden gebragt, die aan *droes* of *worm*, in al derzelve verscheidenheid of aan beide ziekten lijdende zijn.

Art. 24. Voor zooveel de korpsen *kavallerie* betreft, moet in de vóórlaatste kolom van voordragten tot verkoop, *bepaaldelijk* worden opgegeven, of de daarin vermelde paarden, *al dan niet* voor verdere diensten bij het leger, en dus ook als *trekpaarden* voor de artillerie en den trein, ongeschikt worden geoordeeld.

Art. 25. Paarden waarbij de kwade droes zich in hevigen graad vertoont, of die gelijktijdig door den worm zijn aangedaan, en ten eenemale ongeneeslijk worden beschouwd, moeten zonder voorafgaande magtiging van den Minister van Oorlog, op last van den kommanderenden officier van het korps, *dadelijk* worden afgemaakt; een afschrift van het daartoe, door den eerstaanwezenden paardenarts, aan den kommanderenden officier in te dienen schriftelijk en gedetailleerd voorstel, wordt door laatstgenoemde, aan den directeur van de vétérinaire dienst gezonden.

Op gelijke wijze wordt gehandeld, ten aanzien van paarden met *beenbreuk*; voor deze wordt echter het overleggen van het schriftelijk voorstel aan genoemden directeur, niet gevorderd.

Art. 26. Het *afmaken* van paarden geschiedt op de wijze, bij artikel 299 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, voorgeschreven.

Ten aanzien van de schouwing der paarden, welke op den ziekenstal, op marsch, op reis, of in de weide zijn gestorven, wordt gevolgd het bepaalde bij de art. 500, 501 en 502 van gemeld reglement.

De in deze gevallen op te maken processen-verbaal moeten respectivelijk, ingerigt zijn, overeenkomstig de modellen N°. 42 en 45, gevoegd bij de algemeene voorschriften op de uitvoering van meergezegd reglement.

Art. 27. Bij elken verkoop van paarden, moet de eerstaanwezende paardenarts van het korps of onderdeel, tegenwoordig zijn; ieder paard wordt vóór den verkoop, op nieuw onderzocht, ten einde te beoordeelen, of de aard der gebreken, sedert de aanvraag tot verkoop, mogt veranderd zijn, en wellicht gebreken van aanstekenden aard zich bij het paard hebben opgedaan.

In dat geval wordt, ten aanzien der paarden, naar gelang der omstandigheden, gehandeld op de wijze als hiervoren, bij de art. 20 en 25, is aangeduid; van het verrigte wordt door den kommanderenden officier en den

eerstaanwezenden paardenarts, een proces-verbaal opgemaakt, hetwelk, behalve het stamboek-nummer, de naam, het signalement, de ouderdom en het geslacht der paarden, tevens duidelijk de redenen moet behelzen, waarom zij niet in den verkoop zijn begrepen. Dit proces-verbaal wordt bij de bescheiden nopens den verkoop van de overige paarden, gevoegd.

Art. 28. Op de certificaten welke, ingevolge art. 297 van het provisioneel reglement van administratie bij de landmagt, aan de koopers van ieder paard in het bijzonder moeten worden afgegeven, zal behalve de vermelding dat het in het openbaar is verkocht, door den eerstaanwezenden paardenarts, nog de verklaring moeten worden gesteld, dat het verkocht paard vrij is van alle aanstekende ziekten of gebreken.

Art. 29. Door ieder paardenarts, die als eerstaanwezende of zelfstandig fungeert, wordt een register aangehouden van de Rijkspaarden van het korps, welke wegens ziekten of gebreken onder behandeling komen.

Dit register, ingerigt volgens het hierbij gevoegd model N°. 5, moet dagelijks worden ingeschreven, daarbij in acht nemende:

- a. dat op iedere bladzijde, slechts vijftien paarden mogen worden vermeld;
- b. dat de paarden moeten worden ingeschreven in de volgorde, waarin zij onder behandeling komen;
- c. dat de namen, enz., der paarden, welke van onder behandeling gaan, niet mogen worden doorgehaald;
- d. dat het register, bij het einde van het jaar, moet worden afgesloten, en wel in dezer voege:

De ondergeteekende, paardenarts bij
verklaart dat dit register bevattende honderd en dertig paarden, genummerd van 1 tot 150, door hem op den 1sten Januarij 18 is afgesloten.

(Handteekening.)

Gezien door mij kommanderende officier van

(Handteekening.)

- e. dat de zieke paarden, welke op den 1sten Januarij onder behandeling blijven, in hetzelfde register, op een nieuw blad, en weder aanvangende met N°. 1, moeten worden overgebracht, tevens met aanwijzing van den primitiven datum, waarop zij onder behandeling zijn gekomen.

Art. 50. Een gelijk register moet worden aangehouden, ten aanzien van de paarden, zoo van andere korpsen als van de officieren in het algemeen, welke wegens ziekte of gebreken onder behandeling komen.

Art. 51. De paardenartsen, hoezeer vrij in de behandeling der zieke paarden en van al hetgeen daarmede in onmiddellijk verband staat, moeten nogtans, ten aanzien van dit gewichtig gedeelte hunner dienst, ook de kennis en ervaring van de officieren van het korps benuttigen, in hier voege, dat daár, waar het te pas kan komen, zoo als bij het zenden van paarden naar den ziekenstal, het verplaatsen van paarden van den eenen ziekenstal naar den andere, het terugzenden van herstelde paarden naar de algemeene stallen, enz., tusschen den paardenarts en den korps-kommandant, of den officier, die daartoe, door laatsgemelden zal zijn aangewezen, vooraf, een bedaard en verstandig overleg plaats hebbe.

Art. 52. Indien de wijze van behandeling der zieke paarden, naar de meening van den kommanderenden officier, stof tot bedenking mogt opleveren, zal hij daarvan, langs den hiërarchieken weg, aan den inspecteur van het wapen, mededeeling doen.

Evenzoo handelt hij, wanneer hij omtrent het een of ander punt, de eigenlijke vétérinaire dienst betreffende of daarmede in verband staande, met den paardenarts in gevoelen mogt verschillen.

In de gevallen bij dit artikel bedoeld, zal de inspecteur van het wapen, gemeenschappelijk met den directeur der vétérinaire dienst, in de zaak beslissen; wanneer dit overleg onverhoopt niet het gewenscht resultaat mogt hebben, wordt de zaak door eerstgemelde autoriteit, onder overlegging der gevoerde briefwisseling, aan de uitspraak van den Minister van Oorlog onderworpen.

DERDE AFDEELING.

Van de middelen tot uitoefening van de dienst; wijze van aanvraag en verantwoording.

Art. 53. De geneesmiddelen, gereedschappen en instrumenten worden, zonder verrekening van geldswaarde, uit 's Rijks magazijn van geneesmiddelen te 's Gravenhage verstrekt.

Hiervan zijn uitgezonderd de zak-instrumenten, welke de paardenartsen, voor eigen rekening, moeten aanschaffen en onderhouden.

Art. 54. Het gebruik der voor de dienst verstrekte middelen, staat onder het toezigt van den chef van het korps of onderdeel, die tot dat einde een officier met de détails van den ziekenstal belast.

De geneesmiddelen en verdere goederen, tot de apotheek behorende, moeten in een geschikt vertrek, in de nabijheid van den ziekenstal worden bewaard.

Art. 55. De aanvragen om geneesmiddelen, enz. geschieden door ieder paardenarts, die als eerstaanwezende of zelfstandig fungeert, in den aanvang der maanden Maart, Julij en October van elk jaar, door middel van gedrukte requisitie-lijsten, volgens het hierbijgevoegd model N°. 4.

Tusschentijds mogen er geene aanvragen worden gedaan, dan in geval van volstreckte noodzakelijkheid en met opgaaf van redenen.

De benoedigde artikelen moeten van voren, met een schrapje aangehaald, en alles ingevuld worden, waartoe op de requisitie-lijst, voor den paardenarts, de aanwijzing bestaat.

Omtrent zoodanige artikelen, waaraan geene behoefte is, wordt de opgaaf van het overgeblevene niet vermeld.

Art. 56. De aanvragen worden in drie expeditiën, aan den directeur van de vétérinaire dienst gezonden, die deze stukken, na beoordeeling, met zijn goedkeurend visum voorziet, en ze vervolgens aan den inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt doet geworden.

Wanneer er artikelen benoedigd zijn, die niet op de gedrukte lijsten voorkomen, en gewoonlijk niet gegeven worden, moeten de redenen daarvan, door den paardenarts, in zijne geleidende missive worden vermeld.

Art. 57. Ingeval van oogenblikkelijk gebrek aan geneesmiddelen, kan, met voorkennis van den kommanderenden officier, in afwachting van de ontvangst van het aangevraagde, het volstreckt benoedigde worden aangekocht.

Bij deze aankopen dienen de paardenartsen zich, zooveel mogelijk, te houden aan de geneesmiddelen, die op de gedrukte requisitie-lijsten vermeld staan; wordt daarvan afgeweken, dan moeten de redenen, later, bij het inzenden der declaratie, worden opgegeven.

Art. 58. Al hetgeen, verder, voor de apotheek of den ziekenstal benoedigd is, en niet uit 's Rijks magazijn van geneesmiddelen wordt verstrekt, zoo als: brand- en lichtstoffen, enz., wordt bij wijze van aankoop aangeschaft.

De paardenartsen moeten zich echter onthouden, eenige uitgaaf te doen, welke niet bepaaldelijk tot de dienst van de apotheek of den ziekenstal behoort.

Art. 59. Van *kostbare* geneesmiddelen, niet in de requisitie-lijst voorkomende, mag geen gebruik worden gemaakt, dan met voorkennis van den directeur der vétérinaire dienst.

Mogten de omstandigheden eene *dadelijke* voorziening vereischen, dan kan de paardenarts, met goedkeuring van den kommanderenden officier, van de betrokken artikelen, het benooidigde voor de eerste behoefte aanschaffen, onder gehoudenheid echter, om van het verrigte, onverwijld, aan genoemden directeur kennis te geven, en diens welmeenende omtrent den verderen aankoop te vragen.

Art. 40. Geene verstrekkingen of aankopen ten behoeve van de apotheek of den ziekenstal, mogen plaats hebben, zonder medeweten van den officier, belast met de details van den ziekenstal.

Art. 41. De declaratiën van voormelde verstrekkingen of aankopen, worden telken drie maanden, *in duplo*, aan den directeur van de vétérinaire dienst gezonden, ten einde na fiatting, door de hoofd-administratie van het korps te worden betaald.

Deze declaratiën moeten voorzien zijn :

- 1°. van eene verklaring van den paardenarts, dat de aankopen werkelijk en in het belang van 's Rijks dienst zijn geschied;
- 2°. van het visum van den officier, belast met de details van den ziekenstal en
- 3°. van eene apostille van goedkeuring van den kommanderenden officier van het korps of onderdeel, wanneer namelijk bij hem de overtuiging bestaat, dat de belangen der schatkist, in alle opzichten zijn behartigd.

Art. 42. Alle betalingen voor de apotheek en den ziekenstal, worden door de korpsen begrepen, onder de uitgaven voor de verzorging van paarden en het onderhoud van paardentuig.

De kosten voor het *inrigten* der apotheek, die voor huur eener kagehel ten behoeve van dat lokaal, zoomede de vergoeding welke aan burgerlijke veeartsen, voor het waarnemen van de militaire vétérinaire dienst moet verschuldigd zijn, worden insgelijks onder de bedoelde uitgaven gerangschikt.

De voorschreven wijze van verrekening, is mede van toepassing, op de kosten voor het transport van ontvangen geneeskundige behoeften, namelijk van het schip naar de apotheek van den ziekenstal, in zooverre dat vervoer, na gehouden overleg met de bevoegde militaire autoriteit, niet door manschappen der bezetting, of op eenige andere wijze, kosteloos, heeft kunnen geschieden; hiervan zal, door eene verklaring op de quitantie, behooren te blijken.

Art. 43. De aanvragen, hiervoren bij art. 35 en 36 omschreven, strekken mede tot geleide der uit het magazijn te 's Gravenhage, te verzenden geneesmiddelen, enz. De prijzen en het geldelijk bedrag van het verstrekte, worden, bij genoemd magazijn, in de daarvoor bestemde rubrieken, ingevuld.

Eene expeditie der aanvragen blijft onder de bewaring van den paardenarts; terwijl de beide overige exemplaren, na voor ontvangst geteekend te zijn, respectievelijk, worden gezonden aan den directeur van de vétérinaire dienst, en aan den apotheker bij het magazijn van geneesmiddelen.

Art. 44. De goederen, uit opgemeld magazijn afgezonden, mogen door den paardenarts niet in ontvangst worden genomen, dan in tegenwoordigheid van den officier belast met de details van den ziekenstal.

Bestaan er bedenkingen ten aanzien van het gewigt of de goede qualiteit der artikelen, dan wordt deswege, door genoemde personen, onverwijld een proces-verbaal opgemaakt.

Art. 45. In het zooveen bedoeld geval moet de paardenarts, nopens de bevinding, onder overlegging van een afschrift van het proces-verbaal, aan den directeur van de vétérinaire dienst, rapport doen, die alsdan op de voorziening in het ontbrekende of afgekeurde, order zal stellen.

Art. 46. De voorschriften van geneesmiddelen, geschieden in *medicinaal* gewigt, en worden dadelijk met vermelding van den datum, in een boekje opgeteekend.

Voor ieder ziek paard worden twee bladzijden bestemd, met aanwijzing in het hoofd, van den naam en het nummer van het paard, mitsgaders van de ziekte of het gebrek, en den dag waarop het onder behandeling is gekomen.

Aan het slot, wordt de datum en wijze vermeld, waarop de geneeskundige behandeling van het paard is geëindigd.

In geval de bedoelde ruimte ontoereikend mogt wezen, zullen de voorschriften, met aanhaling van naam en nommer van het paard, en van de pagina, op een ander blad worden vervolgd.

Art. 47. Het voorschreven boekje moet bestaan uit gewoon schrijfpapier, in het midden zamengevouwen; het zal iedere zes maanden worden vernieuwd, na door den paardenarts afgesloten en geteekend, mitsgaders door den officier belast met de details van den ziekenstal, gevisceerd te zijn.

Art. 48. Uit dit boekje wordt, na het einde van iedere maand, eene verzameling der voorgeschreven geneesmiddelen, volgens het hierbij gevoegd model N°. 5, opgemaakt.

Telken zes maanden worden deze enkele verzamelingen, in eene algemeene, volgens hetzelfde model, overgebracht.

Bij het doen van verantwoording, moeten de hoeveelheden, in *Nederlandsch* gewigt worden herleid, daartoe gebruik makende van de tabel, hierbij onder litt. A gevoegd.

Art. 49. Zoodanige artikelen welke, voor het dagelijksch verband, meer in massa dan wel bij enkele voorschriften voor een bepaald paard, worden gebezigd, zooals pleisters, zalven, linnen, enz., worden aan het einde van het boekje, met aanwijzing van de namen, nummers en gebreken der paarden, onder de benaming, *voor de zieke paarden in het algemeen*, opgeteekend, en op gelijke wijze, aan den voet der verzameling, bij elkander uitgetrokken.

Art. 50. De geneesmiddelen, enz., voorgeschreven, zoo ter dienste van Rijks-paarden van andere korpsen, als ten behoeve van dienstpaarden van officieren niet tot het korps behorende, moeten in een afzonderlijk boekje worden opgeteekend.

Uit dit boekje wordt, bij het einde van iedere zes maanden, na behoorlijk afgesloten en geteekend te zijn, eene verzameling volgens het model N°. 5 opgemaakt.

De verstrekte geneesmiddelen in dit artikel bedoeld, worden in de verantwoording, in de kolom voor de aflevering in massa bestemd, in uitgaaf gesteld.

Art. 51. De boekjes der voorgeschreven geneesmiddelen moeten door den paardenarts gedurende een jaar worden bewaard, ten einde, des noodig, aan den directeur der vétérinaire dienst opgezonden, of bij inspectiën, vertoond te kunnen worden.

Na dien tijd zal men zich van de boekjes en andere bescheiden, tot de verantwoording van den paardenarts behorende, kunnen ontdoen.

Art. 52. In de eerste helft der maanden Januarij en Julij, moet ieder paardenarts die als eerstaanwezende of zelfstandig fungeert, aan den directeur van de vétérinaire dienst, verantwoording doen, nopens alle ontvangsten en uitgaven van geneesmiddelen, enz., gedurende de afgelopen zes maanden.

Bij dienstverandering, wordt de verantwoording, loopende tot den dag van het ophouden of de overgave van dienst, onmiddellijk ingezonden.

Art. 55. De opgemaakte verantwoordingen worden ingerigt naar het hierbij gevoegd model N°. 6.

Het invullen der onderscheidene kolommen behoort met de meeste zorg en nauwkeurigheid te geschieden; terwijl in de opengelaten ruimte, behalve de instrumenten en gereedschappen, ook de artikelen moeten worden verantwoord, welke ter dienste van de apotheek of den ziekenstal, zijn aangekocht.

De berekening van het geldelijk bedrag der geneesmiddelen in de vijfde kolom, geschiedt naar de prijzen, welke bij het magazijn, te 's *Gravenhage*, in de requisitie-lijsten zijn opgegeven; de verdeling van dit montant, over het gezamenlijk getal dagen, waarop de paarden onder behandeling zijn geweest, wijst aan, hoeveel ieder paard, daags, gemiddeld, wegens geneeskundige verzorging heeft gekost.

Art. 54. Bij de zooveen bedoelde verantwoordingen moeten als bewijzen van *ontvangst*, worden overgelegd:

- a. kopij-rekening van hetgeen is aangekocht;
- b. kopij reçu, ingeval medicijnen van eenen anderen paardenarts zijn overgenomen.

Deze bijlagen moeten door den officier, belast met de détails van den ziekenstal, voor eensluitend afschrift geteekend zijn.

Tot staving van de *uitgaaf* in de vierde kolom, dienen de bij art. 48 bedoelde enkele en algemeene verzamelingen, en voor die in de zesde kolom, de verzamelingen, bij art. 50 omschreven, zoomede de autorisatiën van den directeur der vétérinaire dienst, om een of meer artikelen in deze kolom in uitgaaf te stellen; voorts de reçuen wegens afleveringen aan anderen; zullende deze reçuen geveiseerd moeten zijn door den officier, belast met de détails van den ziekenstal.

Bij de verantwoording wordt wijders gevoegd een inventaris der voorhanden gereedschappen en instrumenten, met aanwijzing van de gesteldheid dier voorwerpen, onder de bewoording van *nieuw, bruikbaar en buitendienst*.

Art. 55. Op den laatsten Junij van ieder jaar moeten de paardenarts en de officier, belast met de détails van den ziekenstal, ten overstaan van eenen, door den chef van het korps of onderdeel, aan te wijzen officier (hooger of ouder in rang dan de beide evengenoemde), onder proces-verbaal, een recensement houden van de voorhanden geneesmiddelen, gereedschappen en instrumenten.

Bij die verrigting zal, behalve de hoeveelheid, ook de qualiteit der medicijnen en andere artikelen, naauwkeurig worden nagegaan en bepaald; terwijl van hetgeen bedorven of onbruikbaar is, in de kolom aanmerkingen, melding moet worden gemaakt.

Eene expeditie van het proces-verbaal wordt door den paardenarts, bij zijne verantwoording over het verschenen tijdvak, overgelegd.

Hetgeen bij dit recensement bevonden wordt werkelijk voorhanden te zijn, moet in de volgende verantwoording, als eerste post van ontvangst, worden gebracht, behoudens echter de nadere beschikking van den directeur der vétérinaire dienst.

Art. 56. De kommanderende officier van het korps of onderdeel, zal ten allen tijde, wanneer hij vermeent daartoe redenen te hebben, zoodanig recensement kunnen bevelen, in welk geval eene expeditie van het op te maken proces-verbaal, door hem, dadelijk, langs den hierarchieken weg, aan den directeur van de vétérinaire dienst, wordt gezonden, met opgaaf tevens der motieven, welke voor deze buitengewone opname bestonden.

Art. 57. Wanneer bij verandering van dienstbestemming, als anderzins, eene overgave van medicijnen moet plaats hebben, wordt tot het constateren van hetgeen werkelijk aanwezig is, op gelijke wijze gehandeld, als hiervoren ten aanzien van het recensement, is voorgeschreven.

Bij de verantwoording van den afgetreden paardenarts, zoomede bij die van zijnen opvolger, wordt eene expeditie van het opgemaakt proces-verbaal, overgelegd.

Art. 58. De ledige potten en flesschen en dergelijke voorwerpen, worden van tijd tot tijd, wanneer de voorraad de kosten van transport waard is, naar 's Rijks magazijn van geneesmiddelen gezonden, vergezeld van eene factuur in duplo.

Eene expeditie daarvan wordt door den apotheker, belast met de materiële verantwoording van opgemeld magazijn voor ontvangst geteekend, aan den paardenarts teruggezonden, ten einde tot staving te dienen, bij de eerstvolgende verantwoording, waarin deze voorwerpen, in de zesde kolom, in uitgaaf worden gesteld.

VIERDE AFDEELING.

Rapporten.

Art. 59. Door ieder paardenarts die als eerstaanwezende of zelfstandig fungeert, wordt, op de na te melden tijdperken, een ziekenrapport, volgens het hierbij gevoegd model N°. 7, aan den directeur der vétérinaire dienst gezonden, als:

- a.* op den 1sten en 16^{den} van iedere maand, loopende over de verschenen vijftien dagen;
- b.* in de eerste tien dagen der maanden Januarij, April, Julij en October, loopende over het alsdan geëindigd kwartaal.

Ingeval van dienstverandering, zal het rapport, onder punt *b* omschreven, sluitende aan den dag der overgave van dienst, onmiddellijk, worden overgelegd.

Art. 60. Bij bovenbedoeld driemaandelijksch rapport, worden gevoegd gedetailleerde berigten, aangaande den aard, loop en behandeling der ziekte van de paarden, welke gedood of aan ziekten overleden zijn, mitsgaders een verslag, volgens het hierbij gevoegd model N°. 8, ten aanzien der verrigte kunstbewerkingen op lijken van paarden.

Art. 61. Gelijktijdig met de voormelde rapporten, moet ook een speciaal bericht worden gegeven, omtrent de paarden welke meer dan drie maanden, onafgebroken, onder behandeling zijn geweest.

Art. 62. De berigten, waarvan sprake is bij art. 14, behooren de meest-mogelijke volledigheid te bezitten; inzonderheid moeten worden opgegeven de verschijnselen der ziekte, de vermoedelijke oorzaken, de uit beiden af te leiden aard der ziekte, en vooral of ze al dan niet besmettelijk is, voorts de gevolgde geneeswijze, mitsgaders het resultaat dat men daarvan heeft ondervonden.

VIJFDE AFDEELING.

Gemengde bepalingen.

Art. 63. Al de officieren van het leger, die tot het houden van dienstpaarden verplicht of geregtigd zijn, kunnen ten behoeve van hunne paarden, de hulp van den militairen paardenarts, op de plaats aanwezig, inroepen.

Zij hebben ook aanspraak, op de kosteloze verstrekking van geneesmiddelen voor hunne paarden, zoodra namelijk die verstrekking, uit 's Rijks voorraad kan geschieden.

Art. 64. Op voet van vrede, wordt voor de paarden der officieren, onder-officieren en manschappen van het korps Koninklijke marechaussée, in geen geval, de vrije geneeskundige hulp en verzorging van medicijnen, ten laste van het Rijk, toegestaan.

Deze bepaling is niet van toepassing op de paarden van de als *hulp-marechaussées* dienstdoende militairen.

Art. 65. Bij tijdelijke ontstentenis van eenen paardenarts, zal, wanneer eenige buitengewone voorziening gevorderd wordt, daartoe door den directeur der vétérinaire dienst, onder goedkeuring van den Minister van Oorlog, het noodige worden verrigt.

Art. 66. Bij detachementen waarbij geen paardenarts aanwezig is, kunnen diens werkzaamheden, met bijlevering der medicijnen, door den kommanderenden officier van het korps of onderdeel, behoudens de goedkeuring van den directeur der vétérinaire dienst, aan eenen burgerlijken veearts, worden opgedragen.

Een afschrift van de deswege aan te gane verbindtenis, wordt door genoemden directeur, aan het Departement van Oorlog overgelegd.

Art. 67. Voor zeer geringe of verspreide detachementen, zooals die der hulptroepen, behoeven geene accoorden ter voorziening in de vétérinaire dienst te worden aangegaan.

De kommandanten van zoodanige detachementen zullen, des noodig, ten behoeve van de, onder hunne bevelen staande paarden, de hulp van den veearts, in loco, inroepen, en met diens overleg, de zieke paarden naar den meest nabijgelegen ziekenstal, doen vervoeren, tenzij de ziekte van weinig beteekenis mogt wezen, of de aard der ziekte het transport niet mogt gedooigen, in welke gevallen, de paarden op de plaats zelve, door den veearts kunnen worden behandeld.

Art. 68. Ten aanzien der paarden die op marsch ziek worden en moeten achterblijven, wordt gehandeld, op zoodanig wijze, als de omstandigheden zullen vorderen.

Art. 69. Wanneer de waarneming van de militaire vétérinaire dienst bij eenig korps of onderdeel, tegen eene vaste belooning per dag of per jaar, aan eenen civilen veearts wordt opgedragen, moet daarbij tevens worden bepaald, dat hij zijne hulp, behalve aan de paarden der officieren van het korps of onderdeel, ook aan de paarden der officieren van andere wapens of diensten, hiervoren bij art. 65 bedoeld en op de plaats aanwezig, zal behooren te verlenen.

Even zoo zullen door den veearts, ten behoeve der bedoelde officiers-paarden, de benooodigde geneesmiddelen moeten worden verstrekt. Zulks heeft geen plaats, indien de veearts uitsluitend voor zijne persoonlijke diensten wordt betaald, en de medicijnen, in het algemeen, uit eene Rijks-apotheek worden verschaft.

Art. 70. De burgerlijke veeartsen, op eenigerhande wijze met het waarnemen van de militaire vétérinaire dienst belast, zenden telken drie maanden, ter zake van het hun aankomende, eene declaratie in duplo, aan den directeur van gemelde dienst.

Deze stukken moeten vooraf, door den chef van het korps of onderdeel, voor gezien zijn geteekend, met verklaring tevens, dat de behandeling der zieke paarden, door den veearts, naar behooren is geschied.

Een exemplaar der declaratie wordt door den directeur van de vétérinaire dienst, na onderzoek, met zijn goedkeurend visum voorzien, en vervolgens, ter betaling, aan de hoofdadministratie van het betrokken korps gezonden.

Art. 71. Ten einde de paardenartsen van het leger de gelegenheid te verschaffen, om, tot hun onderrigt, heilkundige kunstbewerkingen op doode paarden te doen, kan aan hen, van tijd tot tijd, een der bij de korpsen gestorven of afgemaakte paarden worden afgegeven, hetgeen echter, voor ieder paardenarts, het getal van vier per jaar, niet zal mogen te boven gaan.

Van de gedane operaties houden de paardenartsen behoorlijke aantekening.

De overblijfselen der paarden worden, na de kunstbewerking, verkocht, en de gelden, op de gewone wijze, ten behoeve van het Rijk verantwoord.

Art. 72. Voor zooveel betreft de bereden korpsen of onderdeelen, te Utrecht in garnizoen, kunnen de paarden, welke naar luid van art. 20 tot het afmaken worden voorgedragen, door den kommanderenden officier, na gehouden overleg met den directeur der veeartsenijschool aldaar, aan die inrigting, ter beproefing van geneezing, en tevens in het belang van het practisch onderwijs, (zonder verrekening van geldswaarde), worden afgestaan.

De magtiging daartoe wordt aan den Minister van Oorlog gevraagd, bij het inzenden der voordragt van afmaking.

Op gelijke wijze kunnen worden afgestaan de paarden, waarvan sprake is bij art. 25; dit laatste geschiedt, blootelijk, op last van den kommanderenden officier, na ontvangst van het, in evengenoemd artikel bedoeld schriftelijk, voorstel van den paardenarts, zoodat ten deze geene speciale voordragt aan het Ministerie van Oorlog, gevorderd wordt.

In de beide voorschreven gevallen wordt het proces-verbaal van dooding, vervangen door een bewijs van overname, door den directeur van 's Rijks-veeartsenijschool af te geven.

Art. 75. Indien een der aan genoemde inrigting afgestane paarden, later weder voor de militaire dienst geschikt wordt geacht, moet door tusschenkomst van den inspecteur van het betrokken wapen, de beslissing van den Minister van Oorlog gevraagd worden, nopens het weder in de sterkte brengen van het paard en de betaling der kosten, wanneer deze namelijk geëischt worden.

Art. 74. De thans bestaande afzonderlijke bepalingen, ten aanzien :

- a. van het gebruik in de ziekenstallen van buiten dienst gestelde en tot verkoop bestemde paardendekens;
- b. van het zenden van paarden naar de weide;
- c. van het voederen van remontpaarden; en
- d. der verantwoording van de niet gebruikte fourrages in den ziekenstal, blijven van kracht.

Art. 75. De artikelen 68, 74, 85 en 84 van het reglement op de inwendige dienst der kavallerie, (gearresteerd door het Ministerie van Oorlog bij dispositie van den 26ten Januarij 1820, N°. 21), moeten voortaan worden gelezen als volgt :

Art. 68. Iederen zaterdag na het middag-poetsen, zal de paardenarts, in tegenwoordigheid van den officier der orderweek, den staat van gezondheid en vooral de kaken der paarden onderzoeken; van deze visitatie wordt door laatsgenoemde, aan zijnen eskadrons-kommandant en door den paardenarts aan den ritmeester van de week, verslag gedaan.

Indien een paard mogt uitwerpen, zal daarvan door den opperwachtmeester, onmiddellijk aan den paardenarts en den betrokken eskadrons-kommandant, rapport worden gedaan.

Art. 74. Tot plaatsing der zieke paarden moet, zoo mogelijk, een afzonderlijk gelegen, doch goede, ruime en luchtige stal bestemd worden, voorzien van onderscheiden afdeelingen, welke vergunnen, om de paarden die door eene gelijksoortige ongesteldheid aangedaan zijn, bij elkander te plaatsen, en de zoodanige welke van eenen besmettelijken ofschoon niet gevaarlijken aard zijn, (zooals gewone droes, schurft enz.), volkomen van de anderen, af te zonderen.

Paarden, wier kwaal gevaarlijk en besmettelijk beschouwd wordt (zooals verdachte droes, worm enz.), moeten in eenen geheel afgezonderden en verwijderden stal worden geplaatst; de ruiters die hen oppassen, mogen geen omgang met andere paarden hebben, terwijl zij voorts bijzonder gemerkte stal- en poetsgereedschappen zullen gebruiken.

Geen der trensens, halsters, dekens en verdere stal- of poetsgereedschappen, gebezigd geweest voor paarden, met besmettelijke ziekten aangedaan, mogen voor verder gebruik bestemd of uitgegeven worden, dan na vooraf, onder toezigt van den paardenarts, door zoutzure berookingen en andere middelen, behoorlijk gezuiverd te zijn; terwijl door den paardenarts, gemeenschappelijk met den betrokken eskadrons-kommandant, tot het *verbranden* dier voorwerpen kan worden besloten, wanneer namelijk de hevigheid der besmetting, het verder gebruik, met grond, bedenkelijk maakt; zullende in dit geval, een gemotiveerd proces-verbaal deswege opgemaakt, en door beide officieren geteekend moeten worden.

Tot het oppassen der zieke paarden, moeten zorgvuldige en bewakende ruiters worden gekozen; terwijl het toezigt over hen, en de stipte uitvoering der voorschriften van den paardenarts, wordt opgedragen aan eenen geschikten onderofficier of korporaal, die van alle verdere diensten vrij zal zijn.

Wanneer paarden op den ziekenstal onder behandeling, om eenigerhande reden, moeten worden afgestapt of bereden, zal zulks

geschieden op de deken en den treus, door militairen van het korps, bij voorkeur de zoodanige welke voor de dienst in den ziekenstal zijn bestemd.

Boven alle paarden in den ziekenstal moet, bij wijze van opschrift, behalve het nummer van het eskadron waartoe zij behooren, ook vermeld worden, de naam en de ziekte van het paard, zoomede de naam van den ruiter die hetzelfde oppast.

Dagelijks, op vastgestelde tijden, moet de paardenarts zich in den ziekenstal bevinden tot behandeling der aanwezige paarden; hij zal iederen morgen een schriftelijk rapport aan den ritmeester der week overhandigen, bevattende den staat der paarden en de daarbij plaats gehad hebbende veranderingen; zullende dit rapport, met de meeste zorg opgemaakt, alle zoodanige rensenemten moeten behelzen, waarvan de kennis voor den chef van het korps of onderdeel, dienstig kan wezen.

Art. 85. Geen der gekwetste paarden behoort bereden of gezadeld te worden, dan met goedkeuring van den paardenarts; zij zullen aan de hand, met de overige zieke paarden, worden medegevoerd.

Art. 84. De officier bedoeld bij art. 81, moet zich met de zieke en gekwetste paarden, vergezeld van den paardenarts, zooveel vroeger dan het korps op marsch begeven, dat hij gelijktijdig met hetzelfde, het nachtkwartier bereike.

's GRAVENHAGE, den 6^{den} Januarij 1857.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{rn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MODELLEN BIJ BOVENSTAANDE INSTRUCTIE BEHOORENDE

- N°. 1.) Staat der kosten van de bij verschillende bereden korpsen verbruikte geneesmiddelen voor zieke paarden.
 - » 2.) Voordragt tot het afmaken (of verkoopen) van de paarden, welke tot alle verdere diensten ongeschikt zijn bevonden.
 - » 3.) Register van behandelde zieke paarden.
 - » 4.) Requisitie-lijst der artikelen, welke tot gebruik voor de zieke paarden bij de bereden korpsen zich in 's Rijks-magazijn van geneesmiddelen te 's Gravenhage bevinden.
 - » 5.) Verzameling der voorgeschreven geneesmiddelen door den paardenarts.
 - » 6.) Verantwoording van de ontvangen en uitgegeven geneesmiddelen door den paardenarts.
 - » 7.) Ziekenrapport van den paardenarts.
 - » 8.) Driemaandelijksche staat der verrigte heelkundige kunstbewerkingen op lijken van paarden.
- Litt. A. Herleidingstafel van medicinaal in Nederlandsch en van Nederlandsch in medicinaal gewigt.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Personeel en
Militaire zaken.*N°. 10 B.**ALGEMEENE ORDER VOOR HET LEGER.**

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteit besluit van den 22^{den} dezer, N°. 37, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

Willende aan Ons Nederlandsch Indisch Leger een hernieuwd blijk geven van Onze belangstelling.

Op het gemeenschappelijk rapport van Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog, van den 21sten dezer, Kabinet litt^a. A²., N°. 41, geheim.

Hebben besloten en besluiten:

Onzen beminden Zoon, WILLEM, NICOLAAS, ALEXANDER, FREDERIK, KAREL, HENDRIK, *Prins van Oranje*, te benoemen tot *Luitenant Kolonel* bij het wapen der infanterie van het leger in *Nederlandsch Indië*, en te plaatsen à la suite van dat leger.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes.

En zal hiervan acte worden gezonden aan Onzen gemelden Zoon, en voorts afschrift van dit besluit aan Hunne Koninklijke Hoogheden den Prins *Hendrik der Nederlanden* en den Prins *Frederik der Nederlanden*, aan Onzen Minister van Oorlog en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 22sten Januarij 1837.

(get.) WILLEM.

De Minister van Koloniën,

(get.) P. MIJER.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{vn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) DE KOK.

Heeft het genoegen voorschreven besluit des Konings mits deze ter kennis te brengen van het Leger.

's Gravenhage, den 31sten Januarij 1837.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{vn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Bijbl. IV.

4.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 40 B.

's GRAVENHAGE, den 4^{den} Februarij 1857.

Bij mijne aanschrijving van den 17^{den} September 1852, N°. 10 B, is onder anderen bepaald, dat aan die officieren welke met het geven van onderwijs aan onderofficieren, die zich tot het officiers-examen voorbereiden, belast zijn, jaarlijks eene maand verlof met behoud van vol traktement kan worden verleend.

Dit geschiedde uit aanmerking dat de bedoelde officieren voor die aldus te bewijzen buitengewone dienst, destijds geene geldelijke belooning genoten.

Sedert echter aan meerbedoelde officieren, voor gezegde buitengewone dienst, weder eene jaarlijksche gratificatie verleend wordende, heb ik gemeend bovengemelde bepaling bij deze te moeten intrekken, zoodat er voortaan geene aanvraag om verlof met behoud van vol traktement, ten behoeve dier officieren-instructeurs, meer aan mij behoeven te worden ingezonden.

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik de eer u te verzoeken de vereischte bevelen dienovereenkomstig uit te vaardigen.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de heeren Generaal-Majors kommanderende de
1^e, 2^e, 5^e, 4^e en reserve-brigade en de
Inspecteurs van het wapen der Kavallerie
en Artillerie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N. 14 B.

's GRAVENHAGE, den 18^{den} Februarij 1857.

Blijkens een dezer dagen bij mij ontvangen berigt, is de Stoombootdienst tusschen *Middelburg en Bergen op Zoom* en terug, bedoeld bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 14^{den} September 1855, N°. 42 B, opgeheven.

Ik heb de eer u daarvan bij deze te informeren.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de onderscheiden militaire autoriteiten.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 29 B.'s GRAVENHAGE, den 18^{den} Februarij 1857.

Uit de rapporten welke nu en dan omtrent de overplaatsing van officieren van de veld-bataillons der regimenten infanterie bij het depôt dier korpsen, bij mij inkomen, is het mij gebleken, dat sommige chefs in de meening verkeeren, dat bij laatstgemelde onderdeelen bij voorkeur officieren behooren te worden ingedeeld, die om de eene of andere reden, voor de dienst bij de veld-bataillons minder geschikt zijn te achten.

Deze omstandigheid geeft mij aanleiding onder de aandacht van UHEG. te brengen, dat wel verre, dat bij de depôts minder geschikte officieren worden geplaatst, het integendeel mijne intentie is, dat de keuze van officieren voor die depôts onder *de meest geschikten* der regimenten geschiedde, eensdeels om dat het getal officieren bij de depôts zoo gering is, en ten andere vermits de dienst welke van hen kan worden gevegd, dringend vordert, dat men bij die depôts officieren hebbe, op wie men zich, met opzigt tot kennis en geschiktheid tot het opleiden van jonge soldaten enz., volledig kan verlaten.

Ik verzoek UHEG. de chefs der regimenten onder uwe bevelen met mijne intentien ten deze, bekend te maken, ten einde zij zich bij het bestemmen van officieren voor het depôt, dienovereenkomstig zouden kunnen gedragen.

*De Minister van Oorlog,**(get.)* B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

den heer Generaal-Majoor kommanderende
de 1^e en 5^e brigade Infanterie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie*N°. 72 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

In aanmerking nemende, dat de talrijkheid en de verspreide orde, waarin de voor het leger bestaande bepalingen, nopens het van 's Rijkswege verstreken van geneeskundige hulp en medicijnen, zijn kenbaar gemaakt, hier en daar, onzekerheid in de toepassing hebben doen ontstaan.

Overwegende dat, wanneer aan den eenen kant, de beperktheid van het militair geneeskundig personeel gebiedt, de in der tijd toegestane gunst, wat de vrije geneeskundige hulp en het verstrekken van medicijnen aan de *huisgezinnen* betreft van de personen, bij de verschillende militaire etablissementen werkzaam, doch niet directelijk tot het leger behoorende, binnen engere grenzen terug te brengen, aan den anderen kant, de billijkheid vordert, dat aan de evenbedoelde personen, *ongeacht of zij vroeger al dan niet bij de armée of de marine hebben gediend*, gelijke voordeelen worden verzekerd,

Heeft goedgevonden, tot nadere verklaring van art. 56 van het reglement op de geneeskundige dienst bij de landmagt, van den 1sten Februarij 1821, en met intrekking tevens van alle latere voorschriften aangaande dit onderwerp, het navolgende vast te stellen:

Art. 1. Tot het erlangen van geneeskundige hulp en medicijnen, door de zorg van het Departement van Oorlog, zijn gerechtigd:

A. Op plaatsen waar militaire officieren van gezondheid aanwezig zijn, en de geneesmiddelen uit eene militaire apotheek kunnen worden verstrekt.

- 1°. alle officieren en andere aan dien rang geëssimileerde personen van het leger hier te lande, in werkdadige dienst, met verlof of op non-activiteit, in het garnizoen aanwezig (daaronder, zoo als van zelve spreekt, begrepen de officieren der Koninklijke maréchaussée, benevens de officieren der landmagt leden van het hoog militair gerechtshof te *Utrecht*); voorts de vrouwen dier officieren en personen, mitsgaders de bij hen inwonende kinderen en vaste bij hen inwonende dienstdoden;
- 2°. de directeur en de magazijnmeester van 's Rijks magazijn van militaire kleeding, uitrusting enz. te *Delft*, benevens hunne huisgezinnen;
- 3°. de burgerlijke beambten der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, benevens hunne huisgezinnen, wanneer zij, namelijk, aan de daarvoor bepaalde korting op hunne traktementen, onderworpen zijn;
- 4°. de, in Nederland, met verlof zijnde officieren van het Oost- en West-Indisch leger, benevens hunne huisgezinnen;
- 5°. alle militairen of daarmede gelijkstaande personen van de landmagt, beneden den rang van officier, ook dan, wanneer zij zich met gewoon of klein verlof, in het garnizoen bevinden; voorts de vrouwen dier militairen enz., zoodat de bij hen inwonende kinderen (doch geen dienstdoden);
- 6°. de molenaar en de vaste knechts bij het magazijn van geneesmiddelen;
- 7°. de vaste geëmploijeerden bij de militaire hospitalen;
- 8°. de menagemeesters en bedienden der garnizoens-infirmerien;
- 9°. de knechts in de magazijnen van kleeding der korpsen;
- 10°. de gepensioneerde militairen, als facteurs bij de korpsen dienst doende;
- 11°. de administrateurs en bedienden der militaire bakkerijen;
- 12°. de administrateurs en geëmploijeerden bij de magazijnen van nachtlegers;
- 13°. de vaste geëmploijeerden bij 's Rijks magazijn van militaire kleeding, uitrusting enz. te *Delft*;
- 14°. de beambten, werklieden enz., bij de onderscheiden magazijnen, werkplaatsen en bergplaatsen der artillerie;
- 15°. de portiers en boomsluiters in de vestingen.

benevens hunne vrouwen en bij hen inwonende kinderen (doch geen dienstdoden).

allen, zonder onderscheid, met bepaling echter dat zij de bedoelde gunst, uitsluitend voor zich, doch geenszins voor hunne huisgezinnen zullen genieten.

B. In plaatsen waar, op eenen anderen, doch niettemin bepaalden voet, voor 's rijks rekening, in de militaire geneeskundige dienst is voorzien.

De personen en huisgezinnen, hiervoren onder de punten 1 en 3 omschreven.

C. In plaatsen, waar niet in de militaire geneeskundige dienst is voorzien, op de wijze, hierboven onder de letters A en B aangeduid.

- 1°. de officieren en andere aan dien rang geëssimileerde personen van het leger hier te lande, bedoeld hiervoren onder punt 1, onderdeel A, mits zij zich in werkdadige dienst bevinden,

uitsluitend voor zich en geenszins voor hunne huisgezinnen;

2°. de militairen of daarmede gelijkstaande personen der landmagt beneden den rang van officier, mits zij zich op de plaats *in werkdadige dienst* bevinden; — voorts de vrouwen der militairen enz., mitsgaders de bij hen inwonende kinderen (doch geen dienstboden).

Art. 2. Voor de personen welke, ten gevolge der vorenstaande bepalingen, alsnu, de vroeger toegekende geneeskundige verzorging hunner *huisgezinnen*, voor 's Rijks rekening, moeten missen, zal die maatregel eerst van 1 Mei 1857 in werking komen.

Art. 5. Zij, welke, tot dusverre, de geneeskundige behandeling en medicijnen van 's Rijkswege, ontbeerden, en aan wie deze verzorging, bij de tegenwoordige beschikking wordt verzekerd, zullen die gunst eerst van 1 Mei aanslaande, deelachtig worden.

Art. 4. De personen, bedoeld bij de punten 9—15 van artikel 1, onderdeel A, zullen, wanneer zij niet tot den *officiersstand* behooren, tot het bekomen van genees- of heilkundige hulp voor *lichte* ziekten of gebreken, zich moeten aanmelden op zoodanige plaats en uur, als door den eerstaanwezenden officier van gezondheid, in overleg met de daarbij betrokken autoriteit, zal worden geregeld; het ontbieden van den militairen *arts ten huize* der patienten, zal dus alleenlijk ingeval van noodzakelijkheid mogen geschieden.

Art. 5. De onder-officieren en manschappen der Koninklijke *maréchaussée*, erlangen, in tijd van vrede, de geneeskundige hulp en medicijnen van 's Rijkswege, uitsluitend dan, wanneer zij in een militair zieken-etablisement, ter verpleging zijn opgenomen.

Art. 6. De officieren en verdere personen van Zijner Majesteits zeemagt en van het korps mariniers, zullen alleenlijk dan tot het erlangen van geneeskundige hulp en medicijnen, door de zorg van het Departement van Oorlog geregeld zijn, zoodra zij in eene militaire zieken-inrigting, voor rekening van het Ministerie van Marine, worden verpleegd en behandeld.

Het verstrekken van geneesmiddelen uit de militaire apotheken, ten behoeve van gedachte officieren en personen, in andere gevallen dan het bovengemelde, zal niet dan bij volstreckte noodzakelijkheid en behoudens de voorafgaande of latere goedkeuring van den inspecteur der geneeskundige dienst bij de landmagt, mogen geschieden; de waarde der, eventueel, op die wijze verstrekte medicijnen, moet, na het einde van ieder halfjaar, bij eenen gedetailleerden staat, in duplo, aan genoemden inspecteur worden opgegeven.

Art. 7. De, uit de militaire apotheken te verstrekken geneesmiddelen, voor de *buitendienst*, zullen door of van wege de belanghebbenden zelven, moeten worden afgehaald.

Art. 8. De afzonderlijke beschikkingen van het Departement van Oorlog:

- a. van den 20sten Januarij 1820, N°. 56, opzigtelijk het verstrekken van geneesmiddelen, voorgeschreven door burger-geneesheeren, ten behoeve van officieren en hunne huisgezinnen;
- b. van den 24sten Februarij 1857, N°. 91, voorschriften bevattende nopens het terugbezorgen van ledige flesschen en potten, in de militaire apotheek, blijven voortdurend van kracht.

's Gravenhage, den 20sten Februarij 1857.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 44 B.'s GRAVENHAGE, den 25sten Februarij 1857.

Naar aanleiding van een, door den heer Minister van Financiën, aan mij medegedeeld verlangen van de Algemeene Rekenkamer, heb ik goedgevonden om, met wijziging in zoo verre der dezerzijds, onder dagteekening van den 8ten September 1843, N°. 10 B, gegeven voorschriften, te bepalen, dat, in het vervolg, van alle contracten en accoorden, wegens leveranciën of werkzaamheden, ten dienste van de militaire Hospitalen, alleenlijk de *twee gezegelde expeditiën* door de contracterende partijën, moeten worden ondertekend; terwijl de beide andere (ongezegelde) exemplaren dier stukken, bestemd om als afschriften te dienen, in den vorm van *authentieke copijën*, behooren te zijn ingerigt, en *alzo van geene andere oorspronkelijke handteekening moeten zijn voorzien, dan van hem, die de echtheid van het afschrift waarmerkt.*

U hiervan informerende, heb ik de eer u te verzoeken, den Directeur van het Hospitaal onder uw toezigt, insgelijks met het voorschrevene bekend te maken.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ov}. FORSTNER VAN DAMBENY.

Aan

de respectieve toeziende chefs over de militaire Hospitalen.

N°. 41.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien art. 2 van Ons Besluit van den 3^{den} Julij 1850 (*Staatsblad* N°. 58),
ter uitvoering van art. 53 der wet van den 12^{den} April 1850 (*Staatsblad* N°. 15).

Gelet op het rapport van onzen Minister van Financiën van den 18^{den} dezer,
N°. 105 Post.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat er vrijstelling van port
wordt verleend aan de briefwisseling, die over dienstzaken en onder de gewone
bepalingen van kruisband en eigenhandig contreseign gevoerd wordt :

- 1°. tusschen den *Directeur der Normale Schietschool*, ter eenre, en de *Inspecteurs van de verschillende wapens, de kommandanten der Brigades Infanterie en Kavallerie, den Directeur der Artillerie Directiën, den Directeur der Stapel- en Constructie-Magazijnen, den Inspecteur der draagbare Wapenen, de kommanderende Officieren van alle korpsen van het Leger en de Magazijnmeesters der Artillerie* ter andere zijde; en
- 2°. tusschen den *directeur der Militaire vétérinaire dienst*, ter eenre, en de *Inspecteurs van het wapen der Kavallerie en der Artillerie, den Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, de Militaire en Paardenartsen, de kommanderende Officieren der korpsen Kavallerie, Veld- en Rijdende Artillerie, den Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, de Directeurs van Inrigtingen waarbij zich militaire rijkspaarden bevinden en den Directeur van 's Rijks veertsenijschool*, ter andere zijde.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit,
waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog tot
navigt.

's Gravenhage, den 25sten Februarij 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Financiën,

(get.) VROLIK.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) DE KOK.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 22 B.'s GRAVENHAGE, den 26sten Februarij 1837.

Bij punt 6 der orders voor het Leger van den 40^{den} Maart 1828, N°. 16, (*Rec. Mil.* van dat jaar bladz. 128), is onder anderen bepaald, dat wanneer een krijgsraad, of de hoogere militaire autoriteit, een extract uit het strafregister betreffende een onderofficier of soldaat van het korps vraagt, daarop slechts die straffen zullen worden ingeschreven, welke hem sedert den tijd zijner bevordering of nieuwe verbindtenis zijn opgelegd, *ten ware*, dat om eenigerhande reden, opzettelijk ook van de overige straffen opgaaf mogt worden gevorderd.

Met het oog op dat voorbehoud, heb ik, met uitbreiding van hetgeen te dier zake reeds is voorgeschreven, bij de aanschrijvingen van den 22^{den} April 1828, *Litt. R.*, 16 Januarij 1845, N°. 1 B, punt 2, en 31 December 1845, N°. 54 B, (*Rec. Mil.* 1828, bladz. 174 en 1845, 1^e deel, bladz. 6 en 2^e deel, bladz. 195), goedgevonden vast te stellen, dat ter betere beoordeeling van het gedrag der onderofficieren, die tot het afleggen van het officiers-examen in aanmerking worden gebracht, de extracten uit het strafregister omtrent die onderofficieren over te leggen, voortaan *al* de straffen zullen moeten bevatten, welke die onderofficieren gedurende hunnen geheelen dienstdtijd hebben ondergaan, met uitzondering nochtans van de straffen welke aan hen vóór het 19de jaar zijn opgelegd geweest, blijvende ook in dit opzigt van kracht hetgeen is bepaald bij de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 6^{den} October 1849, N°. 51 B, (*Rec. Mil.* van dat jaar bladz. 158).

Ik verzoek u de chefs der korpsen onder u ressorterende, van die beschikking te doen onderrigten, met uitnoodiging zich te zijner tijd dienovereenkomstig te gedragen.

De Minister van Oorlog,(get.) B^{na}. FORSTNER VAN DAMBENY.

Aan

de Heeren Generaals kommanderende de Brigades Infanterie, en
aan de Heeren Inspecteurs van het wapen der
Kavallerie en Artillerie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Secretariaat.*N°. 5 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien hebbende Zijner Majesteits besluit van den 25sten der vorige maand, N°. 41, waarbij het Hoogstdenzelven behaagd heeft, onder anderen, te bepalen, dat er vrijstelling van port wordt verleend aan de briefwisseling, die over dienstzaken, en onder de gewone bepalingen van kruisband en eigenhandig contresign, gevoerd wordt tussehen den *Directeur der Veterinaire dienst*, ter eenre, en de *Inspecteurs van het wapen der Kavallerie en der Artillerie*, den *Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt*, de *Militaire paardenartsen*, de *kommanderende Officieren der korpsen Kavallerie, Veld- en Rijdende Artillerie*, den *Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt*, de *directeurs van Inrigtingen*, waarbij zich *militaire Rijkspaarden bevinden* en den *Directeur van 's Rijks Vee-artsenijschool*, ter andere zijde.

Heeft goedgevonden zulks bij deze ter kennis te brengen van de daarbij betrokken *Militaire* autoriteiten, met verwijzing aan de bepalingen, vervat in N°. 1, 2, 5 en 5 van de beschikking van den *Directeur-Generaal van Oorlog* van den 14^{den} Mei 1842, N°. 1 A, (*Rec. Mil.* 1ste deel, bl. 175 en volgende), en met last zich bij de dienst-correspondentie daarvan stiptelijk te gedragen.

's Gravenhage, den 9^{den} Maart 1857.*De Minister van Oorlog,*(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personcel en Militaire Zaken.*N°. 26 B.'s GRAVENHAGE, den 15^{den} Maart 1857.

Naar aanleiding van eene daartoe aan mij gedane vraag, heb ik goedgevonden te bepalen, dat voortaan alle aanvragen om verlof, ten behoeve van kwartiermeesters, onderworpen zullen moeten worden aan het visum van den militairen Intendant in het territoriaal ressort, binnen hetwelk de belanghebbenden garrizoen houden.

Onder mededeeling daarvan verzoek ik u dienovereenkomstig de vereischte bevelen te geven en te gedragen.

De Minister van Oorlog,(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de heeren Generaals kommanderende de brigades Infanterie, de *Inspecteurs van het wapen der Kavallerie en Artillerie*, en 1ste Fortificatie-Inspectie, mitsgaders de kommanderende officieren van het *Instructie-Bataillon* het algemeen depôt van *Discipline* en het *Koloniaal werfdepôt*.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 54 B.'s GRAVENHAGE, den 21sten Maart 1857.

Bij de aankomst van manschappen die uit de korpsen van het Leger worden overgeplaatst bij de kompagnien van het korps Koninklijke Marechaussée, is het meermalen gebleken, dat die militairen nog, in zekere ruimte, van kleedingen en uitrustingsstukken zijn voorzien, welke door hen bij hun vorig korps werden gedragen, doch waarvan, bij laatstgenoemd wapen, geen gebruik kan worden gemaakt; welke voorwerpen, echter, indien zij vóór het vertrek der belanghebbenden, van hen tegen taxatie waren ingenomen, tot verbetering hadden kunnen strekken van den stand hunner rekening in het kleedings- en reparatiefonds; iets hetgeen in 's Rijks belang niet mag worden voorbijgezien, vermits de hierbedoelde manschappen meestal zonder borgtogt bij de Marechaussée worden aangenomen.

Ten einde daarin te voorzien, heb ik, op het voorstel van de daartoe bevoegde autoriteiten, goedgevonden te bepalen, dat, voortaan, bij het overgaan van onderofficieren of manschappen van de korpsen van het Leger, bij het wapen der Marechaussée, de voorwerpen van kleeding en uitrusting, welke zij gevoeglijk kunnen ontberen en die niet overeenkomen met de modellen, bij laatstgenoemd wapen in gebruik, voor zooveel de bedoelde goederen namelijk, nog voegzaam, door andere militaire kunnen worden gedragen, vóór het vertrek der belanghebbenden zullen moeten worden ingeleverd, en de waarde daarvan, in het te goed hunner rekening op het kleedings- en reparatiefonds, onverschillig of die rekening reeds een voor- of nadeelig slot opleverde, zal moeten worden gebracht.

Onder mededeeling van het vorenstaande heb ik tevens de eer u te verzoeken, de vereischte bevelen in dien zin te geven.

*De Minister van Oorlog,**(get.)* B^{de}. FÖRSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de heeren Generaals kommanderende de brigades Infanterie, de Inspecteurs der Kavallerie en Artillerie en 4de fortificatie Inspectie, mitsgaders de Intendanten in de militaire administratieve Directie.

Onderstaande artikelen zijn de belangrijkste van een *Programma*, door het Ministerie van Oorlog in Sardinië uitgegeven, en ook buitenlandsch bekend gemaakt.

PROGRAMMA van den Wedstrijd om den prijs te verkrijgen welke het Parlement toestaat, aan den uitvinder van een vuurwapen, dat ter bewapening van de Infanterie kan worden aangenomen.

Op het voorstel van het Centraal Comité der Artillerie, stelt de Minister van Oorlog het hiernavolgende programma van den wedstrijd vast:

ART. 1. Een prijs van tien duizend francs (*f* 10,000) zal worden toegestaan aan den uitvinder van een vuurwapen, dat, voldoende aan de onderstaande voorwaarden, bepaaldelijk zal kunnen worden aangenomen ter bewapening van de Infanterie van linie of de *Bersaglieri*.

ART. 2. De voorwaarden waaraan het voorgestelde wapen zal moeten voldoen, zijn de volgende:

- a.) Een bestrijkend, naauwkeurig en indringend schot te weeg te brengen.
- b.) De patroon moet bij voorkeur ligter zijn dan die thans voor de Infanterie bestaande, en in allen gevalle niet zwaarder.
- c.) Alle eigenschappen te bezitten van een goed oorlogswapen, dat wil zeggen, dat het gemakkelijk moet zijn te vervaardigen, te herstellen, te rigten en te laden; het moet sterk en als stootwagen geschikt zijn.

ART. 3. Buiten den prijs waarvan sprake is in art. 1, zal men kleine premiiën, bij wijze van schadevergoeding toestaan, gezamenlijk ten bedrage van vijf duizend francs (*f* 5000), aan de uitvinders der wapens die merkwaaardige uitkomsten zullen hebben opgeleverd, al voldoen die wapens niet volkomen aan de bij dit Programma gestelde voorwaarden.

ART. 4. De bekroonde wapens zullen de eigendom worden van het gouvernement, dat naar goedvinden zal kunnen gebruik maken van de uitvindingen die daarop zijn toegepast.

ART. 5. Het brevet van uitvinding, dat de voorstellers mogten hebben verkregen of verkrijgen, zal ten opzichte van den Staat vervallen, voor hen die eene premie of schadeloosstelling zullen hebben aangenomen.

ART. 6. De wapens zullen moeten worden aangeboden aan het Ministerie van Oorlog, vergezeld van een geschrift, houdende den naam, het vaderland en het adres van den voorsteller, die als hij vreemdeling is, in gemeld geschrift een persoon te Turyn zal moeten opgeven, die hem vertegenwoordigt.

ART. 7. Het Ministerie zal aan het Generaal-Kommandement der Artillerie, de ontvangen wapens overleggen, opdat zij in de eerste plaats door den raad van de Koninklijke fabriek zouden onderzocht worden, waarmede de voorstellers zich in betrekking kunnen stellen, ten einde de noodige raadgevingen te ontvangen ter verbetering hunner wapens.

ART. 8. Zij die een wapen mogten hebben uitgedacht, en de middelen niet bezitten om er den loop van te vervaardigen, zullen aan het Ministerie van Oorlog de toestemming kunnen vragen, om die tegen betaling in de Koninklijke wapenfabriek te doen vervaardigen, dat hun zal worden toegestaan, indien de Artillerie oordeelt, dat het wapen hetwelk men wenschte zamen te stellen, eenige kans tot het verkrijgen van eenen goeden uitslag oplevert.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeelen Militaire Zaken
en Militaire Administratie.*

N°. 58 B.

's GRAVENHAGE, den 5^{den} April 1857.

Ik heb de eer hierbij aan u te doen geworden, eenen staat, houdende opgave van de verminderde prijzen, tegen welke, voortaan, het vervoer van troepen, plaats zal hebben met de Stoombooten *de Maas* enz., in de Vaart tusschen *Vento* en *Rotterdam*, onder anderen vermeld bij de aanschrijving dezerzijds, van 26 Januarij 1846, N°. 17 B.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{de}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de heeren Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten.

STAAT der prijzen, voor het vervoer van troepen per Stoomboot, met de gewone bagage der officieren en manschappen, per hoofd, berekend.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De vrachtprijzen voor de officieren bij de troepen dienstdoende, zullen niet hooger dan voor de gewone manschappen, worden berekend; terwijl aan de eerstbedoelden, eene met hunnen rang overeenkomende verblijfplaats op de boot zal worden aangewezen.

De alléénreizende officieren zijn *niet* in dit tarief begrepen, als moettende de kosten daarvan voor hunne eigen rekening komen; zullende wijders de alléénreizende militairen, beneden den rang van officier, die, hetzij geheel of gedeeltelijk hunne route per boot moeten afleggen, op vertoon hunner marsch-orders of reiswijzers, tegen betaling der vracht, bij de tarieven omschreven, uit het aan hen verstrekte reisgeld te vinden, met de Stoombooten worden vervoerd; zijnde van dezen maatregel uitgesloten de alléénreizende militairen, uit en naar *Zeeland*, bij dispositie van het Departement van Oorlog van den 7^{den} Maart 1844, N°. 8 B. bedoeld, vermits die manschappen, op de wijze, bij voorschreven dispositie bepaald, zullen moeten worden behandeld.

Voor militaire vrouwen, bij de kompagnien geadmitteerd, zal de vracht, per hoofd berekend, moeten worden betaald.

Voor kinderen (boven de 5 en beneden de 10 jaren) van onderofficieren en manschappen, zal de helft van de vracht, per hoofd bepaald, moeten worden voldaan.

De paarden bij de tarieven bedoeld, zijn alleen die der officieren, welke tot de troepen te voet behooren.

Wanneer de boot langer dan 4 uren onder weg mogt wezen, zal, door de Directie, aan de manschappen, vrouwen en kinderen, alsmede aan de paarden goed drinkwater worden verstrekt.

De troepen moeten zich tijdig aan de inladingsplaats bevinden, ten einde oponthoud voor te komen.

Hout	van 1 tot en met 24 man	1,35	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05
	van 25 * * * 100	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05	0,00
Hout	van 1 tot en met 24 man	1,35	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05
	van 25 * * * 100	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05	0,00
Hout	van 1 tot en met 24 man	1,35	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05
	van 25 * * * 100	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05	0,00
Hout	van 1 tot en met 24 man	1,35	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05
	van 25 * * * 100	1,30	1,25	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00	0,95	0,90	0,85	0,80	0,75	0,70	0,65	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40	0,35	0,30	0,25	0,20	0,15	0,10	0,05	0,00

De kanton met deze booten een beta! van 200 manschappen, in 1895, worden

Tarief en opgave van de Directie der Stoombooten *de Maas* enz. te Venlo.

Venlo.

van 1 tot en met 24 man	f 0,80						
» 25 » » » 100 »	» 0,75						
» 101 en meerder paarden per stuk	» 0,70						
	» 5,00						Mook.
van 1 tot en met 24 man	f 0,90	f 0,25					
» 25 » » » 100 »	» 0,85	» 0,25					
» 101 en meerder paarden per stuk	» 0,80	» 0,25					Grave.
	» 5,50	» 2,00					
van 1 tot en met 24 man	f 1,25	f 0,65	f 0,50				
» 25 » » » 100 »	» 1,20	» 0,60	» 0,45				
» 101 en meerder paarden per stuk	» 1,10	» 0,55	» 0,40				Rossum.
	» 5,00	» 5,00	» 2,00				
van 1 tot en met 24 man	f 1,45	f 0,80	f 0,65	f 0,25			
» 25 » » » 100 »	» 1,55	» 0,75	» 0,60	» 0,25			
» 101 en meerder paarden per stuk	» 1,50	» 0,70	» 0,55	» 0,25			Hedel.
	» 6,00	» 5,00	» 5,00	» 2,00			
van 1 tot en met 24 man	f 1,70	f 0,90	f 0,80	f 0,50	f 0,25		
» 25 » » » 100 »	» 1,60	» 0,85	» 0,75	» 0,45	» 0,25		
» 101 en meerder paarden per stuk	» 1,55	» 0,80	» 0,70	» 0,40	» 0,25		Gorinchem.
	» 6,50	» 5,50	» 5,00	» 2,00	» 2,00		
van 1 tot en met 24 man	f 1,80	f 1,10	f 0,90	f 0,55	f 0,55	f 0,25	
» 25 » » » 100 »	» 1,65	» 1,05	» 0,85	» 0,50	» 0,50	» 0,25	
» 101 en meerder paarden per stuk	» 1,60	» 1,00	» 0,80	» 0,45	» 0,50	» 0,25	Dordrecht.
	» 7,50	» 4,50	» 5,50	» 5,00	» 2,00	» 2,00	
van 1 tot en met 24 man	f 1,95	f 1,50	f 1,05	f 0,70	f 0,50	f 0,55	f 0,25
» 25 » » » 100 »	» 1,85	» 1,20	» 1,00	» 0,65	» 0,45	» 0,50	» 0,25
» 101 en meerder paarden per stuk	» 1,70	» 1,15	» 0,95	» 0,60	» 0,40	» 0,50	» 0,25
	» 8,50	» 5,00	» 4,50	» 5,00	» 2,00	» 2,00	» 2,00
							Rotterd.

Er kunnen met deze booten een getal van 400 manschappen, in ééns, worden vervoerd.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Topographisch Bureau.

N°. 52 B.

's GRAVENHAGE, den 22sten April 1857.

Het heeft Zijne Majesteit behaagd, bij besluit van den 21sten Junij des vorigen jaars, N°. 75, vast te stellen een voorschrift waarbij vaste teekens zijn bepaald, en voor alle diensten des Rijks verbindend verklaard, voor de aanduiding van onderscheidene voorwerpen op kaarten, voor 's Rijks dienst vervaardigd, of door het Rijk uitgegeven wordende.

Het bedoeld Voorschrift thans op het Topographisch Bureau van mijn Departement gegraveerd en gedrukt zijnde, heb ik de eer u te doen kennen, dat hoezeer de prijs in den handel, wegens het kostbare der uitvoering op zes gulden (f 6,00) heeft moeten bepaald worden, het voor de verschillende autoriteiten en voor de officieren van het Leger, op officiële aanvraag der respectieve chefs of korps-kommandanten, bij het Departement van Oorlog verkrijgbaar zal zijn tegen de som van f 4,50, dat is met een rabat van 25 pCt.

Ik verzoek u van het vorenstaande de noodige mededeeling te doen aan de chefs van de onder uwe bevelen staande korpsen, met uitnoodiging te zorgen, dat uit de gelden, bestemd voor de respectieve Bibliotheken, ten minste een Exemplaar ten gebruike der officieren worde aangeschaft, en in het vervolg alle Topographische voorstellingen, ook bij den wetenschappelijken cursus der onder-officieren, dienovereenkomstig te doen uitvoeren.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{om}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Aan
de onderscheidene militaire autoriteiten.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Secretariaat.

N°. 5 B.

's GRAVENHAGE, den 24sten April 1857.

Blijkens een daarvan bij mij ingekomen berigt van den Heer Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, was de oplage der in 1846, voor rekening der Akademie uitgegeven Algemeene Kaart van Nederlandsch

Oost-Indië (en van welke uitgave onder dagteekening van 30 April 1847, N°. 63 B, aan de daarbij betrokken militaire autoriteiten kennis is gegeven) uitgeput, en heeft toen de Lithograaf A. J. BOGAERTS, werkzaam aan de voormelde inrigting, eene nieuwe uitgave van die kaart voor eigen rekening ondernomen.

Deze kaart, bestemd om te dienen bij het onderwijs der kadetten, heeft eene aanmerkelijke verbetering ondergaan, doordien men niet alleen van alle nieuwe bronnen gebruik gemaakt heeft, maar ze ook op eene grootere schaal is gebragt, namelijk van 1,5,000,000 op 4,5,000,000, terwijl ook de West-Indische bezittingen daarop zijn aangewezen, en tot een vergelijkend overzicht, het Koninkrijk der Nederlanden, volgens dezelfde schaal daarop is voorgesteld. Onder de benaming van *Algemeene Land- en Zeekaart van de Nederlandsche Overzeesche Bezittingen* beslaat zij, in stede van vier, thans zes foliobladen; terwijl exemplaren daarvan bij den Uitgever te verkrijgen zijn, als:

Los in bladen, voor den prijs van acht gulden (f 8.—).

Opgeplakt op een doek, voor elf gulden (f 11.—).

Los in bladen gekleurd (de grenzen onzer bezittingen en residentien in kleuren aangeduid) voor tien gulden (f 10.—).

Opgeplakt en gekleurd als boven, voor dertien gulden (f 13.—).

De eer hebbende u van een en ander mededeeling te doen, verzoek ik u van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen insgelijks kennis te willen geven, en zulks ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs daarvan zoodanig gebruik zoude kunnen worden gemaakt, als noodig mogt worden bevonden.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de onderscheidene militaire autoriteiten.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 22 B.

's GRAVENHAGE, den 27sten April 1857.

Bij aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 24ten Mei 1823, N°. 9, (R. C.) zijn, in verband met die van den 14^{den} Maart te voren, N°. 1, nadere voorschriften vastgesteld, ter behoorlijke uitvoering van 's Konings besluit van den 19^{den} Februarij van gemeld jaar, N°. 97, betreffende het toekennen van burgerlijke bedieningen, op grond van 12 jaren vrijwillige militaire dienst.

Onder die voorschriften behoort de uitdrukkelijke bepaling, dat het Departement van Oorlog, op de daartoe vermelde tijdstippen, naauwkeurig zal worden bekend gemaakt met de mutatiën welke in de vroeger gedane opgaven van militairen, die voor eene burgerlijke bediening in aanmerking zijn gebracht, ontstaan zijn, en, in het bijzonder, met hun voortdurend gedrag, ijver en geschiktheid, ten einde zoo noodig de door genoemd Departement aan de betrokken autoriteit gedane aanbeveling zou kunnen worden ingetrokken of gewijzigd.

In de laatste jaren zijn nog wel, van tijd tot tijd, enkele voordragten ter benoeming van militairen tot burgerlijke betrekkingen, op grond van 12 jaren vrijwillige dienst, aan het Departement van Oorlog ingezonden, maar de opgaven van de plaats gehad hebbende mutatiën zijn reeds sedert een geruimen tijd achterwege gebleven, hetgeen, met betrekking tot twee onderofficieren heeft veroorzaakt, dat deze door den Heer Minister van Financiën, in eene burgerlijke bediening zijn benoemd geworden, nadat de eene reeds uit de militaire dienst was ontslagen en de ander uit hoofde van veranderde positie, het radicaal voor de betrekking waartoe hij was aanbevolen, had verloren.

Ik heb het mitsdien, tot voorkoming van soortgelijke onregelmatigheden, noodzakelijk geacht, met wijziging in zooverre van de bestaande voorschriften u te verzoeken, de chefs der korpsen onder uwe bevelen, uit te noodigen, voortaan, zonder een bepaald tijdstip af te wachten, telkens wanneer er eenige mutatie in dat personeel is ontstaan, daarvan door uwe tusschenkomst aan mij kennis te geven, zullende ik vooral niet onkundig moeten gelaten worden, van de omstandigheid, ten gevolge waarvan een der voorgedragen personen door minder goed gedrag, ijver of geschiktheid, het voorregt op de plaatsing in eene burgerlijke bediening mogt hebben verloren.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{no}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de onderscheidene militaire autoriteiten.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 14 B.

's GRAVENHAGE, den 30ten April 1857.

Ik heb de eer uwe Excellentie te informeren, dat er op mijnen last is vervaardigd geworden, eene *Handleiding voor het vervangen van buiten staat gestelde trekpaarden bij de batterijen veld- en rijdende artillerie, voorzien van*

trektuigen model 1842, en een Voorschrift voor het bivouacqueren van batterijen veld- en rijdende artillerie, alsmede van een gedeelte van den pontontrein.

Die Handleiding en dat Voorschrift zijn thans afgedrukt, en in een bandje gebonden, en bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het leger verkrijgbaar gesteld, tegen den prijs van *achttien*, en in den handel tegen dien van *vier-en-twintig* centen per exemplaar.

Voormelde Handleiding en genoemd Voorschrift thans bij het wapen der artillerie ingevoerd zijnde, heb ik de eer uwe Excellentie, onder mededeeling daarvan, een exemplaar van opgemeld werkje te doen toekomen.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal, President der speciale Commissie van Inspectie over het militair onderwijs.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gelet op het wezenlijk belang, hetwelk er in gelegen is, dat de officieren der kavallerie steeds goed bereden zijn, en dat mitsdien de lust om zeer goede dienstpaarden te bezitten en naar behooren te berijden, bij hen worden aangemoedigd en levendig gehouden.

Willende uit dien hoofde eenige maatregelen vaststellen waardoor niet alleen dat doel, zoo veel mogelijk, zal kunnen worden bereikt, maar waardoor tevens, de belangen van het wapen der kavallerie in het algemeen, zullen worden bevorderd.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 11^{den} dezer, kabinet Lett. G¹².

Hebben goedgevonden en verstaan :

1°. Onzen Minister voornoemd te magtigen :

- a. om voortaan jaarlijks bij een of meerdere regimenten kavallerie opvolgend premien uit te loven ten behoeve van de officieren die bij een daartoe, door hem Minister per regiment uit te schrijven en te regelen wedstrijd het schoonste en beste dienstpaard vertoonen en tevens het bewijs leveren, het voor den troep, naar behooren te kunnen bereiden; zullende het gezamenlijk bedrag der aldus uit te loven premien nogtans de som van vijftien honderd gulden (f 1500) 's jaars niet mogen te boven gaan;
- b. om aan zoodanige officieren der kavallerie die mogten wenschen, een jong paard op te kweken en voor de dienst af te rigten, voor dat paard een ration fourrage, gedurende een door hem Minister te bepalen tijd, toe te kennen, hetwelk alsdan, als *derde* dienstpaard in de sterkte van het korps zal worden opgenomen.
- c. om naar mate van omstandigheden en zoo dikwijls als dat raadzaam geoordeeld zal worden, een hiertoe geschikt kavallerie-officier naar buiten 's lands te zenden, ten einde zich in die staten, waar vele en goede paarden worden aangetroffen, zoo als *Hanover, Holstein, Mecklenburg, Pruisen, Wurtemberg, Beijeren, Oostenrijk* enz., met de aldaar gevolgd wordende stelsels van remontering bekend te maken, en datgene na te gaan en op te nemen wat daarmede in verband staat, en
- d. om eene commissie te benoemen, bestaande uit den kommandant van het te 's *Gravenhage* garnizoen houdend regiment kavallerie, als voorzitter, twee officieren tot andere regimenten van het wapen behoorende en een der paardenartsen mede te 's *Gravenhage* gestationneerd, als leden, welke commissie zich, overeenkomstig de door Onzen Minister te geven voorschriften, onledig zal houden met het onderzoek naar al hetgeen het dienstpaard betreft, en betrekking heeft tot de remontering van de troepen te paard.

2°. Te bepalen, dat het montant der uitgaven, welke het gevolg zullen wezen van het vastgestelde hiervoren bij punt *a* en *b* van § 1, in de afrekeningen der betrokken korpsen met 's Rijks schatkist aan het Rijk in rekening zullen worden gebracht, mitsgaders dat de officieren die overeenkomstig het bepaalde bij punt 1°, in het belang der remonte naar buiten 's lands worden gezonden, de vergoeding wegens reis- en verblijfkosten zullen genieten volgens hunne rangen, overeenkomstig het tarief bij Ons besluit van den 15^{den} December 1849, (*Staatsblad* N°. 62), vastgesteld, en zulks wat de verblijfkosten betreft, steeds tot het vol bedrag over den geheelen tijd hunner afwezigheid.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 15^{den} Mei 1837.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 13 B.

's GRAVENHAGE, den 14^{den} Mei 1837.

Het 4de gedeelte van het *Reglement op de exercitiën en manoeuvres der infanterie*, bevattende de *Linieschool*, op last des Konings gewijzigd en thans herdrukt zijnde, heb ik de eer Uwe Excellentie een exemplaar van die aldus gewijzigde school te doen geworden.

Verder heb ik de eer Uwe Excellentie te informeren, dat dit gedeelte van het hierbedoelde Exercitie-reglement, bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het leger verkrijgbaar is gesteld, voor den prijs van *twaalf centen* per exemplaar, en dat voorschreven gedeelte van genoemd Reglement, al aanstonds, bij het leger, in vervanging van het overeenkomstig gedeelte, hetwelk thans wordt gevolgd, is ingevoerd.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENY.

Aan

Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
Inspecteur der Infanterie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 65 B.'s GRAVENHAGE, den 15^{den} Mei 1857.

In het belang der werving voor de Indische dienst in het algemeen, heb ik goedgevonden, mits deze vast te stellen, dat de meer ruime bepalingen, ten opzichte van het visiteren van manschappen, vervat in de aanschrijving van het Departement van Oorlog van den 8sten April 1842, N°. 23 B, doch later bij die van den 22sten Februarij 1851, N°. 45 B, weder ingetrokken, weder op nieuw zullen worden gevolgd en nageleefd; terwijl ik, in verband daarmede, den Heer Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, heb uitgenoodigd, de betrokken officieren van gezondheid, te dier zake van de vereischte instructie te voorzien, en die officieren bovendien tevens te gelasten, om van de ligte gebreken, waarmede de manschappen, die door hen voor de Indische dienst worden goedgekeurd, mogten zijn behebt, duidelijk en naauwkeurig in den engagementsstaat te omschrijven, ten einde daarvan in het stamboek van het koloniaal werfdepôt mede naauwkeurig aanteekening kan worden gehouden.

Onder mededeeling daarvan heb ik de eer U te verzoeken, de chefs der korpsen, en de onder U ressorterende Plaatselijke en Garnizoens-kommandanten, mede met deze bepaling bekend te maken.

De Minister van Oorlog,
(get.) Bⁿⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de Heeren Brigade-Kommandanten, de Inspecteurs der Kavallerie en Artillerie en den Inspecteur der 1ste Inspectie van Fortificatiën, mitsgaders de Provinciale Kommandanten.

N°. 67.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Willende, uit aanmerking van de vele en uitgebreide dienstverrigtingen bij het koloniaal werfdepôt, eenige uitbreiding geven aan het kader bij dat korps.

Gelet op Ons besluit van den 19^{den} October 1845, N°. 64.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 9^{den} Mei 1857, N°. 64 B.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat het getal van 4 sergeanten en van 8 korporaa's in de formatie van eene kompagnie begrepen, tijdelijk bij elk der vier kompagnien, met 2 sergeanten en 2 korporaa's zal worden vermeerderd, wordende dat getal mitsdien gebragt op 6 sergeanten en 10 korporaa's per kompagnie.

Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, voor zoo veel ieder aangaat, belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 17^{den} Mei 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENY.

De Minister van Koloniën,

(get.) P. MIJER.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire
Zaken.

N°. 45 B.

's GRAVENHAGE, den 26sten Mei 1857.

Bij het ledergoed dat, ten gevolge van Zijner Majesteits besluit van den 22sten November II., N°. 39 B, successivelijk bij het wapen der Infanterie wordt ingevoerd, is de thans bestaande ruimnaald met ketting vervallen.

Dien ten gevolge heb ik goedgevonden te bepalen, dat de patroontasch, tot het bedoeld stelsel behoorende, te allen tijde moet zijn voorzien, van een kleine koperen ruimnaald zonder ketting, die in het zakje, bestemd voor den aftrekker, geborgen en door het zich daar ter plaatse bevindende riempje bevestigd wordt.

Het model van zoodanige ruimnaald, voorzien van de gebruikelijke etiquette, hierbij aan u toezendende, heb ik de eer u te verzoeken, om naar gelang dat er stellen ledergoed, volgens het nieuwe stelsel, bij het korps, onder uwe bevelen, zijn of zullen worden ingevoerd, de alsdan benooidigde ruimnaalden, overeenkomstig dat model te laten vervaardigen en daartoe een gelijk getal ruimnaalden van het vervallen model te utiliseren; zullende de kosten daarop vallende, de som van *veertig cents per honderd stuks* niet mogen te boven gaan. De alsdan overschiettingen met knopen zullen onder de goederen zonder waarde in het magazijn behooren te worden opgelegd.

Hoewel nu overeenkomstig het vorenstaande de gewone ruimnaald voortaan in de patroontasch zal worden geborgen, is het echter mijne bedoeling, dat de militairen aan wie een ruimnaald, leeuwenkop enz. als *schietsprijs* is of zal worden uitgereikt, die voorwerpen zichtbaar zullen dragen, en wel op den korten jas, op den kapot en op het mouwvest.

Tot dat einde zal de ruimnaald, als *schietsprijs* uitgereikt of uit te reiken, even als bij het model dat thans nog in gebruik is, aan een kleinen ketting verbonden zijn, aan het uiteinde waarvan zich een oog zal bevinden dat om den tweeden knoop van den *korten jas* of van het *mouwvest* moet worden bevestigd, terwijl de naald zelve aan die kleedingstukken op de regter zijde der

borst wordt gehecht, door middel van twee trensjes, waarvan het bovenste in eene horizontale lijn met, en op 0,05 el afstands van den tweeden knoop en het onderste 0,05 el lager dan, en in eene verticale lijn met het eerste trensje, wordt geplaatst.

Op den kapot zal de ruimnaald op dezelfde wijze als op den korten jas en het mouwvest worden gedragen, met deze uitzondering alleen, dat het bovenste trensje op 0,01 el van den tweeden knoop geplaatst wordt; terwijl het onderste trensje, even als bij den korten jas, 0,05 el lager dan het bovenste wordt geplaatst.

De leeuwenkoppen, die als schietprijzen mogten zijn of worden uitgereikt, zullen in daartoe aan te brengen trensjes mede op de regter borst worden gedragen, op dezelfde afstand van den tweeden knoop als boven voor de naald is bepaald.

In dat geval zal het kettingje, waaraan de ruimnaald is verbonden, in plaats van om den knoop, aan den leeuwenkop worden bevestigd, en de naald zelve, even als hierboven is bepaald, worden gedragen, doch nu op 0,01 el afstand van den leuwenkop.

Heeft of ontvangt de schutter nog een prijs, b. v. een zilveren kroon, dan wordt die boven den leuwenkop gedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Aan

de onderscheiden Kommanderende Officieren
van het wapen der Infanterie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 22 B.

's GRAVENHAGE, den 27sten Mei 1857.

Een dezer dagen bij mij ontvangen rapport van den chef van het Koloniaal werfdepôt, behelst de mededeeling, dat het thans is gebleken, dat de soldaat *Philip Westhoff*, die in de maand Maart ll. te *Groningen*, voor de koloniale dienst aangenomen en op *Harderwijk* is gedirigeerd, reeds is 1846, ter zake van diefstal, met een briefje van ontslag uit de dienst in *Oost-Indië* verwijderd is geworden, en als zoodanig dan ook is vermeld, op de aan de militaire autoriteiten gezonden wordende nominative staten van gewezen militairen, die niet meer in de gelederen mogen worden opgenomen.

Hoezeer nu de omstandigheid, dat *Westhoff*, bij zijne aanneming, zijne vorige Oost-Indische dienst heeft verzwegen, en dat overigens de door hem overgelegde bescheiden volkomen aan de vereischten beantwoorden, het eenigermate begrijpelijk maken, dat eene aanneming, als waarvan hier sprake is, heeft kunnen geschieden, neemt zulks echter niet weg, dat bijaldien ten deze de gewone voorzorgmaatregelen waren in acht genomen, die aanneming, welke thans tot vele nuttelooze uitgaven heeft geleid, niet zou hebben plaats gehad.

Ik heb dan ook de eer u te verzoeken de Plaatselijke- en Garnizoens-Kommandanten, onder u ressorterende, onder mededeeling van het vorenstaande, ernstig aan te bevelen, om bij het toelaten van manschappen voor de koloniale dienst, met de meeste naauwgezetheid te werk te gaan, en niets te verzuimen wat strekken kan, om zich met de antecedenten van de zich aanbiedende personen bekend te maken, vermits ik mij, bij gebreke van dien, genoopt zoude vinden, om de kosten, welke door eene aanneming als de hierboven vermelde, aan het Rijk worden veroorzaakt, op den daarbij betrokken kommandant te doen verhalen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

den Heer Kolonel Opperbevelhebber der vesting *Maastricht*
en der troepen in het Hertogdom Limburg; en aan
alle Provinciale Kommandanten.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Militaire Administratie.

N°. 51 B.

's GRAVENHAGE, den 3^{den} Junij 1857.

Blijkens eene bij mij ontvangen missive van den Heere Minister van Financiën heeft het de aandacht getrokken, »dat door de administratie der korpsen van »het leger, op contracten van aanbesteding wegens leveranciën, soms acten »worden gesteld, onder den naam van ampliatië, waarbij op nieuw leveranciën »worden aangenomen van eene bepaalde hoeveelheid, tegen eenen meerderen of »minderen prijs, dan die, in het eerste contract vermeld.»

Door het stellen van die acten of verklaringen, op de contracten wordt namelijk, volgens het mij te kennen gegevene, door welgemelden Heer Minister, art. 7 der wet van 5 October 1845 (*Staatsblad N. 47*) overtreden, vermits daarbij is bepaald, dat *niet twee* acten op hetzelfde zegel mogen worden gesteld, en mijn Ambtgenoot verzoekt mij derhalve, om ter voorkoming van moeilijkheden, de vereischte voorzieningen ten aanzien van gezegd onderwerp te nemen.

Onder mededeeling van het vorenstaande, heb ik alzoo de eer, u uit te noodigen, de hoofdadministratie der korpsen onder uw toezigt, insgelijks, met de gemaakte aanmerking bekend te maken en voorts te gelasten, dat er, in het vervolg, geene bijvoegingen van den bedoelden aard meer op de eenmaal aangegane contracten worden gesteld, maar voor ieder nieuw onderwerp van levering, hetwelk niet in de oorspronkelijke overeenkomst was vermeld, zoo dikwijls zulks noodig mogt wezen, op nieuw, of afzonderlijk contract worde aangegaan.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de Heeren Intendanten in de 1^e, 2^e en 5^e Militaire
Administratie-Directie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 1 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 15^{den} dezer, N°. 145, luidende als volgt:

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Willende een vernieuwd blijk geven van Onze belangstelling in het leger, en van de erkenning der diensten door dat leger ook vroeger bewezen.

En wenschende dat het bewijs van aandenken aan de roemvolle verdediging der Citadel van Antwerpen, ingesteld bij Koninklijk besluit van den 31sten Mei 1855, N°. 122, voortdurend ook in later tijden bij het leger in levendige herinnering blijve.

In aanmerking nemende dat de medaille der Citadel van Antwerpen, gedragen door wijlen den generaal der infanterie D. H. baron *Chassé*, welk ereteken in der tijd bij testamentaire beschikking van hem aan de gemeente *Tiel* is vermaakt, onlangs door den Raad dier gemeente aan Ons is aangeboden.

Gelet dat dezer dagen alhier een 25jarig herinneringsfeest aan het immer gedenkwaardig beleg der Citadel van Antwerpen zal worden gevierd.

Hebben besloten en besluiten:

ART. 1. De medaille der Citadel van Antwerpen, gedragen door wijlen den generaal der infanterie baron *Chassé*, zal worden vastgehecht aan het vaandel van het 7de regiment infanterie, van welk korps een bataillon aan de roemvolle verdediging der Citadel deel heeft genomen.

ART. 2. Aan Onzen beminden Zoon den Prins van Oranje wordt opgedragen op den 17^{den} dezer, op de alhier te houden groote parade, aan het bepaalde bij art. 1 uitvoering te geven.

ART. 5. Het Raadsbesluit der gemeente *Tiel*, waarbij de medaille der Citadel van Antwerpen, gedragen door wijlen den generaal der infanterie baron *Chassé*, aan Ons is aangeboden, zal met en benevens het bij die medaille behoorend certificaat, alsmede met een afschrift van Ons tegenwoordig besluit, in het archief van het 7de regiment infanterie worden nedergelegd.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen beminden Zoon den Prins van Oranje.

's Gravenhage, den 15^{den} Junij 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{an}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Heeft het bijzonder genoeg dat besluit mits deze, ter kennis van het leger te brengen, in de vaste overtuiging, dat die welwillende beschikking des Konings, waarin de dappere verdedigers der Citadel van Antwerpen, van welk wapen of korps ook, een vernieuwd schitterend blijf ontvangen van de waardering hunner uitstekende diensten, het geheele leger zal opwekken en aansporen, om door het handhaven van orde, door onbezweken ijver, door trouwe plichtsvervulling te trachten, zich de belangstelling en het vertrouwen van Onzen beminden Koning en het dierbaar Vaderland, meer en meer waardig te maken.

Gelast dat deze order op drie achtereenvolgende appels aan de troepen zal worden voorgelezen.

Gelast dat voorts afschrift dezes, zal worden gezonden aan alle militaire autoriteiten.

's Gravenhage, den 17^{den} Junij 1837.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Bureau der Militaire
Administratie.

N°. 55 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Gezien en geëxamineerd hebbende de Rekening en Verantwoording, door de Commissie tot het beheeren van het Fonds voor Onderofficieren enz., die, onder toekenning van gagement of van gratificatie, uit de militaire dienst worden ontslagen, overgelegd wegens ontvangst en uitgaaf over het jaar 1856, en alzoo bevonden hebbende:

1°. dat in dezelve behoorlijk als eerste post van ontvangst is ver-		
antwoord het batig saldo der Rekening en Verantwoording		
over het jaar 1855, ad.	f	6,844.05*
2°. dat is ontvangen:		
a. het bedrag van de Contributiën der deelgenooten.	»	27,475.00
b. het bedrag van de op rekening van het Fonds voor lijf-		
renten en pensioenen overgeschreven gelden, bij het verlaten		
van de dienst door deelgenooten, ten einde aan hen of		
hunne vrouwen het genot van lijfrenten of pensioenen te		
verzekeren, of waarvoor aan weduwen van deelgenooten		
tijdelijke lijfrenten zijn toegekend, te weten:		
van 55 deelgenooten, voor de aan hen toe-		
gekende lijfrenten.	f	12,245.25
van 4 deelgenooten voor de aan hunne vrouwen		
verleende lijfrenten	»	1,290.05
van 1 deelgenoot, voor het aan zijne vrouw		
verzekerd weduwe-pensioen.	»	550.00
voor de toegekende tijdelijke lijfrenten aan		
4 weduwen van deelgenooten.	»	1,794.50
	f	15,659.80
c. het bedrag der gedane kortingen ad 1 pCt. op de verstrekte		
voorschotten aan gegageerde of gepensioneerde militairen.	»	276.65
d. de renten van een kapitaal, groot f 475,000, ad 2½ pCt.		
over het jaar 1856.	»	11,875.00
	f	62,150.46 ^b
Totaal der Ontvangsten.		
5°. waartegen de uitgaven zijn geweest:		
a. voor uitkeeringen in ééns aan deelgenooten bij		
het verlaten van de dienst, waarvan in het Fonds		
voor de lijfrenten en pensioenen is overgebracht.	f	15,865.50
en aan de deelgenooten in contanten uitbetaald.	»	6,444.70
	f	20,310.00
b. voor uitkeeringen aan weduwen van deelge-		
nooten, van welker montant tot het verleenen		
van tijdelijke lijfrenten is aangewend.	f	1,794.50
en aan weduwen in contanten uitbetaald.	»	565.50
	f	2,160.00
Transportere.	f	22,470.00

	<i>Per Transport.</i>	f 22,470.00
c.	voor restitutie van inleggelden aan deelgenooten, die tot geen reëngagement zijn toegelaten.	» 540 00
d.	het bedrag der gedane betalingen, ten laste van het Fonds voor de lijfrenten en pensioenen, te weten: de verschenen lijfrenten van 155 deelgenooten. als voren van 9 huisvrouwen van deelgenooten. de verschenen tijdelijke lijfrenten van 8 weduwen van deelgenooten.	f 5,599.58 ^s » 2-0.00 » 270.00
e.	voor het zegelen der bescheiden, benoodigd tot het incasseren der pensioenen van overleden militairen, aan wie voorschotten voor rekening van dit Fonds waren verstrekt.	» 50.26
f.	het bedrag der jaarlijksche toelage aan den officier, belast met de werkzaamheden van het Fonds.	» 500.00
g.	voor aankoop van een kapitaal, groot f 59,000, ingeschreven op het grootboek der 2½ pCt. Nationale werkelijke schuld, met inbegrip van den verschenen interest, mitsgaders van de kosten.	» 24,812.65 ^s
	Totaal der Uitgaven.	f 52,082.50
	Zoodat gedurende het jaar 1856 meer is ontvangen dan uitgegeven.	f 10,047.96 ^s

terwijl daarenboven een kapitaal van viermaal honderd vijf en zeventig duizend gulden op het grootboek der 2½ pCt. Nationale werkelijke schuld, als eigendom van het Fonds, is ingeschreven;

zijnde het, uit het door de voorschreven Commissie ingediend ALGEMEEN VERSLAG van den Staat van het Fonds over gemeld jaar, al verder gebleken:

1°. dat het aantal contribuërende deelgenooten aan het Fonds, op ultimo December 1856 bedroeg 2320, waarvan

2454	de jaarlijksche bijdrage storten van. . .	f 10
9	eene verhoogde contributie van. . .	» 15, en
57	» » » » . . .	» 20 bijdragen;

2°. dat op gemeld tijdstip in het genot waren van jaarlijksche lijfrenten; 142 deelgenooten, die voor zich-zelfen lijfrenten hebben verkregen; 9 vrouwen van deelgenooten, aan wie bij het op pensioen stellen van hare echtgenooten, lijfrenten zijn verleend, en 9 weduwen van overleden deelgenooten, die tijdelijke lijfrenten hebben verkregen;

3°. dat, tot gezegd tijdstip, twee deelgenooten, bij het verlaten van de dienst, aan hunne vrouwen weduwe-pensioenen hebben verzekerd;

4°. dat de, in den loop van het jaar 1856, verleende voorschotten op pensioenen hebben bedragen f 106,395.03^s; terwijl op den 31sten December van dat jaar het getal der in voorschot betaling opgenomen gepensioneerde militairen was geklommen tot 943, die gezamenlijk in het genot waren van een pensioens-bedrag van f 114,601.00.

Heeft het genoegen de vorenstaande gunstige uitkomst mits deze ter kennis te brengen van de heeren generaals en verdere autoriteiten van het leger, met uitnodiging de vereischte inzage daarvan, overeenkomstig het bepaalde bij art. 22 van het reglement op het Fonds voor onderofficieren enz., aan de deelgenooten van genoemd Fonds, onder hun bevel of toezigt, te verleenen.

's Gravenhage, den 2^{den} Mei 1857.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Afdeling Secretariaat.

N°. 1 B.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende eene missive van de Algemeene Rekenkamer in dato 20 April jl., N^o. $\frac{308}{177}$ F $\frac{2}{3}$, waarbij in overweging wordt gegeven, of het niet, ten einde alle mogelijke exceptiën voor te komen, bij eene eventuele ten uitvoerlegging der grossen van acten van personele borgstellingen, doelmatig zou zijn, dat bij de grossen van die acten, welke bestemd zijn, om als executorialen titel voor den staat te dienen, aan het slot wierd vermeld, dat zij waren uitgegeven, voor of ten verzoeken van den *Staat der Nederlanden*.

In aanmerking nemende, dat het, uit de van tijd tot tijd bij het Departement van Oorlog, ontvangen wordende grossen van acten van personen borgtocht van rekenplichtigen tot dat Departement behorende, blijkt, dat er ten opzichte van dit onderwerp door de Notarissen, voor wien soortgelijke acten worden gepasseerd, bij de uitgifte der grosse van zoodanige acten, niet op eenen gelijken voet, wordt gehandeld, en er dus ten dien aanzien twijfel schijnt te bestaan.

Gelet op art. 42 der wet van den 9^{den} Julij 1842 (*Staatsblad* N°. 20).

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen, dat voortaan het relaas wegens het uitgeven der grosse acten van personen borgtocht, op dat stuk door den Notaris te stellen, behoort te zijn als volgt:

»Voor eerste grosse afgegeven ten behoeve van den *Staat der Nederlanden*
»op den

En zal deze dispositie aan de respectieve rekenplichtige ambtenaren tot het Departement van Oorlog behorende, worden gezonden, ten einde bij het vernieuwen hunner personele borgstellingen, of het presteren van eenen personen borgtocht, dienovereenkomstig te doen handelen, terwijl zij mede ter kennis wordt gebracht aan den heer Generaal-Majoor, Inspecteur van het wapen der Artillerie; van de heeren Directeuren der Artillerie-directiën; aan den heer Kolonel Directeur der Artillerie-, Stapel- en Constructie-magazijnen te *Delft*; aan de heeren Inspecteurs der Fortificatie-Inspectiën; aan de heeren Plaatselijke en Garnizoens Kommandanten; aan de heeren Militaire Intendanten in de militaire administratieve directiën; aan den heer Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, en aan den heer Majoor belast met de directie van het magazijn van kleding en uitrusting te *Delft*.

's Gravenhage, den 19^{den} Mei 1857.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^m. FORSTNER VAN DAMBENOY.

N°. 69.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien het rapport van Onzen Minister van Financiën van den 30sten Mei ll., N°. 182. Post.

Gelet op art. 35 der wet van 12 April 1850 (*Staatsblad* N°. 15), benevens op Ons besluit van 5 Julij daaraanvolgende (*Staatsblad* N°. 58).

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen: dat er vrijdom van port zal worden toegekend aan de briefwisseling over dienstzaken, welke, met inachtneming der bestaande voorschriften omtrent het bezigen van kruisband en het contreseign, over en weder gevoerd wordt tusschen de kommandanten van de brigades Marechaussée in dit Rijk, en de kommandanten der brigades Gendarmerie in België, respectvelijk in de grensprovinciën dienst doende.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, van Justitie en van Oorlog, tot informatie.

's Gravenhage, den 4^{den} Junij 1837.

(get.) WILLEM.

De Minister van Financiën,

(get.) VROLIK.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) L'HONORÉ.

N°. 49.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Gelet op het Koninklijk Besluit van den 27sten Januarij 1845, N°. 60, waarbij de schrijvers bij de korpsen van het leger zijn ingesteld.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 4^{den} dezer, N°. 5 A.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat het getal schrijvers bij het leger met een zal worden vermeerderd, die in de sterkte van het 4de regiment dragons zal worden opgenomen, en bestemd is om op het Bureau van den directeur der vétérinaire dienst bij het leger werkzaam te zijn.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 8sten Junij 1837.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

N°. 98.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 8sten dezer, kabinet Lett. Q¹⁴.

Gezien Ons besluit van den 11^{den} Februarij 1855, N°. 49, houdende zamenstelling van het personeel der geneeskundige dienst van de landmagt.

Gezien Onze Besluiten van den 19^{den} October 1845, N°. 64, en van den 18^{den} April 1857, N°. 88, waarbij de formatie van het kader van het koloniaal werfdepôt is vastgesteld.

Gelet op de bepalingen der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 128).

Hebben goedgevonden en verstaan :

Te verklaren dat onder het personeel der geneeskundige dienst van de landmagt, zoo als dat bij Ons opgemeld besluit van den 11^{den} Februarij 1855, N°. 49, is vastgesteld, niet zijn begrepen, de officieren van gezondheid ingedeeld bij het kader van het koloniaal werfdepôt.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 11^{den} Junij 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

N°. 84.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Gezien Onze besluiten van den 15^{den} October 1849, N°. 62, en van den 5^{den} Augustus 1855, N°. 85, houdende bepalingen nopens de uniform, onder andere van Onze adjudanten.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 6^{den} dezer, N°. 77 B.

Hebben goedgevonden en verstaan, met nadere wijziging in zoo ver van den inhoud van eerstgemeld besluit te bepalen, dat Onze adjudanten in groote tenue,

op den pantalon zullen dragen eene streep van rood laken, ter breedte van vier Nederlandsche duimen.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes.

Het Loo, den 12^{den} Junij 1837.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 6 B.

's GRAVENHAGE, den 16^{den} Junij 1837.

Met mijne missive van den 23sten Maart des vorigen jaars, N°. 8 B, heb ik de eer gehad u te doen toekomen, gedrukte exemplaren, bevattende de opgaven van de veranderingen en wijzigingen, welke op last des Konings, in de twee eerste scholen van het *Reglement op de Exerციitiën en Manoeuvres der Infanterie* waren gemaakt.

Deze veranderingen en wijzigingen, voor zoo verre zij de *Soldatenschool* betreffen, bij gelegenheid van den herdruk dier school, in dat werk zelf opgenomen zijnde, heb ik de eer u, onder mededeeling daarvan, verder te informeren, dat de aldus gewijzigde *Soldatenschool* bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het leger verkrijgbaar is gesteld, tegen den prijs van *twaalf cents* per exemplaar.

Ik verzoek u de chefs der korpsen onder uwe bevelen daarvan te willen onderrigten.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Aan

de onderscheidene Militaire Autoriteiten.

N°. 20.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

In aanmerking nemende dat de Generaal der Infanterie *D. H. baron Chassé*, na, in het jaar 1852, het bevel te hebben gevoerd over de dappere verdedigers der Citadel van *Antwerpen*, als Opperbevelhebber van de vesting *Breda*, alwaar hij den 2^{den} Mei 1849 is overleden, zijne laatste diensten aan het Vaderland heeft bewezen, en dat zijn stoffelijk overschot in de nabijheid dier vesting, op de begraafplaats te *Ginneken* rust.

Hebben goedgevonden ter herinnering aan dien verdienstelijken krijgsveldheer, te hepalen:

Dat voortaan het bastion *Ginneken* der vesting *Breda*, zal zijn genaamd, het bastion *Chassé*.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 22sten Junij 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken.

N°. 52 B.

's GRAVENHAGE, den 26sten Junij 1857.

Bij mijne aanschrijving van den 7^{den} Maart 1856, N°. 46 B, is onder anderen bepaald, dat het getal soldaten der 1ste klasse bij elke tirailleur-kompagnie van het regiment grenadiers en jagers aanvankelijk *twaalf*, en bij elke tirailleur-kompagnie der acht regimenten infanterie aanvankelijk *tien* zal bedragen, alsmede dat van het getal van 15 manschappen bij de linie-kompagnien der bataillons jagers, van het regiment grenadiers en jagers, met tirailleur-geweren gewapend, mede aanvankelijk *drie*, tot de 1ste klasse zullen kunnen behooren.

Bij den vooruitgang der oefeningen met het tirailleur-geweer, schijnt het allezins billijk, dat ook een grooter aantal manschappen dan aanvankelijk was bepaald, in de 1ste klasse kunnen worden opgenomen.

Ik heb derhalve goedgevonden te bepalen, dat het getal soldaten der 1ste klasse, bij elke tirailleur-kompagnie van het regiment grenadiers en jagers, en van de acht regimenten infanterie, alsmede bij de linie-kompagnien der bataillons jagers, het *dubbele* zal kunnen wezen, van hetgeen bij mijne voren aangehaalde aanschrijving is vastgesteld.

UHEG. van deze mijne beschikking onderrigtende, heb ik de eer u te verzoeken, daarvan mededeeling te doen aan de chefs der korpsen onder uwe bevelen; zullende genoemde chefs tevens door u moeten worden uitgenoodigd, toe te zien, dat steeds en ongeacht de hierbedoelde uitbreiding bij het benoemen van soldaten tot de 1ste klasse, aan de voorwaarden wordt voldaan, welke omtrent dit punt zijn voorgeschreven.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{rn}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de Heeren Brigade-Kommandanten van het leger.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Secretariaat.

N°. 2 B.

's GRAVENHAGE, den 4^{den} Julij 1857.

Als een vervolg op vroegere mededeelingen van gelijken aard, heb ik de eer u te informeren, dat bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, in het licht is verschenen eene *Handleiding tot de beoefening der Dierkunde*, 1ste deel, met 15 platen in portefeuille, vervaardigd ten behoeve van den leercursus voor Natuurlijke historie bij gemelde Akademie, zijnde dit werk verkrijgbaar gesteld voor vijf gulden veertig cents (f 5,40) ten behoeve der korpsen, en voor zeven gulden twintig cents (f 7,20) in den handel.

Ik verzoek u van het vorenstaande aan de korpsen onder uwe bevelen, mededeeling te willen doen, ten einde in het belang van het wetenschappelijk onderwijs daarvan zoodanig gebruik te kunnen maken, als noodig mogt worden bevonden.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Militaire Administratie.*N°. 58 B.'s GRAVENHAGE, den 6ten Julij 1857.

Als vervolg op mijne aanschrijving van den 26sten Mei ll., N°. 43 B, betrekkelijk het invoeren van een ruimaald van nieuw model, bij het wapen der Infanterie, in verband met het nieuw stelsel van ledergoed bij dat wapen, heb ik de eer u te doen kennen, dat in de 1^e alinea van gemelde beschikking eene misstelling geslopen is, in de bepaling van de plaats, waar de gezegde ruimaald, voortaan, zal behooren te worden geborgen, moettende namelijk, in stede van het woord *aftrekker* in de aangehaalde alinea voorkomende, gelezen worden: *schroevendraaijer*.

Ik verzoek u derhalve het bovenstaande insgelijks ter kennis te brengen van de chefs der korpsen onder uwe bevelen, op dat daaraan het vereischt gevolg gegeven worde.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Aan

de heeren Generaals kommanderende de brigades Infanterie, en de kommanderende Officieren van het Instructie-Bataillon en Algemeen depôt van Discipline.

N°. 40.

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 8sten Julij 1857, N°. 1 A.

Gelet op Ons besluit van den 7^{den} April 1855, N°. 59, krachtens hetwelk de Adelborsten der Marine, voortaan niet meer aan de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt zullen worden opgeleid;

Herzien Ons besluit van den 27sten Augustus 1852, N°. 67, betrekkelijk het Reglement voor en het Personeel van die Inrigting;

hebben goedgevonden en verstaan:

1^e. te bepalen, dat de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voortaan weder den naam zal dragen van *Koninklijke Militaire Akademie*.

Bl. VIII.

8.

- 2°. goed te keuren het hierbij gevoegde reglement voor die inrigting en verder vast te stellen;
- 3°. dat het Personeel der Militaire en Civiele beambten bij gemelde inrigting zal zijn zamengesteld, en hunne traktementen, toelagen enz. geregeld zullen worden, als op de tabelle Litt. A, bij dit besluit gevoegd, is aangeduid;
- 4°. dat met den 1sten September a. s. het Reglement voor de Koninklijke Militaire Akademie ingevoerd, en het bestaande voor de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt buiten werking gesteld zal worden.

Onze Minister van Oorlog is met de uitvoering dezes belast, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Koloniën en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 15^{den} Julij 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Litt. A.

Behoort bij besluit van den
15^{den} Julij 1857, N°. 40.

Bepaling van het kader der Akademie en regeling
der traktementen, toelagen enz. der Militaire
en Civiele Beambten bij die Inricting.

Sterkte.	BETREKKINGEN.	JAARLIJSCHE				AANMERKINGEN.
		Traktementen per rang.	Toelage per rang.	Burenhouten per rang.	Soldij en per dag en per graad. Rations foudrage per graad.	
1	Gouverneur (Gener.-Majoor, of Kolonel).....	f 3700	» 200	»	1	
1	Kommandant (Kolonel, Luit.- Kolonel of Majoor).....	» 300	150	»	1	
1	Kapitein-adjutant.....	» 600	»	»	»	
1	Luit.-adjutant v. d. Gouverneur.....	» 300	»	»	»	
1	Kapitein der Infanterie....	» 400	50	»	»	
1	Ritmeester.....	» 400	50	»	»	
1	Kapitein der Artillerie....	» 400	50	»	»	
1	Idem. der Genie.....	» 400	50	»	»	
2	Luitenants der Infanterie..	» 300	»	»	»	
2	id. der Kavallerie..	» 300	»	»	»	
3	id. der Artillerie..	» 300	»	»	»	
2	id. der Genie....	» 300	»	»	»	
1	Kapitein-Kwartiermeester 2 ^e klasse.....	» 1600	400	800	»	1 ^e klasse zijnde f 1800.
1	1 ^e Luit.-adm. van kleeding..	» 1200	»	120	»	3 ^e — — » 1400.
2	Officieren van gezondheid..	»	»	»	»	Kapitein — » 1600.
1	Apotheker.....	»	»	»	»	2 ^e Luit. — » 1000.
1	Paarden-arts, 2 ^e klasse....	» 1100	300	»	»	2 ^e kl. z. f 300 toelage.
1	Adjutant-Onderofficier der Akademie.....	»	»	24	1,70	3 ^e — zijnde f 1000.
1	Adj.-Onderofficier Pikeur...	»	»	»	1,80	
1	Idem. Concierge...	»	»	»	1,90	
1	Idem. Hofmeester.....	»	»	»	1,90	
1	Sergeant-maj. vuurwerker..	»	»	»	1,40	
1	Idem. der Infanterie.....	»	»	»	1,40	
1	Sergeant onderwijzer in de Gymnastiek.....	»	»	»	1,33	
2	Sergeanten schrijvers bij den Gouverneur.....	»	»	»	1,00	
1	Sergeant schrijver bij den Kwartiermeester.....	»	»	»	1,00	
1	Korporaal tamboer.....	»	»	»	0,80	
1	Kapelmeester.....	» 800	»	»	»	
4	Muzikanten.....	» 480	»	»	»	
10	Sergeanten der Infanterie..	»	»	»	1,00	

Stet. No.	BETREKKINGEN.	JAARLIJSCHE				AANMERKINGEN.
		Traktementen per rang.	Toelagen per rang.	Bureausoldeën per rang.	Soldijen per dag en per graad. Rations (fourrages per graad.	
4	Sergeanten der Artillerie..	"	"	"	1,10	"
2	Idem der Mineurs en Sappeurs.....	"	"	"	1,10	"
2	Wachtmeesters.....	"	"	"	1,20	"
2	Korporaals der Infanterie..	"	"	"	0,40	"
2	Idem der Kavallerie..	"	"	"	0,30	"
1	Korporaal hoefsmid.....	"	"	"	1,60	"
4	Tamboers.....	"	"	"	0,35	"
1	Timmerman.....	"	"	"	1,20	"
30	Oppassers der $\left. \begin{matrix} 1^e \\ 2^e \\ 3^e \end{matrix} \right\}$ klasse.	"	"	"	0,35	"
33					0,30	"
25					0,25	"
1	Hoogleeraar of Lector der 1 ^e klasse in de wis- en natuurkunde.....	f 2400	"	"	"	"
1	Hoogleeraar of Lector der 1 ^e klasse in de taal- en letterkunde.....	" 2400	"	"	"	"
3	Lectoren van de 2 ^e klasse in de wis- en natuurkunde..	" 1800	"	"	"	"
2	Lectoren van de 2 ^e klasse in de taal- en letterkunde..	" 1800	"	"	"	"
2	Leeraars der 1 ^e klasse in de taal- en letterkunde....	" 1200	"	"	"	"
1	Leeraar der 1 ^e klasse in het handteekenen.....	" 1200	"	"	"	"
2	Leeraars der 2 ^e klasse in het handteekenen.....	" 900	"	"	"	"
1	Bibliothekaris.....	" 1000	"	"	"	"

Hiervan is er één voor het onderwijs in de Maleische taal en de Land- en Volkenkunde der Indische gewesten.

Navijftienjarige dienst bij de Akademie wordt hun traktement met $\frac{1}{4}$ verhoogd.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

De betrekkingen van Lector of Leeraar in de wis- en natuurkundige wetenschappen en in de taal- en letterkunde, zullen ook door officieren kunnen vervuld worden, in welk geval deze, boven hun militair traktement, eene jaarlijksche toelage genieten, als: een Kapitein eene toelage van f 400, en een 1^e of 2^e Luitenant eene toelage van f 500.

De Officieren ten wier behoefte geen traktement is uitgetrokken, zijn ingedeeld bij de staven of korpsen van de wapens waartoe zij behooren; het hun aankomende is in de tabellen van formatie van die wapens vermeld.

MALEISCHE TAAL.

Voor den Lector in de Maleische taal en de Land- en Volkenkunde, wordt jaarlijks f 1500 uit de koloniale fondsen gekweten.

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,
(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 16 B.

's GRAVENHAGE, den 17^{den} Julij 1857.

Als een vervolg op mijne missive van den 16^{den} der vorige maand, N°. 6 B, heb ik de eer u te informeren, dat bij gelegenheid van den herdruk van de *Pelotonsschool van het Reglement op de Exercitiën en Manoeuvres der Infanterie*, thans ook daarin zijn opgenomen de veranderingen en wijzigingen, bedoeld bij voormelden brief, welke in dat gedeelte van het Exercitie-Reglement der Infanterie op last des Konings waren gemaakt.

De aldus gewijzigde *Pelotonsschool* is bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, voor het Leger verkrijgbaar gesteld, tegen den prijs van *twaalf cents* per exemplaar.

Onder mededeeling van een en ander verzoek ik u de chefs der korpsen onder uwe bevelen daarvan te willen onderrigten.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Aan

de onderscheidene Militaire Autoriteiten.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 10 B.

's GRAVENHAGE, den 22sten Julij 1857.

Onder toezending van een exemplaar van het 2de gedeelte van het nieuwe voorschrift voor de bediening van het Veldgeschut, bevattende de *Stukkenschool* voor de Veld-Artillerie, heb ik de eer UHEG. te informeren, dat deze School thans afgedrukt, en bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, tegen den prijs van *twaalf cents* per exemplaar verkrijgbaar is.

Dat gedeelte van gemeld voorschrift, al dadelijk moeiende worden ingevoerd, heb ik de eer UHEG. te verzoeken, dienovereenkomstig de vereischte bevelen te geven, en de chefs aan te schrijven, om, voor zooveel zulks te pas komt, het voor hun onderhebbend korps benoodigd getal exemplaren van opgemeld werkje, aan den Gouverneur van gezegde Akademie in eens aan te vragen, ten einde de aflevering daarvan, bij genoemde Inrigting gemakkelijk worde gemaakt.

Voorts gelieve UHEG. den chef van het regiment Veld-Artillerie namens mij te magtigen, om aan de thans bij zijn onderhebbend korps aanwezige onderofficieren en korporaa's, bedoelde *Stukkenschool* kosteloos uit te reiken; zullende de kosten daarvan op de rekening van het Militair Onderwijs in uitgaaf kunnen worden gesteld.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Aan

den heer Generaal-Majoor Inspecteur der
Artillerie.

N°. 58.

WIL WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden,
Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz.,
enz., enz.

Willende de onderofficieren en verdere manschappen van de tirailleurkompagniën eene belooning toekennen, voor de meerdere krachtsinspanning aan hunne dienst verbonden.

Gelet op Ons besluit van den 21sten November 1850, N°. 70, houdende organisatie van het wapen der Infanterie.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog, van den 21sten Julij 1857, N°. 2 A.

Hebben goedgevonden en verstaan :

ARTIKEL 1.

De soldijën der onderofficieren en verdere manschappen van de tirailleurkompagniën bij het wapen der Infanterie en van de soldaten der bataillons jagers, welke niet bij die kompagniën zijn ingedeeld, voor zooveel zij van juistheidswapenen zijn voorzien, worden verhoogd :

voor de onderofficieren en korporaa's met *vijf cents* per dag, voor de overige manschappen der staande armée en de miliciens die van juistheidswapenen zijn voorzien, met *twee en een halve cents* per dag.

ARTIKEL 2.

De in Artikel 1 bedoelde verhooging van soldij, wordt niet genoten gedurende den tijd dat de belanghebbenden niet ten hunnen koste worden gevoed, of deswege bijslag als ingescheepten genieten, noch over den tijd, gedurende welken zij in eene zieken-inrigting worden verpleegd, van de kompagnie zijn gedetacheerd of verlof genieten met behoud van soldij.

ARTIKEL 5.

De soldaten der 1ste klasse bij bovengemelde kompagniën, blijven daarenboven in het genot der soldijverhooging hun toegekend, bij Ons besluit van den 27sten Februarij 1856, N°. 99, terwijl zij, even als de overige manschappen, de verhooging op de soldij van *twee cents* per man en per dag toegekend, bij Ons besluit van den 25sten December 1856, N°. 72, blijven genieten.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezès, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

Het Loo, den 27sten Julij 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,

(get.) Bⁿ. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

*De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,*

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Das Ministerium hat die Angelegenheit in der Sitzung vom 17. Juni 1937 zur Kenntnis genommen und ist bereit, die notwendigen Maßnahmen zu ergreifen, um die Angelegenheit zu klären. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden.

Das Ministerium hat die Angelegenheit in der Sitzung vom 17. Juni 1937 zur Kenntnis genommen.

Das Ministerium hat die Angelegenheit in der Sitzung vom 17. Juni 1937 zur Kenntnis genommen. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden.

Das Ministerium hat die Angelegenheit in der Sitzung vom 17. Juni 1937 zur Kenntnis genommen. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden.

Das Ministerium hat die Angelegenheit in der Sitzung vom 17. Juni 1937 zur Kenntnis genommen. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden.

[Handwritten signature]

Das Ministerium hat die Angelegenheit in der Sitzung vom 17. Juni 1937 zur Kenntnis genommen. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden. Die Angelegenheit ist dem zuständigen Ministerium zur Kenntnis gebracht worden.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 40 B.'s GRAVENHAGE, den 26ten Augustus 1857.

Naar ik ontwaard heb zijn bij enkele korpsen stukken tot het Stamboek behoorende, en wel bepaaldelijk betreffende miliciens van reeds ontslagen ligtingen, successievelijk vernietigd geworden.

Bij het niet bestaan van bepaalde algemeene voorschriften, noch aangaande de voortdurende bewaring, noch omtrent de opvolgende vernietiging van de Bijlagen tot het Stamboek, is het zeer mogelijk dat ook elders tot eene gedeeltelijke opruiming van de stukken is overgegaan en is het althans gereedelijk aan te nemen, dat in de onderhavige zaak niet allerwege gelijkelijk wordt gehandeld.

Om nu met opzigt tot voorschreven punt eene eenparige wijze van handelen in te voeren, de verdere vernietiging van de bedoelde stukken, voor zooveel die nog dienstig kunnen zijn, voor te komen, en met betrekking tot het bewaren derzelve eenen algemeenen regel vast te stellen, heb ik goedgevonden, bij deze te bepalen, dat :

- a. de accoorden der rekruten ;
- b. de accoorden van gereëngageerde onderofficieren en verdere manschappen ;
- c. de bewijsstukken door vrijwillig aangeworvenen bij hunne indiensttreding overgelegd, of de daarvan, overeenkomstig het slot der Circulaire dezerzijds van den 10^{den} Maart 1829, L^o, C² (*Rec. Milit.*, bl. 62) gemaakte afschriften ;
- d. de extracten uit de staten L^o, DD (Art. 155 der wet van 8 Januarij 1817) aangaande de miliciens, en
- e. de extracten uit de stamboeken betreffende militairen van andere korpsen overgenomen ,

Gedurende een tijdvak van *twaalf volle jaren*, zullen worden bewaard ; zoodat in verband hiermede, de evengemelde stukken tot en met die over 1844 al dadelijk, die over 1845 in 1858, en zoo vervolgens jaarlijks, zonder nadere magtiging, vernietigd kunnen worden.

Intusschen zullen de accoorden van verbindtenissen voor het leven niet vernietigd mogen worden, zoo lang de betrokken personen nog in militaire dienst zijn, en evenmin de bewijsstukken, boven onder C bedoeld van militairen die zich nog in dienst bevinden.

Ten einde, ter toepassing van het bepaalde bij de voorgaande alinea, te weten, wie der militairen, die bij andere korpsen of diensten zijn overgegaan, nog werkelijk in dienst zijn, zal daaromtrent bij de betrokken autoriteit het noodig onderzoek behooren te worden ingesteld.

Terwijl hierbij overigens het bepaalde bij de bovenaangehaalde aanschrijving dezerzijds van den 10^{den} Maart 1829, L^o, C² (*Rec. Milit.*, bl. 62), omtrent de teruggave van de bij de indiensttreding overgelegde stukken, wordt gehandhaafd, wordt, bij deze, nader bepaald, dat die stukken, voor zoo verre zij, bij het verlaten van de dienst, of, *casu quo*, na het in dienst overlijden van de betrokken militairen, niet terug zijn gevorderd, *twaalf jaren* daarna vernietigd kunnen worden.

Met opzigt tot de teruggave van de bedoelde stukken aan personen, die, als gevonnisd, uit de dienst zijn geraakt, zal behooren te worden in acht genomen, dat, bij terugvordering dier stukken, vóór de afgifte daarvan op dezelve van het vonnis aanteekening worde gedaan, ten gevolge waarvan de betrokken per-

soon, uit de sterkte van het korps is geroijeerd, opdat door hem van die stukken geen misbruik kunne worden gemaakt.

Bij de behandeling van voormelde aangelegenheid heb ik gemeend ook met opzigt tot het bewaren van de krijgswettenboeken en de bewijzen dat aan de miliciens de krijsartikelen zijn voorgelezen, eenige voorziening te moeten doen, te dien effecte, dat van die boeken en bewijzen, datgene bewaard blijve, hetwelk later nog noodig kan zijn, doch vernietigd worde wat niet meer te pas kan komen, en waarvan alzoo de voortdurende bewaring onnoodig te achten is.

Met dat doel wordt hierbij voorgeschreven, dat uit de krijgswettenboeken en de bewijzen van het voorlezen der krijsartikelen zal kunnen worden geligt en vernietigd al wat de personen betreft, die, blijkens de Stamboeken, overleden zijn, of de dienst op eene *regelmatige* wijze hebben verlaten, voor zooveel de laatsten aangaat echter *niet voor dat er twee jaren sedert hunne afvoering zijn verlopen.*

Ten overvloede wordt hierbij opgemerkt, dat, ten aanzien van personen, die als vermist of gedeserteerd bij het korps te boek staan, de bewijzen dat zij met de krijgswetten bekend zijn gemaakt, steeds met zorg bewaard moeten worden.

Ik verzoek u de hoofdadministratie van het korps van het vorenstaande te onderrigten, en er, bij de toepassing van den onderhoorigen maatregel, naar behooren op toe te zien, dat daaromtrent overeenkomstig de voorschriften in deze worde gehandeld.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de kommanderende officieren van al de
korpsen van het leger.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 5 B.

's GRAVENHAGE, den 51sten Augustus 1857.

Naar de beschouwingen der wetenschap, gestaaft door de ondervinding, is eene herhaling der koepokinenting, na verloop van eenige jaren, niet alleen aan te prijzen, maar wordt die zelfs noodzakelijk geacht, om voortdurend tegen de besmetting der pokstof te kunnen blijven vrijwaren.

Uit aanmerking van dat een en ander is dan ook de Heer Inspecteur van de Geneeskundige dienst der Landmagt, op het daartoe door hem gedaan voorstel, door mij gemagtigd, om aan de Eerstaanwezende Officieren van gezondheid in de verschillende garnizoenen, bij vernieuwing de vaccinatie en ook de revaccinatie ten sterkste aan te bevelen.

Onder mededeeling daarvan heb ik de eer u te verzoeken, de chefs der korpsen onder uwe bevelen uit te noodigen, ten deze wel hunne medewerking aan de officieren van gezondheid te verleen.

Tevens verzoek ik u wel te willen gelasten, dat voortaan in het zakboekje ook van de revaccinatie aantekening gehouden worde, door onder de woorden: »is gevaccineerd enz.» te stellen, »is gerevaccineerd in het jaar.»

De Minister van Oorlog,

(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de kommandanten der brigades infanterie en inspecteurs der kavallerie en artillerie.

N°. 75.

WIJ WILLEM III, bij 'de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Gelet op Ons besluit van den 27sten Julij jl., N°. 58, houdende bepalingen omtrent de soldijen der onderofficieren en verdere manschappen der tirailleur-kompagnien.

Op de voordragt van Onzen Minister van Oorlog van den 12^{den} dezer, N°. 2 A.

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen :

- 1°. dat de bepalingen in ons voormeld besluit vervat, betreffende de verhooging der soldijen van de onderofficieren en korporaals der tirailleur-kompagnien, van toepassing zullen zijn, ook op de sergeant-majours dier kompagnien, alsmede op de onderofficieren en korporaals van de bataillons jagers, die hoezeer niet bij eene tirailleur-kompagnie ingedeeld, echter van juistheidswapens zijn voorzien ;
- 2°. dat de soldij der hoornblazers van de tirailleur-kompagnien met twee en een halve cents, per dag zal worden verhoogd, zullende ook de bepalingen in art. 2 van bovengenoemd besluit vermeld, alsmede op hen van toepassing zijn.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie.

Het Loo, den 15^{den} Augustus 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 16 B.

ALGEMEENE ORDER VOOR HET LEGER.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Heeft het genoegen mits deze ter kennis van het Leger te brengen, dat het den Koning heeft behaagd bij besluit van den 4^{den} dezer n°. 2, Zijne Koninklijke Hoogheid den Heere WILLEM, NICOLAAS, ALEXANDER, FREDERIK, KAREL, HENDRIK Prins van Oranje, Luitenant-Kolonel bij het regiment Grenadiers en Jagers, à la suite van dat korps, daarbij te benoemen tot Kolonel à la suite.

's Gravenhage, den 5^{den} September 1857.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 18 B.

ALGEMEENE ORDER VOOR HET LEGER.

DE MINISTER VAN OORLOG,

Ontvangen hebbende Zijner Majesteits besluit van den 4^{den} dezer n°. 81, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Koloniën, van den 4^{den} September 1857, n°. 422; geheim.

Hebben besloten en besluiten:

Te bevorderen tot Kolonel bij het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch Indië, Onzen beminden Zoon WILLEM, NICOLAAS, ALEXANDER, FREDERIK, KAREL, HENDRIK, Prins van Oranje, Luitenant-Kolonel van het genoemde wapen en daarbij à la suite gevoerd.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering dezes.

En zal hiervan akte worden gezonden aan Onzen gemelden Zoon, en voorts afschrift van dit besluit aan hunne Koninklijke Hoogheden den Prins HENDRIK der Nederlanden en den Prins FREDERIK der Nederlanden, aan Onzen Minister van Oorlog, en aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie.

's Gravenhage, den 4^{den} September 1857.

(get.) WILLEM.

De Minister van Koloniën,

(get.) P. MIJER.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Directeur van het Kabinet des Konings,

(get.) DE KOCK.

Heeft het genoegens voorschreven besluit des Konings mits deze, ter kennis te brengen van het leger.

's Gravenhage, den 11^{den} September 1857.

Voor den Minister van Oorlog,

De Secretaris-Generaal,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Das Buch ist ein Geschenk von Herrn Dr. ...
an Herrn ...
am ...

Leipzig, den 4. September 1857.

Dr. ...

Dr. ...

(Zu) P. ...

...

...

Leipzig, den 11. September 1857.

...

Dr. ...

(Zu) E. ...

...

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau Militaire Administration.*N°. 44 B.'s GRAVENHAGE, den 8ten September 1837.

Bij de rapporten, door den heer intendant der 1ste klasse, chef van het bureau der militaire administratie bij het Departement van Oorlog, aan mij ingediend, wegens de door hem, op mijnen last, gehouden inspectiën over de geldkassen en magazijnen bij sommige korpsen, alsmede over eenige administratieve etablissementen en bewaarplaatsen van voorraad voor de dienst des legers, zijn mij eenige opmerkingen medegedeeld, waaruit blijkt dat er, hier en daar, nog ongelijkheden en onzekerheid bestaan met opzigt tot sommige punten van beheer en verantwoording, welke alzoo eene algemeene voorziening vereischen.

Te dien einde heb ik het noodig geoordeeld, de navolgende bepalingen vast te stellen, met last aan ieder die zulks aangaat, om zich in het vervolg stiptelijk daarnaar te gedragen, als:

1. De gelden, welke uit 's Rijks schatkist worden ontvangen uit kracht van manschappen of orders tot betaling, waarvan aanteekening in de betalingsboekjes geschiedt, moeten, ongeacht de hoegrootheid der sommen, altoos in de kas van het korps of onderdeel, waarbij de ontvangst plaats heeft, worden gestort en in het daartoe betrekkelijk kasboek worden ingeschreven;

2. Ontvangsten van gelden van anderen aard dan de opgemelde, kunnen door de kwartiermeesters of die als zoodanig fungeren, gedaan en in hunne kasboeken ingeschreven worden, mits de sommen het bedrag van f 2300 voor eenen kapitein-kwartiermeester, en van f 1000 voor eenen 1sten of 2den luitenant-kwartiermeester of betaalmeester, niet te boven gaan, daar anders de gelden dadelijk in de kas van het korps of onderdeel moeten worden gestort;

3. Ook wanneer een kwartiermeester of betaalmeester, in den loop der tien dagen, gelden van elders ontvangt, die aanvankelijk minder zijn, doch te zamen het bedrag der sommen, bij punt 2 hierboven voor iederen rang bepaald, overtreffen, dan moet het vol montant dier ontvangen gelden in de kas van het korps of onderdeel worden overgebracht;

4. Het wederzijds afteekenen der kasboeken, bij ontvangst van gelden uit- en het overbrengen van sommen in de kas van het korps of onderdeel, door de kwartiermeesters, ook dan wanneer betalingen zittende bij de kas worden gedaan, zal voortaan moeten geschieden in den vorm zoo als bij het model, als bijlage lit. A tot deze dispositie gevoegd, wordt aangewezen;

5. De bewijzen wegens voorlezing der krijgswetten aan de rekruten en gereëngageerden moeten, na den afloop van ieder jaar, in een' afzonderlijken band, tot een register vereenigd en van eene alphabetische naamlijst voorzien worden, om vervolgens bij het depôt, op het bureau van den kwartiermeester te worden bewaard.

Hetzelfde moet ook plaats hebben, doch in een' afzonderlijken band, met de bewijzen van voorgelezene krijgswetten aan de miliciens.

In verband met het bepaalde bij de aanschrijving dezerzijds van den 26ten der vorige maand, N°. 40 B, nopens het vernietigen van de hierbedoelde bewijzen, behoeven de beide opgenoemde registers niet te worden gefoliceerd of geparapheerd;

6. De kommanderende officieren en commissarissen tot de hoofdadministratiën, moeten waken dat de kleedingstukken en andere goederen, in de bepaalde verhouding der verschillende tailles, in de magazijnen der korpsen geleverd

en er nimmer voorwerpen beneden de afmetingen van de 5de taille aangenomen worden, ten ware die bestemd mogten zijn om dadelijk te worden uitgegeven.

Goederen welke voortaan in strijd met deze bepaling, in de magazijnen bij de korpsen mogten worden aangetroffen, zullen daaruit dadelijk moeten worden verwijderd ten koste van degenen, die zoodanige voorwerpen hebben goed-gekeurd;

7. De onderofficieren en verdere manschappen, die te hunner verpleging in de *garnizoens-infirmeriën* worden opgenomen, mogen van geene andere dan de hierna te melden kleedingstukken voorzien zijn, te weten:

- de kwartier- of stalmuts,
- de kapotjas, bij troepen te voet,
- de stalbuis, bij troepen te paard en bij de veldartillerie,
- de onderofficieren en trompetters bij laatstbedoelde korpsen, de rok,
- de laken patalon of rijbroek,
- de linnen idem, bij de troepen te voet,
- twee stalbroeken, bij troepen te paard en de beredenen bij de veld-artillerie,
- een paar schoenen,
- twee paar sokken,
- minstens twee hemden,
- twee onderbroeken,
- de halsdas,
- twee handdoeken.

Bij hunne komst in de infirmerie worden de kleedingstukken, welke de militairen niet directelijk behoeven, ingenomen en, gedurende den tijd der verpleging, in het magazijn van het etablissement bewaard;

8. De nominative staten, welke overeenkomstig art. 282 van het reglement op de administratie der militaire hospitalen en de Circulaires van den 21sten Julij 1851, N°. 7 en den 4^{den} Februarij 1852, N°. 56, in het begin van iedere maand, aan de korpsen worden gezonden, moeten, onverminderd de verdere bestemming dier stukken, door de kwartiermeesters bij de hoofdadministratiën, tegen de door hen aangehouden wordende contrôles, vergeleken en wijders bij de inzending der driemaandelijksche monsterrollen, aan de Intendanten ver-toond worden.

9. Ten einde de zakboekjes der recruten en miliciens, die bij de bataillons of andere onderdeelen, verwijderd van de hoofdadministratie, worden aange-nomen of ingedeeld, behoorlijk te kunnen inschrijven, zullen de kwartiermees-ters, belast met het aanhouden der stamboeken, voor ieder zoodanig man aan den kommandant der betrokken compagnie eene beknopte opgaaft, bij wijze van extract uit het stamboek, moeten doen toekomen, ingerigt volgens het almede hierbij gevoegd model lit. B;

10. Van de miliciens in *reserve* mogen geene contrôles bestaan.

De kwartiermeesters bij de hoofdadministratiën moeten van hen alleen eene naamlijst aanhouden;

11. Voor het geval dat men in sommige provinciën of steden, bij de aanbe-steding der leverancien van granen voor de dienst der militaire bakkerijen, moeilijkheid mogt ondervinden in het bekomen van roode- of Rijntarwe, tegen het bepaald gewigt van 77 ponden per mud, worden de toezienende chefs over de bedoelde inrigtingen, mits deze gemagtigd, om bij het doen der aanbesteding, het gewigt der bedoelde tarwe-soorten op 76 ponden per mud te bepalen;

12. In de distributiekamer van iedere garnizoensbakkerij moet steeds eene schaal met het noodig gewigt voorhanden zijn, ten einde de officieren der troepen, die bij de distributiën aanwezig zijn, de gelegenheid hebben om zich te overtuigen, hetgeen zij bij iedere distributie zullen hebben te doen, dat het brood het bepaald gewigt houdt;

13. Aan de administrateurs der bakkerijen mogen niet dan geringe sommen, als tot het doen der betalingen voor daggelden en andere dadelijk vereischt wordende kleine uitgaven, worden ter hand gesteld.

Men zal zich voortaan dienaangaande stiptelijk behooren te houden aan hetgeen bepaald is bij art. 59 van het voorschrift nopens het beheer der garnizoensbakkerijen van den 15^{den} Mei 1852, N°. 35 B;

14. Wanneer er granen geleverd, naar den molen gezonden of van daar terug ontvangen worden, moet daarvan door den administrateur en den sergeant van politie *telkens* melding gemaakt worden in de kolom *aanmerkingen* van het register der granen (Model lit. C, van het boven aangehaald voorschrift) en die verklaring door hen worden onderteekend;

15. Alle uitgaven zonder onderscheid, voor rekening van het garnizoensnachteleger, moeten door den kwartiermeester van het korps, met de betalingen voor dit onderwerp belast, worden gedaan, en geenszins door dengene, aan wie de administratie en bewaring van het nachtleger is opgedragen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

KASBOEK VAN HET KORPS OF BATAILLON.

f 23000 00			Transport		f 10000 00
	f 15000 00		20 Mei.		
			In kas		
			Betaald aan den kwartiermeester om nader te verantwoorden	f 7000 00	} 12500 00
			Betaald aan denzelfven, tot het doen van betalingen, zittende bij de kas.	5500 00	
			Ontvangen twaalf duizend vijf honderd gulden.		
			<i>De Kwartiermeester,</i> N. N.		
			Saldo op 20 Mei	2500	
f 25000 00	f 15000 00			f 13000 00	f 22500 00
			Nagezien en goedgekeurd.		
			Blijvende in kas twee duizend vijf honderd gulden.		
			Te den		
			<i>De Kommanderende Officier en Kommissarissen tot de Administratie,</i> N. N. N. N. N. N.		
			<i>De Kwartiermeester,</i> N. N.		
			23 Mei.		
	f 2500 00		In kas.		
3500 00	f 3500 00		Overgenomen uit de kas van den kwartiermeester.		
			Gezien de in ontvangstelling van drie duizend vijf honderd gulden.		
			<i>De Kwartiermeester,</i> N. N.		
			Saldo op 23 Mei	f 6000 00	
f 28500 00	f 6000 00			f 6000 00	f 22500 00
			Nagezien of goedgekeurd.		
			Blijvende in kas zes duizend gulden.		
			<i>De kommanderende Officier en Kommissarissen tot de Administratie,</i> N. N. N. N. N. N.		
			<i>De Kwartiermeester,</i> N. N.		
f 28500 00					f 22500 00

KASBOEK VAN DEN KWARTIERMEESTER.

f12150	23		Transport	f12000	00	
			20 Mei.			
	f 150	25	In kas.			
	12500	00	Ontvangen uit de kas van het korps, waarvan zittende bij dezelve, is betaald:			
			aan N. N. voor geleverde lakens, f2700,00			
			aan N. N. voor geleverde granen, ter dienste van de garnizoensbakkerij. 2800,00	f3500	00	
			Gezien de in ontvangstelling eener som van twaalf duizend vijf honderd gulden, waarvan de bovenstaande betalingen in onze tegenwoordigheid hebben plaats gehad.			
			<i>De kommanderende Officier en Kommissarissen tot de Administratie,</i>			
			N. N. N. N. N. N.			
			21 Mei.			
			Betaald de leening aan den staf en de kompagnien van 21 tot 25.	750	50	
			22 Mei.			
16000	23	400	00	Ontvangen van kapitein N. N. zijne inleggel-	9885	00
			den als deelgenoot van de Weduwen- en Weezenkas.			
			23 Mei.			
	950	25	Ontvangen van den notaris N. N. het provenu van verkochte oude goederen uit het Magazijn van Kleeding.			
	2150	00	Ontvangen van de commissie van het fonds voor onderofficieren, restitutie van betaalde voorschotten aan gepensionneerden.			
			Betaald aan N. N. voor vracht van goederen. Gestort in de kas van het korps (of bataillon).	3	50	
			Ontvangen drie duizend vijf honderd gulden.	3500	00	
			<i>De kommanderende Officier en Kommissarissen tot de Administratie,</i>			
			N. N. N. N. N. N.			
			24 Mei.			
			Betaald aan kapitein N. N. zijn traktement over April.	120	50	
			Betaald aan de 1ste kompagnie, bij afrekening uit het Kleedings- en Reparatiefonds.	40	50	
f28150	30	f16150	50	Transportere	f9885	00
					f21885	00

Behoort bij de dispositie van het Departement van
Oorlog, van den 8sten September 1857, N°. 44 B.

N^o.

MODEL LITT. B.

EXTRACT UIT HET STAMBOEK.

NAAM EN VOORNAAM.	Namen der Ouders, datum van Geboorte, Geboorteplaats, laatste Woonplaats en Signalement.
	<i>Fader</i> <i>Moeder</i> <i>geboren te</i> <i>den</i> <i>laatst gewoond te</i> <i>lengte</i> <i>aangezigt</i> <i>voorhoofd</i> <i>oogen</i> <i>neus</i> <i>mond</i> <i>kin</i> <i>haar</i> <i>wenkbrauwen</i> <i>merkbare teekenen</i>

Wanneer en op welke wijze bij het Korps gekomen.

Op den 18 ingedeeld als milicien voor den tijd
van jaren, zijnde
van de ligting van 18 uit de provincie
gemeente onder N^o.

De Kapitein Kwartiermeester,

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 9 B.

's GRAVENHAGE, den 12^{den} September 1857.

Als een vervolg op mijne missive van den 22sten Julij jl., N°. 10 B, heb ik de eer u te informeren, dat het 2de gedeelte van het nieuwe voorschrift voor de bediening van het Veldgeschut, bevattende *de Stukkenschool voor de Rijdende Artillerie*, thans is afgewerkt en bij de Koninklijke Militaire Akademie voor het leger verkrijgbaar is, tegen den prijs van *achttien*, en in den handel tegen dien van *vier en twintig cents*, per exemplaar.

Ik heb de eer een exemplaar van voormelde *Stukkenschool*, die bij het wapen der Artillerie is ingevoerd, hierbij aan u te doen toekomen.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{no}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5800 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

TO THE EDITOR OF THE JOURNAL OF POLYMER SCIENCE
PART A: POLYMER LETTERS
I am pleased to inform you that your article
entitled "The Structure of the Polyethylene
Chain" has been accepted for publication in
the July 1968 issue of the journal.

The article will appear on page 1235 of
Volume 6, Number 7. The article is
scheduled to be published in the
July 1968 issue of the journal.
I am sure that your article will be
of great interest to the readers of
the journal.

Very truly yours,
J. H. Duerksen
Editor

N°. 36.

WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Overwegende, dat het tot verzekering van de dienst bij de landmagt in *West-Indië* noodzakelijk is, dat op eene andere wijze, dan tot dusverre is geschied, worde voorzien in de aanvulling van de hoofd- en verdere officieren bij die landmagt, de officieren van het personeel der Militaire Administratie en die der geneeskundige dienst daaronder begrepen;

Overwegende dat het in het welbegrepen belang van de dienst moet worden geacht dat het verblijf der officieren in *West-Indië* slechts tijdelijk zij;

Overwegende tevens dat het noodzakelijk is, eenige nadere bepalingen vast te stellen, nopens de bezoldiging der officieren, die bij de landmagt in *West-Indië* dienen;

Gezien het gemeenschappelijk rapport van Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën van den 7^{den} dezer, Kabinet L^a. I^{2o} en van den 11^{den} dezer, L^a. C^o Kabinet;

Gelet op de bepalingen der Wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 128).

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. In de behoefte aan hoofd- en verdere officieren bij de landmagt in *West-Indië*, wordt voortaan voorzien door het tijdelijk detacheren derwaarts van hoofd- en verdere officieren van het leger hier te lande.

Art. 2. De aldus te detacheren hoofd- en verdere officieren worden in den regel, voor den tijd van drie jaren, de heen- en terugreize daaronder niet begrepen, uitgezonden.

Zij worden gekozen uit hen, die zich voor eene bestemming naar *West-Indië* genegen mogten verklaren.

Bij hun vertrek derwaarts bekomen zij, behalve het vastgestelde voorschot op het tractement, eene gratificatie ten bedrage van:

/	1500	voor een	1 ^{ste} of 2 ^{den}	luitenant,
»	2400	»	»	kapitein,
»	5000	»	»	majoor of luitenant-kolonel.

Art. 3. Onder de hoofd- en verdere officieren, bedoeld in Art. 1 en 2 hierboven, zijn mede begrepen de officieren van het personeel der Militaire Administratie en die der geneeskundige dienst.

Art. 4. De hoofd- en verdere officieren en die daarmede zijn gelijk gesteld, welke van het leger hier te lande bij de landmagt in *West-Indië* worden gedetacheerd, dragen gedurende hun verblijf in *West-Indië* de uniform voor de officieren bij de landmagt, aldaar vastgesteld.

Art. 5. De traktementen der hoofd- en verdere officieren in *West-Indië*, zullen voortaan bedragen zoo als aan de bij dit Besluit gehechte tabelle L^a. A is omschreven.

In verband daarmede komen de vivres-gelden, welke tot dusverre door de officieren in *West-Indië* werden genoten, te vervallen.

De indemniteit voor huishuur, zoomede de personele toelagen aan bijzondere diensten (als adjudant, kommandant van een fort enz.) verbonden, blijven echter op den tegenwoordigen voet voortduren.

De hoofd- en verdere officieren in *West-Indië* genieten in het vervolg, gedurende de reize heen en terug, de traktementen vermeld op de almede hieraan geannexeerde tabelle L^a. B.

Aan de hoofd- en verdere officieren, die der Militaire Administratie en der geneeskundige dienst daaronder begrepen, wordt naar en van *West-Indië*, vrije overtocht verleend.

Art. 6. In verband met het bepaalde bij Artikel 1, wordt aan de hoofd- en verdere officieren, thans dienende bij de landmagt in *West-Indië*, die der Militaire Administratie en der geneeskundige dienst daaronder begrepen, vrijgelaten, om, voor zooveel zij daarop aanspraak mogten hebben, het pensioen aan te vragen.

De kapiteins, alsmede aan de 1ste en 2de luitenants en zij, welke aan die verschillende rangen zijn gelijkgesteld, wordt vergund, om voor zooverre zij voor de dienst bij het leger in *Oost-Indië*, de vereischte geschiktheid bezitten, eene verplaatsing bij dat leger te verzoeken.

Wij behouden Ons voor, om de hoofd- en verdere officieren, alsmede die van de Militaire Administratie en van het personeel der geneeskundige dienst, die niet gepensionneerd worden, of niet bij het leger in *Oost-Indië* overgaan, op grond van Art. 24 der bovenaangehaalde Wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 128), bij het leger hier te lande over te plaatsen.

Die officieren komen alsdan opvolgend herwaarts om bij de korpsen of diensten van het leger te worden ingedeeld.

Art. 7. Het bepaalde bij Art. 5 wordt, voor zooverre de hoofd- en verdere officieren, die der geneeskundige dienst daaronder begrepen, welke zich thans in *West-Indië* bevinden, van kracht, op den 1sten der maand, volgende op dien waarop dit Besluit in *West-Indië*, wordt ontvangen.

Art. 8. De overige bepalingen, voorkomende in dit Besluit, treden zoodra mogelijk in werking.

De bepalingen en voorschriften, welke tot dusverre bestonden omtrent het bevorderen en pensionneren der hoofd- en verdere officieren in *West-Indië*, die der Administratie en der geneeskundige dienst daaronder begrepen, houden op van kracht te zijn, zoodra aan het bepaalde bij Art. 6, algeheele uitvoering is gegeven.

Art. 9. De hoofd- en verdere officieren, die der Militaire Administratie en der geneeskundige dienst daaronder begrepen, overeenkomstig Art. 1 van dit Besluit naar *West-Indië* uit te zenden, worden telkens bij een bijzonder besluit van Ons derwaarts gedetacheerd.

Zij, die na het eindigen van het tijdvak, gedurende hetwelk zij in *West-Indië* zijn gedetacheerd geweest, hier te lande terugkeeren, worden door Onzen Minister van Oorlog bij hunne komst, bij eenig korps van het wapen, of wel bij het dienstvak waartoe zij behooren, ingedeeld.

Onze Ministers van Oorlog en van Koloniën zijn, voor zooveel ieder betreft, belast met de uitvoering van dit Besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de algemeene rekenkamer tot informatie

's Gravenhage, den 12^{den} November 1837.

(get.) WILLEM.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

De Minister van Koloniën,
(get.) P. MEIJER

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend Afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

LITT^a. A.

STAAT, aantoonende de traktementen, welke aan de officieren van de landmagt in West-Indië worden toegekend.

Infanterie.

Een luitenant-kolonel.	f 6500	's jaars.
» majoor.	» 5100	»
» kapitein.	» 5200	»
» 1 ^{ste} luitenant.	» 4850	»
» 2 ^{de} »	» 1600	»

Artillerie.

Een kapitein.	» 5800	»
» 1 ^{ste} luitenant.	» 2000	»
» 2 ^{de} »	» 1700	»

Administratie.

Een 1 ^{ste} luitenant-kwartiermeester.	» 2000	»
» 2 ^{de} »	» 1700	»

Geneeskundige dienst.

Een officier van gezondheid der 1 ^{ste} klasse.	» 5800	»
» » » » 2 ^{de} »	» 2000	»
» » » » 3 ^{de} »	» 1700	»
» apotheker 1 ^{ste} »	» 5800	»
» » 2 ^{de} »	» 2000	»
» » 3 ^{de} »	» 1700	»

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{us}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

De Minister van Koloniën,
(get.) P. MEIJER.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend Afschrift,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Oorlog,
(get.) F. A. VAN RAPPARD.

LITT^s. B.

STAAT, aantonende de traktementen, welke aan de officieren van de landmagt in West-Indië worden toegekend, gedurende de reis van Nederland naar West-Indië en terug.

Infanterie.

Een luitenant-kolonel.	f 5100	's jaars	of	f 425	per maand.
» majoor.	» 5900	»	»	» 525	»
» kapitein.	» 2760	»	»	» 250	»
» 1 ^{ste} luitenant.	» 1740	»	»	» 145	»
» 2 ^{de} »	» 1500	»	»	» 125	»

Artillerie.

Een kapitein.	f 5240	»	»	» 270	»
» 1 ^{ste} luitenant.	» 1860	»	»	» 155	»
» 2 ^{de} »	» 1560	»	»	» 150	»

Administratie.

Een 1 ^{ste} luitenant-kwartiermeester.	f 1860	»	»	» 155	»
» 2 ^{de} »	» 1560	»	»	» 150	»

Geneeskundige dienst.

Een officier van gezondheid der 1 ^{ste} klasse	f 5240	»	»	» 270	»
» » » » 2 ^{de} »	» 1860	»	»	» 155	»
» » » » 3 ^{de} »	» 1560	»	»	» 150	»
» apotheker 1 ^{ste} »	» 5240	»	»	» 270	»
» » 2 ^{de} »	» 1860	»	»	» 155	»
» » 3 ^{de} »	» 1560	»	»	» 150	»

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

De Minister van Koloniën,

(get.) P. MEIJER.

Accordeert met het origineel,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Oorlog,

(get.) F. A. VAN RAPPARD.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Bureau der Artillerie.*N°. 2 B's GRAVENHAGE, den 23sten November 1857.

Naar aanleiding Uwer missive van den 18^{den} dezer, N°. 822, heb ik de eer Uwe Excellentie te informeren, dat ik de aftrekkers voor karabijnen daarbij bedoeld, als model heb aangenomen en last geef tot den aanmaak van het benodigd aantal.

Ten slotte heb ik de eer Uwe Excellentie nog te verzoeken, aan de chefs der korpsen onder Uwe bevelen, de vereischte order te geven, dat bedoelde aftrekkers bij de uitgifte al dadelijk van het nommer der karabijn, waartoe zij behooren, worden voorzien.

Dit nommer, ook in grootte en vorm gelijk aan dat der karabijn, moet op den cilindervormigen geleider, in de rigting der as, tegenover het gat in de stift worden geplaatst, in dier voege, dat het nommer gelezen wordt, wanneer men den aftrekker met het schroefende naar de linker, en dus met de stift naar de regter zijde gekeerd, in handen heeft.

*De Minister van Oorlog,**(get.) B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.*

Aan

Zijne Excellentie den Heer Luitenant-Generaal
Inspecteur van het wapen der Kavallerie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 4 B.'s GRAVENHAGE, den 50sten November 1857.

Het is mij gebleken dat in de provincien van het Oostelijk frontier verschillend wordt gehandeld ten aanzien van het transporteren van personen, die door de Staten van den Duitschen Bond, als militaire dienstplichtigen gereclameerd en dien ten gevolge aan de daarbij betrokken autoriteit in de naastbijgelegen grensplaats van het Buitenland moeten worden uitgeleverd.

Verlangende dat ten opzichte van deze aangelegenheid, in ieder der bedoelde gewesten, dezelfde regel gevolg worde, heb ik goedgevonden te bepalen:

1°. dat de personen die moeten worden uitgeleverd, voortaan door een militair geleide, naar de naburige grensplaatsen van het buitenland getransporteerd zullen worden, ten einde aldaar aan de bevoegde autoriteiten, tegen behoorlijk bewijs, te worden overgegeven;

2°. dat de autoriteit door wie de uitlevering moet geschieden, daarvan vooraf kennis zal geven aan het daarbij betrokken militair of civiel gezag in den aangrenzenden Staat, ten einde van die zijde reeds vóór de aankomst, order kunne worden gesteld, zoo op de overname van den uit te leveren persoon, als op de verrekening der kosten, die het verplegen en vervoer van dezen hebben veroorzaakt; en

5°. dat het bedoelde militair geleide altijd en in de eerste plaats voorzien zal worden van een behoorlijk afschrift van het stuk, waarbij de uitlevering van den te transporteren persoon verlangd is geworden.

Onder mededeeling van het vorenstaande, heb ik de eer U te verzoeken, U dienovereenkomstig te willen gedragen, en voorts de daarbij betrokken militaire autoriteiten, onder U ressorterende; het nakomen van voorschreven bepalingen, voor zooveel hun aangaat, nadrukkelijk aan te bevelen.

De Minister van Oorlog,
(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

de Provinciale Kommandanten van *Gelderland, Utrecht, Overijssel, Friesland, Groningen en Drenthe*, en den Opperbevelhebber der vesting *Maastricht*, en der troepen in het Hertogdom *Limburg*.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Personeel en Militaire Zaken.

—
N°. 6 B.

's GRAVENHAGE, den 4^{den} December 1837.

DE MINISTER VAN OORLOG

Ontwaard hebbende dat bij het opnemen in het *Recueil Militair* (1846) van de aanschrijving van het Departement van Oorlog, dd. 15 Mei 1846, N°. 25 B, betrekkelijk het bevorderen van militairen, tegen wie een vonnis is uitgesproken, eene misstelling plaats gehad heeft, als zijnde hetgeen bij wijze van nota op blad. 140 van dat recueil wordt vermeld, niet op den geheelen inhoud der aanschrijving, maar alleen op punt I daarvan, van toepassing.

Heeft het noodig geoordeeld, de aandacht der betrokken autoriteiten daarop te vestigen, onder opmerking dat punt I dier aanschrijving als volgt moet worden gelezen:

1°. dat een militair, over wie een onteerend vonnis is uitgesproken, en die daarna wegens bekomen gratie, op nieuw in de gelederen van het leger wordt opgenomen, nimmer tot eenige bevordering hooger dan dien van soldaat der 1ste klasse, in aanmerking zal mogen worden gebracht; — met bijvoeging tevens dat die bepaling ook op de sedert ingestelde tirailleurs der 1ste klasse van toepassing is.

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

MINISTERIE VAN OORLOG,

Militaire Administratie

en

*Personeel en Militaire
Zaken.*

N°. 49 B.

's GRAVENHAGE, den 9^{den} December 1857.

Bij missive van den 21sten October ll., N°. 419, is door UEd. onder overlegging van een daartoe betrekkelijk schrijven van den kommanderenden officier van het regiment Veld-Artillerie, aan mijne beslissing onderworpen een voorstel van genoemden chef, betrekkelijk het plaatsen van de chevrons op den overjas bij gezegd korps, zoodanig als op twee almede overgelegde mouwen van bedoeld kleedingstuk is aangewezen, met verdere te kennen geving dat daartegen van uwen kant geene bedenkingen bestaan.

De beoordeeling van dat voorstel, waarmede ik mij overigens wel zou hebben kunnen vereenigen, heeft echter dezerzijds tot de vraag geleid, of het ook wenschelijk te achten zou wezen, om, ter onderscheiding van het kader bij de regimenten Vesting-Artillerie, eene algemeene wijziging in de plaatsing der chevrons bij het voorschreven korps in te voeren, en die distinctive teekenen bij de Veld-Artillerie, waarbij de onder-officieren en korporaa's toch allen *bereden* zijn, voortaan te doen dragen volgens het model bij de *Kavallerie* in gebruik; — en na eene opzettelijke overweging dier aangelegenheid, heb ik gemeend die vraag toestemmend te moeten beantwoorden, in het vertrouwen, dat zoodanige maatregel door het kader als eene onderscheiding beschouwd en op prijs gesteld, en dat de lust en ijver voor de dienst daardoor aangewakkerd en bevorderd zal kunnen worden.

Dien ten gevolge heb ik goedgevonden, met bewilliging des Konings, te bepalen, dat voortaan de chevrons (die voor de onder-officieren van goud- en voor het overige kader van kemelsgaren galon, uitgemonsterd zoo als thans) op den rok en het mouwvest van de onder-officieren en korporaa's, mitsgaders van de kanonniërs en stukrijders der 1ste klasse, zoodanig zullen worden geplaatst, dat de afstand van den benedenkant van den opslag tot de onderzijden van het galon, alwaar het in de punt te zamen komt, 15 duimen, en tot den bovenkant van de punt 20 duimen bedraagt, terwijl de einden, tegen de opslagen, in de naden der mouwen komen.

De tweede chevron voor sergeant-majoor en staftrumpetter en voor korporaal zal boven en tegen den eersten chevron worden geplaatst.

De chevron voor fourier, in het midden van den bovenarm, op 5 duimen boven de holte van den elleboog uitgaande, zal overigens geplaatst wezen als die voor de sergeanten.

De chevrons op de mouwen van den overjas worden in denzelfden vorm als op die der rokken geplaatst, doch de afstand van den onderkant van het galon tot aan den benedenkant der mouw (met uitzondering van die voor fourier) zal 10 duimen bedragen; terwijl de chevron voor fourier op het bedoelde kleedingstuk op dezelfde hoogte zal moeten worden gesteld, als voor den rok is aangewezen.

Onder mededeeling van het bovenstaande, heb ik de eer U te verzoeken, op de invoering van den voorschreven maatregel de noodige order te willen stellen; zijnde het evenwel mijne intentie, dat de chevrons van het hiervoren omschreven model, ter vermijding van onnoodige uitgaven voor de belanghebbers, niet eer dan bij noodzakelijke vernieuwing zullen behoeven te worden aangenomen.

Eindelijk voeg ik hierbij een Staat, aanduidende de prijzen waarop de chevrons volgens het nieuw model zullen komen te staan, terwijl ik ten slotte de eer heb den hierboven aangehaalden brief van den chef van het regiment Veld-Artillerie, met de twee daarbij behorende mouwen hierbij aan U terug te zenden.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan

den Heer Generaal-Majoor Inspecteur der
Artillerie te 's Gravenhage.

STAAT, aanduidende de prijzen van de Chevrons, volgens het bij de beschikking van het Departement van Oorlog van den 9^{den} December 1857, N°. 49 B, vastgesteld model voor de onder-officieren en korporaa's, mitsgaders voor de kanonniers en stukrijders der 1ste klasse bij het regiment Veld-Artillerie.

		Hoeveelheid galon.		Bedrag van het maakloon.		Prijs van het stel chevrons.		Aanmerkingen.
Voor rok en mouwvest.	Voor sergeant-majoor..	1	58	f »	55	f 4	40	
	» sergeant.....	»	62	»	25	2	07	
	» fourier.....	»	76	»	25	2	48	
	» korporaal.....	1	58	»	50	»	49	
	» kanonnier en stukrijder der 1 ^{ste} klasse..	»	51	»	05	»	10	
Voor overjas.	Voor sergeant-majoor	1	60	»	55	5	04	
	» sergeant.....	»	74	»	25	2	42	
	» fourier.....	»	88	»	25	2	85	
	» korporaal.....	1	60	»	55	»	57	
	» kanonnier en stukrijder der 1 ^{ste} klasse...	»	57	»	05	»	11	

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{ou}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

VERGADERING 1856—1857, N°. 57.

Verslag van de Commissie van Rapporteurs omtrent het Xde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den jaer 1857.

De gedachtenwisseling, welke de algemeene beschouwing van deze begrooting in de Afdeelingen deed ontstaan, heeft aanleiding gegeven tot de uitdrukking van uiteenloopende gevoelens. Terwijl een vrij groot aantal Leden onderscheiden bezwaren aanvoerde tegen de hoogstaanzienlijke kosten, welke het beheer van het krijgswegen aan den Staat veroorzaakt, en zich beklaagde dat die uitgaven, bijna een derde van de gewone bedragende, buiten alle verhouding staan met de finantieele krachten van het Rijk, en dezelve nog mogen geacht worden aan te groeijen, door de niet geringe sommen die uit de Indische geldmiddelen aan het krijgswezen aldaar ten koste worden gelegd, — is door vele andere Leden daartegen aangevoerd, dat ofschoon sommige van die bezwaren ook niet weinig bij hen wegen, zij nochtans meenden dat door de vertegenwoordiging het thans weder voorgedragen cijfer niet kan worden geweigerd, daar de ondervinding toch geleerd heeft, welke groote nadeelen eene al te ver gedreven spaarzaamheid ten deze na zich sleept, en de oorlogskosten in Indië besteed, op zich zelve staande, geen maatstaf voor de beoordeeling van dit Hoofdstuk kunnen opleveren. Na het hooren van onderscheidene beschouwingen, die van weerszijden zijn aangevoerd, hebben zeer vele Leden ten slotte verklaard in het aangevraagde bedrag te kunnen berusten, maar verlangd, dat tevens aan de Regering op het ernstigste zou worden aanbevolen, dat bij het besteden van de aangevraagde gelden, de meeste zuinigheid zou worden in acht genomen en geene aanleiding gegeven tot uitbreiding van de uitgaven, waarvan het bedrag steeds als maximum moet worden beschouwd.

Bij die gelegenheid werd ook door eenige Leden het beweren van den Minister van Oorlog bestreden, dat men bij de berekening van hetgeen het Leger aan den Staat kost, daarbij de aanzienlijke som, die voor pensioenen op deze begrooting staat uitgetrokken, eigenlijk niet in aanmerking nemen, maar van het totaal bedrag aftrekken moet; zij konden dit voorgeven te minder toestemmen, naar mate het blijkt, dat het stelsel van pensioenen in het naauwste verband staat met de organisatie van het Leger zelf. Terwijl sommige Leden de uitbreiding, welke aan het op pensioen stellen van officieren gegeven wordt, meenden te moeten afkeuren, wenschten zij zich te bepalen tot de vraag, of dit stelsel, ook in den laatsten tijd, niet te veel uitbreiding bij het Departement van Oorlog gekregen heeft.

Eindelijk is ook nog door eenige leden de wenschelijkheid betoogd, dat tenzij zich daartegen geheel overwegende bedenkingen mogten verzetten, de vertegenwoordiging kennis erlange van de resultaten, welke de zoo langdurige beraadslagingen van het comité van defensie thans geacht kunnen worden reeds te hebben opgeleverd

Aldus voorloopig vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 25ten December 1856.

(get.) $\left\{ \begin{array}{l} \text{BORSKI.} \\ \text{VAN DAM VAN ISSELT.} \\ \text{VAN HEECKEREN VAN WASSENAER.} \\ \text{INSINGER.} \end{array} \right.$

Memorie van beantwoording op het voorloopig verslag van de Commissie van Rapporteurs uit de Eerste Kamer der Staten Generaal, op het Xde Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor den jare 1857.

Ofschoon de mededeeling der gedachtenwisseling welke over dit Hoofdstuk in de Afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten Generaal heeft plaats gehad van dien aard is, dat de Minister van Oorlog zich in vele opzichten aan de gegeven ophelderingen zoude kunnen gedragen, zoo stelt hij te veel prijs op de welwillende en belangstellende wijze, waarop de gemaakte bedenkingen zijn ingekleed, om die ook niet van zijne zijde, zoo mogelijk, nog toe te lichten, en daardoor te trachten die, zoo ver doenlijk, weg te nemen.

De Minister van Oorlog erkent, dat de kosten welke het beheer van het krijgswezen aan den staat veroorzaken, hoogstaanzienlijk zijn, maar hij neemt de vrijheid op te merken, dat die toestand van zaken onvermijdelijk is; dat die uitgaven niet kunnen verminderd worden, ten ware men de veiligheid en de onafhankelijkheid van het Rijk aan het toeval, om er niet meer van te zeggen, zou willen overlaten.

De Minister van Oorlog heeft de overtuiging dat de middelen van defensie niet onevenredig zijn aan de behoeften. Integendeel, mogt men die alleen raadplegen en geen acht slaan op de geldelijke offers welke de zaak vordert, men zou zeker, bij vergelijking ook met andere rijken, tot een veel hooger bedrag komen dan de som welke nu wederom voor 1857 is aangevraagd.

De aardrijkskundige ligging van het Rijk brengt mede, dat men eenigermate lette op de middelen waarover naburige Rijken beschikken, welke positie zij, te dien aanzien, in de staatkundige wereld hebben ingenomen, en hoe zij daaromtrent handelen.

Met opzigt tot dit alles kan de Regering met gerustheid verklaren, dat zij niet te ver gaat, en dat wat de finantieele krachten der Rijks betreft, hieromtrent toch ook niet mag worden voorbijgezien, dat wel te zamen gestelde middelen van verdediging groote waarborgen voor de finantieele krachten opleveren.

Neem die middelen weg en men mist ook de waarborgen voor bezit, productie, ongestoord genot, welvaart en ontwikkeling.

Wat het krijgswezen in Indië kost, dit kan bij de appreciatie van deze begrooting niet wel in aanmerking komen; doch de uitgaven, welke voor het leger hier te lande worden besteed, strekken ook in vele opzichten ten voordeele van het Indische leger, want ook daarvan maakt het leger hier te lande de kern uit.

Dit zou in het breede kunnen worden gestaafd. Het is daarenboven meermalen gezegd: de uitgaven voor het leger verspreiden in ruime mate welvaart voor vele standen der maatschappij en vloeijen op allerlei wijze in de schatkist terug.

Intusschen neemt de Minister gaarne de verplichting op zich, om bij het besteden van de aangevraagde gelden de meeste zuinigheid in acht te nemen, waarvan de saldo's der afgesloten dienstjaren telkens, zoo hij vertrouwt, de blijken opleveren en verder opleveren zullen.

Over de vraag in hoever er een stelsel van pensionering bestaat, zou veel kunnen worden gezegd. Met de organisatie (de formatie) van het leger staat het in geen dadelijk verband. Het oefent daarop zelfs geen invloed uit; maar in vele opzichten hangt het al of niet veel pensionneren af van de beginselen waarop in een vroeger tijdvak ten aanzien van de avancements is gehandeld. Zijn die voortgezet alleen uit het oogpunt van ancienneteit, dan valt er later veel te pensionneren in hooge rangen; doch geeft men acht op de geschiktheid, met het oog op de toekomstige bestemming welke vervuld moet worden, en gaat men daaromtrent met omzigtigheid te werk, dan zullen de resultaten van zoodanig stelsel in de toekomst gunstig zijn.

De Minister vleit zich, dat zoo aan hem de taak is ten deel gevallen om de pensioenwet in den eerstbedoelden zin toe te passen, waardoor aan hem het bezwaar van vele pensionneringen, tot zijn leedwezen, niet alleen opgelegd, maar ten laste gelegd is geworden; hij vleit zich, dat het stelsel van avancement, door hem aangekleefd, na hem voordeelig op het pensioencijfer zal terugwerken.

De resultaten der overwegingen van het comité van defensie nopens de belangen van 's Rijks verdediging in het algemeen, zijn door des Ministers voorganger in comité-generaal, zoowel aan de Eerste als aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, medegedeeld. Deze mededeeling zal zich zeker in het geheim archief der Kamer bevinden.

Het comité van defensie is, volgens deszelfs instelling, een voor den Minister adviserend collegie, waaraan vele vragen worden onderworpen, waarvan de antwoorden genee aanleiding tot mededeeling kunnen geven.

Des Ministers inzichten steunen echter meestal, zoo als natuurlijk is, op die van zoo vele zaakkundige mannen, die niet tot het houden van vergadering te zamen komen, vóór dat zij elk persoonlijk inzage van alle bescheiden hebben genomen.

Zoo is thans bij het comité het hoogst belangrijke onderwerp der kustverdediging in behandeling, waarvoor ook officieren der zeemagt zitting in hetzelfde hebben genomen; doch die taak is nog niet afgedaan, en de Minister kan al-zoo voor het oogenblik niet wel nagaan, voor welke mededeeling de resultaten van dat onderzoek vatbaar zullen zijn. Voor zooveel hem aangaat, is hij altijd gereed om aan de vertegenwoordiging blijken te geven van zijne gezindheid, ter zooveel mogelijke bevordering van het gemeen overleg.

's Gravenhage, den 24sten December 1856.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aanwijzing van veranderingen in het ontwerp van Wet tot vaststelling der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1857, Hoofdstuk X, Departement van Oorlog.

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, toelagen en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die voor de paardenartsen; alsmede gratificatiën te verleenen aan de met ligchaamsgebreken ontslagen wordende onderofficieren en manschappen.

ART. 10. De som van f 1,706,059,25^s, wordt veranderd in die van f 1,684,561,92^s.

ART. 11. Als voren van f 1,481,010,49^s, in die van f 1,478,800,03^s, waardoor het bedrag der Afdeeling wordt gebracht op f 7,619,714,52.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

ART. 14. Te lezen :

Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, zoo door het Departement van Marine te verstrekken, als die voor de opleiding der Adelborsten, Kadets en Surnumeraire Elèves (vreemdelingen) betaald wordende f 46,570,03.

Het bedrag van het Hoofdstuk f 11,610,000,— wordt veranderd in f 11,586,082,28 (elf millioen vijf honderd zes en tachtig duizend twee en tachtig guldens acht en twintig cent).

NB. Het Tiende Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1857 (*Departement van Oorlog*), vastgesteld, bij de Wet van 31 December 1856, tot een bedrag van f 11,586,082.28, is geheel overeenkomstig met het gewijzigd Ontwerp, zooals dat is medegedeeld in de *Bijlage* van den *Militaire-Spectator*, van de maand November ll., IIIe Serie, I^e D. N°. 11.

ONTWERP VAN WET OP DE NATIONALE MILITIE.

*Aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij
Koninklijke Boodschap van 27 April 1857.*

WIJ WILLEM III, enz. enz.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in het VIIIste hoofdstuk van de Grondwet onderscheidene bepalingen voorkomen, welke het noodzakelijk maken de bestaande wetten omtrent de nationale militie te wijzigen en aan te vullen.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevonden en verstaan bij deze:

Iste HOOFDSTUK.

Van de nationale militie in het algemeen.

Art. 1. In het Koninkrijk der Nederlanden in Europa bestaat, ingevolge art. 180 der Grondwet, eene nationale militie, bestemd om gezamenlijk met de vaste zee- en landmagt te dienen tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat en tot beveiliging van zijn grondgebied.

Art. 2. De militie wordt zooveel mogelijk uit vrijwilligers zamengesteld.

Bij gebrek aan genoegzame vrijwilligers wordt de militie voltallig gemaakt door loting uit de ingezetenen, die op den 1sten Januarij van elk jaar hun twintigste jaar zijn ingetreden. De inschrijving voor de militie geschiedt een jaar te voren.

De militie-pligtigheid duurt vijf jaren.

Art. 3. De sterkte der militie gaat in tijd van vrede het aantal van *vijf en vijftig duizend man* niet te boven.

Art. 4. De hoegrootheid van elke ligting wordt jaarlijks door Ons bepaald.

Art. 5. Van iedere jaarlijksche ligting kan een gedeelte voor de dienst ter zee, waartoe de mariniers behooren, worden bestemd.

Het aantal der daartoe aan te wijzen miliciens wordt jaarlijks door Ons bepaald.

In tijd van vrede gaat dit aantal dat van *vijf honderd* niet te boven.

Art. 6. De gewone diensttijd bij de militie te land is vijf, en bij die ter zee drie jaren.

Is de Staat in oorlog of in andere buitengewone omstandigheden, zoo kan deze diensttijd door eene wet, jaarlijks te vernieuwen, worden verlengd.

Art. 7. De sterkte van het jaarlijks door iedere provincie te leveren contingent wordt telkens naar evenredigheid van het bedrag der geheele ligting en het getal jongelingen, in het vorige jaar voor de militie in elke provincie ingeschreven, door Ons bepaald.

Dat contingent wordt vervolgens door de Gedeputeerde Staten van elke provincie naar denzelfden maatstaf over de verschillende gemeenten verdeeld.

Art. 8. In tijden van oorlog of in andere buitengewone omstandigheden kan door Ons, tot aanvulling of vermeerdering der strijdkrachten van het Rijk, behalve de gewone jaarlijksche ligting, eene buitengewone ligting worden uitgeschreven.

Het aandeel, daartoe door iedere provincie en gemeente bij te dragen, wordt bepaald op de wijze, in art. 7 vermeld, in verhouding tot het getal jongelingen, dat voor elk jaar, waaruit eene oproeping moet geschieden, voor de militie is ingeschreven.

Ingeval het noodzakelijk is de sterkte der militie, in art. 3 vastgesteld, te overschrijden, wordt daartoe eene nadere wet gevorderd.

Art. 9. De provinciën worden door Ons, na Gedeputeerde Staten gehoord te hebben, verdeeld in militie-districten, en deze in kantons, waarvan de hoofdplaatsen door Ons worden bepaald.

Art. 10. In ieder militie-district wordt door Ons een militie-commissaris aangesteld.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van eenen militie-commissaris worden zijne functien door Onzen Commissaris in de provincie tijdelijk aan eenen anderen militie-commissaris of wel aan een lid van de Provinciale Staten opgedragen.

IIde HOOFDSTUK.

Van de vrijwilligers bij de militie.

Art. 11. Het staat aan elke gemeente vrij, het bepaalde contingent geheel of gedeeltelijk in vrijwilligers te leveren.

Art. 12. Als vrijwilligers worden toegelaten alle ingezetenen, die ongehuwd, sterk en zonder lichaamsgebreken zijn, eene lengte hebben van ten minste 1,620 el, en op den 1sten Januarij van het jaar, waarin de ligting plaats heeft, hun twintigste jaar zijn ingetreden en het dertigste nog niet hebben volbragt.

Zij moeten gedurende het laatstverloopen jaar gewoon hebben in de gemeente, door welke zij worden geleverd, steeds een goed en onbesproken zedelijk gedrag hebben geleid en tot op het tijdstip der optreding aan hunne verplichtingen ten aanzien van de nationale militie hebben voldaan.

Het bewijs van inwoning, goed gedrag en ongehuwden staat wordt afgegeven door de commissie uit het gemeentebestuur, in art. 187 bedoeld, op de getuigenis van twee bekende en te goeder naam staande ingezetenen.

Art. 13. Die bij regterlijk vonnis veroordeeld zijn:

a. tot eene ooteerende straf;

b. tot eene correctionele straf, ter zake van diefstal, bankbreuk, misbruik van vertrouwen, opligting of valsheid in paspoorten, reisorders en getuigschriften, worden in geen geval als vrijwilligers toegelaten.

Art. 14. Die reeds bij de zee- of landmagt in dienst zijn geweest worden alleen dan als vrijwilligers toegelaten, wanneer hun bij het verlaten van de dienst, behalve een beoorlooflijk paspoort of bewijs van ontslag, door den bevelhebber, onder wien zij laatstelijk hebben gediend, een getuigschrift is uitgereikt, waaruit blijkt, dat zij zich gedurende hunnen diensttijd doorgaans goed hebben gedragen.

Die een zoodanig getuigschrift hebben bekomen, worden, bij uitzondering op het bepaalde in art. 12, tot aan het volbrengen van hun vijf-en-dertigste jaar, en al mogt na hun ontslag nog geen jaar verlopen zijn, als vrijwilligers aangenomen.

In het laatste geval wordt in het bewijs van inwoning en goed gedrag, door het even aangehaald artikel gevorderd, slechts het tijdvak vermeld, gedurende hetwelk zij, na hun ontslag uit de dienst, in eenige gemeente verblijf hebben gehouden.

Art. 15. Gewezen militairen, die wegens verstands- of lichaamsgebreken uit de dienst zijn verwijderd, worden niet als vrijwilligers toegelaten.

Art. 16. Ter goedmaking van de kosten tot het leveren of aanwerven van vrijwilligers, kan jaarlijks op de begrotingen der gemeenten een post worden uitgetrokken.

IIIde HOOFDSTUK.

Van de jaarlijksche inschrijving.

Art. 17. De ingezetenen, die op den 1sten Januarij van elk jaar hun negentiende jaar zijn ingetreden, zijn verplicht zich tusschen den 1sten en den 31sten Januarij van dat jaar bij het bestuur hunner woonplaats ter inschrijving voor de nationale militie aan te geven.

Noch ongeschiktheid voor de dienst, noch eenige andere reden onthef van die verplichting.

Ouders en voogden zijn voor de behoorlijke aangifte ter inschrijving van hunne zonen of pupillen verantwoordelijk.

De ingezetenen worden telken jare door de gemeentebesturen, in tijds, hij openbare kennisgeving aan de inschrijving herinnerd en daartoe opgeroepen.

Art. 18. Deze wet houdt voor ingezetenen hem, die hier te lande, volgens de voorschriften van het Burgerlijk Wetboek, zijne woonplaats heeft.

Een Nederlander, die tijdens het overlijden van den langstlevende zijner ouders hier te lande woonplaats heeft, blijft ingezet, al is de woonplaats van zijn voogd buiten 's lands gevestigd.

Vreemdelingen, behoorende tot een Staat, waar Nederlanders niet aan de militie zijn onderworpen, zijn niet dienstpligtig.

De in een vreemd rijk, waar Nederlanders aan de militie zijn onderworpen, achtergeblevene zonen van vreemdelingen, die hier te lande hunne woonplaats hebben, zijn niet dienstpligtig.

Art. 19. Die de hoedanigheid van ingezetenen eerst verkrijgen na het intreden van hun negentiende jaar en vóór dat hun vier-en-twintigste is volbragt, zijn verplicht zich binnen den tijd van ééne maand, nadat zij die hoedanigheid hebben verkregen, ter inschrijving aan te geven bij het bestuur van hunne woonplaats, of, wanneer hunne ouders zich almede hier te lande bevinden, bij dat van de woonplaats van dezen.

Zij zijn gehouden den diensttijd te vervullen in art. 6 bepaald.

Art. 20. Die voorgeven hunnen ouderdom niet te weten of van wie deze niet op eene authentieke wijze bekend is, worden door burgemeester en wethouders hunner woon- of verblijfplaatsen ingeschreven, wanneer deze vermeenen, dat zij hun negentiende jaar zijn ingetreden.

Indien later wordt ontdekt, dat eene zoodanige hierin te kwader trouw heeft gehandeld, wordt hij als nalatige beschouwd en gestraft.

De beslissing daaromtrent wordt aan eene commissie opgedragen, zamengesteld uit Onzen Commissaris in de provincie en twee leden van Gedeputeerde Staten.

Art. 21. Die eenmaal te regt in eene gemeente is ingeschreven, blijft met betrekking tot de nationale militie daartoe behooren, al mogt hij ook later van woonplaats veranderen.

Art. 22. Regenten of directeuren van godshuizen of andere gestichten of inrigtingen van liefdadigheid, de kolonien of gestichten der Maatschappij van Weldadigheid daarouder begrepen, mitsgaders de regenten van gevangenen, zijn, onverminderd de verpligting van ouders of voogden om hunne zonen of pupillen te doen inschrijven, gehouden vóór of uiterlijk op den 10den Januarij van elk jaar aan Onzen Commissaris in de provincie, in welke hunne pupillen of geadministreerden aan de deelneming voor de nationale militie onderworpen zijn, onverschillig of de verpleegden zich in de gestichten zelve bevinden of elders zijn uitbesteed, eene naauwkeurige opgave te doen geworden van al hetgeen ter bevordering van eene behoorlijke inschrijving wordt vereischt, met vermelding, voor zooveel de gevangenen betreft, van de misdaad of het misdrijf, waarvan zij beschuldigd of waarvoor zij veroordeeld zijn.

Art. 23. Het register tot inschrijving voor de nationale militie wordt jaarlijks op den 31sten Januarij voorloopig en op den 31sten December voor goed gesloten, op beide dagen des namiddags ten 4 ure.

De sluiting wordt op het register vermeld en door den burgemeester onderteekend.

Art. 24. De gemeentebesturen zijn verpligt dadelijk na de voorloopige sluiting van het inschrijvingsregister, op zoodanige wijze als zij raadzaam oordeelen, naauwkeurig te onderzoeken, of allen, die daartoe in de termen vallen, voor de nationale militie zijn ingeschreven, alsmede om de nalatigen nader tot de inschrijving aan te manen en op te roepen.

Art. 25. Bij verzuim van aangifte overeenkomstig art. 17 worden de ouders of voogden gestraft:

a. met eene boete van f 25 tot f 100, wanneer de aangifte ter inschrijving nog tusschen den 1sten Februarij en den 31sten December geschiedt;

b. met eene boete van f 50 tot f 200, wanneer op den 31sten December geen aangifte ter inschrijving is gedaan.

Art. 26. De jongelingen, die tusschen den 1sten Februarij en den 31sten December ter inschrijving zijn aangegeven, worden alsnog op het inschrijvingsregister gebragt, en in het volgende jaar tot de loting toegelaten.

Art. 27. Die zich in het jaar, waarin die verpligting op hen rustte, vóór of op den 31sten December niet of niet ter behoorlijke plaatse hebben doen inschrijven, worden, wanneer zij zich later aanmelden of ontdekt worden, voor eene commissie gebragt, zamengesteld uit Onzen Commissaris in de provincie en twee leden van Gedeputeerde Staten, welke te hunnen aanzien beslist.

Die bij tijdige aangifte ter inschrijving eene wettige reden van vrijstelling zouden hebben kunnen inbrengen, mogen die bij voormelde commissie alsnog doen gelden, wanneer de reden van vrijstelling op het oogenblik van het onderzoek nog bestaat.

Die bevonden worden door verstands- of lichaamsgebreken ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, of de gevorderde lengte missen, worden, naar gelang van hunnen toestand, tijdelijk of geheel vrijgesteld.

De overigen worden dadelijk zonder loting in dienst gesteld en strekken in mindering van het contingent van het loopend jaar of, ingeval dit reeds moet zijn afgeleverd, in mindering van dat van het volgend jaar. In het laatste geval wordt de diensttijd van het jaar, in hetwelk zij in dienst zijn gesteld, niet in mindering van den verpligten diensttijd in rekening gebragt.

Zij worden gedurende de twee eerste jaren van hunnen diensttijd onder de wapenen gehouden, te rekenen van den dag der indienst-stelling.

Zij, aan wie eene tijdelijke vrijstelling wordt verleend, moeten hun regt op die vrijstelling in volgende jaren bij den militieraad bewijzen.

Wanneer hunne reden van vrijstelling opgehouden heeft te bestaan of niet bij den militieraad is ingebragt en bewezen, worden zij op gelijke wijze als de nalatigen, hierboven in lid 4 en 5 vermeld, zonder loting ingelijfd en behandeld.

Art. 28. Die vroeger dan zij daartoe door de wet verpligt waren aan de inschrijving en loting hebben deel genomen en werkelijk bij de nationale militie zijn ingelijfd, vallen niet in de strafbepaling in het vorig artikel vermeld. Zij worden overgeschreven op de militie-registers van het jaar, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren, en gelijktijdig met de miliciens der ligting van dat jaar gepaspoorteerd.

Wanneer zij reeds wegens volbragten diensttijd mogten zijn ontslagen, worden zij nader ingeschreven op het register van het jaar, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren, doch ter zake van volbragte dienst geheel vrijgesteld.

Indien de ligting, waartoe zij behooren krachtens art. 6, door eene speciale wet tot langere dienst verplicht en nog niet ontslagen mogt zijn, worden zij in dienst gesteld en gelijktijdig met die ligtingen ontslagen.

Art. 29. Het inschrijvingsregister wordt met eene daaruit opgemaakte alphabetische naamlijst vóór den 13den Januarij van het jaar, volgende op dat der inschrijving, door den burgemeester aan Onzen Commissaris in de provincie opgezonden, ten einde door dezen naauwkeurig te worden onderzocht en dáár, waar het noodig mogt zijn, verbeterd.

IVde HOOFDSTUK.

Van de loting.

Art. 30. De loting van de ingeschrevenen geschiedt in de hoofdplaatsen der militiekantons in de maand Februarij van ieder jaar.

Zij wordt gehouden in het huis der gemeente of in een ander daartoe geschikt en door het gemeentebestuur aangewezen lokaal.

Art. 31. Het inschrijvingsregister en de daarbij behorende alphabetische naamlijst worden ten minste gedurende acht dagen vóór de loting op de secretarie der gemeente voor een ieder ter inzage nedergelegd.

Van die nederlegging, alsmede van den tijd en de plaats der loting, wordt door het gemeentebestuur onverwijld openbare kennisgeving gedaan.

Art. 32. Die krachtens art. 19 in de termen dezer wet vallen, nemen in hetzelfde jaar, waarin zij zijn ingeschreven, aan de loting deel of worden tot eene naloting toegelaten.

Art. 33. De loting heeft plaats voor iedere gemeente afzonderlijk, in tegenwoordigheid van den militie-commissaris, als voorzitter, en van twee leden van het bestuur der betrokkene gemeente.

Art. 34. Aan den militie-commissaris wordt door Onzen Commissaris in de provincie een daartoe geschikt ambtenaar van het provinciaal bestuur toegevoegd, ten einde hem bij de loting behulpzaam te zijn.

Art. 35. Alvorens tot de loting over te gaan vraagt de militie-commissaris aan de tegenwoordig zijnde belanghebbenden, of het hun bekend is, dat op het inschrijvingsregister personen ontbreken, die in het vorig jaar aan de inschrijving hadden behooren deel te nemen.

Van de ontdekte verzuimen geeft hij ten spoedigste kennis aan Onzen Commissaris in de provincie.

Art. 36. De ingeschrevenen, die tot de loting zijn opgekomen, trekken zelf hun nummer.

Voor hen, die niet tegenwoordig zijn, kan dit door de ouders of voogden worden gedaan, en wanneer ook dezen niet zijn opgekomen, geschiedt het door een der leden van het bestuur der gemeente, waar de inschrijving heeft plaats gehad.

Art. 37. De loteling wordt dadelijk na het trekken van zijn nummer gemeten en geeft, op uitnoodiging van den militie-commissaris, de redenen van vrijstelling op, welke hij meent te kunnen inbrengen.

De uitslag der loting, de lengte van den loteling en de opgegevene reden van vrijstelling worden in een daartoe bestemd lotingsregister aangeteekend.

Vde HOOFDSTUK.

Van de nalotingen.

Art. 38. Wanneer iemand, die behoorlijk voor de nationale militie is ingeschreven, door eene vergissing der autoriteiten niet onder de loting mogt zijn begrepen, wordt, binnen acht dagen na de ontdekking, door den militie-commissaris, in tegenwoordigheid van twee leden van het bestuur der gemeente, waar zijne inschrijving heeft plaats gehad, te zijnen behoeve eene naloting gehouden.

Art. 39. De in art. 19 en 32 vermelde personen, die de hoedanigheid van ingezetenen hebben verkregen na den afloop eener jaarlijksche algemeene loting, worden binnen acht dagen nadat zij zich voor de nationale militie hebben doen inschrijven, tot eene naloting toegelaten voor de ligting van het jaar, waarin zij gezegde hoedanigheid hebben verkregen.

Art. 40. Wij behouden Ons voor, eene naloting toe te staan aan hen, die, door vergissing of misverstand van de zijde der autoriteiten, niet op den tijd wanneer, of de plaats waar het had moeten geschieden, voor de nationale militie zijn ingeschreven en dien ten

gevolge niet aan de loting hebben kunnen deel nemen, alsmede aan hen, die zich blijkbaar te goeder trouw in eene andere gemeente dan waar zij daartoe verplicht waren, hebben doen inschrijven.

Art. 41. De naloting in de bij de wet voorgaande artikelen omschreven gevallen heeft plaats ten overstaan van eene commissie, zamengesteld uit Onzen Commissaris in de provincie en twee leden van Gedeputeerde Staten.

Deze commissie beoordeelt tevens de redenen van vrijstelling, welke door de hier bedoelde personen worden ingebracht, en doet daaromtrent binnen veertien dagen uitspraak overeenkomstig de algemeene voorschriften der wet.

Art. 42. Zij, aan wie bij naloting een dienstplichtig nummer is ten deel gevallen, strekken, in geval van inlijving, in mindering van het contingent van het jaar, waarin de naloting heeft plaats gehad, of, indien het reeds is afgeleverd, in mindering van dat van het volgend jaar.

Vide HOOFDSTUK.

Van de vrijstellingen van de dienst.

Art. 43. Vrijstelling van de dienst der nationale militie wordt verleend voor een jaar of voor altijd.

Art. 44. De reden tot de vrijstelling moet bestaan op het tijdstip, dat zij bij den militieraad wordt aangevraagd.

De tot staving der vrijstelling gevorderde bewijsstukken worden niet vroeger dan noodig is opgemaakt en afgegeven. De beoordeeling daaromtrent wordt aan den militieraad overgelaten.

Art. 45. Die vermeenen meer dan ééne reden tot vrijstelling te hebben, moeten alle, ieder in het bijzonder met de noodige bewijsstukken gestaafd, bij de eerste opkomst voor den militieraad, aan het oordeel van dien raad onderwerpen.

Die dit verzuimt kan bij het vervallen eener toegekende vrijstelling eene vroeger niet opgegeven reden niet doen gelden, dan alleen in het geval dat het den militieraad overtuigend mogt blijken, dat zij niet alleen op het tijdstip, dat zij had behooren te zijn ingebracht, reeds bestond, maar ook werkelijk nog bestaat.

Art. 46. Voor één jaar worden vrijgesteld:

A. die op den 1sten Januarij van het loopende jaar den ouderdom van 23 jaren niet bereikt hebbende, kleiner zijn dan 1,37 el;

B. die aan verstands- of lichaamsgebreken lijden, welke hen voor het loopende jaar buiten staat stellen, de dienst op te nemen, doch welker herstelling mogelijk wordt geacht;

C. de studenten in de godgeleerdheid.

Zij moeten elk jaar aan den militieraad eene verklaring overleggen, afgegeven door hen die daartoe in hunne betrekking door Ons bevoegd worden verklaard, inhoudende dat zij zijn studenten in de godgeleerdheid met oogmerk om zich aan den geestelijken stand toe te wijden.

Die met het volbrengen van hun vier-en-twintigste jaar den geestelijken stand niet zijn ingetreden, zijn verplicht den bij de wet gevorderden dienstdtijd alsnog te vervullen, of een plaatsvervanger te stellen.

D. die vóór den 1sten Januarij van het jaar der loting in militaire dienst zijn getreden en zich daarin nog bevinden, hetzij bij de zee-, hetzij bij de landmagt hier te lande of in de overzeesche bezittingen.

Hieronder zijn begrepen:

a. de adelborsten en kadetten op de militaire scholen;

b. de kweekelingen bij 's Rijks hospitalen of andere militaire geneeskundige inrigtingen;

c. de kweekelingen, die van 's Rijks wege elders voor de militaire geneeskundige dienst of tot paardenartsen worden opgeleid;

E. de eenige wettige zoon eener weduwe, tevens eenig kind zijnde;

F. de wettige zoon en, bij vooroverlijden van de beide ouders, de wettige kleinzoon van eene weduwe, eene regterlijk gescheidene of sedert vier jaren door haren echtgenoot verlatene vrouw, ingeval hij beschouwd moet worden voor haar den kost te winnen.

Deze vrijstelling wordt niet toegekend ingeval de moeder of grootmoeder eenig bedrijf, nering of hantering nitoeft, waardoor zij den kost kan winnen, of op eenige andere wijze kan geacht worden een bestaan te hebben, of wel in het jaar, waarin de vrijstelling wordt aangevraagd, of in het laatstvoorgaande jaar uit eenig openbaar fonds onderhouden of bedeeld is geworden.

Onder bedeeling wordt niet verstaan eene tegemoetkoming, die bij ziekte, sterfgeval, of dergelijke bijzondere omstandigheden kortstondig is verleend.

G. de wettige broeder of halve broeder van ouderlooze familien, wanneer hij voor broeders, zusters, broeder of zuster den kost wint en aan dezen, buiten dat onderhoud, geen middel van bestaan overblijft.

De vrijstellingen, vermeld in §§ *F* en *G*, worden slechts aan één zoon, kleinzoon, of broeder verleend, ten ware hij, aan wien vroeger zoodanige vrijstelling was toegekend, overleden mogt zijn.

De aanspraak op vrijstelling volgens §§ *E*, *F* en *G* moet jaarlijks worden gestaafd door eene verklaring van de commissie uit het gemeentebestuur in art. 191 bedoeld, op de getuigenis van twee bekende en te goeder naam staande ingezetenen afgegeven.

H. de wettige broeder of halve broeder:

1°. van hem, die voor zich zelve als milicien bij de zee- of landmagt is ingelijfd;

2°. van hem, die als vrijwilliger bij de militie is opgetreden en in dienst gesteld;

3°. van hem, die, als gewoon vrijwilliger bij de zee- of landmagt hier te lande of in 's Rijks overzeesche bezittingen, in een minderen rang dan dien van officier dient.

I. de gearresteerden, omtrent wier zaak door den bevoegden regter vóór het sluiten der laatste zitting van den militieraad geen uitspraak is gedaan;

K. de correctioneel veroordeelden, wier gevangenschap niet is geëindigd vóór het sluiten van de laatste zitting van den militieraad.

Die zich in het vijfde jaar hunner militie-pligtigheid, tijdens de zittingen van den militieraad, nog in gevangenschap bevinden, worden in dat jaar voor de dienst aangewezen.

Art. 47. Wanneer twee broeders in één en hetzelfde jaar voor de dienst worden aangewezen, wordt de tijdelijke vrijstelling wegens de dienst eens broeders, in art. 46 § *H*, onder 1°. bedoeld, aan een van beiden voorwaardelijk verleend, enkel op grond van de aanwijzing voor de dienst van den anderen broeder.

Ingeval de voor de dienst aangewezene niet in persoon mogt optreden, vervalt de voorwaardelijk toegekende vrijstelling.

Art. 48. De tijdelijke vrijstelling wegens de dienst van eenen broeder die voor zich zelve als milicien bij de zee- of landmagt is ingelijfd, wordt niet verleend, wanneer die broeder, met toepassing van art. 144, voor zijn geheelen diensttijd van de werkelijke dienst is ontheven.

Art. 49. Lotelingen, wier nummer in het eerste jaar dienstplichtig is geworden, doch die om de eene of andere reden tijdelijk zijn vrijgesteld, kunnen bij het vervallen dier vrijstelling geen nader opgekomen reden van vrijstelling doen gelden, dan alleen in de twee volgende gevallen:

a. wanneer zij, ingevolge de bepalingen dezer wet, op de vrijstelling als kostwinner aanspraak kunnen maken; en

b. wanneer door de nadere aanwijzing voor de dienst van eenen broeder, het door de wet bepaalde getal zonen door de familie reeds is geleverd.

Art. 50. Lotelingen, die tijdelijk zijn vrijgesteld, hebben, ingeval het aan hen te beurt gevallen nummer in het eerste jaar niet dienstplichtig is geweest, doch in een volgend jaar tot aanvulling van het contingent in aanmerking mogt komen, de bevoegdheid alle nader verkregen aanspraken op vrijstelling bij den militieraad in te brengen.

Art. 51. De tijd, gedurende welken eene tijdelijke vrijstelling is verleend, strekt niet in mindering van den in art. 6 bepaalden diensttijd, ingeval de vrijgestelde later door het vervallen der vrijstelling tot de dienst wordt opgeroepen.

Art. 52. De lotelingen, die voor één jaar zijn vrijgesteld, en aan welke een dienstplichtig nummer is ten deel gevallen, zijn verplicht nog vier achtereenvolgende jaren na hunne eerste vrijstelling hun regt op vrijstelling telken jare op nieuw te bewijzen.

Art. 53. Voor altijd worden vrijgesteld:

A. die op den 1sten Januarij van het loopend jaar den ouderdom van 23 jaren bereikt hebbende, kleiner zijn dan 1.57 el;

B. die zoodanig zijn misvormd, of aan zoodanige ongeneeslijke gebreken lijden, dat zij voor altijd voor de militaire dienst ongeschikt worden geacht;

C. die wegens verstands- of lichaamsgebreken uit de dienst van de zee- of landmagt der Nederlanden zijn ontslagen, ten ware bij het onderzoek voor den militieraad overtuigend mogt blijken, dat die gebreken niet meer bestaan;

D. de geestelijken van alle gezindheden.

De aanspraak op deze vrijstelling moet worden gestaafd door eene verklaring, afgegeven door hen, die daartoe in hunne betrekking door Ons bevoegd worden verklaard.

E. die aan hunne verplichtingen ten aanzien van de nationale militie voldaan hebben en vijf jaren vrijwillig bij de zee- of landmagt hier te lande of in 's Rijks overzeesche bezittingen in eenen minderen rang dan dien van officier hebben gediend;

F. de wettige broeder of halve broeder;

1°. van hem, die voor zich zelven als milicien of als vrijwilliger der militie opgetreden zijnde:

- a. den door de wet gevordenden diensttijd heeft volbragt;
- b. na ten minste twee jaren te hebben gediend, is overleden of wegens verstands- of lichaamsgebreken uit de dienst ontslagen is;
- c. in den krijg is gesneuveld, of, ten gevolge van wonden voor den vijand bekomen, voor de dienst ongeschikt is geworden;

2°. van hem die als gewoon vrijwilliger gedurende den tijd van vijf jaren bij de zee- of landmagt hier te lande of in 's Rijks overzeesche bezittingen in een minderen rang dan dien van officier heeft gediend, of in een der gevallen verkeert hierboven onder *b* en *c* aangeduid;

3°. van hem, die na den tijd van drie jaren als loteling te hebben gediend, ten gevolge van eene uitspraak van Gedeputeerde Staten uit de dienst is ontslagen.

Art. 54. De vrijstellingen, omschreven in art. 46 § *H*, 3°. en art. 53 § *F*, 2°. , zijn niet toepasselijk op de broeders van:

- a. adeldom en kadetten voor de zee- of landmagt;
- b. adjunct-administrateurs en scheepsklerken bij de zeemagt;
- c. kweekelingen bij 's Rijks hospitalen of andere militaire geneeskundige inrigtingen;
- d. kweekelingen die van 's Rijks wege elders voor de militaire geneeskundige dienst of tot paardenartsen worden opgeleid.

Art. 55. De vrijstellingen wegens de dienst van broeders, ingevolge art. 46 § *H* en art. 53 § *F* worden verleend naar den volgenden maatstaf:

dat uit familien van meer dan één zoon, van een gelijk getal de helft, en van een ongelijk getal de kleine helft tot de dienst wordt verplicht;

dat wanneer er niet meer dan drie zonen zijn, de dienst van den oudsten den *tweeden* en *derden* bevrijdt;

dat wanneer er vier zonen zijn, de dienst van den oudsten den *tweeden* zoon bevrijdt, terwijl de *derde* dienstpligtig blijft, en dat ingeval er vijf zonen zijn, de dienst van den *derden* niet alleen den *vierden* maar ook den *vijfden* zoon vrijstelt;

dat wanneer de oudste uit eene familie van vier zonen om eenige reden van de dienst is bevrijdt gebleven, de *tweede* en *derde* zoon dienstpligtig en de *vierde* vrij zullen wezen;

dat wanneer van tweelingzonen of van zonen die in hetzelfde jaar geboren zijn, naar de hierboven bepaalde volgorde, één aanspraak op vrijstelling van de dienst kan maken, die vrijstelling zal worden toegekend aan hem, die bij de loting het hoogste nummer heeft verkregen;

dat van eene familie, uit vier of meer zonen bestaande, hij, die wegens de dienst van eenen broeder of broeders tijdelijk is vrijgesteld, het genot van die vrijstelling niet zal behouden wanneer een jongere broeder aan de loting heeft deel genomen en om eene of andere reden van de dienst bevrijdt blijft.

Art. 56. Vrijstelling voor altijd wegens de volbragte dienst van een broeder, bedoeld in art. 53, § *F* 1°. *a*, wordt niet verleend, wanneer deze, met toepassing van art. 144, gedurende de helft van zijnen verplichten diensttijd of langer van de werkelijke dienst is ontheven.

Art. 57. De aanspraken op vrijstelling wegens eigen militaire dienst of die van broeders, op grond van de art. 46 en 53, moeten worden gestaafd door een paspoort of ander bewijs van ontslag, door een extract uit de stamboeken, of door een bewijs van werkelijke dienst.

Tot het erlangen eener vrijstelling op grond van de dienst eens broeders wordt daarenboven gevorderd eene verklaring van de commissie uit het gemeentebestuur in art. 191 bedoeld, waaruit het getal zonen, tot de familie behorende, blijkt.

VIIde HOOFDSTUK.

Van de plaatsvervanging en nommervervisseling.

Art. 58. Ieder, die aan de inschrijving en loting behoorlijk heeft deel genomen, is bevoegd in de dienst eenen plaatsvervanger te stellen of zijn nummer te verwisselen.

Art. 59. Als plaatsvervangers worden alleen toegelaten geboren of genaturaliseerde Nederlanders, die ongehuwd, gezond, sterk en zonder lichaamsgebreken zijn, eene lengte hebben van ten minste 1.62 el en op den 1sten Januarij van het jaar, waarin de ligting plaats heeft, hun vijf-en-twintigste jaar zijn ingetreden en hun dertigste nog niet hebben volbragt.

Zij moeten op het tijdstip dat zij voor den militieraad verschijnen, gedurende het aldaan laatstverloopen jaar gewoond hebben in de provincie, in welke zij als plaatsvervanger

willen optreden, steeds een goed en onbesproken zedelijk gedrag hebben geleid, en aan hunne verplichtingen ten aanzien van de nationale militie hebben voldaan.

Het bewijs van inwoning, goed gedrag en ongehuwd staat wordt afgegeven door de in art. 187 bedoelde commissie uit het gemeentebestuur hunner laatste woonplaats, op de getuigenis van twee bekende en te goeder naam staande ingezetenen.

Art. 60. Die vroeger bij de zee- of landmagt in dienst zijn geweest en bij hun ontslag het bewijs van goed gedrag niet hebben ontvangen, in art. 14 omschreven, worden niet als plaatsvervangers toegelaten.

Die een zoodanig getuigenschrift hebben bekomen worden, bij uitzondering op het in art. 39 bepaalde, tot aan het volbrengen van hun vijf-en-dertigste jaar, en al mogt na hun ontslag nog geen jaar verlopen zijn, als plaatsvervangers aangenomen.

In het laatste geval wordt in het bewijs van inwoning en goed gedrag, in voormeld artikel gevorderd, slechts het tijdvak vermeld, gedurende hetwelk zij, na hun ontslag uit de dienst, in eenige provincie verblijf hebben gehouden.

Art. 61. De loteling blijft gedurende zijnen geheelen diensttijd voor zijnen plaatsvervanger aansprakelijk.

Hij is verplicht, ingeval de plaatsvervanger op de eene of andere wijze bij het korps komt te ontbreken, zelf in dienst te treden of eenen anderen plaatsvervanger te stellen.

De aanvulling wordt echter niet gevorderd bijaldien de plaatsvervanger gedurende de dienst is overleden, of ten gevolge van voor den vijand bekomen wonden voor de dienst ongeschikt is geworden.

Art. 62. Dadelijk na de goedkeuring van den plaatsvervanger moet de loteling storten:

1°. in 's Rijks schatkist eene som van vijf en twintig gulden (*f* 23) voor regt van plaatsvervanging;

2°. bij het provinciaal bestuur eene som van vijftig gulden (*f* 30) om in de kas van het korps, waarbij de plaatsvervanger wordt ingelijfd, overgebracht en in diens rekening geschreven te worden, ten einde het Rijk voor schade te waarborgen, in het geval, dat de plaatsvervanger bij het verlaten van de dienst schuld bij het korps mogt nalaten.

Bij het opvolgend stellen van meer dan één plaatsvervanger wordt de eerstgemelde som niet, en de laatstgemelde telkens op nieuw slechts voor de helft gestort.

Art. 63. De tusschen den loteling en zijnen plaatsvervanger getroffene overeenkomst wordt, ten koste van den loteling, bij notariële acte verleden.

De overeenkomst is aan de goedkeuring van den militieraad onderworpen, die zich echter bepaalt tot het onderzoek of aan de voorschriften der wet is voldaan.

Een afschrift der acte wordt aan den militieraad overgelegd, onder bijvoeging van de bewijzen van storting der in het voorgaand artikel vermelde sommen.

De overeenkomsten van plaatsvervanging zijn aan een vast registratiereg van vijf gulden (*f* 5) onderworpen.

Art. 64. De eene broeder kan voor den anderen als plaatsvervanger optreden, mits hij slechts zijn twintigste jaar is ingetreden en de lengte van 1,37 el heeft bereikt.

Aan zoodanige dienst eens broeders wordt de vrijstelling toegekend, in de artt. 46 § II en 33 § I aan de dienst voor zich zelve verbonden.

Het storten der sommen in art 62 en het opmaken der notariële acte, in art. 63 omschreven, wordt bij zoodanige vervanging niet gevorderd.

Art. 65. Ingeval hij, die als plaatsvervanger voor een broeder is opgetreden, later zelf dienstplichtig mogt worden, wordt hij uit de betrekking van plaatsvervanger ontslagen en voor zich zelve ingedeeld.

In zoodanig geval, zoowel als in de omstandigheden in art. 61 bedoeld, is de vervangene verplicht, in persoon in dienst te treden of een anderen plaatsvervanger te stellen.

Art. 66. Binnen acht dagen nadat een plaatsvervanger deserteert of voor deserteur wordt gehouden, of wel op eenige andere wijze bij zijn korps is komen te ontbreken, geeft de kommanderende officier daarvan kennis aan Onzen Commissaris in de provincie, waartoe de vervangene behoort.

Art. 67. Onze Commissaris doet daarvan, door tusschenkomst van het gemeentebestuur, onverwijld mededeeling aan den vervangene en zorgt, behoudens de in art. 61 omschreven uitzondering, dat deze binnen den tijd van twee maanden, in geval van desertie, en in alle andere gevallen binnen den tijd van ééne maand na de dagteekening van de daartoe door hem uitgevaardigde order, de dienst in persoon opneemt of een anderen plaatsvervanger stelle.

Art. 68. De aanvulling van een plaatsvervanger, die gedeserteerd of voor deserteur gehouden is, behoeft niet te geschieden, wanneer hij binnen den tijd van twee maanden daarna vrijwillig terugkeert of gearresteerd wordt.

Wanneer de plaatsvervanger ten gevolge van een regterlijk vonnis niet tot verdere dienst wordt toegelaten, geldt het bepaalde in het 2de lid van art. 61.

Art. 69. Ingeval een plaatsvervanger, die gedeserteerd of voor deserter gehouden is, vrijwillig terugkeert of gearresteerd wordt nadat de loteling zelf is opgetreden of een anderen plaatsvervanger heeft gesteld, wordt de loteling, of die hem op nieuw heeft vervangen, uit de dienst ontslagen, zoodra de teruggekeerde of gearresteerde plaatsvervanger, na voor een krijgsraad te hebben te regt gestaan, weder in militaire dienst wordt gesteld.

Art. 70. Bijaldien een loteling in gebreke blijft aan de door hem met zijnen plaatsvervanger aangegane verbindtenis te voldoen en de overeenkomst dien ten gevolge door den bevoegden regter wordt vernietigd, wordt hij, tegen ontslag van den plaatsvervanger, in persoon in dienst gesteld.

Een afschrift van het vonnis wordt van wege het betrokken regterlijk collegie aan Onzen Commissaris in de provincie toegezonden.

Art. 71. Aan alle lotelingen van de vijf verschillende klassen, die tot een en hetzelfde militie-district behooren, is het vergund de door hen getrokken nummers onderling te verwisselen.

Lotelingen, die slechts voor één jaar zijn vrijgesteld, worden niet als nommerverwisselaar toegelaten, ten ware hun een nummer mogt zijn ten deel gevallen, hetwelk, ongeacht die vrijstelling, voor de loopende ligting buiten oproeping zou blijven.

Art. 72. De vrijstelling van hem, die als nommerverwisselaar optreedt, gaat over op den loteling, dien hij vervangt.

Art. 73. Als nommerverwisselaars worden alleen toegelaten lotelingen, die ongehuwd, gezond, sterk en zonder lichaamsgebreken zijn, eene lengte hebben van ten minste 1.62 el en steeds een goed en onbesproken zedelijk gedrag hebben geleid.

Het bewijs van goed gedrag en ongehuwden staat wordt afgegeven door de commissie uit het gemeentebestuur, bedoeld in art. 191, op de getuigenis van twee bekende en te goeder naam staande ingezetenen.

Art. 74. Voor zooveel de lotelingen minderjarig zijn, wordt tot de verwisseling hunner nummers de schriftelijke toestemming der ouders of voogden vereischt.

Art. 75. Het bepaalde in art. 60 1ste lid is ook toepasselijk op vroeger bij de zee- of landmagt gediend hebbende personen, die als nommerverwisselaars wenschen op te treden.

Art. 76. Eene nommerverwisseling wordt gerekend eerst dan tot stand te zijn gebragt, wanneer de als nommerverwisselaar in dienst gestelde bij het korps is goedgekeurd of bij nader onderzoek, ingevolge art. 134, voor de dienst geschikt is bevonden.

Art. 77. Ingeval twee lotelingen, wier nummers onderling zijn verwisseld, beide dienstplichtig worden en de gesubstitueerde dien ten gevolge zelf in dienst treedt, wordt aan zijnen broeder de vrijstelling toegekend, volgens de artt. 46 § H en 53 § F, aan de dienst *voor zich zelve* verbonden.

Art. 78. Personen, die vroeger bij regterlijk vonnis veroordeeld zijn geworden tot de straf of wegens de feiten in art. 15 omschreven, of die uit de militaire dienst zijn ontslagen ter zake in art. 13 vermeld, kunnen niet als plaatsvervangers of nommerverwisselaars worden toegelaten.

Ingeval na de toelating en inlijving mogt worden ontdekt, dat een plaatsvervanger of nommerverwisselaar in voege voorschreven veroordeeld of uit de dienst verwijderd is geworden, of wel dat hij door misleiding of op eenige andere wijze, in strijd met de wet is aangenomen, wordt hij dadelijk uit de dienst ontslagen en de vervangene of gesubstitueerde, binnen den tijd van zes weken na de dagteekening der kennisgeving daarvan, in persoon in dienst gesteld.

De verwijdering uit de dienst van een substituut, op grond van dit artikel, vernietigt de nommerverwisseling met het gevolg daarvan, vermeld in art. 72.

Art. 79. Wij behouden Ons voor aan lotelingen, die reeds bij de nationale militie zijn ingedeeld of die ter inlijving zijn opgeroepen, te vergunnen alsnog eenen plaatsvervanger te stellen of het getrokken nummer te verwisselen; alsmede in bijzondere gevallen, aan een milicien, die de inschrijving heeft verzuimd en dien ten gevolge, overeenkomstig art. 27, zonder loting moet worden ingelijfd, het stellen van een plaatsvervanger toe te staan.

Art. 80. Het onderzoeken en aannemen of afwijzen der plaatsvervangers en nommerverwisselaars, in het voorgaand artikel bedoeld, geschiedt door den militieraad en na het sluiten der zittingen van dien raad op de wijze in art. 103 bepaald. De daarop vallende kosten worden door den belanghebbende gedragen.

VIIIste HOOFDSTUK.

Van de militieraad.

Art. 81. Voor ieder militie-district wordt door Ons jaarlyks een militieraad benoemd.

Art. 82. De militieraad bestaat uit een lid der Provinciale Staten, niet tot de Gedeputeerde Staten behorende, als voorzitter, uit een lid van het bestuur van eene der tot het district behorende gemeenten en uit een hoofdofficier van de landmagt of, in buitengewone omstandigheden, een officier van minderen rang.

Aan iederen militieraad wordt door Onzen Commissaris in de provincie een daartoe geschikt ambtenaar van het provinciaal bestuur toegevoegd, ten einde daarbij de functien van secretaris waar te nemen.

Art. 83. De militieraden doen uitspraak omtrent de ingebragte redenen van vrijstelling, alsmede omtrent de toelating van vrijwilligers, plaatsvervangers en nommerverwisselaars.

Indien door een loteling meer dan eene reden van vrijstelling wordt ingebragt, past de militieraad omtrent elke gevraagde vrijstelling afzonderlijk de bepalingen der wet toe.

Art. 84. De zittingen der militieraden worden gehouden in de hoofdplaatsen der militie-districten.

Wij behouden Ons voor, op voordragt van Gedeputeerde Staten, die zittingen in meer dan eene gemeente van het militie-district te doen houden, wanneer dit in het belang der ingezetenen doelmatig wordt geacht, en de provincie de meerdere kosten draagt, die daarvoor worden veroorzaakt.

Art. 85. Het gemeentebestuur zorgt, dat er een geschikt lokaal voor de zittingen van den militieraad en een afzonderlijk vertrek voor het geneeskundig onderzoek der manschappen ingerigt zij, en dat de raad van de noodige schrijfbehoeften worde voorzien.

Art. 86. De militie-commissaris woont de zittingen van den militieraad bij en heeft daarin eene raadgevende stem. Hij is verpligt tegen de uitspraken van den militieraad, die naar zijne meening met de bepalingen der wet niet overeenstemmen of op verkeerde gronden berusten, ambtshalve, binnen acht dagen, beroep in te stellen bij Gedeputeerde Staten.

Art. 87. De militieraad wordt bijgestaan:

1°. door een burgerlijk geneesheer, zooveel mogelijk dagelijks door een ander te vervangen;

2°. door twee officieren van gezondheid van de land- of van de zeemagt.

De burgerlijke geneesheeren worden door den raad zelve aangewezen en daarvan onderrigt in den loop van den dag, welke dien van het in te stellen onderzoek voorafgaat.

De aanwijzing van de officieren van gezondheid geschiedt door den chef van de geneeskundige dienst van de land- of de zeemagt.

Wanneer in tijd van oorlog of andere buitengewone omstandigheden tot dat einde geen voldoende getal officieren van gezondheid kan worden bestemd, worden door den militieraad in hunne plaats burgerlijke genees- en heilkundigen aangewezen.

Art. 88. Alvorens tot een onderzoek over te gaan, wordt door ieder genees- of heilkundige, hetzij burgerlijk, hetzij militair, in handen van den voorzitter van den raad de volgende eed of belofte afgelegd:

»Ik zweer (beloof), dat ik mij bij het onderzoek der personen, die mij zullen worden aangewezen, en bij het uitbrengen van mijn gevoelen of zij al dan niet voor de militaire dienst geschikt zijn, naar de voorschriften der wet en de verordeningen omtrent het visiteren der manschappen, met naauwgezetheid, eerlijkheid en onpartijdigheid zal gedragen.

»Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig! (Dat belooft ik!)»

Deze eed wordt door denzelfden genees- of heilkundige slechts eenmaal voor elke ligiting afgelegd.

Art. 89. De werkzaamheden der militieraden worden in twee zittingen afgedaan.

De eerste zitting wordt geopend op den 15den Maart en de tweede zitting op den 15den April daaraanvolgende.

Wanneer die dagen op een Zon- of Feestdag invallen, worden de zittingen op den eerstvolgenden werkdag geopend.

In buitengewone omstandigheden zijn Onze Commissarissen in de provinciën bevoegd, de voorschreven zittingen eenige dagen te vervroegen of te verdagen.

Art. 90. De eerste zitting is bestemd:

1°. tot het onderzoeken en aannemen of afwijzen van de vrijwilligers door de gemeenten aangeboden;

2°. tot het beoordeelen der redenen van vrijstelling:

a. van de lotelingen, die in vroegere jaren een dienstplichtig nummer hebben getrokken en tijdelijk zijn vrijgesteld;

b. van de nalatingen, in art. 27 bedoeld, aan wie vroeger eene tijdelijke vrijstelling is toegekend; en

c. welke door de lotelingen van het loopend jaar zijn ingebragt;

3°. tot het onderzoek, of wel omtrent alle personen, onder 2° litt. a en b bedoeld, die vroeger voor één jaar zijn vrijgesteld, eene beslissing is genomen.

Voor hen, die aan een geneeskundig onderzoek moeten worden onderworpen, worden afzonderlijke dagen of uren bestemd.

In de eerste zitting van den militieraad zijn achtereenvolgens de burgemeesters der verschillende gemeenten, waartoe de lotelingen behooren, tegenwoordig, of worden door een wethouder of door een daartoe gemagtigd ambtenaar der secretarie van de gemeente vertegenwoordigd.

Art. 91. De tweede zitting is bestemd:

1°. tot het onderzoeken en aannemen of afwijzen der plaatsvervangers, alsmede tot regeling van alles wat betrekking heeft op de nommerverwisseling;

2°. tot de behandeling van alle zaken, waaromtrent de militieraad in de eerste zitting geene uitspraak heeft gedaan; en

3°. tot het beoordeelen der redenen van vrijstelling, die door de lotelingen van vroegere ligtingen worden ingebracht, ingeval het contingent uit die ligtingen moet worden aangevuld.

Art. 92. De werkzaamheden der beide zittingen worden dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, tot aan den afloop van elke zitting geregeld voortgezet.

Art. 93. De uitspraken van den militieraad geschieden omtrent elken persoon in het bijzonder, op de volgende wijze:

a. voor een jaar vrijgesteld;

b. voor altijd vrijgesteld;

c. voor de dienst aangewezen;

d. van de dienst uitgesloten op grond van art. 105.

De militieraad is bevoegd de uitspraak in eene zaak tot een bepaalden dag uit te stellen en op nieuw te verdagen.

De gedane uitspraken en verdagingen worden in het lotings-register aange teekend.

Art. 94. De ingezetenen worden door eene openbare kennisgeving van het gemeentebestuur van den tijd en de plaats der zittingen van den militieraad onderrigt.

De kennisgeving geschiedt ten minste acht dagen vóór het openen van elke zitting.

Die bij de loting redenen van vrijstelling hebben opgegeven en de tijdelijk vrijgestelden van vroegere ligtingen, de nalatingen in art. 90 onder 2°. b. bedoeld daaronder begrepen, worden bovendien, zooveel doenlijk met een geschreven of gedrukt biljet, voor den militieraad opgeroepen.

De oproepingsbiljetten worden aan de woonplaats der belanghebbenden of van hunne ouders bezorgd, ten minste drie dagen vóór het houden der vergadering, waarin te hunnen aanzien eene beslissing zal worden genomen.

Art. 95. Die vermeenen aanspraak op vrijstelling van de dienst te kunnen maken, of die zoodanige aanspraak op nieuw moeten bewijzen, zijn verpligt voor den militieraad te verschijnen.

Die niet bij dien raad opkomen, worden geacht geene reden van vrijstelling te hebben en mitsdien voor de dienst aangewezen.

Art. 96. De militieraad is echter bevoegd om, bij uitzondering op het bepaalde in het voorgaand artikel, eene bij de wet toegekende vrijstelling, die niet op ongeschiktheid voor de dienst is gegrond, zonder dat de belanghebbende tegenwoordig is, te verleenen, wanneer de daartoe gevorderde bewijsstukken in behoorlijke orde worden bevonden en zijne persoonlijke opkomst door den raad overbodig wordt geacht.

Art. 97. De burgerlijke en militaire genees- en heilkundigen onderzoeken naauwkeurig alle manschappen, die hun daartoe door den militieraad worden aangewezen, en beoordeelen of zij op grond van de verordeningen omtrent het visiteren der manschappen al dan niet voor de militaire dienst geschikt moeten worden geacht.

Zij deelen den uitslag van het onderzoek dadelijk aan den militieraad mede, met opgave, voor zooveel de afgekeurden betreft, of zij *tijdelijk* dan wel *geheel* ongeschikt voor de dienst worden geoordeeld.

De militieraad is niet gehouden bij zijne uitspraak het gevoelen der genees- en heilkundigen ten aanzien van de afgekeurden te volgen.

Ingeval die uitspraak met het gevoelen der genees- en heilkundigen niet overeenstemt, wordt daarvan door den voorzitter van den raad een schriftelijk bewijs aan den belanghebbende afgegeven.

Art. 98. Ieder is verpligt zich te onderwerpen aan het onderzoek van de genees- en heilkundigen, die daartoe aan den raad zijn toegevoegd.

Op grond van aan den raad overgelegde genees- of heilkundige verklaringen wordt, behoudens het bepaalde in art. 101, geene vrijstelling van de dienst verleend.

Art. 99. Lotelingen, die eene vrijstelling van de dienst verlangen op grond van ziekten of gebreken, waarvan het bestaan betwijfeld wordt, en waaromtrent gedurende de zittingen van den raad niet kan worden beslist, worden voor de dienst aangewezen.

Art. 100. De militieraad kan, daartoe termen vindende, een loteling, die wegens ziekte of gebreken buiten staat is voor den raad te verschijnen, in zijne woning geneeskundig doen onderzoeken.

Ingeval hij woont in de plaats waar de raad zitting houdt, geschiedt dat onderzoek door een der burgerlijke geneesheeren en een der officieren van gezondheid, die aan den raad zijn toegevoegd.

Ingeval hij in eene andere gemeente verblijf houdt, wordt het onderzoek opgedragen aan eenen geneesheer en eenen heekkundige, welke in die of in eene naastbij gelegene gemeente hunne praktijk uitoefenen.

In het laatste geval wordt door de genees- en heekkundigen eene omstandige verklaring omtrent hunne beviuding opgemaakt en daarbij de in art. 88 voorgeschreven eed schriftelijk afgelegd.

Die stukken worden, nadat de daaronder gestelde handteekeningen door den bevoegden burgemeester zijn gelegaliseerd, aan den militieraad toegezonden.

Art. 101. Krankzinnigen, doofstommen en blinden, in erkende gestichten opgenomen, kunnen worden vrijgesteld op overlegging van eene verklaring omtrent hunnen toestand, door den eersten geneesheer van het gesticht afgegeven.

Dat stuk wordt, voorzien van het visum van den directeur of regent van het gesticht en van de legalisatie der handteekeningen door den bevoegden burgemeester, aan den militieraad toegezonden.

Art. 102. De lotelingen, die in de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid zijn opgenomen, kunnen hunne redenen van vrijstelling inbrengen bij den militieraad van het district, waarin de kolonie is gelegen.

Art. 103. Die, op grond van de burgerlijke of militaire wetten, tot eene oenteerende straf veroordeeld, als eerlooze schelm weggejaagd of van den militairen stand vervallen verklaard zijn, mitsgaders zij, die, krachtens de reglementen van krijgstucht, met een briefje van ontslag uit de dienst bij de zee- of de landmagt zijn weggezonden, worden door den militieraad van de dienst uitgesloten.

Indien het na de aanwijzing voor de dienst blijkt dat iemand in de voormelde termen van uitsluiting valt, wordt de uitspraak van den militieraad door Gedeputeerde Staten gewijzigd.

Indien hij reeds is ingelijfd, wordt hij dadelijk na die wijziging uit de dienst weggezonden.

Wanneer de uitspraak van Gedeputeerde Staten plaats heeft vóór den 1sten October van het jaar der inlijving, wordt in zijne plaats de houder van het aan de beurt liggend hooger nummer opgeroepen.

Art. 104. Aan lotelingen, wier substituanten met toepassing van art. 134 bij nader onderzoek worden afgekeurd; aan hen, die na het sluiten der tweede zitting van den militieraad ten gevolge van de afkeuring van reeds opgetredene lotelingen tot de dienst worden opgeroepen; en aan hen, die tot eene naloting zijn toegelaten, wordt de tijd van ééne maand verleend, te rekenen van den dag der afkeuring of oproeping, om alsnog, volgens de bepalingen der wet, een plaatsvervanger of nommervwisselaar te stellen.

Art. 105. Het onderzoeken en aannemen of afwijzen van plaatsvervangers en nommervwisselaars, na het sluiten der zittingen van den militieraad, geschiedt door eene commissie, zamengesteld uit Onzen Commissaris in de provincie en twee leden van Gedeputeerde Staten, bijgestaan door een burgerlijk geneesheer en een officier van gezondheid van de landmagt.

Het bepaalde in art. 113, 2de en 3de lid, en art. 114 wordt hierbij in acht genomen.

IXde HOOFDSTUK.

Van het beroep over de uitspraken der militieraden bij de Gedeputeerde Staten der provinciën.

Art. 106. Ieder die zich door eene uitspraak van den militieraad bezwaard acht, kan daartegen bij Gedeputeerde Staten in beroep komen.

Hiervan zijn uitgezonderd die uitspraken, waarbij:

a. eene vrijstelling, gevraagd op grond van ziekte, lichaamsgebreken of gemis aan lengte, door den raad, in overeenstemming met het gevoelen der genees- en heekkundigen, is geweigerd;

b. een vrijwilliger, plaatsvervanger of nommervwisselaar, wegens lichaamsongeschiktheid of gemis aan lengte, is afgewezen.

Art. 107. Het instellen van beroep bij Gedeputeerde Staten geschiedt bij verzoekschrift op ongezegeld papier.

Zoodanig verzoekschrift moet worden ingediend binnen acht dagen na de uitspraak van den militieraad.

Art. 108. De uitvoering eener beslissing van de militieraden wordt niet door een ingesteld hooger beroep geschorst.

Art. 109. Gedeputeerde Staten hebben geene bevoegdheid, eene vrijstelling te verleenen, die niet vooraf bij den militieraad is aangevraagd.

Art. 110. Bij het beoordeelen der bezwaren tegen eene uitspraak van den militieraad worden geene bewijsstukken in aanmerking genomen, die niet aan dien raad zijn overgelegd, ten ware aan Gedeputeerde Staten overtuigend mogt blijken, dat de belanghebbenden door omstandigheden, niet van hunnen wil afhankelijk, buiten staat zijn geweest die stukken bij den militieraad in te leveren.

Art. 111. Ingeval bezwaren worden ingebracht tegen uitspraken van den militieraad, die daarvan het gevolg zijn, dat de commissie uit het gemeentebestuur, in art. 187 bedoeld, een tot staving eener vrijstelling gevorderd bewijsstuk heeft afgegeven of wel geweigerd, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd, eene aldus verleende vrijstelling in te trekken of eene geweigerde vrijstelling toe te staan, wanneer het aan dat collegie overtuigend blijkt, dat er gegronde redenen bestaan om de uitspraak van den militieraad te wijzigen.

Art. 112. Indien het ingesteld beroep eene vrijstelling geldt, welke op grond van ziekte, lichaamsgebreken of gemis aan lengte is verleend, wordt de vrijgestelde loteling door de zorg van Gedeputeerde Staten aan een nader onderzoek in de hoofdplaats der provincie onderworpen.

De loteling, die weigert aan de oproeping tot zoodanig onderzoek te voldoen, wordt, op last van Onzen Commissaris in de provincie, door den burgemeester der betrokken gemeente, onder verzekerd geleide, naar de hoofdplaats der provincie opgezonden.

Art. 113. Het geneeskundig onderzoek wordt opgedragen aan een burgerlijk geneesheer, aan een burgerlijk heekkundige en aan een officier van gezondheid van de land- of van de zeemagt.

De aanwijzing van de burgerlijke genees- en heekkundigen geschiedt door Onzen Commissaris in de provincie, en die van den officier van gezondheid, op des Commissaris aanvraag, door den chef van de geneeskundige dienst van de land- of zeemagt.

Wanneer in de hoofdplaats geen officier van gezondheid aanwezig is, of in het geval in de laatste alinea van art. 87 bedoeld, wordt door Onzen Commissaris in zijne plaats een burgerlijk geneesheer aangewezen.

Art. 114. De genees- en heekkundigen, zoo burgerlijke als militaire, leggen, voor zoverre de in art. 88 omschreven eed in het loopend jaar door hen niet mogt zijn afgelegd, dien alsnog af in handen van Onzen Commissaris in de provincie.

Art. 115. Gedeputeerde Staten doen omtrent de ingediende bezwaren ten spoedigste uitspraak en deelen die aan den voorzitter van den militieraad en de belanghebbenden mede.

Art. 116. Indien ontdekt wordt dat iemand, hetzij door valsche attesten of verklaringen, hetzij op eenige andere wijze, den militieraad heeft misleid en dien ten gevolge ten onregte van de dienst is vrijgesteld, kan daartegen ten allen tijde door de autoriteiten of door hen, die daarvan kennis dragen, bezwaar worden ingebracht bij Gedeputeerde Staten.

Indien het bezwaar gegrond wordt bevonden, wordt de verkeerdelijk vrijgestelde, met in trekking van de uitspraak van den militieraad, voor de dienst aangewezen en, onverschillig of het aan hem te beurt gevallen nummer al dan niet onder de dienstplichtigen behoort, onverwijld aan den provincialen kommandant ter inlijving overgegeven.

Hij wordt gedurende vijf jaren in werkelijke dienst gehouden en strekt in mindering van het contingent der ligiting waartoe hij behoort, of, zoo die reeds ontslagen is, in mindering van dat van het loopend jaar, en bijaldien dit reeds is afgeleverd, in mindering van dat van het volgend jaar.

Die door deze inlijving boven het contingent komt te dienen, wordt uit de dienst ontslagen.

Art. 117. Onze Commissarissen in de provinciën zijn bevoegd alle uitspraken van den militieraad, die naar hun oordeel met de bepalingen der wet niet overeenstemmen of op verkeerde gronden rusten, binnen twee maanden na des raads beslissing, ter tafel van Gedeputeerde Staten te brengen.

Deze doen daaromtrent ten spoedigste eene nadere uitspraak.

Art. 118. Indien een loteling, in hooger beroep of bij toepassing van het voorgaande artikel vrijgesteld, reeds is ingelijfd, wordt hij uit de dienst ontslagen en de houder van het aan de beurt liggende hooger nummer in zijne plaats opgeroepen.

Indien eene toegekende vrijstelling door Gedeputeerde Staten wordt ingetrokken, wordt de verkeerdelijk vrijgestelde ingelijfd, en hij, die daardoor boven het contingent dient, ontslagen.

Art. 119. Die zich zonder eenigen aannemelijken grond in beroep hebben voorzien tegen eene ter zake van ziekte, gebreken of gemis aan lengte aan eenen loteling verleende vrijstelling, worden gestraft met eene boete van f 25.

Indien Gedeputeerde Staten van oordeel zijn dat zoodanig ongegrond beroep heeft plaats gehad, zenden zij de bewijsstukken aan den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie.

Art. 120. De uitspraken van Gedeputeerde Staten, die met de wet of het algemeen belang strijdig zijn, kunnen door Ons, den Raad van State gehoord, geschorst of vernietigd worden.

Die schorsing of vernietiging wordt door Ons bevolen door een met redenen omkleed besluit. In dat besluit wordt in geval van schorsing de duur daarvan bepaald, en in geval van vernietiging, de aanhangige zaak door Ons beslist.

Xde HOOFDSTUK.

Van de oproeping en verzameling der miliciens en de afgifte der contingenten aan de militaire autoriteiten.

Art. 121. De voor de dienst bestemde manschappen worden in iedere provincie in de hoofdplaats vereenigd en door Onzen Commissaris aan den provincialen kommandant ter inlijving overgegeven.

Die afgifte geschiedt tusschen den 15den April en den 1sten Mei van elk jaar.

De militie-commissaris van het betrokken district is daarbij tegenwoordig.

Art. 122. Op den regel, in het voorgaand artikel ten opzichte van de plaats der vereeniging voorgeschreven, kan, waar het in het belang der ingezetenen wordt gevorderd, door Ons eene uitzondering worden toegelaten.

Art. 123. Onze Commissarissen bepalen, na overleg met de provinciale kommandanten, den dag of de dagen, waarop de miliciens in dienst zullen worden gesteld en geven daarvan kennis aan de gemeentebesturen, onder toezending van eene schriftelijke of gedrukte order voor iederen milicien.

Die orders worden aan de woonplaatsen der belanghebbenden of van hunne ouders bezorgd, ten minste drie dagen vóór den dag, waarop de miliciens zich in de hoofdplaats der provincie moeten bevinden.

Art. 124. Het voor iedere gemeente bepaalde contingent wordt jaarlijks zamengesteld uit:

1°. de zonder loting ingelijfden en de bij de inlijving achtergeblevenen, in de artt. 27 en 129 vernield;

2°. de vrijwilligers bij de militie;

3°. de bij vroegere ligtingen tijdelijk vrijgestelde miliciens, die in het loopend jaar voor de dienst zijn aangewezen; en

4°. de in het loopend jaar voor de dienst bestemde miliciens.

De oproeping van de miliciens, onder N°. 5 en 4 bedoeld, geschiedt naar de volgorde van de ligting, waartoe zij behooren, en van het door hen getrokken nummer.

Art. 125. De miliciens, die zich in de koloniën of gestichten der Maatschappij van Weldadigheid bevinden, worden in de hoofdplaats der provincie, waarin de kolonie of het gesticht gelegen is, ter inlijving overgegeven.

Art. 126. Op den dag, tot het vertrek van het contingent van elke gemeente bepaald, worden de voor de dienst bestemde manschappen door den burgemeester verzameld, en onder geleide van een of meer leden van het gemeentebestuur, of wel van een of meer door dat bestuur daartoe gemagtigden, naar de hoofdplaats der provincie opgezonden, om aldaar aan Onzen Commissaris te worden overgegeven.

Voor de kosten, op de reis der manschappen en van hun geleide naar de hoofdplaats der provincie vallende, wordt op de begrooting der gemeente een post uitgetrokken.

Art. 127. Onze Commissaris zorgt dat, ter aanvulling van de manschappen, die op den 1sten Augustus van het jaar der ligting nog aan het contingent eener gemeente ontbreken, de houders van de aan de beurt liggende hoogere nummers opgeroepen en uiterlijk op den 31sten dier maand in dienst gesteld worden.

De manschappen, die vóór hunne inlijving zijn overleden, worden dadelijk aangevuld.

Art. 128. Indien het lotingsregister van het loopend jaar geen voldoende getal beschikbare manschappen bevat tot het vinden van het contingent eener gemeente, wordt het ontbrekende aangevuld uit lotelingen der ligting van het vorig jaar, naar volgorde van de hun ten deel gevallen nummers en, ingeval ook zij niet toereikend mogten zijn, uit die van het derde jaar, en zoo vervolgens tot het vijfde jaar ingesloten.

Art. 129. De miliciens, die niet op den bepaalden tijd ter inlijving zijn opgekomen, worden, wanneer zij later zich aanmelden of aangehouden worden, voor eene commissie gebragt, zamengesteld uit Onzen Commissaris in de provincie waartoe zij behooren, en twee leden van Gedeputeerde Staten, ten einde zich wegens hun achterblijven te verantwoorden.

Die ten genoegen van de voormelde commissie kunnen bewijzen, dat zij door omstandigheden, niet van hunnen wil afhankelijk, buiten staat zijn geweest, ter behoortlijker tijd

aan de oproeping te voldoen, worden alsnog als gewone miliciens bij de land- of zeemagt in dienst gesteld.

De overigen worden als achtergeblevenen ingedeeld en gedurende hunnen geheelen diensttijd in werkelijke dienst gehouden.

Die tusschen den 1sten September en den 31sten December van het jaar, waarin zij ter inlijving zijn opgeroepen, in dienst worden gesteld, strekken in mindering van het contingent van het daarop volgend jaar.

Later ingelijfd wordende, rekenen zij in mindering van het contingent van het jaar, waarin zij zijn ingedeeld, of, indien dit reeds is afgeleverd, in mindering van dat van het volgend jaar.

In het eerste en in het laatste geval strekt de diensttijd van het jaar der in-dienst-treding niet in mindering van den verpligten diensttijd.

Art. 130. Bestaat er twijfel of een achtergebleven milicien voor de militaire dienst geschikt is, is de commissie, in het vorig artikel bedoeld, bevoegd, hem aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen.

Indien hij wegens ziekte, ligchaamsgebreken of gemis van lengte voor de dienst ongeschikt wordt bevonden, wordt hij, naar gelang van zijnen toestand, voor één jaar of voor altijd vrijgesteld.

Die tijdelijk zijn vrijgesteld worden, bij het vervallen dier vrijstelling, overeenkomstig het bepaalde in het 2de en 3de lid van het vorig artikel, ingelijfd en behandeld.

Art. 131. Zij, wier redenen van achterblijven door de daartoe bevoegde commissie niet voor geldig zijn aangenomen, worden, indien zij wegens ongeschiktheid voor de dienst tijdelijk of geheel zijn vrijgesteld, ter zake van het niet voldoen aan de oproeping ter inlijving, gestraft met eene boete van f 25 tot f 100 en gevangenisstraf van drie dagen tot eene maand, te zamen of afzonderlijk.

Art. 132. Van het oogenblik af, dat de miliciens, overeenkomstig artt. 121 en 122, aan den provincialen kommandant zijn overgegeven, komen zij voor rekening van den Staat.

Art. 133. De aanwijzing der manschappen voor de verschillende korpsen van het leger en voor de dienst ter zee geschiedt door den provincialen kommandant.

Voor zooveel de zeemagt betreft, worden hierbij de bepalingen, vervat in het XIIIde Hoofdstuk, in acht genomen.

Art. 134. Ten aanzien van lotelingen en nommerverwisselaars, die na hunne inlijving bevonden worden wegens verstands- of ligchaamsgebreken voor de dienst ongeschikt te zijn, of wel de gevorderde lengte te missen, kan, binnen eene maand na die indeeling, door de militaire autoriteit eene herkeuring aan Onzen Commissaris in de betrokken provincie worden aangevraagd.

Deze stelt daarop order, dat zoodanige manschappen, binnen veertien dagen na die aanvraag, ten overstaan van eene commissie, zamengesteld uit hem en twee leden van Gedeputeerde Staten, aan een nader onderzoek worden onderworpen.

De lotelingen, die bij dat onderzoek worden afgekeurd, worden alsnog voor een jaar of voor altijd van de dienst vrijgesteld; de goedgekeurden worden naar hun korps teruggezonden.

Ten opzichte van de nommerverwisselaars wordt overeenkomstig het bepaalde in art. 76 gehandeld.

Art. 135. Onze Commissaris zorgt, dat, in plaats van de afgekeurde lotelingen, zonder verwijf, de houders van de aan de beurt liggende hoogere nummers worden opgeroepen. De in-dienst-stelling van deze manschappen, hetzij in persoon, hetzij bij plaatsvervangende of nommerverwisseling, overeenkomstig art. 104, moet plaats hebben binnen den tijd van eene maand na den dag van hunne oproeping.

Art. 136. Het bepaalde in art. 134 is niet toepasselijk op manschappen, omtrent wier ziekten of gebreken gedurende de zittingen van den militieraad niet heeft kunnen worden beslist, en die mitsdien ingevolge art. 99 voor de dienst zijn aangewezen. Ingeval bij het korps blijkt, dat deze voor de dienst ongeschikt zijn, worden zij dadelijk daaruit ontslagen.

Onze Commissaris in de betrokken provincie, van dat ontslag onderrigt, zorgt, dat binnen den tijd van ééne maand daarna, in hunne plaats de houders van de aan de beurt liggende hoogere nummers worden in dienst gesteld.

Dit laatste geschiedt niet, wanneer het ontslag na den 1sten October van het jaar der inlijving wordt verleend.

Art. 137. Die, bij hunne opkomst ter inlijving, bevonden worden dermate misvormd of met zoodanige in het oog vallende ziekten of gebreken behebt te zijn (gemis aan lengte hieronder begrepen), dat zij zonder twijfel voor de militaire dienst ongeschikt zijn, worden voor eene commissie, zamengesteld uit Onzen Commissaris en twee leden van Gedeputeerde Staten, gebracht, ten einde aan een opzettelijk onderzoek onderworpen en naar gelang van den uitslag voor een jaar of voor altijd vrijgesteld te worden.

Wanneer aan die commissie blijkt, dat iemand opzettelijk heeft nagelaten bij den militieraad op te komen, wordt hij gestraft met eene boete van f 25 tot f 100 en gevangenisstraf van drie dagen tot eene maand, te zamen of afzonderlijk.

XIde HOOFDSTUK.

Van het jaarlijks in dienst houden en met verlof zenden der miliciens, alsmede van hunne verplichtingen gedurende den verlofstijd.

Art. 138. De bij de landmagt ingedeelde miliciens der ligting van het loopend jaar worden, tot eerste oefening, hoogstens twaalf maanden onder de wapenen gehouden.

Art. 139. De militie te land komt in gewone tijden jaarlijks eenmaal te zamen, om gedurende niet langer dan zes weken in den wapenhandel te worden geoefend, ten ware het door Ons raadzaam wordt geoordeeld, dit zamenkomen geheel of gedeeltelijk achterwege te laten.

Art. 140. Wij behouden Ons voor, in gewone tijden een vierde gedeelte van de militie te land in werkelijke dienst te houden.

De ligting van het loopend jaar, die tot eerste oefening onder de wapenen is, rekent niet in mindering van dat vierde gedeelte.

Art. 141. Voor het in dienst te houden gedeelte, in het vorig artikel bedoeld, worden bestemd:

- 1°. de zonder loting ingelijfden in art. 27 vermeld;
- 2°. de bij de inlijving achtergeblevenen, op wie art. 129 5de lid is toegepast;
- 3°. de manschappen, die verlangen in dienst te blijven;
- 4°. de plaatsvervangers van de jongste ligting, die in den wapenhandel is geoefend; die voor hunne broeders zijn opgetreden zijn hiervan uitgezonderd en worden onder het volgend nummer begrepen;
- 5°. de vrijwilligers, lotelingen en nommerverwisselaars, behoorende tot de jongste ligting, die in den wapenhandel is geoefend.

Indien daaruit het benodigd getal niet wordt gevonden, wordt het ontbrekende aangevuld uit de ligting, die de reeds in dienst gestelde voorafgaat, te beginnen met de plaatsvervangers van die ligting.

De lotelingen en nommerverwisselaars worden, voor zooverre slechts een gedeelte eener ligting benodigd is, door het lot aangewezen.

Art. 142. Wanneer na het tijdstip, waarop jaarlijks bij de korpsen het in dienst blijvend gedeelte wordt zamengesteld, eene oproeping van miliciens noodzakelijk mogt zijn, worden daarbij de bepalingen, in het voorgaand artikel vervat, in acht genomen.

Art. 143. Indien zich miliciens van verschillende ligtingen in werkelijke dienst bevinden, worden, zoowel in gewone als in buitengewone omstandigheden, die der oudste ligting het eerst met verlof gezonden.

Art. 144. Een ingelijfd milicien kan door Ons, in bijzondere gevallen, voor eenen bepaalden tijd van de werkelijke dienst worden vrijgesteld.

Art. 145. In geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden kan de militie te land, hetzij geheel, hetzij ten deele, door Ons buitengewoon worden opgeroepen.

Ten zelfden tijde worden door Ons de Staten-Generaal, zoo zij niet vereenigd zijn, bijeengeroepen, opdat eene wet het zamenblijven der militie, voor zooveel noodig, bepale.

Art. 146. De lotelingen bij de militie te land mogen niet dan met hunne toestemming naar de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddelen worden gezonden.

Art. 147. De criminele wetboeken voor het krijgsvolk te land en te water en de reglementen van krijgsvolk zijn toepasselijk op de miliciens, die zich in werkelijke dienst bevinden, voor zooveel de landmagt betreft, te rekenen tot en met den dag, waarop zij met onbepaald verlof in hunne gemeente zijn teruggekeerd, en zich overeenkomstig art. 151 bij den burgemeester hebben aangemeld.

Art. 148. De kleeding en uitrusting, de soldij en verdere toelagen, mitsgaders de reisdelen van de miliciens, worden door Ons bij bijzondere besluiten bepaald.

Die zich met onbepaald verlof bevinden, genieten geen soldij, levensbehoefden of verdere toelagen van 's Rijks wege.

Art. 149. De miliciens bij de landmagt ingedeeld, die jaarlijks met onbepaald verlof naar hunne gemeente terugkeeren, worden in den regel onder militair geleide naar de hoofdplaats der provincie, uit welke zij herkomstig zijn, opgezonden en aldaar aan Onzen Commissaris overgegeven. De voor hen bestemde verlofpassen worden door Onzen Commissaris of van zijnentwege door eenen militie-commissaris aan hen uitgereikt.

Art. 150. Onze Minister van Oorlog is bevoegd om verlofpassagers, die hunne bestemming langs eenen korteren weg dan over de hoofdplaats der provincie kunnen bereiken, dien naderen weg te doen volgen.

In zoodanig geval worden hunne verlofpassen hun ter hand gesteld, zoo zij in een detachement zijn begrepen, op het oogenblik dat zij het geleide verlaten, en zoo zij afzonderlijk reizen, bij hun vertrek van het korps.

Art. 151. Ieder milicien, die met onbepaald verlof in zijne woonplaats terugkeert, is verplicht zich dadelijk na zijne aankomst bij den burgemeester der gemeente en daarna bij den militairen commandant, zoo er een aanwezig is, aan te melden en den ontvangen verlofpass te vertoonen.

De verlofpass wordt door gemelde autoriteiten voor gezien geteekend.

Art. 152. Die zich binnen vier weken na den dag, waarop de verlofpass hun is uitge-reikt, niet bij den burgemeester hunner gemeente hebben aangemeld, worden als deserteurs beschouwd en vervolgd.

Art. 153. De miliciens zijn gedurende den tijd, waarin zij zich met onbepaald verlof bevinden, te rekenen na den dag, waarop zij zich overeenkomstig art. 151 bij den burgemeester hunner gemeente hebben aangemeld, aan de rechtspraak van den burgerlijken regter onderworpen, voor zooverre deze wet niet uitdrukkelijk anders bepaalt.

Art. 154. Wanneer een verlofganger zich in eene andere gemeente binnen of buiten de provincie wil gaan vestigen, is hij verplicht daarvan in persoon kennis te geven aan den burgemeester zijner woonplaats, en voorts gehouden om zich binnen veertien dagen na zijn vertrek aan te melden bij het bestuur der gemeente, in welke hij voornemens is te verblijven.

Zijn verlofpass moet ook aan den burgemeester van laatstgenoemde gemeente en aan de aldaar aanwezige militaire overheid vertoond, en door die autoriteiten voor gezien geteekend worden.

Art. 155. Bij verzuim van de aangiften of van ééne der aangiften, in art. 154 vermeld, wordt de verlofganger gestraft met eene boete van drie tot twintig gulden.

Art. 156. De verlofgangers mogen zich niet buiten 's lands begeven, zonder daartoe van Onzentwege vergunning te hebben bekomen.

Die dit verbod overtreden, worden voor deserteurs gehouden en volgens de krijgswetten behandeld.

Art. 157. De gemeentebesturen houden toezigt over de met verlof terugkeerende manschappen en doen aantekening op een register van hun gedrag, van de sterfgevallen onder hen en van alle andere bijzonderheden, hen betreffende, welke van eenig belang kunnen worden geacht.

Art. 158. Twee malen in het jaar, op daartoe door Ons te bepalen tijdstippen, worden alle verlofgangers, van de landmagt, op last van Onze Commissarissen in de provinciën, in de hoofdplaats van het kanton, in hetwelk de miliciens zich met verlof bevinden, bijeen-roepen en door eenen militie-commissaris geïnspecteerd.

Zij zijn verplicht ter inspectie te verschijnen in uniform gekleed en voorzien van de verdere stukken van kleding en uitrusting, die bij hun vertrek van het korps aan hen zijn gelaten, mitsgaders van hun zakboekje en hunnen verlofpass.

Art. 159. Aan elken verlofganger die:

a. zonder geldige en door den militie-commissaris aangenomen reden van eene inspectie is weggebleven;

b. niet voorzien is van zijne kleding en uitrusting, of deze heeft verwaarloosd, afgedragen of zoek gemaakt;

c. militaire goederen van een ander als de zijne heeft vertoond;

d. verzuimd heeft zijn zakboekje of zijnen verlofpass mede te brengen, of wel laatstgemeld stuk bij zijn terugkeer met verlof door de militaire autoriteit voor gezien te doen teekenen, wordt door den militie-commissaris een arrest van twee tot zes dagen opgelegd, te ondergaan in de naastbijgelegene provoost of in een huis van bewaring of arrest.

Art. 160. Die niet ter inspectie zijn verschenen of die niet van hunne kleding en uitrusting waren voorzien, zijn verplicht zich op eenen door den militie-commissaris te bepalen dag bij hem aan te melden, ten einde nader te worden geïnspecteerd.

Die alsdan bevonden wordt zijne kleding en uitrusting verwaarloosd, afgedragen of zoek gemaakt te hebben, of militaire goederen van een ander als de zijne vertoont, wordt te dier zake nader met een provoost-arrest van twee tot zes dagen gestraft.

Art. 161. Bij herhaling van een der verzuimen of overtredingen in art. 159 omschreven, worden de verlofgangers de tweede maal door den militie-commissaris gestraft met een provoost-arrest van acht tot veertien dagen, en de derde maal bij hun korps in werkelijke dienst opgeroepen.

Art. 162. De verlofgangers, die zich aan de hun door den militie-commissaris opgelegde straf niet onderwerpen, worden, op schriftelijke aanvraag van dien commissaris, door de

plaatselijke politie in hechtenis genomen en naar de naastbij gelegen provoost of huis van bewaring of arrest overgebracht.

De militie-commissarissen zijn echter bevoegd, indien daartoe redenen en gelegenheid bestaan, een ter inspectie tegenwoordigen milicien dadelijk onder militair geleide naar de naastbij gelegen provoost of huis van bewaring of arrest te doen overbrengen.

Art. 163. De verlofgangers worden niet alleen gedurende den tijd, dat zij ter inspectie op het terrein verzameld zijn, maar in het algemeen zoolang en wanneer zij in de uniform zijn gekleed, beschouwd in werkelijke militaire dienst te wezen en zijn mitsdien aan de militaire wetten en reglementen van krijgstucht onderworpen.

Art. 164. Gedurende de inspectie wordt door den militie-commissaris over de verlofgangers alle magt en gezag uitgeoefend, welke in de militaire dienst aan eenen bevelhebber over zijne ondergeschikten is toegekend.

Art. 165. De plaatselijke politie is verplicht, wanneer daartoe door den militie-commissaris aanvraag wordt gedaan, een milicien, aan wien op grond van het voorgaand artikel een art. is opgelegd, dadelijk in hechtenis te nemen en naar de naastbij gelegen provoost of huis van bewaring of arrest over te brengen.

Art. 166. De miliciens, die zich gedurende hunnen verloftijd aan misdragingen of ongeregeldheden schuldig maken, welke niet in de termen der algemeene strafwetten vallen, alsmede zij, ten aanzien van wie bij eene inspectie de noodzakelijkheid blijkt om hen op nieuw van kleeding- of uitrustingstukken te voorzien, kunnen bij hun korps in werkelijke dienst worden opgeroepen.

Art. 167. Bij eene algemeene oproeping onder de wapenen van verlofgangers worden in iedere gemeente de aanwezige miliciens door den burgemeester verzameld en op de wijze, in art. 126 omschreven, naar de hoofdplaats der provincie opgezonden, om aldaar aan Onzen Commissaris en door dezen aan den provincialen kommandant te worden overgegeven.

Het bepaalde in art. 122 en in het eerste lid van art. 150 is hierbij van toepassing.

Art. 168. Die na het verstrijken van hunnen verloftijd zich niet naar hun korps begeven, of niet voldoen aan eene oproeping onder de wapenen, worden voor deserteurs gehouden en volgens de krijgswetten behandeld.

Art. 169. De bij de landmagt ingedeelde miliciens kunnen tot eene vrijwillige verbintenis bij het korps, waaraan zij zijn toegewezen, bij een ander korps of wapen van het leger hier te lande of in 's Rijks overzeesche bezittingen, of bij de zeemagt en het korps mariniers worden toegelaten, mits zij de gevorderde ligchaamsgeschiktheid van het korps of wapen hunner keuze bezitten, en zich doorgaans goed hebben gedragen.

Plaatsvervangers worden niet tot eene vrijwillige verbintenis bij de zeemagt, het korps mariniers of de troepen, die in 's Rijks overzeesche bezittingen dienst doen, toegelaten.

De bij de zeemagt en het korps mariniers ingedeelde miliciens kunnen almede tot eene vrijwillige verbintenis worden toegelaten, doch alleen voor 's Rijks zeedienst of bij het korps mariniers, wanneer zij de daarvoor vereischte ligchaamsgeschiktheid hebben en zich doorgaans goed hebben gedragen.

De vrijwillige verbintenissen kunnen niet voor korteren tijd worden aangegaan dan van één jaar boven den nog te vervullen militie-diensttijd.

Een gedeeltelijk volbragt dienstjaar wordt voor geheel onvervuld gehouden.

Tot het aangaan van de in dit artikel vermelde verbintenissen door miliciens, die den ouderdom van 25 jaren nog niet hebben bereikt, wordt de toestemming van ouders of voogden niet gevorderd.

Art. 170. Die krachtens het voorgaand artikel eene vrijwillige verbintenis hebben aangegaan, kunnen, behalve wegens ongeschiktheid voor de dienst, of in de gevallen in de wetten of de reglementen van krijgstucht voorzien, niet vóór het verstrijken van den in art. 6 bepaalden militie-diensttijd uit de dienst bij de land- of zeemagt worden ontslagen.

Wegens bijzondere redenen kan door Ons aan eenen vrijwilliger, als hier bedoeld, met vernietiging van de aangegane verbintenis, worden vergund, in zijne vorige hoedanigheid van milicien terug te treden en als zoodanig, ingevolge art. 79, eenen plaatsvervanger te stellen.

Art. 171. De vrijwillige verbintenis, die door eenen plaatsvervanger is aangegaan, onthefte den vervangene niet van de hem door art. 61 opgelegde verantwoordelijkheid, zoolang de ligting, waartoe hij behoort, niet is ontslagen.

Art. 172. Verlofgangers, die de gelegenheid niet vinden om in hun levensonderhoud te voorzien, kunnen, wanneer zij zich daartoe aanmelden, bij het korps, waartoe zij behooren, in werkelijke dienst worden opgenomen, zonder tot het aangaan van eene vrijwillige verbintenis overeenkomstig art. 169 gehouden te zijn.

Zij moeten eene verklaring van den burgemeester hunner woonplaats overleggen, dat hun werkelijk de gelegenheid om in hun onderhoud te voorzien ontbreekt.

XIIde HOOFDSTUK.

Van de zeemilitie in het bijzonder.

Art. 173. Het aantal manschappen, overeenkomstig art. 5 voor de dienst ter zee te bestemmen, wordt gevonden uit de miliciens:

- 1°. die zich daartoe vrijwillig aanmelden;
- 2°. die hun beroep van de zeevaart maken;
- 3°. die schippers en schippersknechts zijn;
- 4°. die van visscherij hun gewoon bedrijf maken;
- 5°. die loodsen, hulploodsen en loodskweekelingen zijn;
- 6°. die varenslieden zijn, niet tot eene der opgemelde klassen behooren; en
- 7°. die scheepstimmerlieden en zeilmakers of leerlingen in die vakken zijn.

Art. 174. De militieraden maken dadelijk na den afloop van hunne eerste zitting, ingevolge art. 90 gehouden, eene naamlijst op van alle lotelingen voor de dienst aangewezen, die een der in art. 173 vermelde beroepen uitoefenen.

Deze lijsten worden door tusschenkomst van Onze Commissarissen in de provinciën onverwijld aan Onzen Minister van Marine toegezonden.

De toekenning in die lijsten van een der in het vorig artikel genoemde beroepen of bedrijven levert volledig bewijs op.

Art. 175. Aan de miliciens, die zich vóór het sluiten der lijsten, in art. 174 vermeld, als vrijwilligers voor de zeedienst bij den militieraad aanmelden, wordt een handgeld of premie toegekend.

Art. 176. De miliciens worden voor de zeedienst bestemd naar de volgorde bij art. 173 aangewezen. Indien tot verkrijging van het volgens art. 5 door Ons bepaald getal eene der voormelde afdeelingen slechts gedeeltelijk is benooidigd, worden de jongsten in leeftijd daarbij ingelijfd.

Art. 177. Wanneer het aantal manschappen, waarover ingevolge art. 173 voor de zeedienst kan worden beschikt, ontoereikend is, worden de ontbrekkenden aangevuld door miliciens, die bij de inlijving geoordeeld worden de meeste ligchaamsgeschiktheid voor de zeedienst te bezitten.

Tot zoodanige aanwijzing van miliciens voor de zeedienst wordt aan den provincialen kommandant een hoofdofficier der marine toegevoegd.

Art. 178. Aan de zeemilitie worden geene plaatsvervangers toegewezen.

Wanneer aan een reeds bij de zeemagt ingelijfd milicien door Ons vergunning wordt verleend om alsnog een plaatsvervanger te stellen, wordt deze bij de landmagt in dienst gesteld voor den tijd, welken de loteling nog bij de zeemilitie zou hebben moeten dienen.

Art. 179. De voor de zeedienst bestemde miliciens worden door den provincialen kommandant dadelijk ter beschikking van Onzen Minister van Marine gesteld.

Art. 180. De miliciens, ten aanzien van wie de provinciale kommandant eene herkeuring overeenkomstig art. 134 noodig acht, worden niet aan Onzen Minister van Marine overgegeven, maar aan een der korpsen van de landmagt toegewezen.

Art. 181. De aan de zeemilitie toegewezen miliciens worden in geen minderen graad dan dien van matroos of marinier van de 3de klasse geplaatst.

Art. 182. De miliciens, die den door de wet gevoerden tijd bij de zeemilitie hebben gedienst, en een behoorlijk paspoort hebben bekomen, worden *in tijd van vrede*, van de dienst der schutterijen vrijgesteld.

Art. 183. De miliciens, die zich binnen een jaar na bekomen behoorlijk ontslag uit de zeedienst tot het aangaan eener vrijwillige verbindtenis daarbij aanmelden, genieten bij hunne aanneming het dubbele van hetgeen aan de gewone vrijwilligers als premie of handgeld wordt toegestaan.

XIIIde HOOFDSTUK.

Van het jaarlijksch ontslag uit de dienst.

Art. 184. In tijd van vrede worden jaarlijks in de maand Mei die manschappen van de nationale militie, welke den in art. 6 bepaalden dienstdag bij de land- of zeemagt hebben uitgedienst, ontslagen en van paspoorten voorzien.

Die gedurende hunnen dienstdag eene detentie of gevangenisstraf van één jaar of langer hebben ondergaan, moeten dien tijd overdieneu, te rekenen van het tijdstip, waarop de ligting, waartoe zij behooren, wordt ontslagen.

Art. 185. Wanneer de manschappen, bij de landmagt ingedeeld, zich op het tijdstip van het ontslag met onbepaald verlof bevinden, worden de paspoorten door de chef's der korpsen aan Onze Commissarissen in de provinciën, waaruit de miliciens herkomstig zijn, toegezonden, om vervolgens door tusschenkomst van de gemeentebesturen aan de belanghebbenden te worden uitgereikt.

Art. 186. Onze Minister van Marine zorgt, dat de bij de zeemagt ingelijfde manschappen bij het eindigen van hunnen diensttijd worden ontslagen.

Die zich in 's Rijks overzeesche bezittingen of op eenen zeetogt bevinden, moeten tot dat einde in tijds naar het moederland worden teruggezonden.

XIVde HOOFDSTUK.

Van de bewijsstukken of verklaringen en de verantwoordelijkheid omtrent de afgifte daarvan.

Art. 187. De bewijsstukken en verklaringen, van wege de gemeentebesturen ten dienste van de nationale militie, tot staving der aangevraagde vrijstellingen en in andere gevallen af te geven, worden in iedere gemeente opgemaakt en onderteekend door eene commissie, bestaande uit den burgemeester of een der wethouders, benevens twee leden van den raad der gemeente.

Die commissie wordt telken jare door Onzen Commissaris in de provincie benoemd.

Art. 188. De stukken, die op de getuigenis van twee bekende en te goeder naam staande ingezetenen moeten worden afgegeven, worden door hen mede-onderteekend.

Deze zijn voor de echtheid en juistheid hunner verklaring verantwoordelijk.

Art. 189. Indien de leden der commissie omtrent het al of niet afgeven van een bewijsstuk of eene verklaring in gevoelen verschillen, wordt de zaak door meerderheid van stemmen beslist.

Indien tot de afgifte van zoodanig stuk wordt besloten, is de onderteekening van twee leden voldoende, mits op het stuk worde vermeld, welk lid zich met de genomen beslissing niet heeft vereenigd.

Art. 190. Zij op wier getuigenis bewijsstukken of verklaringen zijn afgegeven, die bevonden worden met de waarheid te strijden, worden gestraft met eene boete van f 100 tot f 300 en gevangenisstraf van een tot drie maanden, te zamen of afzonderlijk, en zijn bovendien verantwoordelijk voor de nadeelen, die uit de afgifte van een zoodanig stuk voor derden zijn ontstaan.

XVde HOOFDSTUK.

Van het opsporen en straffen der militie-pligtigen, die zich aan de dienst onttrekken.

Art. 191. Alle ambtenaren en beambten van justitie en politie zijn belast met de nasporing van de militiepligtigen, die zich niet ter inschrijving hebben aangegeven of die aan de oproeping tot inlijving niet hebben voldaan.

De zoodanigen kunnen gearresteerd en in de huizen van bewaring of arrest opgenomen worden.

De nalatigen en achtergeblevenen worden aan Onzen Commissaris in de provincie, waartoe zij met opzigt tot de nationale militie behooren, overgegeven, ten einde overeenkomstig de artt. 37 en 129 te worden behandeld.

Art. 192. Die zich door moedwillige verminking voor de dienst ongeschikt maken, worden gestraft met eene boete van f 500 tot f 1000 en gevangenis van drie tot vijf jaren, te zamen of afzonderlijk.

XVIde HOOFDSTUK.

Van de vervolgingen en straffen ter zake van overtredingen van deze wet.

Art. 193. Van de overtredingen, in art. 192 vermeld, wordt, indien de beschuldigde reeds dient, door den krijgswaad, en in andere gevallen door den gewonen strafregter kennis genomen.

Art. 194. Wegens ieder misdrijf of overtreding, waartegen deze wet straf bedreigt, wordt een proces-verbaal opgemaakt door elke autoriteit voor zooveel haar aangaat.

De processen-verbaal worden aan den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie of aan den auditeur bij den krijgswaad toegezonden, ten einde de zaak overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering of het Militaire Wetboek worde behandeld en vervolgd.

Art. 195. De door voormelde autoriteiten opgemaakte processen-verbaal hebben geloof in regten, tot het tegenbewijs is geleverd.

Het bepaalde in art. 437 van het Wetboek van Strafvordering is op die processen-verbaal niet van toepassing.

Art. 196. De geldboeten, welke krachtens deze wet worden opgelegd, strekken ten voordeele van de gemeente, waartoe de veroordeelde behoort.

XVIIde HOOFDSTUK.

Algemeene bepalingen.

Art. 197. De bewijzen van voldoening aan de nationale militie voor hen, die niet tot de ingeschrevenen van het loopend jaar behooren, worden afgegeven door Onze Commissarissen in de provinciën.

De afgifte dier bewijzen voor hen, die in het loopend jaar voor de nationale militia zijn ingeschreven, geschiedt door den burgemeester der betrokken gemeente.

Art. 198. Aan hen, die niet aan de nationale militia onderworpen zijn of geweest zijn, wordt daarvan op hunne aanvraag eene verklaring door Onzen Commissaris in de provincie afgegeven.

Art. 199. Alle stukken en verklaringen, die tot staving eener opgegeven reden van vrijstelling benodigd zijn, zoemed de bewijzen van voldoening aan de nationale militia, zijn vrij van zegel en registratie, alsmede van legalisatiekosten.

Art. 200. Aan de ambtenaren van den burgerlijken stand is verboden ten huwelijk in te schrijven of in den echt op te nemen manspersonen, die op den 1sten Januarij van het loopende jaar hun 19de jaar zijn ingetreden en op het tijdstip, dat zij zich bij hen aanmelden, hun 40ste jaar nog niet hebben volbragt, wanneer deze niet het bewijs kunnen overleggen, dat zij aan de verplichtingen ten aanzien van de nationale militia, voor zoover die op hen rusten of hebben gerust, de inschrijving daaronder begrepen, hebben voldaan, of wel dat zij niet aan de nationale militia onderworpen zijn of geweest zijn.

Van hen, die reeds bij de militia zijn ingelijfd, wordt bovendien eene schriftelijke toestemming van hunnen bevelhebber tot het aangaan van een huwelijk gevorderd.

Art. 201. De ambtenaren van den burgerlijken stand, die in strijd met het voorgaand artikel handelen, worden gestraft met eene boete van f 30 tot f 200,

Art. 202. In al de gevallen, waarin, uit kracht van deze wet, eene beoordeeling, eene beslissing of eenige andere verrigting wordt opgedragen aan eene commissie, zamengesteld uit een van Onze Commissarissen in de provinciën en twee leden van de Gedeputeerde Staten, worden deze beide leden door genoemd collegie zelf aangewezen.

Wanneer een geneeskundig onderzoek noodig wordt geoordeeld, heeft dit plaats overeenkomstig het bepaalde in art. 103.

Art. 203. De burgerlijke genees- of heekkundigen, die weigeren of in gebreke blijven aan eene oproeping of uitnodiging van de daartoe bevoegde autoriteit om een geneeskundig onderzoek in te stellen, op den bepaalden tijd te voldoen, zonder daarvoor geldige redenen te kunnen aanvoeren, worden, op aanklagte van voormelde autoriteit, gestraft met eene boete van f 75 tot f 200.

Art. 204. Aan jongelingen, die volgens hunnen ouderdom nog niet aan de nationale militia onderworpen zijn, en in het algemeen aan hen, die aan hunne verplichtingen te dien aanzien nog niet volledig hebben voldaan en derhalve nog onder het bereik dezer wet vallen, wordt geene vergunning verleend om zich naar 's Rijks overzeesche bezittingen te begeven, tenzij, ten genoegen van Onzen Commissaris in de betrokken provincie, zekerheid zij gesteld, dat, ingeval zij voor de dienst worden opgeroepen, voor hen een plaatsvervanger of nommerverwisselaar zal optreden.

Art. 205. Personen, die den ouderdom van 40 jaren nog niet te boven zijn, worden niet tot eenig ambt of eenige bediening in aanmerking gebragt of benoemd, alvorens het gebleken is, dat zij aan hunne verplichtingen ten aanzien van de nationale militia tot dat oogenblik hebben voldaan, of wel daaraan niet onderworpen zijn of geweest zijn.

Art. 206. Aan personen, die den ouderdom van 40 jaren nog niet te boven zijn, wordt geen patent tot uitoefening van eenig beroep, nering of bedrijf, noch ook een pas om naar buiten 's lands te reizen afgegeven; ten ware zij door overlegging van een bewijsstuk, overeenkomstig artt. 197 en 198 doen blijken, dat zij aan hunne verplichtingen ten aanzien van de nationale militia tot dat oogenblik hebben voldaan, of wel daaraan niet onderworpen zijn of geweest zijn.

Voor zooveel de patenten betreft, zijn van bovenstaande bepalingen uitgezonderd de buitenlandsche kooplieden of andere patentplichtigen, die zich tijdelijk hier te lande ophouden.

Art. 207. Die de inschrijving voor de nationale militia hebben verzuimd of niet aan de oproeping ter inlijving hebben voldaan, worden, na den ouderdom van 40 jaren te hebben volbragt, te dier zake niet meer vervolgd.

Art. 208. Bij elke veroordeeling tot boete wordt tevens door den regter bepaald, dat de veroordeelde, indien hij niet binnen den tijd van ééne maand, na daartoe bij deurwaardersexploijt te zijn aangemaand, aan den inhoud van het vonnis heeft voldaan, door gevangenzetting daartoe zal worden genoodzaakt.

De duur dezer gevangenzetting is voor de gevallen, vermeld in art. 133 van een tot drie dagen;

in de artt. 25 a, 131 en 137 van drie tot veertien dagen;

in art. 119 van vier dagen;

in de artt. 25 b en 201 van acht dagen tot ééne maand;

in art. 203 van tien dagen tot ééne maand;

in art. 190 van *veertien dagen tot twee maanden*; en
in art. 192 van *zes maanden tot twee jaren*.

De geheele voldoening aan den inhoud van het vonnis ontslaat van het verder ondergaan der gevangenzetting.

Art. 209. De vergoeding wegens reis- en verblijfskosten voor de presidenten, burgerlijke en militaire leden en secretarissen van de militieraden, alsmede voor burgerlijke en militaire genees- en heelkundigen, welke uit kracht van deze wet tot het bewijzen van diensten worden geroepen, wordt door Ons geregeld; zoo ook de vacatie-gelden, belooningen of schadeloosstellingen in sommige gevallen toe te kennen.

Art. 210. De kosten van de gedrukte registers en verdere gedrukte stukken voor het werk der nationale militia, zoo bij de gemeente- als bij de provinciale besturen en bij de militieraden noodig, alsmede de kosten van de lengte-maten en der verdere voorwerpen bij de loting vereischt, komen ten laste van het Rijk.

Art. 211. De voorschriften, vereischt tot de uitvoering dezer wet, worden door Ons bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur vastgesteld.

Onze Commissarissen in de provinciën zijn met de zorg belast voor al wat in hun gewest tot het werk der ligting van de nationale militia betrekking heeft. Zij voorzien in alle aangelegenheden welke behandeling niet door de wet of de door Ons gegeven voorschriften aan bepaalde autoriteiten is opgedragen.

Art. 212. Alle vroegere wetten en verordeningen op het stuk der nationale militia worden gehouden voor vervallen, voor zoover in de tegenwoordige wet niet uitdrukkelijk anders is bepaald.

XVIIIde HOOFDSTUK.

Overgangsbepalingen.

Art. 213. De gewone diensttijd van de miliciens der ligting van 1853, welke in 1858 eindigt, wordt met een jaar verlengd.

Zij worden echter in dat jaar alleen in geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden in werkelijke dienst opgeroepen.

De miliciens, behorende tot de ligtingen van 1854, 1855, 1856 en 1857 zullen, op gelijken voet, door eene voor elke ligting jaarlijks voor te dragen wet tot langere dienst worden verpligt.

Art. 214. Die bij het in werking treden dezer wet in het genot zijn van eene tijdelijke vrijstelling, blijven daarbij gehandhaafd overeenkomstig der bepalingen de wetten, krachtens welke die vrijstelling aanvankelijk is verleend.

In het jaar der invoering van deze wet worden door Ons tot het beoordeelen der aangevraagde vrijstellingen en tot het toelaten van plaatsvervangers en nommerverwisselaars bijzondere militieraden benoemd.

Die in dat jaar voor de dienst zijn aangewezen worden in datzelfde jaar voor den tijd van *vijsf* jaren ingelijfd.

Art. 215. Op de lotelingen, die onder vroegere wetten plaatsvervangers hebben gesteld, blijven de bij die wetten voorgeschreven verpligtingen rusten.

Bij eene nieuwe vervanging is de loteling echter verpligt een persoon te leveren, die de vereischten bezit, door de tegenwoordige wet van eenen plaatsvervanger gevorderd.

Art. 216. De broeders van hen, die zich vóór het in werking treden dezer wet door een plaatsvervanger of nommerverwisselaar hebben doen vervangen, houden aanspraak op de vrijstelling, aan de dienst door plaatsvervanging of nommerverwisseling volgens de vroegere wetten verbonden.

Art. 217. De bepalingen van deze wet, welke op ingelijfde manschappen betrekking hebben, zijn ook toepasselijk op hen, die zich bij hare invoering reeds in dienst bevinden, voor zooverre daaromtrent niet uitdrukkelijk anders is bepaald.

Art. 218. Alle overtredingen, die vóór den dag der invoering van deze wet ten opzichte van de nationale militia zijn begaan, worden beoordeeld en gestraft overeenkomstig de bepalingen der wetten, die tijdens de overtreding van kracht waren.

Art. 219. Deze wet treedt in werking op den 1sten Januarij 1858.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

INHOUD.

	Artikelen.
Iste Hoofdstuk. Van de nationale militie in het algemeen.	1— 10.
IIde » Van de vrijwilligers bij de militie.	11— 16.
IIIde » Van de jaarlijksche inschrijving.	17— 29.
IVde » Van de loting.	30— 37.
Vde » Van de nalotingen	38— 42.
VIde » Van de vrijstellingen van de dienst.	43— 57.
VIIde » Van de plaatsvervanging en nommerverwisseling. .	58— 80.
VIIIste » Van de militieraden.	81—105.
IXde » Van het beroep over de uitspraken der militieraden bij de Gedeputeerde Staten der provinciën.	106—120.
Xde » Van de oproeping en verzameling der miliciens en de afgifte der contingenten aan de militaire autoriteiten. .	121—137.
XIde » Van het jaarlijks in dienst houden en met verlof zenden der miliciens, alsmede van hunne verplig- tingen gedurende den verloftijd.	138—172.
XIIde » Van de zeemilitie in het bijzonder.	173—183.
XIIIde » Van het jaarlijksch ontslag uit de dienst.	184—186.
XIVde » Van de bewijsstukken of verklaringen en de verant- woordelijkheid omtrent de afgifte daarvan.	187—190.
XVde » Van het opsporen en straffen der militiepligtigen, die zich aan de dienst onttrekken.	191—192.
XVIde » Van de vervolgingen en straffen ter zake van over- treddingen van deze wet.	193—196.
XVIIde » Algemeene bepalingen.	197—212.
XVIIIde » Overgangsbepalingen	213—219.

INDEX

Table listing various entries with corresponding page numbers, including 'Glossary', 'Index', and 'References'.

Additional text at the bottom of the page, possibly a continuation of the index or a separate section.

MEMORIE VAN TOELICHTING OP HET ONTWERP VAN WET OP DE NATIONALE MILITIE.

*Aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij
Koninklijke Boodschap van 27 April 1857.*

In de vorige zitting van de Staten-Generaal is onafgedaan gebleven het ontwerp van wet op de nationale militie, hetwelk in de maand April 1856 aan de Tweede Kamer was ingezonden.

De wetsvoordragt, die thans aan de Kamer wordt aangeboden, stemt over het algemeen met het vorig ontwerp overeen, behalve enkele wijzigingen in de redactie en van punten van ondergeschikt belang.

Het XIIde hoofdstuk, de zeemilitie betreffende, maakt daarop alleen eene uitzondering. De veranderingen, in dat hoofdstuk gebragt, zijn in de Memorie van Toelichting aangewezen.

In het VIIIste hoofdstuk van de Grondwet zijn ten aanzien van de nationale militie onderscheidene bepalingen opgenomen, welke het noodzakelijk maken, de bestaande wetten omtrent dit zeer belangrijk deel onzer krijgsmagt te wijzigen en aan te vullen.

De tegenwoordige wetsvoordragt is hiervan het gevolg en moet strekken om aan de voorschriften der Grondwet, zoowel nopens de militie te land als die ter zee, volledige uitvoering te geven.

Bij het samenstellen van dit ontwerp is de Regering van het beginsel uitgegaan, dat het wenschelijk was, de bestaande wetsbepalingen omtrent de nationale militie zooveel mogelijk te behouden. Die bepalingen toch zijn gedurende een tijdvak van *oertig jaren*, afwisselend in tijden van vrede en van oorlog, in werking, en de uitkomsten zijn over het geheel vrij voldoende bevonden; terwijl de ingezetenen met hunne verplichtingen ten deze bekend en daaraan gewoon zijn geworden. De veranderingen, welke worden voorgesteld, bestaan dan ook hoofdzakelijk in de zoodanige, die uit de nieuwe of gewijzigde bepalingen van de Grondwet voortspruiten, of, naar de ondervinding heeft geleerd, noodzakelijk en nuttig zijn te achten.

Na de aanwijzing van het standpunt, waarop de Regering zich bij het ontwerpen dezer voordragt geplaatst heeft, oordeelt zij het gepast van hare zienswijze omtrent de voorgenomen nadere wettelijke regeling van de dienst bij de schutterijen te dezer plaatse eenige mededeeling te doen.

Eerstens zal een beter verband dan tot hiertoe heeft bestaan tusschen de nationale militie en de schutterijen worden daargesteld door het dadelijk doen aansluiten van de eene dienst aan de andere.

Thans ligt er tusschen het tijdstip van het ontslag uit de dienst bij de militie en dat der inschrijving voor de schutterij eene tijdruimte van meer dan een geheel jaar. In het vervolg zal er een onmiddellijke overgang uit de dienst der militie in die der schutterij plaats hebben. Hierdoor zal als het ware eene voortzetting van dienst ontstaan, en de schutterijen zullen op die wijze jaarlijks een aanzienlijken toevoer van welgeoefende en aan orde en tucht gewone manschappen bekomen, die daarvan eene belangrijke kern zullen uitmaken.

Ten einde verder het tweeledig doel, waarmede de schutterijen volgens de Grondwet worden opgericht — verdediging des Vaderlands in tijd van gevaar en oorlog, en handhaving der inwendige rust ten allen tijde — te bereiken, moet de tegenwoordige getalsterkte worden vermeerderd en de samenstelling en inrigting der schutterijen op eene betere wijs worden geregeld.

De dienstplichtige leeftijd, thans op 53 jaren gesteld, zal worden verhoogd. Dienstplichtig zullen zijn in den regel al de ingezetenen, vallende in den leeftijd door de wet te stellen; de loting, thans bestaande, zal niet worden behouden. De dienstplichtigen zullen worden verdeeld in klassen van oproeping, naar gelang van leeftijd en van maatschappelijke of huisselijke omstandigheden. De oefeningen bij de schutterijen, zoowel practisch als theoretisch, zullen uitgebreid en bepalingen gemaakt worden, waardoor de handhaving van orde en krijgstuclit zal worden verzekerd.

De Regering houdt zich overtuigd, dat door eene herziening der wet op de schutterijen en hare inrigting overeenkomstig de aangegeven beginselen, dat gedeelte van 's lands

verdedigingskrachten aanmerkelijk zal worden versterkt, en beter dan thans aan zijne roeping zal kunnen voldoen; maar zij is tevens van oordeel dat dit niet mag nog kan leiden tot eene vermindering der permanente strijdkrachten van het Rijk.

Het leger moet als de kern beschouwd worden, om welke in tijden van gevaar de volks-wapening, hier de schutterijen, zich vereenigt, en al moge door de nieuwe maatregelen de schutterij een meerderen graad van geoefendheid bereiken, zij zal nimmer in tijden van gevaar en oorlog den steun kunnen ontberen dien zij in het leger behoort te vinden; noch in gewone tijden de diensten kunnen verrigten, waartoe het leger wordt geroepen, en welke het in zijne tegenwoordige zamenstelling en sterkte niet dan met de grootste inspanning in staat is te vervullen.

En alnu tot het voorstel betreffende de nationale militia terugkeerende, zal men overgaan tot de toelichting der verschillende artikelen van dat wets-ontwerp, voor zooverre zij die schijnen te vereischen.

Iste HOOFDSTUK.

Van de nationale militia in het algemeen.

Art. 2. In art. 203 der voormalige Grondwet is bepaald, dat de militia bij loting voltallig wordt gemaakt uit ingezetenen, die op den 1sten Januarij van elk jaar hun 19de jaar zijn ingetreden en hun 23ste nog niet hebben volbragt.

Art. 181 der tegenwoordige Grondwet beveelt die voltalligmaking door loting uit ingezetenen, die op den 1sten Januarij van elk jaar hun 20ste jaar zijn ingetreden, zonder nadere bijvoeging dan dat de inschrijving een jaar te voren moet geschieden.

Dat artikel schrijft dus wel voor wanneer de militia-pligtigheid aanvangt, doch niet wanneer die eindigt. Vermits hieruit zou kunnen worden afgeleid, dat jongelingen, die hun 20ste jaar volbragt hebben en hun 21ste jaar zijn ingetreden, niet meer gehouden zijn aan de militia deel te nemen, of wel dat zij bij voortdoring daaraan onderworpen blijven, is het noodig geoordeeld hieromtrent allen twijfel weg te nemen.

Hier toe strekt de, in den geest van art. 203 der voormalige Grondwet, in deze wet opgenomen bepaling, dat de militia-pligtigheid vijf jaren duurt.

Art. 3. De sterkte van 33,000 man, bij deze wet voor tijd van vrede als maximum gesteld, is naar de behoefte van de dienst zoowel bij de land- als bij de zeemagt berekend.

Daar de militia te land uit vijf ligtingen is zamengesteld, waarvan jaarlijks een gedeelte voor de dienst ter zee wordt bestemd, zal iedere ligting ongeveer 11,000 man bedragen, welk cijfer nagenoeg overeenstemt met het getal manschappen, dat, volgens de bestaande wetten, naar den maatstaf van één man op de 300 zielen, geligt kan worden.

Art. 3. De toelichting op dit artikel en op het volgende, voor zooveel den gewonen diensttijd der zeemilitie betreft, wordt hierna bij het XIIde hoofdstuk gegeven.

Art. 7. Sadert lang is opgemerkt, dat de verdeeling van het contingent naar de bevolking niet op de regtvaardigste grondslagen rust, en dat het meer billijk zou zijn, die naar het getal der *ingeschrevenen* te regelen.

Het getal ingeschrevenen toch staat geenszins in alle gemeenten in gelijke verhouding tot de bevolking; bijzondere omstandigheden kunnen daarin een aanmerkelijk verschil te weeg brengen. Het is dan ook meermalen gebeurd, dat in eene gemeente niet alleen *al* de lotelingen tot het vinden van het contingent in dienst zijn gesteld, maar zelfs, dat het soms niet geheel kon worden gevonden. Dit een en ander wordt voorgekomen door de verdeeling van het contingent naar het getal der ingeschrevenen; terwijl daardoor tevens paal en perk wordt gesteld aan fictive verhuizingen, die tegenwoordig dikwijls plaats hebben, met oogmerk om eene betere kans bij de loting te verkrijgen, en tot welk misbruik men meermalen niet zonder goed gevolg de toevlugt heeft genomen.

Art. 8. De miliciens, die jaarlijks door overlijden, desertie of andere omstandigheden bij de korpsen komen te ontbreken, worden volgens de thans bestaande wetsbepalingen door manschappen uit eene volgende ligting vervangen. Deze worden genomen boven het gewoon contingent der gemeenten waartoe de ontbrekeuden behoorden, en ontslagen in het jaar waarin dezen hunnen diensttijd zouden hebben volbragt.

De bedoelde bepalingen hebben in de uitvoering tot vele moeilijkheden aanleiding gegeven, terwijl het bovendien meermalen onbillijk is genoemd, dat, althans in gewone tijden, eene optredende nieuwe ligting met de aanvulling van manschappen van vroegere ligtingen wordt belast, waarmede zij niets gemeens heeft.

Hierbij komt nog, dat voor de militaire dienst weinig nut wordt getrokken van personen, die, zoo als thans het geval is, soms voor slechts één of twee jaren worden ingelijfd.

Uit dien hoofde heeft de Regering, na rijpe overweging, besloten het buitengewone contingent te doen vervallen en in gewone tijden geene aanvulling van ontbrekende manschappen te doen plaats hebben.

In tijden van oorlog of in andere buitengewone omstandigheden, daarentegen, kan het welbegrepen belang van 's Rijks verdediging eene dadelijke aanvulling of vermeerdering der strijdkrachten vorderen, en ten einde de Regering in staat te stellen daartoe gepaste maatregelen te nemen, is het voorschrijf van art. 8 in de wet opgenomen.

Door die bepaling kan de Regering zonder verwijl in het ontbrekende aan de militie voorzien en de sterkte zoo noodig op het cijfer brengen, in art. 3 vastgesteld.

IIde HOOFDSTUK.

Van de vrijwilligers bij de militie.

Art. 11—16. Op het voetspoor van de vroegere Grondwet is bij de tegenwoordige ook het beginsel aangenomen, dat de militie zooveel mogelijk uit vrijwilligers wordt zamengesteld.

Van de bevoegdheid, door de wet van den 8sten Januarij 1817 (*Staatsblad* n°. 1) aan de gemeenten toegekend, om het bepaalde contingent geheel of gedeeltelijk in vrijwilligers te leveren, wordt echter slechts zeer zeldzaam gebruik gemaakt, zoodat op die wijze de militie geenszins voltallig kan worden gehouden.

Gedurende het laatstverloopen tijdvak van tien jaren zijn in het geheele Rijk te zamen niet meer dan 56 personen als vrijwilligers bij de militie opgetreden.

Ten gevolge van art. 180 der Grondwet worden niettemin omtrent dit onderwerp eenige bepalingen in de wet vereischt; deze zijn in het IIde hoofdstuk opgenomen en zullen wel geene toelichting behoeven.

IIIde HOOFDSTUK.

Van de jaarlijksche inschrijving.

Art. 17. De beantwoording der vraag, op welk tijdstip door de Grondwet de inschrijving voor de nationale militie wordt verlangd, heeft bij de Regering een punt van opzettelijke overweging uitgemaakt.

Zij is van gevoelen, dat het bepaalde in het laatste gedeelte van art. 181 der Grondwet, in verband beschouwd met hetgeen daarin voorafgaat, in dier voege behoort te worden opgenomen, dat die inschrijving een jaar vóór de loting moet geschieden.

In overeenstemming daarmede is in het hiervolgende gemelde artikel, in verband met het tijdstip der loting, in art. 30 vermeld, bepaald, dat de inschrijving zal geschieden in den loop der maand Januarij van het jaar, hetwelk aan dat van de loting voorafgaat.

Het kan niet worden ontkend, dat aan eene dusdanige opvatting bezwaren verbonden zijn; doch deze zijn in het voorschrijf der Grondwet gelegen en schijnen niet te kunnen worden vermeden.

Vermits toch de verhuizingen gewoonlijk omstreeks de maand Mei plaats hebben, zal het voor de ingezetenen, met het oog op art. 21, vele bezwaren opleveren om de inschrijving vóór dien tijd te doen geschieden, terwijl in het algemeen de omstandigheid dat er tusschen het tijdstip der inschrijving en der loting de tijdruimte van een geheel jaar ligt, tot vele mutatiën en wellicht ook tot moeilijkheden bij de gemeentebesturen aanleiding zal geven.

Overigens blijkt uit het wets-ontwerp dat, ofschoon voor de algemeene inschrijving de maand Januarij is bestemd, ook de personen, die zich nader en wel vóór den laatsten December van het jaar, hetwelk aan dat van de loting voorafgaat, aanmelden, alsnog ingeschreven en even als ieder ander tot de loting toegelaten zullen worden.

Ten einde echter achteloosheid of onverschilligheid ten aanzien van de verplichting tot inschrijving zooveel mogelijk tegen te gaan en eene geregelde inschrijving te bevorderen, is op het verzuim om de aangifte gedurende de maand Januarij te doen, eene geldboete gesteld.

Art. 18, 1ste lid. De Regering is van oordeel, dat in den zin van art. 181 der Grondwet, met opzigt tot de nationale militie, voor ingezetenen behooren te worden gehouden allen die hier te lande, volgens de voorschriften van het Burgerlijk Wetboek, hunne woonplaats hebben.

Het schijnt niet meer dan billijk, dat vreemdelingen, die zich hier te lande komen vestigen, even als ieder ander ingezetenen aan de nationale militie onderworpen worden.

2de lid. De hier gemaakte uitzondering op den regel, bij het 1ste lid gesteld, is noodzakelijk geacht ter voorkoming dat de verplichting tot de dienst in sommige gevallen worde ontdoken, door het verkiezen van een voogd, buiten 's lands woonachtig.

3de lid. Door de bepaling in deze alinea vervat, zal aan de bezwaren worden te gemoet gekomen, die door de regeringen van naburige rijken meermalen in het midden zijn gebragt, ter zake dat onderdanen van die rijken hier te lande aan de nationale militie zijn onderworpen, hoewel in die Staten Nederlanders niet tot militaire diensten worden verplicht.

Het is billijk en in het algemeen belang van Nederland geacht, ten deze een beginsel van reciprociteit aan te nemen.

4de lid. Bij dit gedeelte van nevensgemeld artikel wordt eene bepaling gehandhaafd, welke sedert het jaar 1833, en alzoo gedurende een tijdvak van meer dan *twintig* jaren, is toegepast.

Het is gebeurd dat vreemdelingen, die zich in dit Rijk kwamen vestigen, een of meer zonen in hun geboorteland achterlieten, hetzij uit hoofde van de militaire dienstverplichtingen, welke, volgens de wetten van dat land, op hen rustten, hetzij om andere bijzondere redenen.

Het is aan groot bezwaar onderhevig, dusdanige jongelingen te verplichten, hier te lande aan de nationale militie deel te nemen.

Het kan ligt aanleiding geven tot verschillen met vreemde mogendheden, hetgeen wenschelijk is te voorkomen; terwijl een maatregel, waardoor jongelingen, die in een ander land hunne opvoeding erlangen en geheel vreemd aan Nederland zijn gebleven, tot de dienst der militie zouden worden verplicht, niet van hardheid ware vrij te pleiten.

Art. 27. Volgens art. 10 der wet van 27 April 1820 (*Staatsblad* n°. 11) moeten allen, die niet of niet ter behoorlijker tijd aan de inschrijving hebben voldaan, zonder loting worden ingelijfd, onverschillig of zij al dan niet redenen van vrijstelling hebben.

Deze bepaling is als uiterst streng aan te merken, omdat men moeilijk kan aannemen, dat iemand, die op eene wettige vrijstelling aanspraak heeft, de inschrijving opzettelijk zal verzuimen.

Door de toepassing van dat artikel zijn dan ook vele families in groote ongelegenheid gebragt, vermits dit wettelijk voorschrift, ook in verband met de regten van derden, geene vrijheid gaf de nalatigen tot eene loting of naloting toe te laten, en de positie der families dikwerf van dien ongelukkigen aard werd bevonden, dat eene verzachtende toepassing der wet, voor zooveel de regten van derden zulks gedoogden, noodzakelijk werd geacht; iets hetgeen aan de andere zijde slechts zeldzaam met het belang van de dienst was overeen te brengen.

Om aan deze bezwaren te gemoet te komen, is bij het tegenwoordig artikel in de eerste plaats bepaald, dat de nalatigen, die bij tijdige inschrijving eene wettige reden van vrijstelling zouden hebben kunnen inbrengen, in de gelegenheid worden gesteld, hun regt op die vrijstelling alsnog te doen gelden, voor zoover namelijk die reden van vrijstelling op het oogenblik van het onderzoek te hunnen aanzien nog bestaat.

Ook voor hen, die geene reden van vrijstelling zouden hebben kunnen inbrengen, zijn de thans bestaande strafbepalingen verligt. In stede dat zij, zoo als nu op grond van art. 7 der wet van 28 November 1818 (*Staatsblad* n°. 41) geschiedt, gedurende hunnen *geheelen dienstitijd* onder de wapenen worden gehouden, is die tijd van werkelijke dienst in het onderwerpelijk artikel op slechts *twee jaren* gesteld.

Art. 28. De straffen, bedreigd tegen hen die zich niet op den daartoe bij de wet bepalenden tijd hebben doen inschrijven, zijn volgens de thans van kracht zijnde voorschriften mede toepasselijk op hen, die zich te vroeg hebben doen inschrijven.

Men heeft er geen bezwaar in gezien ook ten aanzien van dezen de bedoelde strenge bepaling door dit artikel te wijzigen.

Vde HOOFDSTUK.

Van de nalotingen.

Uitgenomen het voorschrift, vervat in art. 13 der wet van 27 April 1820, worden in de thans bestaande wetten geene bepalingen omtrent de nalotingen aangetroffen.

In deze leemte is door de verschillende artikelen van dit hoofdstuk voorzien.

VIdE HOOFDSTUK.

Van de oijstellingen van de dienst.

Het is gepast geoordeeld hier eenige opmerkingen omtrent de vrijstellingen van de dienst in het algemeen te doen voorafgaan.

De ondervinding van een aantal jaren heeft bewezen, dat bij de tegenwoordige wetten te veel vrijstellingen zijn toegekend, ten gevolge waarvan de dienst der nationale militie voor de overige lotelingen uitermate bezwarend wordt.

Het is niet te ontkennen dat de vrijstelling, die aan den een wordt verleend, steeds tot nadeel strekt van een ander. Is dit op zich zelf reeds bezwarend en onbillijk, dit is nog meer het geval, wanneer de wet zoodanig voorregt aan zekere bepaalde standen of be- trekkingen in de maatschappij toekent.

De Regering, doordrongen van de noodzakelijkheid om, zoo al niet de vrijstellingen geheel te doen vervallen, dan toch haar getal zooveel mogelijk te beperken, heeft, na rijpe en gemoedelijke overweging, gemeend alleen die tijdelijke of finale vrijstellingen te moeten behouden, welke in het wets-ontwerp voorkomen. De vrijstellingen, welke mitsdien zouden vervallen, zijn de hierna bedoelde; toegekend:

1°. aan kweekelingen, die tot onderwijzers op de lagere scholen worden opgeleid (art. 94 ff der wet van den 8ten Januarij 1817);

2°. aan jongelingen, die hun beroep maken van de buitenlandsche zeevaart (art. 94 hh der wet van 1817);

3°. aan de eenige broeders van hen, die aan zoodanige vermoedelijk ongeneesbare onge- makken of gebreken lijden, dat zij voor het huisgezin als verloren moeten worden beschouwd (art. 94 cc der wet van 1817);

4°. aan den eenigen ongehuwden broeder eener familie, wanneer hij namelijk bij zijne ouders inwoont en door handenarbeid in hun onderhoud voorziet (art. 94 dd der wet van 1817);

5°. aan weduwenaren, die een kind of kinderen hebben (art. 94 ii der wet van 1817);

6°. aan den eenigen wettigen zoon en kostwinner zijner ouders (art. 13 der wet van 27 April 1820);

7°. aan den eenigen wettigen zoon, die tevens is eenig kind (art. 16 der wet van 1820); en

8°. aan den broeder van hem die in de dienst der nationale militie een plaatsvervanger of nummerverwisselaar heeft gesteld (art. 94 mm der wet van 1817 en art. 23 der wet van 1820).

De gronden waarop het gevoelen der Regering rust, zijn de volgende:

Ad 1. Hoe nuttig en achtingswaardig de onderwijzersstand ook moge wezen, heeft de Regering echter, met het oog op het beginsel om de vrijstellingen zooveel mogelijk te beperken, gemeend, dat ten behoeve van de hier bedoelde kweekelingen geene uitzondering behoort te worden gemaakt.

Ad 2. Ten gevolge van de bepaling in art. 186 der Grondwet, dat een gedeelte der militie voor de dienst ter zee kan worden bestemd, heeft de Regering, ten einde aan die bepaling uitvoer te kunnen geven, gemeend, in de eerste plaats voor de zeemilitie te moeten aanwijzen zoodanige personen, die hun beroep van de zeevaart maken of die wegens het uitoefenen van de beroepen van visscher, schipper enz., geacht moeten worden meer dan anderen geschiktheid te bezitten om bij de zeemagt te dienen.

Zij die het beroep van zeevarenden uitoefenen en alzoo van jongs af met het scheeps- leven bekend zijn geworden, zijn hiertoe in de eerste plaats bestemd.

Het vervallen van deze vrijstelling moet dus als een gevolg worden beschouwd van het bepaalde in art. 186 der Grondwet. Maar ook zonder die bepaling zou men verplicht zijn geweest de bedoelde vrijstelling in te trekken, niet alleen op grond van het boven in het algemeen aangevoerde, dat iedere vrijstelling ten nadeele van derden strekt, maar ook om dat nit het verleenen van die vrijstelling, vooral in zeeplaatsen, vele bezwaren en moei- lijkheden voortvloeiën.

In zoodanige gemeenten toch is het aantal jongelingen, die zich aan genoemd beroep wijden, steeds zeer aanmerkelijk, en dit heeft ten gevolge, dat in die gemeenten aan de overige lotelingen niet slechts hoegenaamd geen kans overblijft om een vrij nummer te trekken, maar dikwijls zelfs het bepaald getal miliciens niet kan worden geleverd. Hier- over zijn meermalen klagen gerezen, waarvan de gegrondheid niet kan worden ontkend, en er bestaan zelfs voorbeelden, dat ingezetenen om die reden naar andere gemeenten verhuisd zijn.

Ad 3 en 4. Bij de noodzakelijkheid om het getal vrijstellingen van de dienst zooveel mogelijk te beperken, is het raadzaam voorgekomen, ook de beide hier aangewezen, hoe- zeer in het belang van sommige families wenschelijk, te doen vervallen.

Men heeft zich daarbij voorgesteld, de vrijstelling van eenen milicien als kostwinner voor zijne familie alleen toe te kennen, indien hij in het onderhoud van eene moeder- weduwe of van ouderlooze broeders of zusters moet voorzien.

In zoodanige gevallen toch schijnt het alleen gebillijkt te kunnen worden, dat ten nadeele van derden een voorregt worde verleend.

Bovendien is aan de voorschreven vrijstellingen ook dit bezwaar verbonden, dat naar de ondervinding heeft geleerd, het zeer moeilijk is behoorlijk te bewijzen dat de milicien in de aangeduide gevallen werkelijk als de volstrekt onontbeerlijke kostwinner moet worden beschouwd. Het kan wel niet worden ontkend, dat dit bezwaar ook bij de thans behouden vrijstellingen in zekere mate zich voordoet, doch gewis niet in denzelfden graad, als wanneer het hoofd van het gezin nog in leven is.

Ad 5. Daar in art. 181 der tegenwoordige Grondwet de gehuwden niet, zoo als in art. 207 der vorige, van de verplichting om aan de militie deel te nemen zijn uitgesloten, terwijl de nieuwe bepaling, dat de inschrijving in het jaar te voren geschiedt, ook is gemaakt met het doel, om daardoor zooveel mogelijk onberaden huwelijken voor te komen, zoo zou het behoud der aan weduwenaren met kinderen tot hiertoe verleende vrijstelling met den algemeenen geest der wet weinig strooken.

Ad 6. De hierbedoelde vrijstelling kan evenmin billijk als doeltreffend worden genoemd. Men kent bijv. de vrijstelling als kostwinner toe aan een eenigen zoon, die ééne of twee zusters heeft, en men onthoudt haar aan eenen zoon, wanneer de familie een groot aantal kinderen telt, waaronder, behalve de milicien, nog een andere zoon wordt aangetroffen, als is deze ook nog van zeer jeugdigen leeftijd. Daardoor werkt die vrijstelling dikwijls ten gunste van betrekkelijk kleine families, terwijl zeer talrijke huisgezinnen daarop geen aanspraak kunnen maken.

Ad 7. Het is evenzeer onbillijk voorgekomen, de vrijstelling als eenige zoon, tevens eenig kind, op den tegenwoordigen voet te behouden, omdat daardoor aan ouders, die voor slechts één kind hebben te zorgen, een voorregt wordt toegekend, ten nadeele van anderen, die met groote gezinnen zijn bezwaard. Bovendien valt deze vrijstelling dikwijls ten deel aan gegoede en zelfs zeer vermogende ingezetenen, die, des verkiezende, voor hun kind een plaatsvervanger kunnen stellen.

Men heeft echter gemeend de hierbedoelde vrijstelling te moeten behouden ten behoeve van weduwen, welke slechts één kind hebben, omdat deze door het vertrek van dat kind, bij het gemis van hare echtgenooten, alleen zouden overblijven.

Ad 8. In art. 94 *mm* der wet van den 8sten Januarij 1817 wordt ook tijdelijke vrijstelling toegekend aan den broeder van hem, die een plaatsvervanger of nommerverwisselaar heeft gesteld; en in art. 23 der wet van den 27sten April 1820 wordt finale vrijstelling verleend aan hem, wiens broeder de dienst bij plaatsvervangning heeft volbragt.

Bij het tegenwoordig wets-ontwerp wordt de vrijstelling alleen verleend, wanneer de dienst door den broeder *in persoon* is volbragt.

Deze beperking is noodig geoordeeld, om zoo doende een onderscheid te maken in de gevolgen van de dienst bij de militie, die in persoon en die welke bij plaatsvervangning of nommerverwisseling is gepresteerd.

Het voorregt toch, om zich door een ander te kunnen doen vervangen, nog te vergrooten door aan den broeder van den vervangene vrijstelling van de dienst te verleen, brengt eene onbillijke gelijkstelling te weeg van verplichte dienst, die door middel van een ander, met die welke in persoon wordt of is verrigt.

Behalve dat door de voorgestelde beperking de persoonlijke optreding in beginsel wordt bevorderd, zal daardoor tevens het aantal vrijstellingen wegens broederdienst, dat zeer talrijk is, eenigemate worden verminderd, hetgeen wederom zal medebrengen, dat voor de zoodanigen, die de middelen niet bezitten om zich in de dienst te doen vervangen, meer kans ontstaat om vrij te loten.

Ter toelichting van sommige in dit hoofdstuk opgenomene bepalingen strekke het volgende.

Art. 46. Het 2de lid van § *K* moet strekken om voor te komen, dat personen, die tot langdurige correctionele gevangenisstraf worden veroordeeld, daardoor van de dienst der nationale militie bevrijd blijven, hetgeen het geval zou zijn, indien zij in het vijfde of laatste jaar hunner dienstplichtigheid op nieuw van de dienst wierden vrijgesteld.

Art. 51. Hoewel ook tegenwoordig eene tijdelijke vrijstelling niet in mindering rekent van den verplichten dienstdijd, heeft men nogtans gemeend deze bepaling, ter wegneming van allen twijfel dienaangaande, in de wet te moeten opnemen.

Zij stemt ook overeen met art. 182 der Grondwet waarbij van de militie te land eene *vijfjarige* dienst wordt gevorderd.

Art. 53. § F. 1°. b. In art. 22 der wet van 27 April 1820 wordt onder andere finale vrijstelling toegekend aan den broeder van hem, die om lichaamsgebreken, door de dienst bekomen, ontslagen of wel in de dienst overleden is.

Het is in zeer vele gevallen hoogst moeilijk en dikwijls onmogelijk om, soms na ver-

loop van geruimen tijd, te beslissen, of de ziekten of gebreken die het ontslag ten gevolge hebben, al dan niet door de dienst (dat is ten gevolge van verrigtingen aan de militaire dienst verbonden) ontstaan zijn; in vele gevallen is men zelfs genoodzaakt op het voorgeven der belanghebbenden zelve af te gaan; alzoo behoeft het geen beoogd dat een en ander aanleiding moet geven tot onregmatige vrijstellingen en aanwijzingen tot de dienst.

Zoowel hierin als in de moeilijkheden, die daaruit voor de betrokkene autoriteiten voortspruiten, wordt voorzien door de in deze paragraaf voorgestelde bepaling, volgens welke de vrijstelling, waarvan hier de reden is, in het vervolg naar een anderen meer zekeren maatstaf zal worden beoordeeld.

Voorts wordt het onbeperkt toekennen van vrijstelling aan hem, wiens broeder in dienst is overleden, met het oog op derden niet billijk geacht, daar dat overlijden soms zeer kort na de in-dienst-treding kan zijn voorgevallen. Uit dien hoofde is ook deze vrijstelling beperkt tot de gevallen waarin de overleden broeder een diensttijd van ten minste twee jaren heeft volbragt.

Lit. c bevat intusschen eene gunstige uitzondering ten behoeve van hen wier broeders in den krijg zijn gesneuveld of voor den vijand wonden hebben bekomen, die hen voor de dienst ongeschikt hebben gemaakt;

3°. de hier opgenomen bepaling moet in verband worden beschouwd met art. 116 van het ontwerp.

Men acht het billijk dat aan iemand, die vóór het verstrijken van den gevorderden diensttijd, ten gevolge van eene uitspraak van Gedeputeerde Staten, uit de dienst wordt ontslagen, het voorregt niet worde onthouden van, op grond van de door hem werkelijk gepresteerde dienst, vrijstelling aan eenen broeder te verzekeren, onder deze beperkende bepaling nootans, dat een zoodanige ten minste drie jaren hebbe gediend.

Art. 34. Men heeft gemeend, de gunstige bepalingen omtrent de vrijstellingen wegens broederdienst niet van toepassing te moeten maken op de broeders van adelborsten en kadetten voor de zee- of landmagt, noch van hen die verder in het hiernevens vermeld artikel zijn aangewezen.

Ofschoon zij voor de militaire dienst worden opgeleid, zoo verschilt toch hunne positie aanmerkelijk van die der zoodanigen, die als gewone vrijwilligers of als toelingen in dienst zijn. Reeds de toelating of benoeming tot eene der hier bedoelde betrekkingen op zich zelve kan als een voorregt worden beschouwd, vooral omdat daaraan het uitzigt is verbonden om na een zeker getal jaren den rang van officier te verkrijgen.

Dat de belanghebbenden zelve, uit hoofde van hunne plaatsing in die betrekkingen, van de dienst der nationale militia worden vrijgesteld, is allezins billijk en met het belang van 's Rijks dienst overeenkomstig; het tegendeel zou het geval zijn, wanneer daaraan nog bovendien de vrijstelling van eenen broeder wierd verbonden.

VIIde HOOFDSTUK.

Van de plaatsvervanging en nommerverwisseling.

Het is noodig ten aanzien van het in dit hoofdstuk behandelde onderwerp in eenige beschouwingen te treden. Het meermalen geopperde denkbeeld om de plaatsvervanging af te schaffen en aan de militia-pligtigen de bevoegdheid te geven, om zich door betaling van zekere som, bij wijze van uitkoop, van de dienst te bevrijden, is bij gelegenheid van de herziening der wetten op de militia bij de Regering nader in opzettelijke overweging genomen. De bezwaren die daartegen bestaan zijn nootans van zóo overwegend belang, dat de Regering de verantwoordelijkheid voor zoodanigen maatregel niet op zich zou durven nemen. Zij is in de eerste plaats van oordeel, dat het aannemen van het beginsel om zich door geld van de dienst der nationale militia te kunnen afkopen, geenszins is overeen te brengen met het voorschrift van art. 177 der Grondwet, volgens hetwelk *het dragen der wapenen tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat en tot beveiliging van zijn grondgebied een der eerste pligten is van alle ingezetenen.*

Voorts is een hoofdbezwaar tegen het nemen van den bedoelden maatregel daarin gelegen, dat in de toekomst, en voornamelijk in tijden van oorlog of gevaar, niet meer, gelijk thans, op het bepaald militia-contingent zou kunnen worden gerekend. Immers is het voor het minst onzeker, of door de zorg van het Departement van Oorlog steeds in de vervanging of aanvulling van de uitgekochte personen door vrijwillige werving zal kunnen worden voorzien. In geval van oorlog of zelfs bij staatkundige omstandigheden, die vrees voor oorlog doen ontstaan, is het, naar de meening van den Minister van dat departement, stellig te verwachten, dat de uitgekochte plaatsen niet zullen kunnen worden aangevuld.

Het behoeft geen betoog dat hieruit hoogst nadeelige gevolgen zouden kunnen voortspruiten, zoowel voor de verdediging des Rijks als voor de ingezetenen, welke de middelen niet bezitten om zich van de dienst af te koop en derhalve in persoon aan hunne verplichtingen moeten voldoen.

Maar zelfs voor gewone tijden is het Departement van Oorlog niet in staat de verzekering te geven dat in plaats van de uitgekochte miliciens andere personen zullen optreden. Men kan, met het oog op onzen landaard, aannemen, dat, wanneer eenmaal het stelsel van afkoop van de dienst bij de wet is aangenomen, het getal der afkoop met ieder jaar zal toenemen. Er zullen zich vereenigingen of maatschappijen vormen, die aan de familiën, tegen eene betrekkelijke geringe wekelijksche of maandelijksche bijdrage, de tot afkoop benoodigde som, bij eventuele dienstplichtigheid van eenen zoon, verzekeren.

Het gevolg hiervan zal wezen, dat de dienst bij de nationale militie gaandeweg in eene belasting in geld zal ontaarden, en het leger steeds in getalsterkte zal verminderen.

Men mag zich toch niet ontveinzen, dat ons land, met opzigt tot den lust en de roeping voor de militaire dienst, niet met andere naburige Staten kan worden vergeleken, en dat, zonder de jaarlijksche aanvulling door middel van de nationale militie, niet, zoo als art. 178 der Grondwet voorschrijft, eene toereikende landmagt, althans uit inboorlingen zamengesteld, in stand zou kunnen worden gehouden.

Eindelijk moet men niet uit het oog verliezen, dat aan het aannemen van het hier bedoelde stelsel nog dit gewigtig bezwaar zou verbonden zijn, dat, naarmate de persoonlijke optreding bij de nationale militie, door het gebruik maken van de bevoegdheid, om zich van de dienst vrij te koop, zou verminderen, het getal geoeffenden dat bij de schutterijen wordt ingelijfd zou afnemen, hetgeen in de gevolgen een groot nadeel voor de verdediging des Rijks zou opleveren.

Het komt niet ongepast voor hier aan te halen, wat omtrent dit onderwerp bij gelegenheid van de herziening der Grondwet in 1848, van de zijde der Regering, in het midden is gebracht.

In de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bladz. 35, leest men:

„Het denkbeeld dat iedereen moet dienen is goed, maar dat ieder zich uitkopen kan is voor alle bedoelingen verderfelijc: is een privilegie scheppen voor den rijke, ten koste van den arme, van anderen aard dan het thans toegekende regt van plaatsvervanging, vermits de dienstplichtige zijnen plaatsvervanger moet leveren, voor hem instaan, en zijne gelden besteden ten voordeele van de mindere klassen, uit welke hij zijnen plaatsvervanger zoekt.

»Overigens is het dan tevens te voorzien, dat het Departement van Oorlog in tijd van gevaar wel gevulde schatkameren zoude kunnen hebben, maar geene soldaten voor de verdediging des lands.

»Dezelfde geest van inertie en van tegenzin in al wat militair is, zou door dit verderfelijc stelsel geboren worden, en geene burgerwapening zou denkbaar zijn, te zamen gesteld uit burgers, die zich altijd voor geld aan alle dienst en dienstprestatien hebben onttrokken.»

Terwijl de Regering alzoo gemeend heeft het tegenwoordig stelsel van plaatsvervanging en nommerverwisseling te moeten behouden, heeft zij echter daarin die veranderingen en verbeteringen gebracht, welke, zoowel in het algemeen belang van 's Rijks militaire dienst als in dat van de ingezetenen, op grond van de ervaring als wenschelijk moeten worden beschouwd.

Die wijzigingen bestaan hoofdzakelijk hierin, dat de gehuwden als plaatsvervangers zijn uitgesloten; dat betere waarborgen worden gesteld voor de moraliteit der als zoodanig optredende personen; en eindelijk dat aan de nommerverwisseling eene gewenschte uitbreiding is gegeven.

Art. 59. Volgens de tegenwoordige wettelijke voorschriften worden ook gehuwden als plaatsvervangers toegelaten, mits aan den militieraad blijke, dat voor de behoeften van hunne gezinnen gadurende de geheele active dienst is gezorgd, zoodat dezen niet ten laste van eenige openbare kas van onderstand komen.

Men heeft de overtuiging erlangd dat het hoogst moeilijk is aan die voorwaarde behoorlijk te voldoen, zoodat dikwijls haar nuttig doel geheel wordt gemist. Behalve dat men niet vooruit weet hoe lang een plaatsvervanger gedurende zijnen vijfjarigen diensttijd in werkelijke dienst zal worden gehouden, is het voor den militieraad zeer moeilijk de som te bepalen, die voor het onderhoud van het gezin noodzakelijk moet worden geacht, aangezien het bedrag natuurlijk afhankelijc is van verschillende omstandigheden, waarontrant de militieraad bezwaarlijk kan oordeelen.

Men heeft dan ook dikwerf gezien, dat in weerwil van den genomen voorzorgmaatregel, de gezinnen ten laste komen van de kassen van openbaren onderstand.

Daarenboven strekken de gezinnen van gehuwde plaatsvervangers dikwijls tot wezenlijken last voor de korpsen waarbij deze dienen. In art. 97 der wet van 8 Januarij 1817 is wel bepaald, dat de vrouwen en kinderen van gehuwde plaatsvervangers nimmer het korps mogen volgen naar eene andere plaats dan die alwaar zij wonen op het oogenblik der optreding als plaatsvervanger, of wel naar vaste garnizoenen, maar er bestaan geen middelen om de overtreding van dat gebod tegen te gaan.

Het toelaten van gehuwden als plaatsvervangers heeft overigens nog deze nadeelige zijde, dat vele manschappen en zelfs onderofficieren de dienst verlaten, alleen met het doel om te trouwen en daarna als plaatvervanger op te treden. Ongelukkige huwelijken en armoede zijn daarvan dikwijls het gevolg, daar de plaatsvervanging toch slechts tijdelijk een middel van bestaan kan opleveren.

Om al deze redenen zijn in het wets-ontwerp de gehuwden niet als plaatsvervangers aanneembaar verklaard.

Art. 60. Het door dit artikel gevorderd bewijs van goed gedrag, door den bevelhebber af te geven, is noodig geacht ten einde voor te komen, dat personen, die vroeger in dienst zijn geweest en zich destijds aan dronkenschap schuldig gemaakt of op eenige andere wijze slecht gedragen hebben, en om die reden niet als vrijwilligers zouden worden toegelaten, als plaatsvervangers worden aangenomen.

Volgens de bestaande wetten kunnen zoodanige personen thans niet worden geweerd. De voorgestelde bepaling heeft in de eerste plaats ten doel het zedelijk gehalte der plaatsvervangers in het algemeen te verbeteren, en strekt daardoor niet alleen in het belang van het leger, maar ook in dat van de ingezetenen voor wie zij optreden en die voor hen verantwoordelijk zijn. Het ontbreekt niet aan voorbeelden, dat plaatsvervangers, als de hier bedoelden, kort na hunne optreding als zoodanig, weder uit de dienst hebben moeten worden verwijderd, ten gevolge waarvan de geremplaceerden in de verplichting werden gebracht, zich met groote geldelijke opofferingen op nieuw te doen vervangen of wel zelven in dienst te treden. Door de hier voorgestelde verbeteringen zullen tevens vele ongeoorloofde practijken worden voorgekomen.

Art. 62. Het is verkieslijk geacht, eene vaste som te bepalen, die voor het regt van plaatsvervanging moet worden gestort, in stede van, zoo als tot nu toe volgens art. 98 der wet van 8 Januarij 1817 plaats had, het bedrag van die storting afhankelijk te stellen van de meerdere of mindere gegoedheid der ingezetenen, waarover in de meeste gevallen moeilijk met juistheid kan worden geoordeeld.

De hier vastgestelde som van f 25 is het minimum, dat volgens het zoo even aangehaalde wets-artikel tegenwoordig kan worden gevorderd.

Daarentegen is het noodzakelijk geoordeeld dat, bij het optreden van eenen plaatsvervanger, bovendien eene zekere som gestort worde, ten einde het Rijk voor schade te vrijwaren voor het geval dat deze bij het verlaten van de dienst schuld bij het korps moet achterlaten.

Art. 64. In het belang der finantien heeft men gemeend, de optreding van den eenen broeder voor den anderen bevorderlijk te moeten zijn en aan zoodanige broederdienst dezelfde voordeelen als aan de persoonlijke dienst te moeten toekennen.

Art. 69. Dit artikel moet in verband worden beschouwd met art. 147, alsmede met het vervallen der bepaling, in art. 168 der wet van 8 Januarij 1817 voorkomende, dat de deserteurs der nationale militie, en de zoodanigen, die zich na het einde van hun verlof niet bij hun korps verveogd hebben, ter dispositie van het Departement van Oorlog worden gesteld om in de militaire dienst, hetzij hier te lande, hetzij in de kolonien of elders, geëmployeerd te worden.

De toepassing van die strafbepaling heeft ten gevolge, dat meermalen en de loteling en zijn plaatsvervanger gelijktijdig in dienst zijn; hegeen dikwijls onbillijk is genoemd en tot klagen aanleiding heeft gegeven.

Art. 71. Volgens de bestaande bepalingen is de nommerverwisseling alleen geoorloofd tusschen de lotelingen die tot dezelfde gemeente behooren.

Dit bragt te weeg dat soms een aantal geschikte jongelingen, die gaarne als nommerwisselaars wenschten op te treden, daartoe niet konden geraken, enkel omdat zij in eene andere (dikwerf zeer naburige) gemeente aan de inschrijving en loting hadden deel genomen als de loteling, die aan een nommerwisselaar behoefte had.

Deze zoo beperkende bepaling was voor beide partijen nadeelig. De Regering heeft gemeend in dit artikel de bevoegdheid tot nommerverwisseling tot al de gemeenten van een en hetzelfde militie-district te kunnen uitbreiden.

Dezelfde bevoegdheid was bij de speciale wetten voor de ligtingen der militie van 1831 tot en met 1839 gegeven en heeft toen algemeen bijval gevonden.

VIIIste HOOFDSTUK.

Van de militieraden.

Art. 87. De militieraden worden overeenkomstig art. 117 der wet van 3 Januarij 1817 thans bijgestaan door een burgerlijk geneesheer en een burgerlijk heelmester.

Na opzettelijke overweging is het raadzaam geoordeeld, ook in verband met de beperking van het hooger beroep, in art. 106 bedoeld, om aan den militieraad voortaan drie geneeskundigen toe te voegen en wel een burgerlijk geneesheer en twee officieren van gezondheid van de land- of van de zeemagt.

Het is eigenaardig en in het belang der zaak, dat aan het onderzoek, of iemand al dan niet voor de militaire dienst geschikt is, militaire geneeskundigen deelnemen.

Sedert jaren is de wijziging der bestaande wet in dit opzigt dan ook als wenschelijk beschouwd.

Art. 89. De werkzaamheden der militieraden kunnen, naar het oordeel der Regering, op de wijze bij het wets-ontwerp geregeld, zeer gevoelig in twee zittingen worden afgehandeld.

Het herhaald afbreken der werkzaamheden, gelijk thans moet plaats hebben, zal hierdoor worden vermeden; terwijl door de voorgestelde wijziging tevens tijd en kosten zullen worden gespaard.

Art. 90. Door de bepaling, in de laatste alinea van dit artikel opgenomen, zullen de belangen der lotelingen bij den militieraad worden bevorderd, en aanwijzingen voor de dienst worden voorgekomen, die het gevolg zijn van onnaauwkeurige inlichtingen of wel het geheel ontbreken daarvan.

Hoezeer het bij de bestaande wetten niet is voorgeschreven, worden in sommige provincien reeds tegenwoordig de zittingen der militieraden door den burgemeester of een lid van het gemeentebestuur bijgewoond.

IXde HOOFDSTUK.

Van het beroep over de uitspraken der militieraden bij de Gedeputeerde Staten der provinciën.

Art. 106. In art. 157 der wet van 8 Januarij 1817 wordt in alle gevallen, waarin men zich door de beslissing van den militieraad bezwaard acht, aan zoodanig bezwaarde de bevoegdheid tot hooger beroep gegeven. Het is noodig geacht die bevoegdheid eenigermate te beperken.

Door toch aan lotelingen, die wegens lichaamsgebreken vrijstelling hebben gevraagd, doch die door den militieraad, na een voorafgaand geneeskundig onderzoek, voor de dienst zijn aangewezen, de bevoegdheid tot hooger beroep te geven, wordt de grond gelegd tot vele misbruiken.

Het gebeurt dikwijls dat jongelingen, ofschoon volkomen overtuigd dat zij voor de militaire dienst niet ongeschikt zijn, op grond van voorgewende gebreken, vrijstelling vragen, en ingeval zij door de genees- en heeskundigen voor de dienst geschikt worden bevonden, het middel van appèl te baat nemen, ten einde aan een nader geneeskundig onderzoek te worden onderworpen, alleen met het doel om andermaal te beproeven, op de eene of andere wijze te worden afgekeurd, waartoe soms, en niet altijd zonder vrucht, allerlei kunstgrepen worden in het werk gesteld.

Met het oog op de hier voorgestelde beperking is het geneeskundig onderzoek voor den militieraad, volgens art. 87, in stede van aan twee burgerlijke genees- en heeskundigen, zoo als tot dusverre, aan drie geneeskundigen, waaronder twee officieren van gezondheid van de land- of zeemagt, opgedragen. Ten gevolge hiervan zal het geval zich wel zeer zeldzaam voordoen, dat iemand, die inderdaad voor de dienst ongeschikt is, daartoe door den militieraad wordt aangewezen.

Daarenboven kan het appèl als nutteloos worden beschouwd, omdat voor het bijzonder geval, dat een milicien na zijne aankomst bij het korps voor de dienst ongeschikt mogt worden bevonden, aan de militaire autoriteit door art. 134 de bevoegdheid is toegekend, eene herkeuring aan te vragen, ten gevolge waarvan zoodanig milicien ten overstaan van eene commissie, zamengesteld uit den Commissaris des Konings in de betrokken provincie en twee leden van Gedeputeerde Staten, aan een nader geneeskundig onderzoek wordt onderworpen.

Daar personen die als vrijwilligers, maar voornamelijk zij die als plaatsvervangers of nommervervisselaars willen optreden, gezond, sterk en vrij van lichaamsgebreken moeten zijn, is het niet raadzaam aan de zoodanigen, die voor den militieraad zijn afgekeurd, de bevoegdheid te geven een nader geneeskundig onderzoek te vorderen.

Door de beperking, in art. 106 voorgesteld, zullen vele nuttelooze werkzaamheden bij Gedeputeerde Staten, dubbele keuringen en aanzienlijke kosten worden voorkomen, terwijl daarenboven de regelmatige afloop van het werk der jaarlijksche ligtingen zal worden bevorderd.

Art. 111. Het is niet zonder voorbeeld, dat door de in art. 187 bedoelde commissie uit het gemeentebestuur een bewijsstuk, tot staving eener vrijstelling gevorderd, ten onrechte is afgegeven of geweigerd.

Door de bij dit artikel gemaakte bepaling zal zulks in den vervolge worden tegengegaan en tevens eene leemte in de bestaande wet nopens dit punt worden aangevuld.

Art. 113. Dit artikel moet in verband worden beschouwd met art. 87. Het is raadzaam voorgekomen het geneeskundig onderzoek, waartoe ten gevolge van een ingesteld beroep wordt overgegaan, op te dragen aan twee burgerlijke genees- en heekundigen en aan een officier van gezondheid, in tegenstelling van het bij den militieraad gedaan onderzoek door twee officieren van gezondheid en een burgerlijk geneeskundige.

Art. 119. In geval van beroep tegen eene verleende vrijstelling, ter zake van ziekte, gebreken of gemis aan lengte, is het onvermijdelijk dat de vrijgestelden naar de hoofdplaats der provincie worden opgeroepen, ten einde aan een nader onderzoek te worden onderworpen.

Dikwijls worden er geene of zeer onvoldoende redenen opgegeven, waarom men meent dat iemand ter zake van lichaamsgebreken verkeerdelijk zou zijn vrijgesteld, en het is zelfs gebeurd, dat al de vrijgestelden in eene gemeente, op het verlangen van eenen enkele, die beweerde dat bij den militieraad niet behoorlijk zou zijn te werk gegaan, ter hervisitatie hebben moeten worden opgeroepen, zonder dat het bezwaar ten aanzien van een enig loteling gegrond werd bevonden.

Behalve dat vele personen daardoor geheel nutteloos worden genoodzaakt naar de hoofdplaats der provincie op te komen, heegee voor hen, die gebrekkig of onvermogen zijn, dubbel bezwareud is, wordt op die wijze het toegekende regt van hooger beroep op verregaande wijze misbruikt. Deze ligtvaardige handelingen behooren te worden tegengegaan, en het beste middel daartoe schijnt wel te wezen om de appellanten, ingeval zij, naar het oordeel van Gedeputeerde Staten, zich zonder eenigen grond in beroep hebben voorzien, met eene boete te straffen. Door verschillende Commissarissen des Konings is op eene voorziening ten deze aangedrongen.

Xde HOOFDSTUK.

Van de oproeping en verzameling der miliciens en de afgifte der contingenten aan de militaire autoriteiten.

Art. 122. De bepaling in dit artikel vervat, heeft hoofdzakelijk ten doel om gelegenheid te geven, dat de lotelingen uit de hoofdstad des Rijks, wier getal vrij aanzienlijk is en een groot gedeelte van het contingent der provincie Noordholland uitmaakt, in stede van te Haarlem, in de hoofdstad zelve ter inlijving aan de militaire autoriteiten kunnen worden overgegeven.

Art. 131. Dit artikel is noodzakelijk geoordeeld, ten einde te voorkomen dat iemand zich straffeloos aan zijne verplichtingen onttrekke. De bedreigde straf is alleen toepasselijk op zoodanige personen, die met opzet aan de oproeping ter inlijving niet hebben voldaan.

Art. 136. De in dit artikel in verband met art. 99 gemaakte bepalingen zijn daarom noodig, omdat nopens ziekten of gebreken, waarvan het bestaan betwijfeld is, en waaromtrent gedurende de zittingen van den militieraad geene bepaalde beslissing heeft kunnen worden genomen, evenmin met vrucht een nader onderzoek kan worden ingesteld, ten overstaan van eene commissie, zamengesteld uit den Commissaris des Konings in de provincie en twee leden van Gedeputeerde Staten.

Art. 137. Het gebeurt meermalen, dat misvormde of gebrekkige lotelingen opzettelijk nalaten om bij den militieraad op te komen, in de overtuiging, dat zij toch niet aan eenig korps kunnen worden toegewezen.

Het is noodig geoordeeld, eene zoodanige nalatigheid niet ongestraft te laten, ook in het belang van anderen, die in hunne plaats voor de dienst moeten worden opgeroepen.

Xide HOOFDSTUK.

Van het jaarlijks in dienst houden en met verlof zenden der miliciens, alsmede van hunne verplichtingen gedurende den verlofstijd.

Art. 140. Reeds bij gelegenheid van de herziening der Grondwet in 1848 is door de Regering de noodzakelijkheid betoogd om aan de bevoegdheid, door art. 206 der vorige

Grondwet aan den Koning toegekend, tot het doen zamenblijven van een vierde gedeelte van het geheele getal der militie, eene uitbreiding te geven, omdat verschillende omstandigheden het noodzakelijk kunnen maken, dat een grooter getal *geoeffende* manschappen onder de wapenen worde gehouden dan thans, in verband met art. 7 den wet van 28 November 1818 (*Staatsblad* n°. 41), geoorloofd is.

Het bepaalde in het 2de lid van art. 183 der tegenwoordige Grondwet, is daarvan het gevolg.

De Regering acht het onnoodig omtrent dit punt thans in breedvoerige beschouwingen te treden, en rekent het voldoende te doen opmerken, dat door de bij art. 140 voorgestelde bepaling aan den Koning de bevoegdheid wordt toegekend om in gewone tijden, des noodig, ongeveer 10,000 geoeffende en voor de dienst geschikte miliciens onder de wapenen te houden, welk getal berekend is naar de gemiddelde sterkte van vijf in dienst zijnde ligtingen.

Dat de manschappen der ligting van het loopend jaar, die zich tot de eerste oefening onder de wapenen bevinden, niet onder de manschappen, die tot het verrigten van dienst benoodigd zijn, kunnen worden gerekend, zal wel geene verdere toelichting behoeven.

Art. 144. Hoezeer de Regering doordrongen is van de noodzakelijkheid om tot regel aan te nemen, dat ieder, die geene wettige reden van vrijstelling heeft, zich aan de dienst moet onderwerpen, heeft echter de ondervinding gedurende eene reeks van jaren aangetoond, dat er zich zoodanige ongelukkige gevallen kunnen voordoen, dat het onvermijdelijk is, dat de Koning tusschenbeide trede en aan eenen voor de dienst aangewezen milicien eene tijdelijke ontheffing van werkelijke dienst verleene.

De wet toch kan niet in alle bijzondere omstandigheden voorzien; de menschelijkheid vordert echter voor te komen, dat welligt een geheel gezin door het gemis van een dienstplichtigen zoon zou te gronde worden gerigt.

Door de artt. 48 en 36 zijn intusschen waarborgen gesteld, dat eene aldus verleende gunst in de gevolgen niet ten nadeele van anderen kunne strekken.

Art. 147. Door de hier bedoelde wetboeken in het algemeen toepasselijk te verklaren op de miliciens, die zich in werkelijke dienst bevinden, zal de ongelijkmatige behandeling ophouden, die ten gevolge van het bepaalde in art. 168 der wet van den 8sten Januarij 1817 thans plaats heeft ten aanzien van de deserteurs der militie en van de gewone vrijwilligers van het leger.

De miliciens worden thans bij de desertie veel zwaarder dan een gewoon vrijwilliger gestraft; hetgeen reeds sedert jaren onbillijk is geacht.

Art. 158—166. Volgens de bestaande wetten moesten de manschappen, die zich met verlof in hunne haardsteden bevinden, telke *drie maanden*, en alzoo *vier malen* in het jaar, door eenen militie-commissaris worden geinspecteerd.

Het is voorgekomen dat die inspectiën, wanneer daaraan, beter dan tot hiertoe heeft kunnen geschieden, de hand wordt gehouden, zonder nadeel voor 's Rijks algemeene dienst tot twee per jaar kunnen worden beperkt, waardoor tevens vrij aanzienlijke uitgaven voor de schatkist zullen worden bespaard.

Ter bereiking van het voorgestelde doel zijn in het wets-ontwerp verschillende bepalingen opgenomen, die de ervaring als noodzakelijk heeft doen kennen tot wegneming van vele leemten, die in de van kracht zijnde wetten omtrent deze aangelegenheid bestaan, en waardoor het dikwijls zeer moeilijk is geweest de wet ten uitvoer te leggen en het gezag der militie-commissarissen te handhaven.

Door de voorgedragen bepalingen zullen de inspectiën voortaan met meer naauwgezetheid worden gehouden en beter dan tot hiertoe aan het oogmerk beantwoorden, terwijl de wet, daár waar dit gevorderd mogt worden, met klem zal kunnen worden toegepast.

Art. 169, 2de lid. Het alhier bepaalde staat in verband met de artt. 61 en 171. Het ligt in den aard der zaak, dat de verantwoordelijkheid van een vervangene aanmerkelijk zou worden verzaard, wanneer aan zijnen plaatsvervanger de bevoegdheid wierd toegekend om eene vrijwillige verbindtenis bij de *zeemagt*, het *korps mariniers* of de *troepen in 's Rijks overzeesche bezittingen aan te gaan*.

Behalve dat dit onbillijk zou wezen, zouden daaruit in de gevolgen nog verdere moeilijkheden voortvloeijen; een punt dat bij art. 178 nader zal worden behandeld.

3de lid. De reden, waarom aan de bij de zeemagt en het korps mariniers ingelijfde miliciens de bevoegdheid niet is gegeven tot het aangaan van eene vrijwillige verbindtenis bij de *landmagt*, ligt voor de hand.

Door zoodanige bevoegdheid te verleenen, zou aan hen, die voor de zeedienst of het korps mariniers geschikt bevonden en daartoe aangewezen zijn, een middel aan de hand worden gegeven, de zeedienst naar willekeur te verlaten, waardoor het jaarlijksch contingent der zeemilitie aanmerkelijk zou kunnen worden verminderd.

8de lid. Het is voorgekomen, dat het bepaalde in art. 356 van het Burgerlijk Wetboek niet wel toepasselijk kan worden geacht op jongelingen, die door de wet tot de militaire dienst worden verplicht, en die als een gevolg daarvan het ouderlijke huis reeds hebben verlaten en bij de land- of zeemagt in dienst zijn gesteld.

Tegen de voorgestelde bepaling schijnt te minder bezwaar te bestaan, omdat het hier personen geldt, die minstens hun *twintigste* jaar reeds zijn ingetreden en alzoo wel geacht kunnen worden tot genoegzame rijpheid van oordeel te zijn gekomen.

XIIde HOOFDSTUK.

Van de zeemilitie in het bijzonder.

Art. 173. Zoowel de Commissie tot herziening der Grondwet als de Raad van Ministers, heeft in 1848 voorgesteld verpligte zeedienst voor een gedeelte der nationale militie. Tegenstand van de Tweede Kamer der Staten-Generaal noopte de Regering, echter eerst bij de openbare beraadslaging, eene wijziging in het ontwerp te brengen. Art. 186 der Grondwet is daarvan het gevolg geworden. De bepalingen van het XIIde hoofdstuk, de zeemilitie betreffende, strekken om aan dat artikel uitvoering te geven.

Het onderwerp wordt dus beheerscht door de volgende stellingen:

a. een gedeelte der militie kan voor de dienst ter zee worden bestemd, op de wijze door de wet te bepalen;

b. de wet bepaalt voor dat gedeelte een korteren diensttijd en andere voordeelen;

c. dat gedeelte kan naar de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen worden gezonden.

Bij de overweging der tegenwoordige wetsvoordragt heeft de Regering niet mogen voorbijzien het feit, dat, even als in 1848, ook nog heden ten dage de bestemming van een gedeelte der militie voor de zeedienst geenen onverdeelden of algemeenen bijval vindt. Uit dit oogpunt is de bepaling van het getal en den diensttijd zóó gemakkelijk voor de ingezetenen gesteld, als het belang van het Rijk maar eenigzins gedooft.

Dat echter ook hiervoor is gezorgd zal uit de voorgedragen regeling en toelichting daarvan moeten blijken.

Het vormen eener goede zeemilitie is in het belang van het Rijk noodzakelijk, niet alleen voor de bemanning van oorlogsschepen, en het aankweken van wakkere nationale zeelieden voor de koopvaart in tijd van vrede, maar ook, en niet het minst, om in tijd van oorlog, gedurende al de jaren dat de zeemilitie na volbragten diensttijd voor de schutterij beschikbaar is, een aanzienlijk getal weerbare mannen te hebben, met de bediening van het gescht en het scheepsleven bekend, van wie men voor de verdediging onzer kusten en zeegaten de beste diensten mag verwachten.

Wie zou bij de behandeling van dit onderwerp ook niet in de eerste plaats denken aan het overwegende belang eener goede zeemagt voor het behoud onzer onschatbare Oost-Indische bezittingen? Van alles wat daartoe kan bijdragen, en dat zal wel vooral de zeemagt zijn, mag niets worden voorbijgezien of nagelaten.

Het getal van vijf honderd, in art. 3 gesteld, moet worden beschouwd in verband met den diensttijd van drie jaren in art. 6, en met het weglaten van art. 180 van het vorig ontwerp.

Bij het wets-ontwerp, in April 1856 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingediend, was bij art. 5 een maximum van acht honderd en bij art. 6 een gewone diensttijd van vier jaren gesteld; terwijl art. 180 bepaalde, dat de zeemilitie in gewone tijden niet langer dan achttien maanden in werkelijke dienst zouden worden gehouden.

Bij gemis van genoegzame toelichting op deze punten is het moeilijk de redenen te beoordeelen, welke tot het voordragen dezer bepalingen hebben geleid.

Het wegvallen der groote gunst, dat de *werkelijke* dienst voor de zeemilitie slechts *achttien* maanden zou duren, maakt den dienstplicht in het algemeen thans niet meer bezwarend. Want behalve dat de duur van dienst bij het tegenwoordig ontwerp niet meer op *vier*, maar op *drie* jaren is gesteld, wordt die meerdere last ruimschoots opgewogen door de vermindering van het getal van *acht* honderd op *vijs* honderd. De kans, dat de zeemilitie alleen uit vrijwilligers, of althans uit personen, wier neiging met de zeedienst niet strijdig is, zal kunnen worden zamengesteld, is daardoor aanmerkelijk toegenomen. Neemt men toch aan, dat elke jaarlijksche ligting 11,000 man kan opleveren, dan mag men zonder overdrijving verwachten, dat 300 daarvan (één op 22) de kortere zeedienst van *drie* jaren met hare verdere voorregten boven de landdienst zal verkiezen. Zeker schijnt het ten minste, dat het getal van vijf honderd uit de in art. 173 genoemde bedrijven, waarbij geen tegenzin voor de zeedienst kan worden verondersteld, wel te verkrijgen zal zijn.

Het nemen van het geringer getal van 500 in plaats van 800 heeft ook nog *deze* aanbeveling, dat er veel minder aanleiding of gelegenheid zal bestaan om verloven te geven voor koopvaardijvaart enz., hetgeen zoo ligt in willekeurige bevoorregting of gunst outaardt.

Daarenboven het getal van 500 is maximum. De Koning zal een minder getal kunnen bepalen. Buitengewoon gunstige resultaten der gewone werving, en misschien nog andere redenen, zullen daartoe aanleiding kunnen geven.

Het maximum van vijf honderd is genomen naar de volgende berekening.

Na verloop van drie jaren zullen er 1500 zeemiliciens kunnen zijn:

hiervan voor de Oost- en West-Indische eskaders,	400
voor het exercitie-eskader,	500
voor de wachtschepen binnengaats enz.	500
en voor de mariniers,	100

1500.

Bepaalt men den dienstdag korter dan drie jaren, dan weet men niet welk nut van de zeemilitie zou kunnen worden getrokken.

Van hen die nog weinig gevaren hebben kan men in den regel eerst goede dienst verwachten, als zij een paar jaren voortdurend op oorlogsschepen geoefend zijn in alles wat voor den militairzen zeeman onmisbaar is. Stelt men eenen korteren dienstdag, bijv. *achtien maanden*, dan zal de milicien bij zijn ontslag meestal de kosten zijner uitrusting nog niet aangezuiverd hebben. Dan zal het bestemmen voor de dienst in de Oost-Indische bezittingen onmogelijk zijn. Dan zal het weinige geleerde spoedig geheel verloren gaan. Dan zal het Rijk in tijd van oorlog met die zoogenaamde zeemilitie bij de oproeping voor schutterlijke dienst, tot verdediging van kusten of zeegaten, weinig gebaat zijn. Dan zal de Minister van Marine al ligt huiverig zijn om zeemiliciens buitengaats te zenden, uit vrees dat de tijd van het wettig ontslag zal worden overschreden. Dan zal misschien spoedig de tijd komen, dat de zeemiliciens als schadelijke kostgangers voor den lande worden gehouden.

Deze beschouwingen hebben geleid tot het wijzigen der artt. 5 en 6 en het weglaten van art. 180 van het vorig ontwerp.

Art. 174. De Grondwet laat den wetgever geheel vrij in de bepaling der wijze waarop een gedeelte der militie voor de zeedienst wordt bestemd.

Eene verdeling over de provinciën is verwerpelijk voorgekomen. Neemt men aan, dat de meerdere bezwaren aan de zeedienst verbonden door voordeelen worden vergoed, zoodat de militie te lande niet boven die ter zee vóór heeft, dan is het ook, regtens gesproken, onverschillig tot welke van beide de milicien wordt bestemd. De voorkeur hangt dan alleen af van de neiging van den bijzonderen persoon. Is dit zoo, dan handelt men zeker, in het algemeen belang, beter, door bijv. behalve de vrijwilligers, de geheele lijst der rangorde n°. 2 van art. 173, al bestond die ook alleen uit Hollanders of Zeeuwen, voor de zeemilitie te bestemmen, dan door eene verdeling over al de provinciën ongeschikte en onwillige personen tot de zeedienst te dwingen.

Art. 175. Niemand zal ligt tegenspreken dat het wenschelijk is zooveel mogelijk *vrijwilligers* voor de zeedienst uit de miliciens te verkrijgen. Toekening van handgeld zal hiertoe bevorderlijk zijn.

Art. 176. Bij art. 175 van het vorig wetsontwerp werd eene nadere loting voorgeschreven; om het moeilijke in de uitvoering en het tijdverlies, is dat denkbeeld opgegeven, en een middel voorgesteld, dat zich door eenvoudigheid en billijkheid schijnt aan te bevelen.

Art. 177. De hier gemaakte bepaling is een gevolg van het aangenomen beginsel om voor de zeedienst zooveel mogelijk geene andere dan daartoe geschikte personen te bestemmen. Te oordeelen echter naar hetgeen omtrent de beroepen of bedrijven der lotelingen van vroegere ligtingen bekend is, mag het hoogst onwaarschijnlijk gerekend worden dat deze bepaling ooit zal worden toegepast.

Art. 178. Het is noodzakelijk bevonden, tot regeling aan te nemen, dat bij de zeemilitie geen plaatsvervangers zullen worden ingedeeld:

1°, omdat, wanneer een plaatsvervanger, volgens art. 173 of 177, voor de zeedienst werd bestemd, de loteling daardoor met opzigt tot de op hem rustende verantwoordelijkheid onder veel bezwarender verplichtingen dan anderen zou worden gebragt, vooral dan wanneer zijn plaatsvervanger naar 's Rijks overzeesche bezittingen mogt worden gezonden; en

2°, omdat het niet mogelijk zou wezen, de bepalingen in uitvoering te brengen, die ten aanzien van de verantwoordelijkheid der lotelingen voor hunne plaatsvervangers in het VIIde hoofdstuk van het wets-ontwerp voorkomen, en evenmin om hieromtrent voor de zeemilitie gepaste afzonderlijke voorschriften te geven.

Het zou bij voorbeeld toch hoogst bezwaarlijk wezen om een milicien hier te lande voor zijnen plaatsvervanger, die zich in Oost-Indie bevindt, verantwoordelijk te houden en hem, ingeval deze op de een of andere wijze bij zijn wapen kwam te ontbreken, te verplichten, zelf in dienst te treden of eenen anderen plaatsvervanger te stellen.

Het 2de lid van art. 178 voorziet in het bijzonder geval, dat aan een milicien, die reeds bij de zeemagt is ingelijfd, door den Koning wordt vergund, zich alsnog in de dienst te doen vervangen.

Art. 180. Het is wenschelijk de miliciens, waarvan hier de rede is, niet aan de zeemilitie toe te wijzen, omdat wanneer zij bij nader onderzoek, ingevolge art. 134, voor de dienst ongeschikt worden bevonden, in hunne plaats hogere nummers moeten worden opgeroepen. De houders daarvan zouden wel zelden in de termen vallen, om aan de zeemilitie te worden toegewezen, en daaruit zou verlies van manschappen voor de zeemagt voortspruiten.

Art. 182. De Grondwet wil in art. 186, dat aan de zeemilitie nog andere voordeelen boven een korteren diensttijd worden toegekend.

De vrijstelling van de dienst bij de schutterij in tijd van vrede is, bij de niet zeer groote neiging welke daarvoor bij onze natie bestaat en bij den langen duur der schutterlijke dienstpligtigheid, eene niet geringe vergoeding voor de meerdere bezwaren aan de zeedienst verbonden.

De oproeping in tijd van oorlog mag geen last genoemd worden.

Ieder Nederlander, dienstpligtig of niet, geeft dan goed en bloed voor de nationale onafhankelijkheid.

Neemt men nu in aanmerking:

- a. den diensttijd twee jaren korter dan bij de landmagt;
- b. de vrijstelling van de schutterij in tijd van vrede;
- c. de kosteloze schafing en hogere soldij dan bij de landmagt, zoodat gemakkelijker iets kan worden overgegaard;
- d. het leeren van het zeemansbedrijf en sommige ambachten, waardoor de zeemiliciens na volbragten diensttijd bij voorkeur tot bemanning der koopvaardijvloot zullen gezocht worden;
- e. de premie bij de artt. 173 en 183 toegekend aan de bepaling in art. 181 vervat, dan durft de Regering zich vleijen, dat haar ernstige wil, om aan art. 186 der Grondwet geheele uitvoering te geven, zal worden gewaardeerd.

Art. 183. De zeemiliciens, die met een behoorlijk paspoort ontslagen zijn, hebben voor de zeedienst meerdere waarde dan andere vrijwilligers, die nooit op een oorlogsschip zijn geweest.

De volgende opmerking moge hier nog eene plaats vinden.

Uitgaande van de verwachting dat de vrijstelling van de dienst der nationale militie voor zeevarenden zal vervallen, zelfs als er van geene zeemilitie sprake ware, mag men vragen, of dan nu niet het geschikte oogenblik daar is om eene zeemilitie op kleine schaal in te voeren. Is het wenschelijk en noodzakelijk de bedoelde vrijstelling te doen ophouden, dan mag men het tevens wenschelijk rekenen dat de zeevarenden, die door de wet tot militaire dienst worden verplicht, daartoe worden geroepen op zoodanige wijze als meest met het belang van het Rijk en hunne eigen neiging en geaardheid overeenkomt, en dat zij niet tot garnizoens- of velddienst worden gedwongen, die voor hen zeker bezwarender dan voor anderen zijn zoude, en althans met meer tegenzin en dus minder goed zou worden vervuld.

XIIIde HOOFDSTUK.

Van het jaarlijksch ontslag uit de dienst.

Art. 186. Ofschoon de geregelde aflossing der schepelingen, wier diensttijd eindigt, buitengaat, en vooral in de Oost-Indische bezittingen, niet gemakkelijk is uit te voeren, schijnt de willekeurige ruimte, bij het vorig wets-ontwerp in art. 190 door de woorden: „zoo mogelijk” aan den Minister van Marine gelaten, niet te kunnen worden verdedigd, daar hierdoor de wettige bepaling van driejarigen diensttijd dikwijls krachteloos zou worden.

Die woorden zijn daarom uit het artikel geligt.

XVde HOOFDSTUK.

Van het opsporen en straffen der militie-pligtigen, die zich aan de dienst onttrekken.

Art. 192. De strafbepaling, in dit artikel vervat, strekt ter vervanging van die in art. 168 der wet van den 8sten Januarij 1817 op de moedwillige verminking vastgesteld.

De daarin op die laakbare handeling gestelde straf is niet doelmatig te achten, eensdeels omdat de toepassing daarvan ten gevolge kan hebben dat manschappen ter beschikking van het Departement van Oorlog worden gesteld, van welke in de koloniën evenmin als hier te lande of elders eenige militaire dienstverrigting van belang te wachten is; anderdeels omdat zij, die tot geene dienst hoegenaamd geschikt zijn, straffeloos blijven.

Door de in art. 192 voorgestelde bepaling komen die bezwaren te vervallen.

XVIIde HOOFDSTUK.

Algemeene bepalingen.

Art. 198. Dit artikel ziet uitsluitend op hen die gedurende den voor de nationale militie aangewezen leeftijd de hoedanigheid van ingezetenen binnen dit Rijk niet hebben bezeten,

en daardoor niet aan de verplichting tot inschrijving voor de nationale militie zijn onderworpen geweest.

De hier bedoelde verklaringen zijn, tot dusverre, door den Koning bij bijzonders besluiten gegeven. Het is raadzaam geoordeeld, de afgifte van die verklaringen, even als van de bewijzen van voldoening aan de nationale militie bij art. 197 bedoeld, aan de Commissarissen des Konings in de provinciën op te dragen.

Art. 200. De bij dit artikel gestelde leeftijd van 40 jaren staat in verband met art. 207.

Art. 207. Dit artikel stemt in het wezen der zaak overeen met de wet van den 27sten December 1839 (*Staatsblad* n°. 34).

XVIIIde HOOFDSTUK.

Overgangsbepalingen.

Art. 213. Dit artikel ontleent zijn oorsprong aan de bepaling der Grondwet, dat de militie in stede van uit 19jarige jongelingen, zoo als tot hiertoe, uit ingezetenen, die hun 20ste jaar zijn ingetreden zal worden zamengesteld; eene wijziging die te weeg brengt, dat in het jaar der invoering van de nieuwe wet op de nationale militie geen ligting van manschappen kan plaats hebben.

Het kan niet worden ontkend, dat de wet, onder welke de miliciens, waarvan hier sprake is, tot de dienst zijn geroepen, slechts een diensttijd van vijf jaren vordert; doch hieromtrent moet worden opgemerkt, dat men zich het hoogst bijzonder geval, dat zich thans voordoet, bij het ontwerpen van de wet van 1817 niet heeft kunnen voorstellen, en dat de noodzakelijkheid gebiedend vordert, hierin op eene afdoende wijze te voorzien.

Uit de veranderde bepaling der Grondwet nopens dit punt zou volgen, dat in de eerste vijf jaren na de invoering van de nieuwe wet op de nationale militie slechts vier gewone ligtingen in dienst zouden zijn; en vermits de manschappen der oudste ligting ieder jaar in de maand *Mei* worden ontslagen, tegen welk tijdstip ook de nieuwe ligting wordt ingelijfd, zou het Departement van Oorlog jaarlijks na den 1sten Mei, tot groot nadeel voor de verdediging van het Rijk, slechts over drie geoefende ligtingen kunnen beschikken. Een toestand zou daaruit worden geboren, waarvan de Regering de verantwoordelijkheid niet kan noch mag op zich nemen, en die zij vermeent wel te kennen rangschikken onder de *buitengewone omstandigheden*, waarvan in het 2de lid van art. 182 der Grondwet melding wordt gemaakt.

Hoezeer dan ook eene verlenging van dienstplicht der miliciens, die bij het in werking treden der nieuwe wet in dienst zijn, onvermijdelijk wordt geacht, moet de Regering evenwel, met het oog op het zoo even aangehaald grondwettelijk voorschrift, zich onthouden het voorstel daartoe bij het tegenwoordig ontwerp van wet tot al de thans in dienst zijnde ligtingen uit te strekken, en zich tot de manschappen van ééne ligting, de oudste, bepalen.

Ten einde intusschen de verdediging des Rijks zooveel mogelijk te verzekeren, heeft de Regering het raadzaam geoordeeld, nu reeds in de wet op te nemen, dat tot het verlengen van den diensttijd der manschappen, tot de overige thans in dienst zijnde ligtingen behorende, achtereenvolgens voor elke ligting jaarlijks eene wet zal worden voorgedragen.

In het 2de lid van nevensgemeld artikel is overigens aan de miliciens, wier diensttijd wordt verlengd, een waarborg gegeven, dat zij in het zesde jaar, alleen in omstandigheden die het voor ieder Nederlander pligt maken de wapenen op te nemen, tot het doen van werkelijke dienst zullen worden geroepen.

De voorgestelde bepaling kan hierdoor meer als een maatregel van voorzorg worden beschouwd, waartoe de Regering zich in het welbegrepen belang des Rijks verplicht heeft gevonden.

Art. 214—216. Het bepaalde in het 1ste lid van art. 214 en in de art. 215 en 216 wordt naar het inzien der Regering door de billijkheid voorgeschreven.

Met opzigt tot het 2de en 3de lid van art. 214 komt het voldoende voor, onder de aandacht te brengen, dat ten aanzien van de daarin opgegeven punten afzonderlijke bepalingen vereischt worden, ten gevolge van de omstandigheid, dat er in het jaar der invoering van de wet geene ligting kan plaats hebben.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

De Minister van Oorlog,
B^{vo}. FORSTNER VAN DAMBENOY.

De Minister van Marine,
J. S. LOTSJ.

STAATSBEGROOTING VOOR HET JAAR 1858.

Xde HOOFDSTUK.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat, volgens de Artt. 119 en 120 der Grondwet, de algemeene begrooting jaarlijks moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Het Xde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1858, betreffende het *Departement van Oorlog*, wordt vastgesteld als volgt:

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Art. 1. Traktement van den Minister *f* 12,000.

Art. 2. Traktementen van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren, onderofficieren en bedienden, toelagen aan officieren, benevens toelaag voor paarden van den Minister (luitenant-generaal), mitsgaders aflopende traktementen van ambtenaren en onderofficieren *f* 115,854.50.

Art. 3. Bureau- en locaalbehoefden, benevens drukwerk *f* 12,243.50.

Totaal *f* 140,100.

IIde AFDEELING.

Traktementen, bureaunkosten, toelagen en fouragegelden voor paarden van den grooten en generalen staf van het leger, van de administratie der armée, van de provinciale en plaatselijke staven.

Art. 4. Groote staf *f* 26,666.

Art. 5. Generalen staf *f* 67,574.

Art. 6. Administratie der armée *f* 25,200.

Art. 7. Provinciale en plaatselijke staven *f* 79,538.

Art. 8. Kosten voor verkenningen, het maken van plans en kaarten, met de voor beide daaruit voortvloeiende uitgaven:

a. gewone uitgaven voor de behoefte van dit onderwerp, mitsgaders remuneratiën van élèves bij de kaarten-steendrukkerij *f* 5,000.

b. buitengewone uitgaven tot het bespoedigen der vervaardiging van de Topographische kaart der Nederlanden *f* 10,000.

Totaal *f* 215,798.

IIIde AFDEELING.

Traktementen, soldijen, toelagen, fouragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpsen, daaronder begrepen die voor de paardenartsen, alsmede gratificatiën, te verleen en aan de met lichaamsgebreken ontstagen wordende onderofficieren en manschappen.

Art. 9. Wapen der infanterie, staf en korpsen, hieronder begrepen de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk gevoerd wordende *f* 4,129,440.44.

Art. 10. Wapen der kavallerie, staf en korpsen, daaronder begrepen de paardenartsen, benevens het Limburgsch Bondscontingent, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,684,071.00⁵.

Art. 11. Wapen der artillerie, staf en korpsen, hieronder begrepen de paardenartsen, mitsgaders de onderofficieren en soldaten van de andere wapens, daarbij tijdelijk in betaling gevoerd wordende *f* 1,478,898.94⁵.

Art. 12. Wapen der genie, staf van het wapen en bataillon mineurs en sapeurs, daaronder begrepen het traktement van den officier der infanterie, tijdelijk dienstdoende als adjudant, mitsgaders bureau- en andere uitgaven voor de ingenieurs in de vestingen *f* 276,717.03.

Totaal *f* 7,569,127.44.

IVde AFDEELING.

Art. 15. Remonte *f* 141,000.

Vde AFDEELING.

Koninklijke Militaire Akademie.

Art. 14. Traktementen, soldijen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen, die voor de opleiding der kadets en surnumeraire élèves (vreemdelingen) betaald worden *f* 36,805.10.

VIde AFDEELING.

Art. 15. Reiskosten en vacatiën *f* 26,000.

VIIde AFDEELING.

Geneeskundige dienst.

Art. 16. Traktementen, toelagen en daggelden, zoo der officieren en kweekelingen bij de militaire geneeskundige dienst, als van de administrateurs en verdere geëmploijeerden bij het magazijn van geneesmiddelen en bij de hospitalen, mitsgaders bijdragen aan de veeartsenijschool tot opleiding van kweekelingen voor de vétérinaire dienst *f* 250,000.

Art. 17. Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende op het verplegen van zieken, aankoop van medicijnen enz. *f* 215,500.

Totaal *f* 465,500.

VIIIste AFDEELING.

Art. 18. Vuur en licht in de wachten *f* 25,500.

IXde AFDEELING.

Art. 19. Scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden; vergoeding voor geleden schade, uit het kontrakt wegens de transporten te water voortkomende *f* 40,000.

Xde AFDEELING.

Materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aankleve van dien, onder het beheer der artillerie staande.

Art. 20. Jaarwedden van beambten, daggelden voor werklieden, verdiend loon voor werk op stuk, toelagen voor officieren en conducteurs, mitsgaders tegemoetkomingen, zoo bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen en bij de inspectie der draagbare wapenen te *Delft, Maastricht, Gorinchem, Dordrecht, Luik* enz., als bij andere etablissementen tot het materieel der artillerie behoorende *f* 185,750.

Art. 21. Aanschaffing, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie en der draagbare wapenen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft *f* 167,500.

Totaal *f* 351,050.

XIde AFDEELING.

Art. 22. Materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren *f* 517,000.

XIIde AFDEELING.

Verskillende uitgaven.

Art. 25. Defroijement van den amanuensis bij de directie der weduwen- en wezenkas voor de officieren van de Landmagt *f* 1,200.

Art. 24. Kosten tot verzekering en uitoefening van de eeredienst bij de militairen, inbegrepen tegemoetkomingen aan Predikanten en Roomsche-Katholieke geestelijken *f* 9,000.

Art. 25. Huur van gebouwen, exercitie-velden en loodsden *f* 5,000.

Art. 26. Kleine tegemoetkomingen, reisgelden enz. aan gewezen militairen en militaire weduwen *f* 900.

Art. 27. Drukwerk van onderscheiden aard, ten dienste van het leger, mitsgaders het drukken en aanschaffen van militaire reglementen en boekwerken *f* 6,000.

Art. 28. Subsidie aan de weduwen- en wezenkas voor de officieren van de Landmagt *f* 12,000.

Art. 29. Huisvesting en voeding van lotelingen der nationale militie en reisgelden van opgeroepen wordende en vertrekkende verlofgangers *f* 7,000.

Art. 30. Kosten van het magazijn van kleeding, uitrusting, hospitaal-goederen, kampements-effecten, traktementen, toelagen en bureaustkosten; daggelden van mindere bedienden en arbeidsloozen, aankoop van veld-uitrusting en algemeene kosten *f* 22,000.

Art. 31. Kosten wegens vestiging en onderhoud van militaire huisgezinnen in de koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid *f* 58,016.20.

Art. 32. Gratificatiën *f* 12,000.

Art. 33. Proceskosten van verschillenden aard *f* 1,000.

Art. 34. Subsidie aan het Invaliden-huis te *Leyden* *f* 5,000.

Art. 35. Het aanschaffen van onderscheidingsteekenen voor officiers-dienst, mitsgaders van medailles voor diensten van onderscheiden aard *f* 500.

Art. 36. Kosten vallende op het kamperen van troepen *f* 20,000.

Totaal *f* 159,416.20.

XIIIde AFDEELING.

Art. 37. Traktementen, soldijen en verdere kosten van het korps maréchaussée, alsmede gratificatiën te verleenen, aan met lichaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées *f* 205,000.

XIVde AFDEELING.

Overkomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstanden en wachtgeldcn.

Art. 58. Overkomplete officieren, $\frac{2}{3}$ en non-activiteits-traktementen *f* 25,000.

Art. 59. Pensioenen, gagementen en onderstanden *f* 1,506,648,

Art. 40. Tijdelijke pensioenen en onderstanden, volgens de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 129) *f* 6,500.

Art. 41. Pensioenen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt, wet van 24 Junij 1854 (*Staatsblad* N°. 92) *f* 4,000.

Art. 42. Wachtgeldcn aan ambtenaren, welke door maatregelen van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zijn geraakt *f* 5,854.

Totaal *f* 1,545,982.

XVde AFDEELING.

Art. 45. Onvoorziene uitgaven *f* 78,525,26.

Totaal Generaal *f* 11,512,600.

ART. 2. Wanneer de som, in dit hoofdstuk uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 2, 5, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 14, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 23, 27, 29, 50, 55, 55, 56, 57, 58, 59, 40, 41 en 42, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekend bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van Art. 24 der wet van den 5^{den} October 1841 (*Staatsblad* N°. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven, in hetzelfde hoofdstuk voorkomende.

ART. 5. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, het voorschreven Departement betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de Artikelen van dit hoofdstuk, worden op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening omschreven en verantwoord in zooveel bijzondere posten, als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

STAATSBEGROOTING VOOR HET JAAR 1858.

Xde HOOFDSTUK.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De staat van *recapitulatie* bij de begrooting gevoegd, wijst aan, dat niet-tegenstaande eenige uitgaven hooger hebben moeten worden gesteld over 1858, dan de *werkelijke uitgaven* over 1856, de raming in het algemeen, slechts f 15,451.58 meer bedraagt dan die *werkelijke uitgaven*, zoodat de *raming* der behoeften over 1858, nagenoeg gelijk staat met de *uitgaven* van 1856, hetgeen zoo men vertrouwt de beoordeeling en vergelijking gemakkelijk zal maken.

Maar daaruit volgt tevens, dat eene raming waarbij die maatstaf in het oog is gehouden, zoo nabij mogelijk evenredig aan de behoeften en in elk geval, niet te hoog opgevoerd is.

Dit blijkt ook wanneer men het cijfer der toegestane begrooting over 1857, met de petitie van 1858 vergelijkt, hetgeen voor de laatste een verschil in *minder* van f 75,482.28 oplevert; daargelaten het bedrag van f 51,500 tot aankoop van een huis op het Plein, bij de wet van den 11^{den} Junij 1857 (*Staatsblad* N°. 26) toegestaan, als zijnde die som bij deze vergelijking niet in aanmerking gebragt, omdat die uitgaaf is geweest van geheel bijzonderen en exceptionnelen aard.

De mogelijkheid eener verdere vermindering van het eindeijfer over 1858, is daarenboven nog aanwezig bij het voornemen der Regering, om ten aanzien der uitgaven voor de levensmiddelen op de begrooting gebragt, op dezelfde wijze te handelen, als in het vorig jaar, toen men bij eene gunstige uitkomst der aanbesteding van de fourages in September van dat jaar, het minder benoodigde bij nota van wijzigingen heeft doen strekken, tot vermindering van het aangevraagd eindeijfer.

Intusschen zijn de uitzigten daarop niet zoo bemoedigend, als men zich die aanvankelijk scheen te mogen voorstellen, vermits de inzameling van het *hooi* en het *stroo* niet gunstig schijnt te zijn, doch voorloopig reeds heeft men den prijs der rations fourages voor de kavallerie van $57\frac{9}{10}$ cents op $57\frac{5}{10}$, en die der artillerie met $60\frac{2}{10}$ op 60 cents, en het brood van $7\frac{5}{10}$ op 7 cents het pond berekend.

Behalve de toelichtingen welke op de adstructive staten voorkomen, en welke de verschillen ophelderen, welke, ten aanzien van de onderscheiden artikelen mogten worden opgemerkt, acht men het niet ondienstig, hierbij met opzigt tot enkele verhoogingen nog in eene nadere beschouwing te treden.

Het bedrag der 2de Afdeling, vergeleken met de begrooting van 1857, levert eene vermindering op, doch met 1856 eene verhooging, hetgeen een gevolg is der over dezen jare toegestane subsidie, tot het spoedig voortzetten van het werk der groote Topographische kaart van het Rijk.

Bij de in het loopend jaar plaats gehad hebbende aanbesteding, tot levering der remonte-paarden is het, even als die in de laatstvoorgaande jaren, op nieuw gebleken, dat er geene paarden voor den prijs van f 500 waren te verkrijgen, maar daarvoor gemiddeld f 550 laatstelijk ruim f 400 heeft moeten worden betaald.

Gebonden aan de som, welke voor dit onderwerp was aangevraagd, heeft men zich in het loopende jaar moeten bepalen, om eenige paarden minder aan te schaffen, dan waarvoor de raming was berekend, doch dit kan in een volgend jaar niet plaats hebben, vermits de belangen van de dienst daarbij al te zeer lijden zouden.

Hoewel men zich vleit met eene daling in de prijzen der remonten, durft men echter niet rekenen, dat die spoedig tot den prijs zullen terugkeeren, waarop die vroeger langen tijd gevestigd scheen; daarom acht men het mede noodzakelijk eenige meerdere gelden voor dit onderwerp aan te vragen.

Nu de afscheiding van het onderwijs voor de Marine bij de Koninklijke Militaire Akademie in haar geheel heeft plaats gehad, en diensvolgens van wege het Departement van Marine, niets meer tot bestrijding van de kosten der inrigting zal worden bijgedragen, is het natuurlijk, dat voor dit onderwerp ten laste van de begrooting voor het Departement van Oorlog, meerder gelden gebragt worden.

Het gering verschil dat er bestaat in het aantal jongelingen dat vroeger bij de vereeniging, en nu na de afscheiding, aan de Akademie eene opleiding zal ontvangen, kan geene aanleiding geven tot vermindering van het personeel, hetwelk nu reeds, wil men waarborgen hebben voor eene doelmatige opleiding der Kadets, het minimum heeft bereikt.

De uitgaven voor het materieel der genie, zijn mede eenigzins hooger gebragt, dan het bedrag hetwelk daarvoor op de begrooting van het loopend jaar is toegestaan, doch dit is een noodzakelijk gevolg der steeds bestaande duurte van alle bouwmaterialen, maar ook en inzonderheid omdat in 1858, eene algemeene verwing van 's Rijks gebouwen moet plaats hebben, welke om de vijf jaren geschiedt.

Niettegenstaande deze eenigzins buitengewone uitgaaf, is het bedrag echter genoegzaam gelijk aan de werkelijke uitgaven, welke te dezer zake voor 1856 noodig zijn geweest.

Intusschen zal het bedrag der uitgaven op dit Artikel, bij vervolg moeilijk op de som welke daarvoor thans gewoonlijk wordt uitgetrokken kunnen worden gehouden, wanneer gevolg zal worden gegeven aan het ontwerp van wet, hetwelk bij het Departement van Oorlog is opgemaakt, ter volledige uitvoering van Art. 187 der Grondwet.

Volgens dat ontwerp, zal de wetgevende magt, zulks goedkeurende, al hetgeen de kaserneering, de inkwartiering en de militaire transporten betreft, zoo veel mogelijk geregeld worden, en zal het onderhoud der voor de kaserneering dienende gebouwen, voor zoo ver ze 's Rijks eigendom zijn, voor rekening van het Rijk, en het gebruik der overige gebouwen van de Gemeente met het onderhoud belast, vergoed worden.

Bereids is het ontwerp, met eene daarbij behoorende memorie van toelichting, aan het Departement van Justitie ter behandeling toegezonden, en zal de afdoening dezer belangrijke zaak, voor zoo veel het Departement van Oorlog betreft, zoo veel mogelijk bespoedigd worden.

De maatregel om eenige tirailleur-kompagnïen in een kamp te vereenigen, ten einde daar een doelmatig onderwijs in het schieten te erlangen, wenschte men in het aanstaande jaar voort te zetten, ook het vereenigen van kompagnïen artillerie in een oefenings-kamp blijft noodzakelijk. Aangezien men door de beperktheid der gelden, ten behoeve van die oefeningen toegestaan, in het loopende jaar slechts weinige kompagnïen van de regimenten vesting-artillerie in het kamp heeft kunnen vereenigen, wenscht men dat getal in het volgend jaar eenigzins uit te breiden, en om die reden, worden er voor dat onderwerp eenige gelden meer aangevraagd.

Ten slotte zal het niet noodig zijn de verzekering te herhalen, dat men voortgaat met de zorg om dáár waar het slechts eenigzins kan, de uitgaven tot het strikt noodzakelijke te bepalen, zoo als dit weder blijkbaar is uit het aanzienlijk overschot, hetwelk de begrooting van 1856 oplevert, als bedragende ruim f 187,000; doch het spreekt overigens van zelf, dat die overschotten voor 1857 en vervolgens niet zoo aanmerkelijk kunnen zijn, naarmate de ramingen dier jaren, zoo veel mogelijk naar de werkelijk te doene uitgaven worden ingerigt en geregeld.

De Minister van Oorlog,

(get.) B^on. FORSTNER VAN DAMBENOY.

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and the plans for the future.

The second part of the report deals with the financial aspects of the work. It gives a detailed account of the income and expenditure for the year and shows how the work has been financed. It also discusses the various sources of income and the methods of expenditure.

The third part of the report deals with the personnel of the organization. It gives a detailed account of the staff and the work done by each member. It also discusses the various methods of recruitment and the methods of training and development.

The fourth part of the report deals with the future of the organization. It discusses the various plans for the future and the methods of implementation. It also discusses the various challenges that the organization will face in the future and the methods of overcoming them.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1853.

Xde HOOFDSTUK.

Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs van de Afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, N°. 113.

§ 1. Bij de behandeling van dit onderdeel der Staatsbegrooting is het eindcijfer, voor dit deel van de algemeene dienst gevraagd, allereerst ter sprake gebragt. Vele leden betuigden hun leedwezen dat op nieuw dit eindcijfer, op een gering bedrag na, hetzelfde als in de laatstvoorige jaren was gebleven, vooral met het oog op hetgeen bij de openbare beraadslaging over de loopende begrooting is gebeurd, toen door de helft der leden eene afkeurende stem werd uitgebragt. Men wees in de eerste plaats op de vroegere verklaringen van den tegenwoordigen Minister en op die van zijnen onmiddellijken voorganger; men deed dit met te meer aandrang, dewijl thans, bij eenen meer en meer gevestigden staat van vrede in Europa, kostbare wapeningen minder noodig schenen. Grootte mogendheden rondom ons verminderen hare legers; dit kon, dacht men, door kleine Staten worden nagevolgd.

Vestigde men het oog op de tweeledige bestemming van ons leger — kern voor de wapening in oorlogstijd en steun en aanvulling van onze krijgsmagt in de koloniën, — dan meende men dat, zelfs niettegenstaande het hooge eindcijfer, dit dubbele doel nog maar ten deele bereikt werd. Immers het thans bestaande kader van officieren en onderofficieren zou te naauwer nood in oorlogstijd voldoende wezen; terwijl de voortdurende aanwervingen in den vreemde, en de moeilijkheid om officieren van het leger hier te lande te vinden, gezind om in onze overzeesche bezittingen dienst te doen — dezer dagen gebleken uit de vergelijking van het gering getal overplaatsingen met de behoefte en voordeelige aanbiedingen, — genoegzaam deden zien, dat ook dit doeleinde maar gebrekkig werd bereikt.

Andere leden, zonder daarom de onderwerpelijke begrooting goed te keuren, meenden evenwel dat, met het oog op de diensten uit het leger verkregen, het hooge eindcijfer geen grond tot afkeuring kon geven, zoolang men niet bepaaldelijk kon aanwijzen, op welke deelen der begrooting de verlangde vermindering moest drukken; en daarin bleven, naar hunne meening, de voorstanders der vermindering in gebreke. Erkende men toch dat de kaders thans nog maar te naauwer nood voldoende waren tot het vormen van de kern, die men in tijden van gevaar verlangde, dan vonden de leden, wier gevoelen thans wordt uitgedrukt, juist daarin eene afdoende reden om geene eenigzins aanmerkelijke vermindering in de kosten van het leger te moeten verlangen. Wierd toch het kader vergroot ten koste van de soldaten, dan zou dat grootere kader, bij gebrek aan oefening en dienst, spoedig onbruikbaar worden.

Ook in den tegenwoordigen staatkundigen toestand van ons werelddeel zagen die leden weinig reden tot geruststelling. Afgezien dat ten allen tijde kleinere Staten veeleer onverwachts en plotseling kunnen bedreigd worden en overompeeling van deze bijna onherstelbaar is, meenden zij dat althans, nu het evenwigt tusschen de grootere magten door gewigtige gebeurtenissen in Azië bedreigd kon worden, het meer dan ooit noodzakelijk was op onverwachte gebeurtenissen bereid te zijn. Hetgeen bij de leden, wier gevoelen hier bestreden wordt, een grond tot geruststelling scheen te wezen, was bij anderen reden tot bekommering.

§ 2. Vele leden vonden bij voortdoring in deze begrooting daarenboven weinig blijken van dat spaarzaam beheer, waarvan toch zoo dikwijls toezegging was ontvangen. Bij de hieronder volgende beschouwing van de onderdeelen dezer begrooting zal, meenden zij, dit overtuigend blijken.

De wezenlijkheid der vermindering van het eindeijfer dezer begrooting in vergelijking van dat der loopende, scheen die leden nog zeer twijfelachtig. Immers die vermindering was hoofdzakelijk verkregen door eene eenigzins lagere raming der prijzen voor brood en fourrages: de ondervinding der laatste maanden, dacht men, was daár om het ongegronde dier verwachting te bewijzen. Men vreesde dat de aangekondigde vermindering later aanleiding zou geven tot de aanvraag van aanvullingssommen, waardoor de begrooting welligt de vorige nog zou overtreffen. Deze beschouwing deed de vraag ontstaan, om met den uitslag der laatstgehoudene aanbestedingen, wat de fourrages betrof, te worden bekend gemaakt.

§ 5. Vrij algemeen is de wenschelijkheid erkend, om meerder verband tusschen de krijgsmagt in Oost-Indie en die in het vaderland te verkrijgen, zoodat de aanvulling of versterking der troepen in de koloniën uit het leger hier te lande met meer gemak en ruimte kon plaats hebben. Dit onderwerp reeds meermalen in vroegere gedachtenwisselingen met de Regering behandeld, is wel aan vele moeilijkheden onderworpen, dit ontveinsde men niet, maar die moeilijkheden schenen niet onoverkomelijk. Zoo kon men, wel is waar, geen manschappen der eigenlijke militie zonder hunne toestemming in de koloniën gebruiken; doch, vroeg men, zouden er geene korpsen, enkel uit vrijwilligers bestaande, zijn op te rigten, met het beding van in de koloniën te kunnen gebruikt worden? Hiertegen werd door andere leden, die overigens het wenschelijke der zaak toestemden, aangevoerd, dat nu reeds het getal vrijwilligers bij het leger hier te lande ontoereikend was: nu moest men reeds manschap der militie ter aanvulling der ontbrekende vrijwilligers in dienst houden; hoeveel te meer zou dit het geval zijn wanneer de bezwarende voorwaarden van verplichting tot de dienst in de koloniën daarbij kwam? Ook had de ondervinding niet gunstig beslist omtrent het overbrengen van afzonderlijke regimenten naar de koloniën, noch omtrent de dienst aldaar van hen te verkrijgen.

Een ander denkbeeld, ook vroeger meermalen behandeld, om namelijk de officieren, die toch als vrijwilligers dienen, zonder onderscheid bij de troepen in de koloniën en hier te lande in te deelen, vond eveneens ernstige tegenspraak; niet alleen de vele bezwaren bij de regeling der bevordering tot hoogere rangen, maar ook de zedelijke verplichting, die men meende dat op de Regering rustte, om officieren, die zich onder de bestaande orde van zaken hadden in dienst begeven, niet tegen hunne begeerte in eenen geheel anderen toestand te plaatsen, maakte het, naar het oordeel der leden, onmogelijk om anders dan door vrijwillige overplaatsing het leger hier te lande dienstbaar te maken aan de verdediging der koloniën.

Het overwegend belang evenwel om de krijgsmagt in de koloniën krachtig uit het moederland te kunnen ondersteunen, deed echter algemeen den wensch uiten, dat de Regering dit aangelegen onderwerp, thans belangrijker dan ooit, op nieuw tot een punt van gezet onderzoek mogt maken.

Alsnu overgaande tot de behandeling der verschillende afdelingen dezer begrooting, werd al terstond de eerste afdeling: *Kosten van het departement*, aangevoerd als een bewijs hoe weinig dat spaarzaam beheer, zoo menigmaal ernstig aangedrongen, door den Minister werd betracht. Vergeleek men het eindeijfer dezer afdeling met het overeenkomstige bij andere departementen van algemeen bestuur, bijv. met dat van Binnenlandsche Zaken, dan viel de betrekkelijke grootte der raming voor het Departement van Oorlog in het oog. Reeds bij de behandeling der overeenkomstige begrooting in het vorige jaar is gewezen op het verschil tusschen hetgeen voor dit onderwerp hier te lande wordt besteed en hetgeen in het naburig België wordt gevraagd voor een aanmerkelijk

meer uitgebreid leger. Een lid heeft daaromtrent berekeningen overgelegd, uit de laatstbekende Belgische begrooting geput, en gemeend die in eene afzonderlijke nota ter kennis der Regering te moeten brengen. Die nota, ook nog betrekkelijk tot een paar andere onderdeelen dezer begrooting, is hiernevens gevoegd, na in de afdeeling te zijn voorgelezen.

Ging men nu de onderscheidene posten dezer afdeeling na, dan vond men al dadelijk het personeel van het secretariaat vermeerderd met een commies van Staat, zonder dat daaromtrent, noch in de bij uitstek korte Memorie van Toelichting, noch in den uitgewerkten staat, eenige opheldering werd gevonden. Wel is waar was het traktement van dien ambtenaar voor «memorie» uitgetrokken, doch men zag daarin een eersten stap om later daarvoor gelden op de begrooting te brengen. Immers de neiging tot uitbreiding en verhooging van uitgaven was hier niet te miskennen: in de begrooting voor 1856 werd het secretariaat geraamd op *f* 25,550, voor 1857 op *f* 26,150 en nu voor 1858 op *f* 27,410. Dergelijke verhoogingen waren ook op andere onderdeelen van dit artikel op te merken. Voor het bureau, personeel en militaire zaken werd in 1856 gevraagd *f* 52,100, in 1857 *f* 52,950, en thans *f* 54,000. Voor het bureau der genie werd voor 1855 gevraagd *f* 14,500; het bestond toen uit 8 ambtenaren; thans bestaat het uit 12, waarvoor geraamd wordt *f* 17,095. Voor het topographisch bureau wordt thans ook iets meer dan in 1855 geraamd. Men kon dit toeschrijven aan den meerderen arbeid voor het vervaardigen van de kaart van het Koninkrijk vereischt; doch werd te dezer gelegenheid aangemerkt dat de toelichtende staat niet de juiste sterkte van het personeel, aan dit bureau werkzaam, deed kennen. Men meende te weten, dat sedert verscheidene jaren aldaar een officier van den generalen staf werkzaam was, op dien staat niet voorkomende, en zou daarbij zelfs onlangs nog een tweede officier gevoegd zijn.

Op geen der overige onderdeelen werden deze verhoogingen door eenige vermindering opgewogen. In 1856 is de geraamde som voor dit artikel nog met *f* 2700 uit den post voor onvoorziene uitgaven verhoogd; men vreesde dat die verhooging eerlang in eene blijvende uitgave zou veranderen, even als de steeds voortgaande aanvulling voor bureau- en locaalbehoefsten. Ook te dezer zake heeft men gevraagd, of niet bij die telkens terugkeerende noodzakelijkheid van aanvulling uit den post voor onvoorziene uitgaven, de verhooging van den post zelve behoorde plaats te hebben.

IIde AFDEELING. — *Traktementen, bureaukosten enz.*

In twee afdeelingen is op nieuw betoogd de weinige noodzakelijkheid tot het behoud van den generalen staf in vredestand; men had zich niet met de tegen dit betoog gerigte redenen, ter gelegenheid van de behandeling der thans loopende begrooting, kunnen bevredigen.

Ofschoon er geen bezwaar werd gezien in eene nieuwe aanvraag van gelden tot bespoediging der vervaardiging van de kaart van het Koninkrijk, zoo vroeg men evenwel, met het oog op de verleende gelden op de loopende begrooting, wat voor die toegestane som was verkregen en wat bij het gebruik van de nu gevraagde te verwachten was; eveneens wenschte men omtrent den totalen tijd, waarin die onderneming zal afloopen, eenige inlichting. De Memorie van Toelichting bewaarde ook hieromtrent het stilzwijgen.

IIIde AFDEELING. — *Traktementen, soldijen enz. der verschillende wapenkorpsen.*

Hier is weder door verscheiden leden gewezen op sporen van weinig spaarzaam beheer. Telkens waren zonder noodzaak de opengevallen plaatsen van 1ste luitenants onmiddellijk aangevuld, waardoor jonge officieren, die slechts twee of drie jaren den officiersrang hadden bekleed, bevordering verkregen. Die leden achtten, zelfs afgescheiden van het geldelijk belang, die spoedige bevordering niet gepast, en voorzeker was hierdoor eenige besparing te verkrij-

gen. Andere leden daarentegen konden zich met de handelwijze der Regering wel vereenigen. Het was een tijdelijk voordeel voor de betrokken officieren dat men hun niet kon misgunnen; de besparing zou gering wezen.

Het aanzienlijk eindeuifer dezer afdeeling deed de vraag rijzen, of niet het werkelijke bedrag der uitgaven, op de onderdeelen in het jaar 1856 gedaan of nog te doen, ter vergelijking met de overeenkomstige aanvragen voor het aanstaande jaar konden medegedeeld worden. Men zou veel prijs op die mededeeling stellen, even als op eene opgave der effective sterkte van het leger in het afge-loopen jaar, ter voortzetting van eene dergelijke opgave, medegedeeld in de Memorie van Beantwoording betrekkelijk de loopende begrooting. Men wenschte die opgave jaarlijks vervolgd te zien.

Art. 10. Wapen der kavallerie. Door eenige leden is gevraagd, of er werkelijk eene vrij aanzienlijke premie (f 500) per regiment aan de officieren der kavallerie was uitgelooft voor het bezit van het uitmuntendste rijpaard; en wat er was van de vergunning aan de kavallerie-officieren in het algemeen gegeven, om nog een jong derde paard ter opkweeking te mogen houden en daarvoor alzoo fourrage te genieten; wierd die vergunning uitgestrekt tot dat zulk een paard zijn zevende jaar bereikt had, zoo als men meende, dan was dit zeer ruim genomen; ook vroeg men hoe de daaruit voortvloeiende uitgaven gekwetten werden. Hierin zag men wederom geen sporen van spaarzaam beheer.

IVde AFDEELING. — *Remonte.*

Het heeft algemeen bevreemding gewekt dat, daar volgens de toelichting op deze afdeeling, de remontepaarden in het loopende jaar niet onder de f 400 per stuk te verkrijgen waren, men evenwel de raming op f 550 behoudt; hierin meende men het verlangen te zien tot eene schijnbare bezuiniging, die waarschijnlijk later op eene verhooging zou uitloopen. Men verlangde hieromtrent eene bepaalde verklaring.

Vde AFDEELING. — *Militaire Akademie.*

In eene afdeeling zijn de hooge kosten dezer inrigting ter sprake gebragt, in vergelijking der kosten voor een soortgelijk onderwerp in de Belgische begrooting; zoo wat het getal officieren als ook het mindere personeel betrof. Ook verlangde men het bedrag te kennen door het koloniaal bestuur geleverd ter opleiding van de kadets, bestemd voor de dienst in onze overzeesche bezittingen.

Hierop is uit den boezem der Commissie geantwoord, dat de instelling hier te lande en in Belgie, wat de geheele inrigting betreft, te veel verschilt om eene vergelijking toe te laten. Bij ons blijven de kweekelingen gedurende vier jaren kadet en worden gehuisvest en gevoed aan de akademie; in Belgie zijn zij in de laatste jaren van hun verblijf officier en trekken als zoodanig traktement, gekwetst uit een ander onderdeel der begrooting. Ook het mindere personeel, meende men, werd in Belgie gedeeltelijk ten laste van andere onderdeelen der begrooting gebragt.

VIIde AFDEELING. — *Geneeskundige dienst.*

Op nieuw werd in eene afdeeling gewezen op de aanzienlijke kosten, vooral voor verpleging, in vergelijking van de effective sterkte van het leger; hoewel men erkende, dat er thans een verminderd bedrag was geraamd.

Xde AFDEELING. — *Materiel der Artillerie.*

Voor al bij deze afdeeling meende men een neiging tot een te ruim gebruik maken van de toegestane gelden dan tot een spaarzaam beheer op te merken. Er was wel minder aangevraagd tot aanschaffing van grondstoffen, doch men vreesde dat daardoor de voorraad uitgeput werd, die later maar des te grootere offers ter aanvulling zou eischen. Het totale bedrag van art. 21 was wel

f 77,000 minder dan de raming van het vorige jaar, doch toen werd ook slechts f 70,000 voor verstrekkingen afgetrokken en nu f 115,000, alzoo f 55,000 meer. Bij het onderzoek van den staat van het aangemaakte materieel (n°. 76 der gedrukte stukken) meende men vooral oordeelkundige verdeeling der toegestane gelden te bespeuren. Zoo vond men daar weder den aanmaak van 24 veld-affuiten tot zes pond (ligt), waarvan in de laatste jaren een groot getal is vervaardigd (74 sedert 1849), 't geen men buiten alle verhouding acht met het oorlogsgebruik van deze soort van geschut, dat, vooral sedert de verbetering van het schietgeweer, meer en meer op den achtergrond gedrongen werd: men achtte de aanschaffing van affutage voor vesting- en kustgeschut veel dringender. Eveneens vond men op dien staat weder den aanmaak van 16 kogelkarren; men dacht dit zoo geheel overtollige, zoo niet geheel onnutte materieel, naar aanleiding van de daaromtrent in de zitting van den 8sten December 1855 stellig gedane toezegging van den Minister, niet meer op deze staten terug te zullen vinden.

Omtrent het zoo aangelegen onderwerp der wapening van de infanterie had men gaarne eenige inlichting ontvangen. Men vroeg, of nu nog wel al de tirailleur-kompagniën geheel met het nieuwe geweer waren gewapend; alsmede of de vertraagde wapening ook een gevolg is van eenige verandering in de zienswijze van den Minister, omtrent het invoeren van nieuwe geweren, in verband met het nieuwe Pruisische geweer. Men hoopte dat er geene nieuwe reeksen van proefnemingen mogten noodig zijn, maar dat men, steunende op de ondervinding in groote legers verkregen, eene doeltreffende wapening der infanterie niet tot in het onbepaalde zou verschuiven.

Artikel 22. Materieel der genie. Bij deze afdeeling is weder ter sprake gebracht het groot getal vestingen en posten, dat door sommigen als nutteloos of zelfs als nadeelig voor ons verdedigingsstelsel wordt geoordeeld. Men wens daarop weder op Maastricht en Venlo. Door andere leden werden die beweringen weersproken, en van weerszijden nagenoeg dezelfde gronden aangevoerd, daaromtrent reeds meermalen te berde gebracht. Algemeen echter wenschte men te weten, of de thans voorgestelde nieuwe werken, waarvoor aanzienlijke sommen gevraagd worden (f 150,000 aan den Helder en de Hollandsche linie; f 52,000 aan de Waal, Maas en het Hollandsche Diep enz.), verband houden met de uitkomsten der beraadslagingen van het Comité van Defensie, waarop in de Memorie van Beantwoording in het vorige jaar is gedoeld. Men had daaromtrent gaarne eenige inlichting, vooral omtrent de eigenlijke bestemming der aanzienlijke som, voor de Hollandsche linie en den Helder aangevraagd; men verlangde te weten of die linie hare voltooiing naderde en wat daaraan nog moest worden besteed. Terwijl voor zulk een groot bedrag de werken aan den Helder en de Hollandsche linie bijeengevoegd waren, werden kleine posten, zoo als voor de vesting Vlissingen, in onderdeelen gesplitst; men vond dit onregelmatig en achtte eene verdeeling voor eerstgenoemde werken noodig.

Nog werd de wensch geuit dat de kostbaardere en zoo men meende minder nuttige gemetselde werken niet mogten verkozen worden boven goedkoopere aardwerken.

Verder zijn bij de behandeling van deze afdeeling nog ter sprake gebracht de werkzaamheden betrekkelijk den verboden kring rondom de vestingen en posten. Men vroeg hoe ver men daarmede gevorderd was. Bij de openbare beraadslaging van dit deel der begroting in het afgelopen jaar (zitting van den 9den December 1856) is door den Minister eene toezegging gedaan omtrent een onderzoek betrekkelijk het overbrengen der vesting Groningen van de eerste naar de derde klasse, voor zoover den verboden kring betreft: verlangend zag men naar eene beslissing deswege uit. Eindelijk is ten opzichte dezer vesting gevraagd, met het oog op den niet zeer voldoende staat van onderhoud der wallen, of er nog eene overeenkomst tusschen de gemeente en den Staat ten opzichte van dit onderhoud bestond, en zoo ja, of die dan wel naar behooren werd nagekomen.

XIIde AFDEELING. — *Verschillende uitgaven.*

De groote overeenkomst tusschen de artt. 26 en 52 deed de vraag ontstaan, of het niet eigenaardiger zou wezen deze twee posten ineen te smelten, niet-tegenstaande het aangevoerde in de Memorie van Beantwoording betrekkelijk de begrooting van 1851 omtrent den oorsprong van den post onder art. 26 gebragt.

Bij artikel 28 werd gevraagd, of aan het verleenen van deze subsidie niet de voorwaarde kon gevoegd worden van eene nadere toelating tegen voldoening eener verhoogde contributie, en dienvolgens tot het deelgenootschap aan de weduwen- en weezenkas voor het, zoo men meende, geringe getal officieren, die vroeger daarvan hebben afgezien. Thans was toch ook voor het vervolg dit deelgenootschap verplichtend, en kon dus het verleenen van die gunst door later aankomenden niet worden ingeroepen.

Bij artikel 54 werd er gevraagd, wat er van het oprigten van een invalidenhuis voor krijgslieden uit de koloniën was; en indien men tot zulk eene oprigting overging, of dit dan niet met het thans bestaande kon vereenigd worden. In zulk eene zamenstelling werden onderscheidene voordeelen gezien; men twijfelde niet aan de medewerking ten deze van het bestuur van het thans bestaande huis.

Bij artikel 56a vroeg men, of dit gebouw spoedig zou betrokken worden, daarbij de hoop uitdrukkende, dat daarmede geene buitengewone kosten zouden gemoeid zijn.

Artikel 59. De altijd toenemende vermeerdering van den post voor pensioenen en gagementen heeft op nieuw aanleiding tot beklag gegeven: ook daar had, volgens de meening van sommige leden, een spaarzaam beheer vermindering kunnen aanbrengen. Op de lijst der laatst gepensionneerden geloofde men namen van personen te vinden, waarvan nog goede diensten te verkrijgen waren. De aanzienlijke overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven in 1856 op dit artikel der begrooting deed de vraag ontstaan, of zelfs nu nog de aangevraagde verhooging wel toereikende zou wezen, en of men desniettegenstaande wederom niet tot het middel van overschrijving zou moeten overgaan.

Artikel 42 Wachtgeldenz. Men is zeer getroffen geworden door de betrekkelijk aanzienlijke vermeerdering van dezen post, grootendeels toe te schrijven aan het toekennen van wachtgeld aan verscheidene mindere ambtenaren en werklieden, bij de magazijnen en werkplaatsen der artillerie in dienst geweest. Men achtte dit geheel in strijd met de eigenlijke bedoeling der wachtgeldenz, die toch tot niets anders bestemd schenen dan tot tegemoetkoming van ambtenaren, door maatregelen van bezuiniging of dergelijke, buiten betrekking geraakt.

Artikel 43. Ofschoon of deze begrooting posten, vroeger uit den post voor onvoorziene uitgaven aangevuld, verhooging hebben ondergaan, vooral de post voor pensioenen en gagementen, wordt de aangevraagde som voor onvoorziene uitgaven op dezelfde hoogte gelaten: enkele leden hadden hierbij eene vermindering vastgesteld.

Aldus vastgesteld bij de Commissie van Rapporteurs, den 20sten October 1857.

VAN FOREEST.

DELPAT.

VAN HOËVELL.

VAN FRANCK.

STORM VAN 'S GRAVESANDE.

N O T A.

Bij de verhooging van uitgaaf, welke voor art. 2 van de begrooting voor het Xde hoofdstuk wordt gevraagd, acht de ondergeteekende het nuttig wederom de aandacht te vestigen op het groot verschil dat bestaat tusschen de organisatie van het Departement van Oorlog hier te lande, en van dat in België; een verschil dat grootere kostbaarheid voor ons land doet kennen.

De becijferingen en redeneringen, welke tot staving van dat gevoelen noodig zijn, zijn minder geschikt om in de openbare discussie te worden bijgebracht. De ondergeteekende meent ze daarom in eene afzonderlijke nota te moeten voorstellen. De gelegenheid daartoe ontbrak hem in het vorige jaar, vermits de Belgische begrooting voor 1856 destijds niet in de bibliotheek der Kamer aanwezig was, en hij zich dus meerendeels moest verlaten op vlugtige aanteeeningen en herinneringen, waarbij onwillekeurige dwaling ligt mogelijk is.

Het feit dat het Belgische leger sterker is dan het Nederlandsche is bekend. De cijfers, waardoor de relative sterkte vroeger door den ondergeteekende werden voorgesteld, waren voor *beide* legers te laag. De sterkte van het Belgische leger werd voor 1856 gemiddeld berekend op 40,090 man en 8795 paarden. Die van het Nederlandsche is voor 1858, even als vroeger, berekend op eene gemiddelde van 26,000 man en 5500 paarden min of meer.

De begrooting voor het Departement zelf in België luidt als volgt :

<i>Article 1.</i> Traitement du ministre.	fr. 21,000.00
<i>Article 2.</i> Traitements des employés civils :	
4 chefs, sous-chefs de division et jurisconsulte.	18,700.00
16 chefs et sous-chefs de bureau.	49,500.00
58 employés de 1ère, 2ème et 3ème classe.	57,000.00
58	fr. 125,000.00
Salaire des huissiers, messagers, ouvriers lithographes et autres gens de service.	20,000.00
	fr. 145,000.00
Solde de non-activité de 5 employés et 1 messenger au De- partement de la Guerre.	6,000.00
	fr. 151,000.00
<i>Article 3.</i> Supplément aux officiers, employés au Département de la Guerre.	fr. 10,000.00
id. aux sous-officiers.	4,000.00
	fr. 14,000.00
<i>Article 4.</i> Matériel, frais de bureau, chauffage, éclairage, entretien de locaux, achat et entretien du mobilier etc.	fr. 40,000.00
<i>Article 5.</i> Dépôt de la guerre :	
Reconnaissances militaires, achat d'instruments, alimentation de la bibliothèque et de la collection de cartes.	fr. 19,000.09
Réduction des plans parcellaires du cadastre pour servir à la confection de la carte topographique du pays.	fr. 10,000.00
	fr. 29,000.00
Te zamen.	fr. 255,000.00
	of f 121,429.00.

De geheel gelijksoortige posten der begrooting alhier zijn :

Artikel 1. Traktement van den Minister.	f 12,000.00
Artikel 2. Traktementen der ambtenaren.	115,854.50
Artikel 5. Bureau- en locaalbehoeften	12,243.55
	<hr/> f 140,100.00

Artikel 8. Kosten voor militaire verkenningen, het maken van plans en kaarten enz. :

a. gewone uitgaven.	f 5,000.00
b. buitengewone uitgaven voor de topographische kaart van de Nederlanden.	10,000 00
	<hr/> f 15,000.00

Te zamen. f 155,100.00

en derhalve f 55,671 meer dan in België.

Het geheele getal ambtenaren bij het Departement van Oorlog bedraagt alhier 154 Doch daarvan gaan af, om tot eene juiste vergelijking te komen :

1°. de boden en knechts.	17
2°. drie drukkers en zes leerlingen (gelijk met de <i>ouvriers lithographes</i> in België.	9
	<hr/> 26
	108

Doch onder dit getal bevinden zich ook de officieren aan het Departement van Oorlog werkzaam, ten getale van 51. Onder de civile beamtten in België zijn deze niet begrepen. Zij moeten dus worden afgetrokken. 51

Blijft. 77

tegenover 58 in België; terwijl het getal officieren, in België aan het Departement van Oorlog werkzaam, bedraagt 50, en 9 die met de militaire verkenningen zijn belast; een arbeid die hier te lande door de officieren van den generalen staf wordt verrigt, en dus niet door de officieren aan het Departement van Oorlog geplaatst.

Het getal ambtenaren is dus hier 19 hooger. Hunne bezoldiging bedraagt f 89,953; die van de civile ambtenaren in België fr. 125,000 of f 59,924.

Doch hierop komt de tegenwerping, dat onder de civile ambtenaren in Nederland in deze rekening ook worden begrepen de *schrijvers*, die men wil beschouwd hebben als onderofficieren bij het Departement van Oorlog gedetacheerd, ten getale van 54. Zoodanige onderofficieren zijn, naar men beweert, ook in België aan het Departement van Oorlog geplaatst; hunne soldijen worden daar niet, gelijk hier, onder de traktementen begrepen, en ten onregte begrijpt men dus hunne traktementen *hier* onder die der burgerlijke beamtten, wanneer men eene vergelijking van de kosten der beide Departementen maken wil.

De tegenwerping is, naar des ondergeteekenden meening, niet gegrond,

Voor eerst blijkt nergens dat de onderofficieren in België bureau-ambtenaren zijn; het wordt zelfs niet beweerd. Volgens een berigt, aan den ondergeteekende gegeven, zijn deze militairen niet anders in dienst dan als plantons of ordonnances; in den regel althans. Dit wordt wel eenigzins waarschijnlijk, wanneer men ziet dat voor het inferieur personeel, *steendrukkers* daaronder begrepen, in België wordt geraamd fr. 20,000 of f 9,522.00

En hier: voor boden enz.	f 8,600.00
Voor steendrukkers en leerlingen.	4,142.50
	<hr/> f 12,742.50

Dus mede een veel hooger bedrag.

Men zou dus moeten aantoonen dat de onderofficieren, in België aan het Departement van Oorlog gedetacheerd, ook met schrijfwerk zijn belast, en dat

hun getal ten minste meer dan 19 bedraagt, eer men kan tegenspreken, dat het getal *ambtenaren* in de bureaux hier grooter is dan te Brussel Doch:

ten tweede: Zoo men dit bewijs al levert, men zal niet kunnen ontkennen dat de organisatie hier oneindig kostbaarder is dan in België.

Daár zijn de onderofficieren werkelijk *uit de kaders* gedetacheerd. Noch bij het departement, noch bij de korpsen wordt hunne soldij *afzonderlijk* berekend.

Hier integendeel wordt hun volle traktement bij het departement uitgetrokken, en bij de korpsen niets afgetrokken wegens detachement bij het centraal bestuur. Zij zijn dus in dienst *boven de kaders*.

In België genieten al de onderofficieren die aan het Departement van Oorlog werkzaam zijn te zamen eene toelage van *fr. 4000* of *f 1904*. In Nederland genieten zij aan traktement gezamenlijk *f 25,200* Hoeveel aan soldij daaronder behoort, is slechts bij gissing te bepalen zoolang men hunnen militair rang niet kent. Indien de drie klassen van schrijvers den rang hebben, respectievelijk van onder-adjutant, sergeant-majoor en sergeant der infanterie, dan zouden zij, in die rangen, aan den lande kosten aan soldij, kleeding enz.

de 1ste klasse onder-adjutant	bijna	f 500
de 2de » sergeant-majoor	»	565
de 3de » sergeant	»	500
Zij ontvangen aan traktement:		
1ste klasse		900
2de »		750
3de »		600

en dus respectievelijk *f 400*, *f 585* en *f 500* aan toelage boven hunne soldij enz. Dit maakt

voor 15 schrijvers 1ste klasse.	f 5,200
» 6 » 2de »	2,510
» 15 » 3de »	4,500

Te zamen *f 12,010*

aan toelagen boven de soldij, hetgeen in België niet meer bedraagt dan *f 1904*.

De tegenwerping, boven bedoeld, kan dus in geen geval de bedenking ontzenuwen, dat de Nederlandsche organisatie veel kostbaarder is.

De laatste aanmerking, zoo even gemaakt, treft ook de toelagen welke aan de officieren, bij het Departement van Oorlog werkzaam, worden verleend.

Deze zijn hier te lande aan die officieren, ieder naar hunnen rang, toegekend. Gezamenlijk bedragen zij *f 12,500*. In België wordt, in eens af, daarvoor op de begrooting gebragt *fr. 10,000* of *f 4762*.

Maar er is meer. Even als de onderofficieren, worden in België de officieren, die bij het Departement van Oorlog arbeiden, uit de kaders der korpsen genomen. Hun traktement wordt niet bij het departement, en bij de korpsen niet *afzonderlijk* in rekening gebragt.

Hier is het tegendeel gebruikelijk. De traktementen dier officieren worden hier, bij de staven der korpsen, afzonderlijk en *boven* het voor de dienst van het wapen benoodigd getal uitgetrokken. Hetzelfde geschiedt ten opzichte van de officieren die bij de Militaire Akademie zijn geplaatst: juist, ook ten deze, het tegenovergestelde van hetgeen in België gebeurt. Men moge nu hier het bedrag dier traktementen aftrekken van de som, in artikel 2 van de begrooting voor de dienst van het departement benoodigd gesteld, even als dit later voor de officieren bij de Militaire Akademie geplaatst geschiedt, — dat bedrag staat op eene andere plaats toch uitgetrokken *boven* de benooidigde kosten voor het wapen. Alleen voor het wapen der genie geschiedt dit niet. — Het feit verdient, voor zooveel één wapen althans betreft, des te meer de aandacht, naardien het getal officieren bij de artillerie hier te lande grooter is dan bij het grootere Belgische leger. Het bedraagt hier 569, en in België 526: onder dit laatste

getal worden zelfs de officieren van gezondheid medegetekend, die ten onzent niet onder dat getal zijn begrepen

Uit een ander blijkt, naar de meening des ondergeteekenden, dat het Departement van Oorlog zelf hier te lande op veel kostbaarder voet is georganiseerd dan in België. Hij beweert natuurlijk niet dat de kosten voor het centraal bestuur in juiste verhouding moeten staan tot de respectieve werkelijke sterkte der legers. Die vordering zou overdreven en onjuist zijn. Maar billijk is het te verlangen, dat het centraal bestuur over het veel kleinere leger ook ten minste minder koste dan over het grootere.

Omtrent andere punten van vergelijking zal de ondergeteekende thans weinig zeggen. De kosten voor materieel der artillerie, althans zijn op de begrooting voor 1858 vrij aanmerkelijk lager geraamd dan voor 1857. Wat de Militaire Akademie betreft, welker *bruto* kosten hier te lande voor 1858 zijn geraamd op f 226,500.10, in België voor 1856 slechts op f 197,800 (de opgave in de redevoering des ondergeteekenden, blz. 591 van het *Bijblad* des vorigen jaars, gedaan te dien aanzien, als of deze cijfers de netto-uitgaven, *na aftrek der bijdragen van de kadets*, voorstelden, is blijkbaar of eene onwillekeurige vergissing, of eene schrijf- of drukfout), terwijl de *netto* uitgaven, dat is *na dien aftrek*, hier te lande f 56,000 en in België fr. 120,000 bedragen. De vergelijking in details is alleen mogelijk, wanneer men met de inrigting der militaire school in België bekend is, en tevens wanneer men weet of en *hoeveel* hier te lande het Departement van Koloniën tot het onderhoud der Akademie of de kosten van onderhoud der kadets voor de koloniale dienst bestemd bijdraagt.

's Gravenhage, den 10den October 1857.

VAN BOSSE.

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1858.

Xde HOOFDSTUK.

Memorie van Beantwoording der Regering op het voorloopig verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, N°. 129.

Gereedelijk beseft men dat het eindeijfer van dit onderdeel der Staatsbegrooting steeds voor vele leden der Vertegenwoordiging een punt van bezwaar oplevert, omdat het inderdaad aanzienlijk is; — doch dit ligt in den aard der zaak. Niets zou der Regering aangenamer zijn, dan een bedrag te kunnen verminderen, dat telken jare vele bedenkingen oplevert; maar de omstandigheid, dat dit niet plaats heeft, strekt, om zoo te spreken, tot bewijs, dat er eene reden moet zijn welke dit verhindert, en deze is gelegen in den omvang der behoeften aan *personeel en materieel* waarvoor moet worden gezorgd, van het oogenblik dat er eene *landmagt*, even zoowel als eene *zeemagt* moet bestaan, zoo als de Grondwet dit gebiedend voorschrijft (art. 178).

Nu neemt deze consideratie het bezwaar niet weg, dat omtrent het bedrag bestaat, hetwelk onder den onmiddellijken voorganger van den tegenwoordigen Minister, en ook onder hem gedurende de twee eerste jaren, f 10,400,000 is geweest en thans zooveel hooger is; doch men herinnere zich, dat reeds tijdens het bestuur van den generaal VAN SPENGLER, de ongenoegzaamheid der toen

bestaande organisatiën van onderscheiden wapens werd erkend, welke sedert tot stand zijn gekomen, en als van zelf eene verhooging hebben te weeg gebragt, en dat zich nog later daarbij heeft gevoegd de overtuiging, dat de kaders der korpsen te zwak waren; dat de miliciens te kort in den wapenhandel werden geoefend; en dat de troepen noodzakelijk in kampementen of tot het doen van gecombineerde manoeuvres moesten worden vereenigd. Dit alles vordert meerdere uitgaven, zoo als dit mede het geval is met het oorlogsmaterieel van allerlei aard, waarvan de aanschaffing den invloed ondervindt der aanmerkelijke verhooging van prijzen, welke de meeste voorwerpen in den jongsten tijd hebben ondergaan.

De Minister vleide zich met eenige goedkeuring, daar, niettegenstaande dit alles, de begrooting van 1858 nog f75,482.28 minder bedroeg dan de begrooting van 1857, welke som in het Voorloopig Verslag wel *gering* genoemd wordt, doch te zamen en in verband met het verminderd eindeijfer van 1857 bij vergelijking van 1856, ten bedrage van f98,917.72, eene som uitmaakt van f172,400.

Voegt men daar nu bij de zucht tot besparing op de ingewilligde sommen, zoo als het beheer over 1856 daarvan het voorbeeld in een overschot van ruim f187,000 oplevert, dan zal men moeten erkennen, dat van de zijde van den Minister al het mogelijke wordt aangewend om aan de bezwaren der vertegenwoordiging in dit opzigt zooveel doenlijk te gemoet te komen.

Daarenboven — het is bij vroegere gelegenheden reeds gezegd — de zamenstelling der Nederlandsche landmagt is volstrekt niet geschoeid op een staat van oorlog, zoodanig, dat die, volgens het Voorloopig Verslag, *bij eenen meer en meer gevestigden staat van vrede in Europa* voor vermindering vatbaar zoude zijn. Die zamenstelling is gegrond, zoo op hetgeen de rust, de veiligheid en de onafhankelijkheid van het Rijk doorgaans in het algemeen vordert, als op hetgeen de verdediging te eeniger tijd, in geval van oorlog, zou kunnen vereischen, namelijk wanneer de kern die aanwezig is behoorlijk wordt uitgebreid.

Wat nu den twijfel betreft, in de 2de alinea van deze paragraaph geopperd, als zoude ons leger slechts gedeeltelijk tot steun en aanvulling van onze krijgsmagt in de koloniën strekken, in verband tot welken twijfel gewezen wordt op de voortdurende aanwerving in den vreemde en de moeilijkheid om officieren hier te lande te vinden, hierop moet men aanmerken, dat het aanwerven van manschappen in den vreemde voor de koloniale dienst volstrekt niet van den laatsten tijd dagteekent.

Sedert 1815 toch, als wanneer het depôt-bataillon voor de koloniën n°. 55 — tegenwoordig koloniaal werfdepôt — is opgericht, zijn steeds buitenlanders voor de koloniale dienst aangeworven.

Dat heeft echter niet belet dat jaarlijks steeds een grooter of minder aanzienlijk getal onderofficieren, korporaals en soldaten van de korpsen van het leger hier te lande bij het koloniaal leger zijn of worden overgeplaatst. Het spreekt echter van zelf, dat de aanbiedingen voor die dienst in zekere verhouding staan tot het getal vrijwilligers bij het leger dienende, zoodat bij de vermindering van het laatste, de eersten ook geringer worden. Bekend nu is het, dat de lust om zich aan de militaire dienst te verbinden ten einde als soldaat te dienen, bij onzen landaard niet zeer groot is. Ongetwijfeld werkt daartoe mede de welvaart welke overal in ons land wordt aangetroffen, waardoor hoe langer hoe meer gelegenheid wordt geopend om zich een onderhoud te verschaffen. En wanneer de Regering deze omstandigheid aan den eenen kant als een gelukkig verschijnsel meent te moeten aanmerken, dan mag zij aan den anderen kant niet ontveinen, dat daardoor in een welligt niet ver meer verwijderd verschiet de noodzakelijkheid zal geboren worden, om door het verhoogen van soldijen als anderzins, het in dienst treden van vrijwilligers aan te moedigen, daar het anders te vreezen is, dat de overplaatsing van geoefende soldaten van het leger hier te lande bij het koloniale leger langzamerhand zal ophouden.

Het gehalte toch der personen, die zich voor de vrijwillige dienst aanbieden, is geene onverschillige zaak. Zij behooren, om in Indie goede diensten te bewijzen, eene fysieke en morele veerkracht te bezitten, welke men bij de aanneming niet mag voorbijzien, maar waardoor, zoo als van zelf spreekt, velen moeten worden uitgesloten, die deze eigenschappen niet bezitten; doch hieruit vloeit als van zelf voort, dat het betere gehalte ook aanspraak maakt op gunstiger voorwaarden.

Maar ten bewijze dat men den overgang van het leger hier te lande bij dat in de koloniën zooveel immer mogelijk tracht te bevorderen; ten bewijze dat de krachten van het leger, te dien opzichte nog geenszins — zoo als in het Voorloopig Verslag wordt vooruitgezet — te kort schieten, meent men te moeten aantekenen, dat in den loop van dit jaar bij het leger in de overzeesche bezittingen zijn overgeplaatst 19 officieren, 155 onderofficieren, 167 korporaals en 742 manschappen, allen goed geoefend; terwijl bovendien nog 22 officieren en 1 paardenarts voor den tijd van vijf jaren, en 1 officier voor den tijd van drie jaren daarbij zijn gedetacheerd, zoodat sedert 1 Januarij jl. in het geheel niet minder dan 45 officieren en 1064 onderofficieren en manschappen van het leger naar Indie zijn uitgezonden, of althans voor die dienst te Harderwijk beschikbaar zijn gesteld.

Allezins erkentelijk is dan ook de Regering voor de consideratiën dier leden, die in de 3de en 4de aliëna van deze paragraaf een ander standpunt van beschouwing omtrent het eindeijfer der begrooting hebben ingenomen, en die te regt hebben opgemerkt, dat men moeilijk het bestaande zou kunnen verminderen, indien men dat bestaande, voor het doel waarvoor het bestemd is, te naauwer nood voldoende acht.

De opgave, welke hiervoor is gedaan, strekt niet alleen ten bewijze hoe zeer ons leger tot steun en aanvulling van onze krijgsmagt in de koloniën dient, maar tevens dat de Regering, bij het vermeerderen der middelen tot aanwerving in den vreemde, geenszins het belang voorbijziet tot instandhouding van het nationaal element bij die krijgsmagt, en geene opoffering der beste krachten van het leger hier te lande daarvoor te groot acht.

Eindelijk wat de aanwervingen in den vreemde betreft: de Regering vleit zich dat de maatregelen daaromtrent door haar genomen, allezins zullen worden gewaardeerd, vermits juist bij het ontstaan van den zoo zeer te betreuren opstand in Britsch Indie onze krijgsmagt op Java aanzienlijk in getalsterkte is toegenomen. Die coincidentie is toevallig — men erkent dit; — de meest gewenschte rust, welke in onze bezittingen heerscht, maakt eene buitengewone ontwikkeling van krijgsmagt zelfs onnoodig; maar die maatregelen getuigen dat de Regering in hare waakzame zorg voor 's Rijks duurste belangen onvermoeid blijft volharderen.

§ 2. De Regering kan niet toegeven, dat de begrooting voor dit hoofdstuk geene blijken zoude dragen van een spaarzaam beheer. De uitkomsten van de afgesloten dienstjaren kunnen tot bewijs strekken van het tegendeel, en wanneer men ziet dat de raming voor 1858, vergeleken met die voor 1857, een minder bedrag van ruim f 75,000 oplevert, dan moet dit tot de overtuiging leiden, dat men alles in het werk tracht te stellen om zoo spaarzaam mogelijk in de behoefte van de dienst te voorzien.

Was de uitkomst der plaats gehad hebbende aanbesteding voor de leverantie van fourrages over 1858 voordeelig geweest, de Regering zou zich gehaast hebben om even als in het vorig jaar te handelen, toen men het minder benoedigde bij eene Nota van Wijziging heeft doen strekken tot vermindering van het aangevraagde eindeijfer.

Bij het opmaken der begrooting bestonden er nog eenige uitzigten dat men mindere prijzen zou hebben kunnen bedingen, althans niet dat zij tot zulk eene hoogte zouden stijgen als nu, ongelukkigerwijze, het geval is geweest.

De uitslag der laatstgehoudene aanbestedingen, voor zooveel de fourrages be-

treft, is dan ook allerongunstigst geweest, en niettegenstaande men, door eene herbesteding in verschillende garnizoensplaatsen, op de aanvankelijke inschrijvingsprijzen eene vermindering van ruim f 27,000 heeft verkregen, is het nu reeds zeker, dat de aangevraagde gelden voor dit onderwerp niet toereikende zullen wezen.

Immers de gemiddelde prijzen van de rations fourrages bedragen voor het thans loopend tijdvak 57,90 cents voor de kavallerie en 60,20 cents voor de artillerie, terwijl die gemiddelde prijzen voor 1858 zullen bedragen 75 cents voor de kavallerie en 78,80 cents voor de artillerie.

Twee staten, houdende opgaaf van het resultaat der bestedingen in de onderscheiden garnizoensplaatsen, bij deze memorie gevoegd, wijzen dit nader aan.

De Regering zou dus in stede van eene *vermindering* eene *vermeerdering* moeten aanvragen, doch zij meent wel een staat te moeten overleggen tot aanwijzing der suppletie welke zou kunnen gevraagd worden, doch zich van die aanvraag te moeten onthouden, als het verkieslijk achtende eerst na te gaan welke de werkelijke uitgaven voor dit onderwerp in het aanstaande jaar zullen zijn, ter beoordeeling welke maatregelen deswege zullen zijn te nemen, hetzij in de eerste plaats door suppletie uit den post van onvoorziene uitgaven, hetzij door het voorstellen van eene wijzigingswet, door af- en overschrijving van die posten waarop eene besparing zal kunnen worden verkregen, hetzij eindelijk door eene wet tot verhooging van het eindcijfer, hetgeen de Regering echter hoopt niet noodig te zullen wezen, doch waarvan zij hierbij, zoo als van zelf spreekt, geene bepaalde verzekering kan geven.

§ 5 Reeds in het antwoord der Regering op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs aangaande de begroting van 1855—1856 is duidelijk de verklaring afgelegd, dat er aan de Regering niets aangenamer zou wezen, dat zij niets liever verlangt, dan eene meer naauwe verbinding tusschen het leger hier te lande met dat in de overzeesche bezittingen tot stand te kunnen brengen.

De Regering heeft, jaren geleden, reeds naauwkeurig onderzocht en overwogen of zoodanige naauwere verbinding — eene vereeniging der beide legers — mogelijk was, doch men is toen gestuit op onoverkomelijke bezwaren, vooral ook van geldelijken aard.

Ook mag men niet voorbijzien dat de middelen tot het verkrijgen van vrijwilligers uit de officieren door onderscheidene omstandigheden beperkt of belemmerd worden.

Ook heeft men in de 2de alinea van § 1 van het Voorloopig Verslag van *voordeelige aanbiedingen* gesproken, die aan de officieren hier te lande worden gedaan, ten einde hen tot eene overplaatsing bij het koloniale leger uit te lokken, doch die voordeelen bestaan slechts in eene gratificatie voor ééns, welke naauwlijks toereikend is om de belanghebbenden op eene voegzame wijze voor de kosten van overplaatsing schadeloos te stellen. Andere voordeelen zijn er tot dusver niet aan verbonden. Men kan dus in waarheid niet zeggen, dat de overgang der officieren van het eene leger bij het andere op buitengewone wijze is aangemoedigd.

Voorts gelieve men inachtig te zijn op de omstandigheid, dat het kader der officieren hier te lande verre van voltallig is; dat het getal ontbrekenden nimmer zoo groot geweest is dan op het tegenwoordig oogenblik; dat zij die gehuwd zijn daarvoor tot nog toe niet in aanmerking komen; en dat niet allen, die zich voor dien overgang aanbieden, daarvoor worden aangenomen, naardien niet allen voor die dienst geschikt zijn; hetgeen trouwens aan de beoordeeling van den Minister van Koloniën blijft overgelaten.

Eindelijk: een aantal jongelieden worden op de Koninklijke Militaire Akademie opgeleid met het expresse beding dat zij voor de dienst *hier te lande* zullen bestemd blijven, en het spreekt dus van zelf, dat zolang deze voorwaarde in stand wordt gehouden — hetgeen wegens het groot getal ontbrekenden nog

raadzaam schijnt, — dit de overplaatsing van velen van de zijde der ouders en betrekkingen zeer moeilijk maakt.

Intusschen, zoo als boven reeds is vermeld, zijn op dit oogenblik niet minder dan 51 officieren en 1 paardenarts van het leger hier te lande voor den tijd van vijf jaren, en 1 officier voor den tijd van drie jaren gedetacheerd bij het leger in de overzeesche bezittingen, terwijl men zich vleit, dat de gelegenheid, die thans is opengesteld om, zonder zich aan de koloniale dienst te verbinden, eene bestemming naar Indie te volgen, nog meer officieren zal aansporen om tijdelijk in de koloniën te gaan dienen, terwijl men zich overtuigd houdt, dat indien in geval van gevaar het er op aankwam onze koloniën tegen eenen uitwendigen of inwendigen vijand te verdedigen, al onze officieren hier te lande, zonder uitzondering, zich ter beschikking der Regering zouden stellen, om het vaderland ook in onze Oost-Indische bezittingen te hulp te snellen.

Dat dus langs den weg die thans gevolgd wordt de band van verbroedering tusschen de beide legers, reeds gelukkig bestaande, van zelf nauwer wordt toegehaald, ligt in den aard der zaak. En mogt de nu genomen maatregel bestendig worden, dan zou daaruit wel te eeniger tijd de mogelijkheid kunnen worden geboren om tot eene naauwere verbinding, tot eene vereeniging te geraken.

Wat de West-Indische dienst betreft, zijn er in dat opzigt bepaalde overwegingen aanhangig, en hoopt men dat nog in den loop van dit jaar die zaak haar beslag zal krijgen.

Met opzigt tot de *kosten van het Departement*, welke bij deze paragraaph mede ter sprake zijn gebracht, meent men te mogen aanmerken, dat er niet wel eene vergelijking tusschen de onderscheiden departementen van algemeen bestuur kan worden gemaakt, dan wanneer er overeenstemming mogt wezen ten aanzien van de onderwerpen die behandeld worden. Zoo zou dit welligt mogelijk zijn met opzigt tot het werk der nationale militie. Daarvoor zijn bureaux zoowel bij het Departement van Binnenlandsche Zaken als bij het Departement van Oorlog aanwezig, die zoover men kan nagaan in vele opzigten gelijke werkzaamheden hebben, doch weinig met elkander in personeel verschillen.

Is het secretarie en expeditie, index en archiven, dan komt het getal stukken in aanmerking die inkomen, die uitgaan, die geïndiceerd en bewaard moeten worden, doch elk departement heeft daaromtrent zijne eigenaardige werkwijze, zoodat elke vergelijking moeilijk is. Alleen dan wanneer men in bepaalde becijfering treedt, is het mogelijk die na te gaan en andere daartegen over te stellen, zoo als geschiedt met de nota van berekeningen welke door een lid der Kamer uit de laatst bekende Belgische begrooting geput, in de afdeeling voorgelezen en afzonderlijk ter kennis der Regering gebracht is; welke nota hierbij afzonderlijk wordt beantwoord, en naar welk antwoord men de vrijheid neemt te verwijzen, als het bewijs opleverende, hoe zeer berekeningen, die oogenschijnlijk uitkomsten aanduiden welke opmerking verdienen, echter voor eene volledige wederlegging vatbaar zijn.

De vermeerdering van het secretariaat met een commies van Staat vindt zijne oorzaak hierin, dat de referendaris-regtsgeleerde bij het departement niet alleen noodzakelijk assistentie behoefde, maar er ook voor eene doublure bij ziekte of ontstentenis behoorde te worden gezorgd, waarvoor de gelegenheid bij het departement, als meestal uit militaire personen bestaande, ten eenemale ontbrak. Daar men echter alle verhooging of vermeerdering van uitgaven wilde vermijden, is aan den benoemde geene bezoldiging toegelegd, en hij heeft zich dit, niettegenstaande hij in eene andere betrekking bereids traktement genoot, laten welgevalven, zoo wegens het belangrijke der werkzaamheden als der aan zijne positie verbonden uitzigten voor de toekomst. Wel bestaat het voornemen om hem, de omstandigheden daarvoor bij het ontstaan van vacatures gunstig wordende, traktement toe te leggen, doch niet om daarvoor afzonderlijk gelden op de begrooting te brengen, zoodanig, dat het cijfer der uitgaven voor de kosten van het departement daardoor zouden worden verhoogd. Dit is de bedoeling niet.

Kleine fluctuatien op sommige artikelen zijn dikwerf onvermijdelijk bij verplaatsingen van het eene bureau naar het andere, of het toekennen van eene geringe traktementsvermeerdering, daar waar de diensten van den ambtenaar in belangrijkheid toenemen en aan hem jaren lang niets tot aanmoediging heeft kunnen worden toegelegd; doch men zal ontwaren, dat het geheel der kosten dezer afdeeling der begrooting daarom niet toeneemt.

Ten aanzien van de waargenomen vermeerdering van het personeel bij het bureau der genie, hieromtrent heeft ontegenzeggelijk eene misvatting plaats, daar het getal in 1855 zoo wel 12 was als in 1857. De aanhaling van het bedrag van f 14,500 toont dat aan, daar die som niet voor het bureau der genie, maar voor het bureau der artillerie werd gevraagd. De aanvraag voor de genie in 1855 was f 15,485, waarvoor alsnu benoodigd is f 17,095; welk verschil in de bevordering van ambtenaren en officieren is gelegen, waarvan de reden in de hier voorafgaande zinsnede is opgegeven.

Wat het topographisch bureau betreft, de oorzaak der opgemerkte kleine verhooging van uitgaven, bij vergelijking met de raming van 1855, ligt volstrekt niet in de daarbij gedetacheerde officieren van den generalen staf, vermits die daarvoor als zoodanig volstrekt geene toelage of eenige remuneratie genieten.

De aanleiding tot die detachering is hierin gelegen, dat de belangen van de dienst vorderen, dat naast den chef van het bureau een officier sta, die op de hoogte der werkzaamheden wordt gehouden, om dien chef op elk oogenblik te kunnen vervangen. Het zou te betreuren zijn, dat de leiding eener zoo belangrijke inrigting plotseling moest overgaan op iemand, vreemd aan hetgeen daarop verrigt wordt, daar toch niet met billijkheid kan verlangd worden, dat elk officier van den generalen staf, op elk gewild oogenblik, het behoorlijk toezigt uitoefene over een zoo zeer uitgebreid kunstvak. Nam men die voorzorg niet, dan zou dit zeer ten nadeele van 's Rijks belang kunnen uitloopen.

De tegenwoordige chef van het topographisch bureau is gedurende 8 jaren op denzelfden voet daaraan verbonden geweest alvorens de directie daarvan aan hem is opgedragen, met dat gevolg, dat de overgang der leiding uit de handen van den vorigen in die van den tegenwoordigen chef ongevoelig is geweest, en zulks niet anders dan zeer gunstig heeft gewerkt op den geregelden voortgang van de daar volbrachte werkzaamheden.

Dat daarbij nog onlangs een tweede officier zoude gevoegd zijn is niet geheel juist.

Aan een officier van den generalen staf is een zeer belangrijk werk opgedragen, namelijk: *het verzamelen en in orde brengen van alle geodesische gegevens der getrianguleerde punten in Nederland, en dezelve te verbinden aan de driehoeksmeting van den generaal KRAJENHOFF.*

Het is bekend welk eene waarde aan dien wetenschappelijken arbeid, zoo binnen als buiten 's lands, gehecht is geworden, inzonderheid in verband tot de geodesische verrigtingen, welke in het begin dezer eeuw door onderscheiden geleerden op groote schaal uitgevoerd zijn geworden.

Het voornemen bestaat om het werk, waarmede genoemde officier belast is, in het licht te geven, in de veronderstelling dat het publiek hetzelfde met welgevallen zal ontvangen, daar het een nieuw bewijs zal opleveren, dat Nederland ook in dit opzigt het zijne heeft bijgedragen tot het openbaar maken van belangrijke waarnemingen. De officier, aan wien deze taak is opgedragen, maakt daarvoor gebruik van de bouwstoffen welke deswege bij het archief van Oorlog en bij het topographisch bureau voorhanden zijn, en daartoe is hem ook een locaal op dat bureau aangewezen. Voor het overige staat hij tot het topographisch bureau in geene dadelijke betrekking, terwijl men er nog kan bijvoegen, dat meerbedoeld werk ten einde spoedt.

Het bedrag der onderdeelen van een artikel kan niet altijd tot maatstaf strekken voor de werkelijke uitgaven op het geheel. Vergelijkt men de geraamde kosten voor de Iste afdeeling, met de werkelijke uitgaven, dan zal men vinden

dat voor 1858 f 1278,42^s meer geraamd wordt dan in 1854, doch f 164,09^s minder dan in 1855, en f 5502,61^s minder dan in 1856, hetgeen genoegzaam de zorg en de vastheid aantoont, welke bij deze uitgaven in het oog worden gehouden, hoezeer het wel geen betoog zal behoeven, dat na een lang gebruik van meer dan veertig jaren vele voorwerpen vernieuwing of reparatie behoeven. Dat men intusschen geene verhooging van het artikel vraagt, strekt, zoo men zich vleit, ten bewijze, dat in het beheer der huishoudelijke uitgaven een spaarzaam overleg plaats heeft.

IIde AFDEELING. — *Traktementen, bureaukosten enz.*

Met leedwezen heeft men vernomen, dat op nieuw in twee afdeelingen de weinige noodzakelijkheid tot het behoud van den generalen staf in vreedstijd is betoogd; dat men zich niet met de tegen dit betoog gerigte redenen ter gelegenheid der behandeling van de thans loopende begroting had kunnen bevredigen.

De bedenking tegen het bestaan schijnt dus gelegen in de omstandigheid, dat wij in vreedstijd verkeeren; doch het zij vergund hiertegen op te merken, dat de geheele toestand van ons leger sedert jaren op voet van vrede verkeert, doch dat onder alle omstandigheden en onder al de besturen welke zich ten aanzien van het beheer der zaken van Oorlog opgevolgd hebben, de generale staf mede is behouden geworden als een onmisbaar bestanddeel van een goed georganiseerd leger. *Onmisbaar*; want verondersteld het personeel van den generalen staf ware niet aanwezig, dan zou in de dienstverrigtingen, welke dat wapen te vervullen heeft, door het detacheren van officieren van andere wapens behoreen te worden voorzien. De naam zou kunnen veranderen, de zaak niet. De officieren van den generalen staf worden uit alle wapens getrokken. Zij worden van tijd tot tijd bij die wapens gedetacheerd, van welke zij niet herkomstig zijn, om het verband en de aangelegenheden van de dienst in algemeenen zin te leeren kennen. Zulk eene opleiding verkrijgt men niet op eenmaal, wanneer een onverhoopte oorlogstoestand mogt worden geboren. Zelfs bij de stelselmatige reductie, welke in 1848 op onderscheiden deelen van het leger werd toegepast en waarop men daarna heeft moeten terugkomen, is de generale staf onaangeroerd gebleven. — Men vleit zich dat deze nadere toelichting de leden, die over de zaak anders dachten, eenigzins gunstiger stemmen zal, daar men natuurlijk op die gunstiger stemming veel prijs zou stellen.

Met de gelden, welke ter bespoediging der vervaardiging van de kaart van het Koninkrijk op de loopende begroting zijn toegestaan, heeft men in den loop van dit jaar in dienst verkregen negen tijdelijke graveurs en drie tijdelijke graveurs-leerlingen.

Dit heeft gelegenheid gegeven om een grooter aantal bladen der kaart, dan tot dusver, onder handen te doen nemen, doch men zal niet behoeven te zeggen, dat, hoe bekwaam die personen voor hun werk ook zijn, er altijd eenige tijd gevorderd wordt om hen voor de taak waarvoor zij speciaal moeten dienen te vormen, hetgeen vooral ter bewaring der zoo noodige eenheid in het werk gevorderd wordt.

Intusschen kan men de verzekering geven, dat de geheele kaart in een tijdsverloop van zes jaren voltooid zal zijn, zoo als dit aanvankelijk toegezegd is geworden.

In die overtuiging is gezegd personeel ook slechts voor den tijd van zes jaren geëngageerd; doch was zulks noodig in het belang van 's Rijks schatkist, ten einde alle verhooging van uitgaven te dezer zake voor de toekomst voor te komen; ook in het belang der kundige mannen, die zich aan de voltooiing der kaart hebben toegewijd, was zoodanige toezegging van werk noodig, omdat zij anders bezwaarlijk daarvoor hunne tegenwoordige middelen van bestaan hadden kunnen vaarwel zeggen.

IIIde AFDEELING. — *Traktementen, soldijen enz. der verschillende wapenkorpsen.*

Bij de opmerking van die leden, welke zich met de handelwijze der Regering ten aanzien der bevordering van de jonge officieren wel konden vereenigen, dient men nog te voegen, dat men met grond vertrouwt dat die leden, welke in deze behandeling der zaak sporen van weinig spaarzaam beheer ontwaarden, over de zaak anders zullen denken, wanneer zij de gedragslijn welke de Regering in dezen volgt zullen hebben leeren kennen.

Immers toen de Regering, bij het aanbieden der wetten op de bevordering, het ontslag enz. der officieren, eene bepaling voorstelde, volgens welke een 2de luitenant een zekeren tijd in dien rang zou hebben moeten dienen om tot 1sten luitenant te worden bevorderd, is die bepaling door de Tweede Kamer afgekeurd. Voldoende is het, zeide men, dat de luitenant eenen zekeren tijd in die beide rangen gezamenlijk diene, alvorens tot kapitein op te klimmen enz.

De Regering heeft destijds zich met die zienswijze vereenigd, en de zaak is bij art. 1 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 128) op die wijze geregeld. Zij heeft dus in dezen niet anders gedaan dan hier de aanwijzing volgen welke in der tijd van de Vertegenwoordiging is uitgegaan; doch zij heeft zich daarbij nog zekere grenzen, namelijk twee jaren dienst, gesteld.

Doch van eene andere zijde behoort de Regering ook andere consideratien niet voorbij te zien.

De officieren van het leger toch begrijpen en erkennen, dat, al mogen velen hunner jaren lang in denzelfden rang dienen, er niet altijd gelegenheid of de mogelijkheid bestaat om door organisatie de bevordering te bespoedigen. Zij onderwerpen zich daaraan uit overtuiging, zoodat toen bijv. de 2de luitenants der kavallerie 16 à 17 jaren in dien rang verbleven, even getrouwe pligtsbetrachting, even ijverige dienstvervulling bij hen heerschte als bij de andere officieren, die gelukkiger waren. Zij hadden de overtuiging dat hunne minder gunstige positie alleen het gevolg was van den loop der omstandigheden, en dat te hunnen behoeve geene reorganisatie plaats kon hebben om daarin te voorzien.

Maar daar staat tegenover, dat wanneer volgens de bestaande organisatie er vacaturen openvallen, de officieren in hun gevoel, en tot op zekere hoogte te regt, meenen aanspraak te mogen maken, dat die vacaturen vervuld worden. Handelde de Regering nu anders, zij zou voorzeker den ijver enz. van de officieren niet aanmoedigen.

Met het oog daarop worden dan ook de 2de luitenants, wanneer zij twee jaren in dien rang gediend hebben, bij het openvallen van vacaturen tot 1sten luitenant bevorderd.

De Regering heeft te eerder gemeend dat beginsel te kunnen aannemen, omdat, behalve dat de officier, wien zoodanige eenigermate spoedige bevordering te beurt valt, daarin ook eene groote aansporing vindt om met verduhbelden ijver zich op het volbrengen zijner pligten toe te leggen, die gunstige toestand, door toevallige omstandigheden geboren, ook niet lang zal bestaan, daar bij meerder aanvulling van 2de luitenants dezen van zelf weér langer in dezen rang zullen verblijven. Doch nu die voor de 2de luitenants eenigzins gunstige omstandigheden bestaan, zal men hun voorzeker, die altijd karig bezoldigd zijn, het voorregt eener eenigzins spoedige bevordering tot 1sten luitenant niet misgunnen.

Reeds bij vorige gelegheden is in het breede te kennen gegeven, hoe moeilijk het is, om eene vergelijking te leveren tusschen de raming voor de zoo-vele verschillende onderdeelen, welke bij deze afdeeling voorkomen, met de werkelijke uitgaven van een vorig dienstjaar, zonder in eene wijdoopige en veel werk vereischende beschouwing van het verschil te treden.

Ten einde echter aan het geuit verlangen te gemoet te komen, laat men hier eene opgave volgen van hetgeen bij elk der staven en korpsen van het leger over het dienstjaar 1856 werkelijk is uitgegeven.

Afdeling.	Artikel.	AANWIJZING DER KORPSEN.	BEDRAG PER	
			ONDERDEEL.	ARTIKEL.
III.	9	<i>Wapen der infanterie.</i>		
		Staf van het wapen.	f 77,460.82	
		Regement grenadiers en jagers.	400,942.89	
		1ste regiment infanterie.	f 410,205.73 ⁵	
		2de idem.	402,146.55	
		5de idem.	456,486.10	
		4de idem.	401,547.02	
		5de idem.	410,627.54 ⁵	
		6de idem.	425,551.12 ⁵	
		7de idem.	405,905.05	
		8ste idem.	409,642.08 ⁵	
			5,500,106.85	
		Instructie-bataillon.	179,553.92 ⁵	
		Algemeen depôt van discipline.	32,059.85 ⁵	
		Gratificatiën verleend aan met lichaams- gebreken ontslagen onderofficieren en manschappen.	1,360.00	f 4,401,446.52
		<i>Wapen der kavallerie.</i>		
		Staf van het wapen.	f 28,607.25	
		1ste regiment dragonders.	f 534,897.53 ⁵	
		2de idem.	554,598.41 ⁵	
		5de idem.	535,755.67 ⁵	
		4de idem.	593,599.85 ⁵	
		5de idem.	242,708.87	
			1,679,248.05	
		Gratificatiën verleend aan met lichaams- gebreken ontslagen onderofficieren en manschappen.	160.00	1,708,015.28
		<i>Wapen der artillerie.</i>		
		Staf van het wapen.	f 140,666.93	
		Regiment veld-artillerie.	590,416.61 ⁵	
		1ste regiment vest.-artillerie.	f 245,915.00	
		2de idem.	210,534.66 ⁵	
		5de idem.	218,214.64 ⁵	
			672,432.51	
		Regiment rijdende artillerie.	260,772.19 ⁵	
		Korps pontonniers.	51,016.83	
		Gratificatiën verleend aan met lichaams- gebreken ontslagen onderofficieren en manschappen.	590.00	1,493,414.92
		<i>Wapen der genie.</i>		
		Staf van het wapen.	f 181,277.10	
		Bataillon mineurs en sappeurs.	91,910.74	275,187.84
				f 7,578,064.56

Men voldoet verder gaarne aan het te kennen gegeven verlangen om ook over het jaar 1836 een overzicht te leveren betrekkelijk het aanwezig personeel bij de korpsen infanterie, kavallerie, artillerie en het bataillon mineurs en sappeurs gedurende laatstgemeld jaar.

Aantal nieuw aangeworven en gereëgageteerde militairen.		Gemiddeld aantal vrijwilligers dat onder de wapenen is geweest.		Gemiddelde sterkte der troepen in active dienst gedurende 1836.								Gemiddeld aantal der aanwezige geweest zijnde paarden.		BEDRAG der KOSTEN.
Nieuw aangeworvenen. Gereëgageteerden.	Gereëgageteerden.	Kader.	Soldaten.	Officieren.	Kader en vrijwilligers.	Miliciens.					Officieren.	Troepen.		
						Tot aanvull. van het incompleet aan vrijwilligers.	Voor 12 maand.	Voor 6 maand.	Voor 4 maand.	Voor 3 maand.			Voor 1 maand.	
1876	1034	3380	8310	1141	13860	4267	880	6327	"	140	1620	433	2998	f 6,831,553.43 ^s

Artikel 10. Wapen der kavallerie. Ter beantwoording van de hier gestelde en door eenige leden gedane vraag, heeft de Regering de eer te doen kennen, dat werkelijk, bij een besluit des Konings van den 15den Mei jl., n°. 38, premiën zijn uitgelooft aan de officieren der kavallerie, die bij een daartoe door den Minister van Oorlog, per regiment, uit te schrijven en te regelen wedstrijd, het schoonste en beste dienstpaard vertoonen, en tevens het bewijs leveren, het voor den troep naar behooren te kunnen berijden. Die prijs zal echter niet voor elk regiment jaarlijks f 500 bedragen; het besluit bepaalt, dat het gezamenlijk bedrag der aldus uit te loven premiën de som van f 1500 's jaars niet zal mogen te boven gaan.

Tevens is in gemeld besluit aan de officieren der kavallerie, die wenschen een jong paard op te kweeken en voor de dienst af te rigten, voor een zoodanig paard een ration fourrage gedurende een door den Minister te bepalen tijd toegekend.

Aanvankelijk en tot aanmoediging van dezen maatregel is vastgesteld, dat de fourrage voor dat derde paard slechts zal worden genoten tusschen den leeftijd van het vierde tot het zevende jaar.

Deze maatregel heeft tot doel, om bij de officieren der kavallerie den lust nog meer op te wekken om zeer goede dienstpaarden te bezitten, die naar behooren te berijden en alzoo steeds goed bereden te zijn.

Bereikt men door dien maatregel het beoogde doel, dan zullen gewis de gelden daarvoor bestemd, niet anders dan als zeer nuttig besteed kunnen worden beschouwd; en wat nu de vraag betreft, waaruit die gelden zullen gekweten worden, dienaangaande zal men wel willen begrijpen, dat zulks eigenaardig tot de kosten voor het wapen der kavallerie behoort.

Hiervoor zijn evenwel geene bepaalde sommen op de toelichtende staten gesteld; eerstelijk omdat het nog onzeker is, of de premiën in 1838 zullen worden toegewezen, en ten andere omdat er tot heden slechts twee officieren een derde paard hebben aangeschaft en de meerdere uitgaven, daartoe benodigd, te gering zijn om afzonderlijk te worden uitgetrokken.

Een exemplaar van het voormeld besluit wordt, ter kennisneming door de leden, hierbij gevoegd (1).

(1) Dit stuk is, ter inzage van de leden der Kamer, ter griffie nedergelegd. (Zie *Bijlagen van den Milit. Spectator*, 1837, Blz. 31).

IVde AFDEELING. — *Remonte.*

De algemeene bevreemding, die ten aanzien van deze afdeeling werd geuit, namelijk dat hoezeer volgens de verklaring, in de toelichting gegeven, de remontepaarden niet onder de f 400 per stuk te verkrijgen waren, men echter de raming op f 550 behield, zal, zoo de Regering vertrouwt, ophouden, wanneer de goedheid heeft die toelichting nog eens op nieuw te raadplegen.

Daarbij wordt te kennen gegeven, dat in den loop van het jaar 1837 de paarden niet beneden de som van f 400 per stuk zijn te verkrijgen geweest; wijders dat men vreest dat in 1858 de prijs der paarden niet zal dalen tot dien welke daarvoor in vroegere jaren werd besteed; deze waren:

in 1849.	f 275,00
» 1850.	265,00
» 1851.	282,00
» 1852.	272,00
» 1855.	286,00
» 1854.	295,00
» 1855.	529,00

en meer, en dat dit de reden was, dat men voor gemeld onderwerp meerder gelden aanvraagt (nu f 550 per stuk, — voor 1856 en 1857 vroeg men slechts f 500 per paard).

Hieruit blijkt dus dat de som van f 550 niet *behouden* wordt, maar dat er voor elk paard, bij vergelijking met vroeger, werkelijk f 50 meerder wordt geraamd.

Vde AFDEELING. — *Militaire Akademie.*

Werden in eene afdeeling de hooge kosten dezer inrigting ter sprake gebragt, in vergelijking met die voor een soortgelijk onderwerp in de Belgische begrooting uitgetrokken, der Regering was het intusschen aangenaam te mogen vernemen, dat reeds uit den boezem der Commissie van Rapporteurs daarop tot antwoord is gegeven, dat de instelling hier te lande met die in België, wat de geheele inrigting betreft, te veel verschilt om eene vergelijking toe te laten.

Dit is ook werkelijk het geval.

Hier te lande is het onderwijs zoodanig geregeld, dat de kweekelingen minstens gedurende vier jaren bij de inrigting moeten verblijven en dan eerst tot eene benoeming tot officier in aanmerking kunnen komen. Gedurende al dien tijd zijn de ouders ook verplicht de bepaalde bijdragen te voldoen.

In België worden de élèves na een verblijf van slechts twee jaren, bij voldoende examens, tot 2den luitenant bevorderd; diegenen, welke zijn bestemd voor den generalen staf, de artillerie en genie, gaan dan over bij de applicatie-school, welke mede bij de inrigting bestaat, om daarbij nog ten minste twee jaren het onderwijs bij te wonen; zij genieten gedurende dien tijd het traktement van 2den luitenant der infanterie, hetwelk ook bij dat wapen wordt uitgetrokken; zij blijven gehuisvest op kosten van het gouvernement en voor hen wordt niets meer door de ouders bijgedragen.

De vaste traktementen van de officieren en de soldij der onderofficieren bij de akademie in België geëmployeerd, worden uit andere artikelen der begrooting gekweten.

Hier te lande geschiedt dit, wat de traktementen der officieren betreft, *ge-deeltelijk*, en voor zooverre de soldijen der militairen van minderen rang aangaat, *geheel* ten laste van de inrigting.

Mede worden hier te lande uit de fondsen van de akademie betaald de fourrages der daarbij in dienst zijnde paarden. In de Belgische begrooting wordt echter voor genoemd onderwerp niets berekend.

In België bedraagt het getal élèves tegenwoordig 150, waaronder 34 2de luitnants, élèves bij de applicatie-school. In Nederland zijn thans 510 kadets aanwezig.

Men zou deze ongelijksoortige verhoudingen met nog vele andere kunnen vermeerderen, doch het bovenstaande zal reeds genoeg zijn om aan te toonen, dat beide inrigtingen niet met elkander zijn te vergelijken.

Wat verder de vraag betreft om het bedrag te kennen, door het koloniaal bestuur geleverd wordende ter opleiding van de kadets voor de dienst in onze overzeesche bezittingen, hieromtrent neemt men de vrijheid te verwijzen naar den toelichtenden staat bij de begrooting gevoegd, waaruit men zal ontwaren, dat door het Departement van Koloniën ten behoeve van de hier bedoelde inrigting niet meer dan eene som van f1500 wordt bijgedragen tot gedeeltelijke tegemoetkoming voor het traktement van den lector in de Oostersche talen.

De geheele of gedeeltelijke vrijstellingen, welke aan de ouders van de kadets, bestemd voor de dienst in de overzeesche bezittingen, worden verleend, strekken wel tot eene tegemoetkoming voor die betrekkingen, maar niet tot eenige bate voor de kosten aan de inrigting verbonden.

VIIde AFDEELING. — *Geneeskundige dienst.*

Wanneer men in aanmerking neemt dat voor de verpleging der zieken slechts 36 cents per hoofd en per dag wordt geraamd, en de geheele voeding van den man, het wasschen der goederen, de brand- en lichtstoffen, mitsgaders het stroo en de nachtliggingen daaruit moet worden bestreden, dan zal men toch wel moeten erkennen dat hier de spaarzaamheid niet uit het oog wordt verloren.

Het juiste aantal zieken dat gedurende een jaar in de zieken-etablissemten zal moeten worden opgenomen is niet met zekerheid vooraf te bepalen.

Er is geen onderdeel der begrooting hetwelk aan meer wisselvalligheid is blootgesteld dan het hier bedoelde; van daar dat men het aantal dagen niet te beperkt mag nemen, ten einde geene stoornis in de dienst te weeg te brengen. Het bewijs daarvan ligt voor de hand, want in tegenstelling van den gunstigen gezondheidstoestand bij het leger in den herfst van het vorige jaar, heerschen er thans onder de troepen in vele garnizoensplaatsen koortsen, en zijn in sommige garnizoenen de zieken-etablissemten zoodanig met zieken opgevuld, dat men tot het evacueren der lijders naar elders heeft moeten overgaan.

Xde AFDEELING. — *Materieel der artillerie.*

De opmerking dat *vooral*, bij deze afdeling eer neiging tot een te ruim gebruik maken van de toegestane gelden dan tot een spaarzaam beheer wordt aangetroffen, heeft, zoo als natuurlijk is, een regtmatig leedwezen opgewekt. Indien die strekking zoo ware, zou zij eene ernstige atkeuring verdienen, en uit dien hoofde ware in dit geval eene nadere en meer bepaalde aanwijzing wenschelijk geweest, ten einde de gemaakte bedenkingen te kunnen ophelderen en toelichten, of de punten, waarin men gedwaald had, te erkennen. Die aanwijzing is intusschen bij de in het midden gebragte bedenkingen niet gevonden. Deze laatste op den voet volgende, kan men, in de eerste plaats, de stellige verzekering geven, dat de voorraad grondstoffen niet wordt uitgeput. Men kent daarvan de waarde al te zeer, dan dat men die zou voorbijzien of verwaarloozen. Dat de raming op de begrooting minder is dan het vorige jaar, kan niet wel als bewijs deswege dienen. Men erkent toch bij het Voorloopig Verslag, dat alsnu wegens verstrekkingen f55,000 meer dan in het vorige jaar worden afgetrokken, met welken aftrek de Regering geheel en al in den geest der Vertegenwoordiging meende te handelen, daar zij, niettegenstaande de voorschriften der wet van den 9den September 1835 (*Staatsblad* n°. 100) het niet bepaald gebieden, er steeds op heeft aangedrongen, dat zooveel mogelijk

al de disponibele gelden op het fonds van verstrekkingen ter beschikking zouden worden aangevraagd.

Aan dat verlangen voldoende, moet dit natuurlijk van invloed op het bedrag der gewone raming zijn, zonder dat daaruit echter eene gevolgtrekking ten nadeele der beoordeeling van die raming kan worden afgeleid.

Bij het onderzoek van den staat van het aangemaakte materieel (n°. 76 der gedrukte stukken), meende men vooral weinig oordeelkundige verdeeling der toegestane gelden te bespeuren, waarbij als voorbeeld de aanmaak van 24 veldaffuiten tot zes pond (ligt) en de aanmaak van 16 kogelkarren werden aangehaald.

Wat den aanmaak der eerste dezer voorwerpen betreft, moet men opmerken, dat de uitrusting en het materieel van het leger in de vestingen en dus ook het benodigd aantal veldgeschut van elke soort bepaald is geworden, na deswege het Comité van Defensie gehoord te hebben, en dat dien ten gevolge uitsluitend de vereischte bestellingen tot aanmaak zijn gedaan. De laatste dezer bestellingen dagteekenen, wat de hoofdoorwerpen betreft, van het jaar 1854 en van de eerste maanden van 1855. En nu vertrouwt men dat daardoor elke gedachte zal wegvallen, als of nu nog en zeer onlangs een aanmaak van die soort van affuiten zouden zijn gelast, welke trouwens reeds in 1856 zijn afgeleverd, en het einde uitmaken der bedoelde bestelling voor deze affutage. Overigens schijnt het hier niet de plaats om in beschouwingen te treden over het meerder of minder doelmatige van het geschut waartoe de bedoelde affuiten behooren, in verband met het verbeterd schietgeweer. Men veroorlooft zich echter op te merken, dat het nog steeds eene vraag blijft, in hoeverre gezegde verbetering in de practijk opweegt tegen die, welke bij de artillerie in de laatste tijden meer en meer tot volkomenheid is gebracht.

En wat de ook nu weder blijktens het Voorloopig Verslag ter sprake gebrachte kogelkarren betreft, zoo heeft de Minister deswege gehandeld overeenkomstig de toezegging daaromtrent in December 1855 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gegeven, zoodat geene meerdere dezer voorwerpen besteld of in aanmaak onder handen zijn genomen; doch het spreekt van zelf, dat de karren, die onder handen waren, hebben moeten worden afgemaakt, daar anders al de materialen, daarvoor reeds in gereedheid, geheel en al verloren zouden zijn. De oplevering, in 1856 opgemerkt, is dus een gevolg van de bestellingen die voor 1855 hebben plaats gehad.

De wensch is overigens ook in het Voorloopig Verslag uitgedrukt, dat meerdere spoed mogt worden gemaakt met den aanmaak van affutage voor vestingen en kustgeschut.

Men acht zich gelukkig te kunnen verklaren dat deze wensch gedeeltelijk reeds is voorgekomen, en men neemt de vrijheid deswege te verwijzen naar de bijlagen tot de nog loopende begrooting, handelende over hetzelfde onderwerp.

Wat de wapening der infanterie betreft, waaromtrent men blijktens het Voorloopig Verslag gaarne eenige inlichting had ontvangen, is men eveneens in de gelegenheid stellig te verklaren, dat de tirailleur-kompagnien alle met het getrokken tirailleur-geweer gewapend zijn.

Van eene verraagde wapening of eene veranderde zienswijze van den Minister, in verband met het nieuwe Pruissische geweer, is aan hem niet bekend wat tot die meening aanleiding heeft kunnen geven, daar hij het thans voor de Nederlandsche infanterie bestemd geweer beschouwt als een uitmuntend wapen, en dit zoowel in de hoedanigheid van vuur- als van stootwapen.

De Regering acht dus daarvoor mede geene nieuwe reeks van proefnemingen noodig.

Art. 22. Materieel der genie. Een groot aantal vestingen en posten is zeker nadeelig, omdat, hoe grooter dat aantal is, hoe meer de kosten van onderhoud bedragen, hoe meer materieel er vereischt wordt, hoe meer verdedigers er noodig zijn enz.; maar daarom kan men het aantal vestingen en posten, dat af-

hankelijk is van de gesteldheid van het land, van de wijze waarop het kan aangevallen en verdedigd moet worden, niet verminderen.

Dit zou men dan alleen kunnen doen, wanneer er een groot aantal vestingen en posten was, welke voor de verdediging nutteloos en zelfs nadeelig waren, hetgeen men vermeent niet het geval te zijn, nu het stelsel van verdediging zooveel mogelijk is vereenvoudigd geworden.

Alle vestingen zijn zeker niet even belangrijk, en daarom zijn die, waarvoor dit voldoende werd geoordeeld, slechts voor verdediging tegen eenen onverhoedschen aanval ingerigt. Voor deze vestingen wordt jaarlijks zeer weinig meer besteed dan voor onderhoud van gebouwen, bruggen, sluizen, wegen enz. verëischt wordt.

Dat Maastricht en Venlo als vestingen, ten minste tegen eenen onverhoedschen aanval, bestand moeten worden behouden, is meermaalen aangetoond en aan de beide Kamers der Staten-Generaal, in de zittingen op den 18den en 50sten December 1830 gehouden, medegedeeld.

In sommige omstandigheden kunnen die vestingen zeer nuttig, zelfs onmisbaar wezen. In 1850 en volgende jaren is het van groot belang geweest dat Maastricht eene vesting was, en het gebeurde in 1848 zou voor Limburg zeer nadeelig hebben kunnen zijn, zoo Venlo en Maastricht niet waren versterkt geweest.

Voor de sommen gesteld voor de kosten van werken in de Hollandsche linie, aan den Helder, aan de Waal, de Maas, het Hollandsche Diep enz., zullen geene werken worden gemaakt dan in verband met de uitkomsten der beraadslagingen van het Comité van Defensie, waarop in de Memorie van Beantwoording in het vorige jaar is gedoeld."

De aardwerken en het grootste gedeelte van de metselwerken in de Hollandsche linie zijn gemaakt, ofschoon nog gedeelten der aardwerken moeten worden verbeterd.

De laatst gemaakte aardwerken zijn die van Muiden, welke niet zonder groote moeite en kosten hebben kunnen worden uitgevoerd, vermits de grond daarvoor zeer ongunstig was.

Daar ter plaatse zijn gemaakt: een verdedigbaar gebouw op den linker oever aan de Vecht; een beer met eene sluis daarin, in den dijk langs de Zuiderzee; eene sluis in de vesting; eenige bekleedingsmuren en doorgangen, bruggen en wachthuizen aan de poorten enz.; maar er ontbreken aldaar, als ook te Weesp, gebouwen tot huisvesting en bergplaatsen van materieel.

Aan den Helder is in de laatste jaren veel verbeterd; van de voornaamste kustbatterijen *Kijkduin* en *Kaaphoofd*, welke zeer gebrekkig waren, is thans de eerstvermelde batterij geheel, de andere bijna voltooid.

In het fort *Ersprius*, alwaar voor de bezetting geene verblijfplaats was, is deze thans in een nieuw gebouw gehuisvest.

De gebreken van de bestaande gebouwen zijn hersteld; de zeer gebrekkige kazerne in het *Westoeverfort*, tot bergplaats van materieel gebruikt wordende, is thans in goeden staat. In het *Oostoeverfort* is een buskruidmagazijn door de marine gebouwd. De aardwerken in de stelling van den Helder moeten nog op sommige plaatsen verbeterd worden, en er ontbreken nog gebouwen.

Aan de Waal, Maas en het Hollandsche Diep moeten nog verbeterd worden de werken bij *St. Andries*, bij *'s Bosch* en bij *Willemstad*, waarvoor de aangevraagde som bestemd is.

In de Memorie van Beantwoording van het Voorloopig Verslag betrekkelijk de begroting voor 1836 zijn de nog te besteden gelden voor de werken in de Hollandsche linie en het verbeteren van de bestaande werken aan den Helder te zamen geschat op nagenoeg / 700,000. Het is waarschijnlijk dat daarvoor alsnog niet minder dan / 500,000 zal noodig wezen.

Men moge het onregelmatig achten, dat men wegens kleine posten de daarvoor te verrigten werkzaamheden dadelijk opgeeft en dit voor groote werken

niet doet, doch men vleit zich, dat men bij nadere overweging wel zal gelieven te erkennen, dat dit ten aanzien van deze laatste niet evenzeer doenlijk is.

Herstellingen aan bestaande werken, zoo als die in het Voorloopig Verslag bedoeld, zijn bij het opmaken van eene begrooing bekend, maar dit is niet het geval met de groote werken, waarvoor nog geene ontwerpen zijn gemaakt. Het gebeurt ook meermalen dat men een werk van eenig belang of omvang, hetwelk men voornemens was te doen beginnen, om de eene of andere reden moet uitstellen, ook omdat het meer kost dan men vermoed had, of om andere redenen, en men kan daarom betrekkelijk zulke werken bezwaarlijk anders handelen dan men tot nog toe gedaan heeft.

Men verklaart dat aan den wensch »dat de kostbaarder en zoo men meende minder nuttige gemetselde werken niet mochten verkozen worden boven goedkoopere aardewerken,» is en zal worden voldaan; dat geene andere werken van metselwerk zijn of zullen worden gemaakt dan de zoodanige, welke van andere bouwstoffen niet kunnen worden zamengesteld.

Van al de werken in de Hollandsche linie na 1850 gemaakt is er niet één met muren bekleed: de gebouwen alleen zijn van metselwerk.

Van de staten betrekkelijk de verboden kringen van vestingwerken, vereischt volgens de wet van den 21sten December 1855 (*Staatsblad* n°. 128), zijn voltooid en hebben ter inzage gelegen: die van de stelling aan den Helder, van de vestingen Venlo, Grave, Willemstad, Woudrichem en Veere, van de forten Rammekens, Ellewoutsdijk, de Hel, Loevestein en Nieuwersluis; zijn voltooid en liggen nog ter inzage: die van de vestingen Geertruidenberg, Gorinchem en Weesp, en van de redouten te Vuren en op de Bloklaan; en zijn onderhanden: die van de vestingen Groningen, Delfzijl, Deventer, Zutphen, Nijmegen, Naarden, Muiden, Brielle, Bergen-op-Zoom, Breda, Neuzen, Vlissingen en Maastricht, benevens van onderscheidene forten, welke zeker spoedig voltooid zullen zijn; en ter inzage gelegd zullen worden: die van de vestingen Breda, Nijmegen, Naarden en Muiden, van de forten Bath, de Ruiter en te Vreeswijk, van redouten op de Kortenhoefsche Zuwe en van eenige der werken van de linie van Amsterdam.

Het is niet mogelijk zonder nadeel voor de verdediging een grooter gedeelte van de vesting Groningen dan dat, hetwelk daarin gerangschikt is, in de 5de klasse van vestingwerken over te brengen, hoe gaarne men aan het verlangen van velen daaromtrent zou voldoen, maar men vergunt alles wat naar de wet van den 21sten December 1855 (*Staatsblad* n°. 128) kan worden toegestaan.

Er bestaat geene overeenkomst meer tusschen den Staat en de gemeente Groningen betrekkelijk het onderhouden door die gemeente van de vestingwerken en hetgeen daarbij behoort. De laatste overeenkomst eindigde den 31sten December 1844, en bij een besluit des Konings van den 1sten Maart 1844, n°. 70, is bepaald geworden, dat er geene nieuwe overeenkomst zou worden gesloten; dat voortaan die werken door het Rijk zouden worden onderhouden, en de gemeente niet meer zou genieten de haar daarvoor tot op dien tijd toegekende voordeelen, te zamen geschat op f 9000 jaarlijks.

Dat besluit is genomen op de voordragt van den Minister van Oorlog, omdat hij vermeende, dat in 's Rijks belang betrekkelijk Groningen op dezelfde wijs als omtrent alle andere vestingen moest worden gehandeld, en omdat de Algemeene Rekenkamer tevens van oordeel was, dat de overeenkomst strijdig ware met de bepalingen wegens de comptabiliteit en daarom, geëindigd zijnde, niet op nieuw behoorde te worden aangegaan.

Na den 1sten Januarij 1845 zijn door het Rijk tot onderhoud en herstelling van metsel- en timmerwerken, welke in slechten toestand waren, belangrijke uitgaven gedaan. Zij zijn thans nog niet alle in geheel goeden staat en vooral niet de bekleedingsmuren van de lage wallen; maar deze worden niet onderhouden en kunnen wel gemist worden. De wallen der vesting zijn mede niet van eenen geregelden vorm, doch dit is ook niet volstrekt noodig.

XIIIde AFDEELING. — *Verschillende uitgaven.*

Ofschoon schijnbaar overeenkomende, bestaat er een groot verschil tusschen de soort van uitgaven, welke volgens de artikelen 26 en 32 worden gedaan.

De eerste hebben altijd ter beschikking van den Minister gestaan tot het verleenen van eenen kleinen onderstand of eenig reisgeld aan gewezen militairen of militaire weduwen. De aanwijzing en uitbetaling geschiedt onmiddellijk tegen afgifte van quitantiën, welke ter Algemeene Rekenkamer worden verevend.

De toekenning van gelden uit artikel 32 geschiedt daarentegen niet dan op eene voordragt aan Zijne Majesteit, gestaafd door de ingewonnen ambtsberigten, waarop alsdan door Hoogstdezelve een besluit wordt genomen, waarvan afschrift aan de Algemeene Rekenkamer wordt medegedeeld.

Artikel 28. De vraag bij dit artikel gedaan, namelijk, of men tegen voldoening eener verhoogde contributie aan het gering getal officieren, die vroeger hebben afgezien van het deelgenootschap aan de weduwen- en weezenkas, de toelating nog niet zou kunnen vergunnen, heeft bij het vaststellen der bepaling, dat het deelgenootschap voortaan verplichtend zal wezen, bij het hoofdbestuur van Oorlog een punt van ernstige overweging uitgemaakt.

In het belang der bedoelde inrigting, welke duurzame instandhouding zoo-veel mogelijk moet verzekerd blijven, heeft men daarvan moeten afzien: vooreerst omdat, wanneer men den officieren, hier bedoeld, die twee maal in de gelegenheid zijn gesteld om deelgenoot te worden en daarvan telkens *vrijwillig* afstand hebben gedaan, op nieuw de keuze liet om tot het deelgenootschap toe te treden, dit niet aan een gering getal, maar aan 180 zoo in activiteit als gepensionneerd zijnde officieren zou moeten worden vergund, terwijl dan zeker nog niet allen, maar alleen zij wier gezondheidstoestand minder gunstig dan die van hunne echtgenooten is geworden, daarvan thans gebruik zouden maken; en ten andere, dat dan ook de billijkheid zou vorderen, dat eene gelijke gunst wierd toegestaan aan een getal van 82 officieren, die in 1842 (toen tot opbeuring van de bedoelde kas meer bezwarende contributiën werden gevorderd) daarvan hebben afgezien en wier echtgenooten bij hun overlijden nu slechts aanspraak hebben op het $\frac{3}{4}$ gedeelte van het vastgestelde pensioen.

Wanneer men nu in aanmerking neemt, dat de bijdragen der deelgenooten, met inbegrip der bijdragen van de ongehuwde officieren, welke laatste stationair zijn, niet eens voldoende geacht worden om daaruit bij voortdurende de lasten der kas te bestrijden, dan vordert het belang van die kas, deze vooral niet te bezwaren met deelgenooten, van wie het meer dan waarschijnlijk is dat zij tot nadeel zullen strekken.

Dit bezwaar geldt echter minder ten aanzien van de officieren, die voortaan in het huwelijk treden en voor welke nu het deelgenootschap verplichtend is geworden.

Dezen, veelal op jeugdigen leeftijd gehuwd, zullen meerdere zekerheid aanbieden voor de uitkomst van de bestaande sterftetafels voor beider kunne: immers hoe grooter bij den aanvang het getal deelhebbers in soortgelijke inrigtingen is, des te voordeliger zal de uitkomst wezen, want wat van de vrouwen, die vóór hunne echtgenooten overlijden, gewonnen wordt, dient ter tegemoetkoming van het pensioen dat aan de weduwen wordt toegekend.

Op deze berekeningen zijn dan ook de inrigtingen van den hier bedoelden aard gegrond.

Artikel 54. Opzigtelijk de bij dit artikel gestelde vraag, wat er van een op te rigten invalidenhuis voor krijgslieden uit de koloniën was, en of dit niet met het bestaande kon worden vereenigd, kan men dezerzijds alleen antwoorden, dat de Koning, op voorstel van den Minister van Koloniën, bij een besluit van den 14den Junij jl., n°. 76, eene commissie heeft benoemd, waarin ook drie hoofdofficieren van het leger hier te lande zitting hebben, wier taak het is, deswege een plan aan de goedkeuring van Zijne Majesteit te onderwerpen. In

hoeverre zij daar mede gevorderd is en wat den uitslag van haren arbeid zal wezen, daaromtrent is, althans bij het Departement van Oorlog, niets met zekerheid bekend.

Het gebouw in quaestie hoopt men dat spoedig zal kunnen worden betrokken. Het is, na den volbragten aankoop, door het Departement van Oorlog aan dat van Binnenlandsche Zaken overgegeven, ten einde daarbij in beheer te komen, zoo als alle gebouwen die voor 's Rijks algemeene dienst in gebruik zijn. Het Departement van Binnenlandsche Zaken heeft daaraan niets anders laten verrigten dan hetgeen daaraan onvermijdelijk noodig was ten einde het bruikbaar en bewoonbaar zou wezen. Voor het witten en schoonmaken en de inrigting van het lokaal heeft het Departement van Oorlog te zorgen, en ofschoon daarvoor geene buitengewone kosten zullen worden aangewend, spreekt het echter van zelf, dat daarmede altijd eenige uitgaven zullen gepaard gaan, aan dergelijke verplaatsing gewoonlijk verbonden.

Artikel 59. Het aanzienlijk bedrag van dezen post van uitgaaf is niet gelegen in oorzaken, waaraan door een spaarzaam beheer van het tegenwoordig bestuur had kunnen worden te gemoet gekomen.

Toen het leger in 1859 op voet van vrede werd teruggebracht en de sterkte daarvan gedurende onderscheiden jaren onophoudelijk aan nieuwe verminderingen werd onderworpen, zijn vele officieren op pensioen gesteld, op een leeftijd die toen reeds deed vooruitzien, dat zij lang in het genot van het pensioen zouden blijven.

De wet op de pensioenen, in 1851 uitgevaardigd, heeft tevens een hooger bedrag voor het pensioen vastgesteld in den rang van luitenant-kolonel, majoor en de verdere subalterne rangen, dan vroeger werd verleend. Zelfs de onder-officieren en soldaten kunnen, volgens die wet, thans reeds op 50jarigen ouderdom, bij *dertigjarigen diensttijd*, op pensioen worden gesteld, waarvoor vroeger *veertig jaren* werd gevorderd.

Al mogen zij op dien leeftijd al niet meer bekwaam en geschikt zijn voor de active dienst, tot het burgerlijk leven teruggekeerd, kunnen zij om voormelde reden langer dan voorheen het pensioen blijven genieten. Intusschen is het getal der militaire gepensioneerden in den laatsten tijd niet vermeerderd, maar integendeel in de laatste tien jaren met *duizend verminderd*; dat der officieren daarin begrepen met *twee honderd*.

En wat de aanmerking betreft, dat op de lijst der laatst gepensioneerden namen van personen te vinden zijn, waarvan nog goede diensten te verkrijgen waren, dit kon liggen aan de bevoegdheid bij de wet van 1851 aan de regt-hebbenden verleend om op 55jarigen ouderdom, gepaard met 40jarige dienst, het pensioen te kunnen verlangen, hetgeen hun, op hunne aanvraag, niet kon worden geweigerd.

De vraag, of de aangevraagde verhooging wel toereikend zal wezen, en of men desniettegenstaande niet weder tot het middel van overschrijving zal moeten overgaan, is moeilijk te beantwoorden, omdat dit voornamelijk van het versterf afhangt, waarbij niet mag voorbijgezien worden, dat juist de ouden van dagen met minder hooge pensioenen dan die van lateren tijd zijn begunstigd. Ten einde intusschen niet blootelijk op oorzaken in handelingen van een vroeger tijdvak of in de wet van, 1851 gelegen terug te wijzen, maar ook blijk te geven van het spaarzaam beheer van het tegenwoordig bestuur, neemt men de vrijheid op te merken, dat in het Nederlandsche leger hier te lande zich 15 generaals in activiteit bevinden, waarvan er niet één is beneden den ouderdom van 55 jaren, door de wet als aanspraak gevende op pensioen gesteld.

Tien daarvan zijn hoven de 60 jaren. Hun ouderdom is gemiddeld 62 jaren. De korps-kommandanten, en hier betreft het een rang waarin voorzeker de meeste geest- en lichaamskrachten vereischt worden, zijn 25 in getal.

Daaronder zijn er 6 van meer dan 60 jaren, 8 van meer dan 55 jaren. Hun ouderdom is gemiddeld 56 jaren.

Eindelijk : wanneer men alle hoofdofficieren van het leger te zamen neemt , dan is het getal 124 , waarvan 9 den ouderdom van 60 jaren en 45 dien van 55 jaren hebben overschreden ; zijnde hun ouderdom gemiddeld 54 jaren . Zoodat van 157 generaals en hoofdofficieren een getal van 81 nog in activiteit zijn , die volgens de wet in de termen verkeeren om gepensionneerd te worden .

Hierbij dient nog opgemerkt te worden , dat de meeste sedentaire betrekkingen van militairen aard hier te lande , ten gevolge der ingevoerde bezuinigingen , gesupprimeerd zijn , waardoor de mogelijkheid om de officieren niet meer voor de active dienst , of daarvoor verder niet geschikt , langer , doch in andere betrekkingen in dienst te houden , en aldus op meer gevorderde jaren te pensionneren , in Nederland weinig of niet bestaat .

Het is bijzonder bij het wapen der kavallerie dat jonge aanvoorders een vereischte is . Daarbij zijn intusschen de regiments-kommandanten gemiddeld 54 jaren oud ; de hoofdofficieren 51 jaren .

Men vertrouwt dat na deze inlichtingen het onderwerp der pensioenen wel uit een gunstiger oogpunt van beoordeeling zal beschouwd worden .

Artikel 42. Wachtgelden enz. Er bestaat werkelijk eene bijzondere omstandigheid waardoor aan een zeker getal mindere ambtenaren en werklieden , bij de magazijnen en werkplaatsen der artillerie in dienst geweest , wachtgeld heeft moeten worden verleend . Het betrof de vraag om personen in dienst te blijven houden op hun vol traktement , die daarvoor niet meer geschikt waren , dan wel in hun lot voorloopig door een wachtgeld te voorzien , dat eene mindere uitgaaf vorderde , in afwachting dat eene quaestie , over hun pensioen ontstaan , tot beslissing kon worden gebracht . Daaromtrent is eene correspondentie met het Departement van Finantiën aanhangig , welke nog niet is afgelopen , doch waarop onlangs nog van de zijde van het Departement van Oorlog is erugekomen .

Artikel 45. Het zou moeilijk vallen den post van *onvoorziene uitgaven* te verminderen , daar het bezwaarlijk is vele artikelen hoog genoeg te ramen om aan de eventuele behoefte te voldoen .

Indien de dienst niet eenigermate van die zijde verzekerd wordt , dan zou het geval zich weder kunnen voordoen , dat eene wijzigingswet onvermijdelijk wierd , waartoe de Regering zelve noode zou overgaan .

De post van onvoorziene uitgaven op elk hoofdstuk der Staatsbegrooting is daarenboven thans van dien aard , dat dezelve slechts in bijzondere gevallen mag worden aangewend , zoodat daarvoor niet dan voor zoover de wet dit veroorlooft , kan worden beschikt .

's Gravenhage , den 7den November 1857.

De Minister van Oorlog ,

(get.) B^{on}. FORSTNER VAN DAMBENOV.

OPGAVE van de prijzen der fourrages ten behoeve van de korpsen kavallerie in de onderstaande garnizoenen, gedurende het dienstjaar 18⁸⁷/₈₈.

GARNIZOENEN.	PRIJS PER RATION.		<i>Aanmerkingen.</i>
	Gedurende de 5 wintermaanden.	Gedurende de 7 zomermaanden	
	<i>Cents.</i>	<i>Cents.</i>	
Amsterdam	74,95	77,50	
Haarlem	71,50	75,00	
's Gravenhage.	74,05	77,05	
Deventer	74,90	77,85	
Groningen.	79,95	85,10	
Leeuwarden	70,90	74,65	
Breda	71,90	75,50	
Arnhem	75,70	76,55	
Zutphen	71,80	74,60	
Venlo	67,40	71,05	
Maastricht.	75,90	77,55	
	804,95	859,80	
Gemiddeld	75,17 5	76,54 7	
	565,85	554,58 565,85	
		900,25	
Gemiddelde prijs per ration gedurende 12 maanden.		75,02	
Waarvoor wordt gesteld		75,00	

OPGAVE van de prijzen der fourrages ten behoeve van de korpsen artillerie in de onderstaande garnizoenen, gedurende het dienstjaar 18⁸⁷/₈₈.

GARNIZOENEN.	PRIJS PER RATION.		<i>Aanmerkingen.</i>
	Gedurende de 5 wintermaanden.	Gedurende de 7 zomermaanden.	
	<i>Cents.</i>	<i>Cents.</i>	
Leyden.	74,25	84,65	
Utrecht.	70,00	79,60	
Amersfoort.	74,70	85,10	
	218,95	249,35	
Gemiddeld.	72,98 5	85,11 7	
	564,90	581,77	
		564,90	
		946,67	
Gemiddelde prijs per ration gedurende 12/m.		78,888	
Waarvoor wordt gesteld. . . .		78,80	

STAAT, aanwijzende het verschil in den prijs der fourrages, zoo als die in de toelichtende staten behoorende tot het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1858 is berekend, en volgens de daarna plaats gehad hebbende aanbesteding behoort te zijn.

afdeeling.	Artikel.	WAPEN OF DIENSTVAK.	Getal rations.	Berekend tegen den prijs van 57 ^s en 60 cents.	Behoort te zijn tegen den prijs van 75 en 78,80 cents.	Alzoo meerder benooidigd.
5	10	Kavallerie.	1,022,750	f 588,069.75	f 767,047.50	f 178,977.75
5	11	Artillerie.	276,505	165,785.00	217,728.54	51,943.54
5	14	Koninklijke Militaire Akademie.	14,600	8,593.00	10,950.00	2,357.00
13	37	Korps maréchaussée.	66,450	59,858.00	49,822.50	9,964.50
				f 802,405.75	f 1,045,548.54	f 254,442.59

STAATSBEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1858.

Xde HOOFDSTUK.

BIJLAAG VAN DE MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

Afzonderlijk antwoord op de overgelegde nota bij § 3 van het Voorloopig Verslag, N°. 129a.

Bij het Voorloopig Verslag van de Commissie van Rapporteurs over het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1858 is eene nota gevoegd, waarin door een der leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal berekeningen zijn gemaakt, die, geput uit de laatstbekende Belgische begrooting, tot bewijs worden aangevoerd, bepaaldelijk dat het Departement van Oorlog hier te lande op een veel kostbaarder voet is georganiseerd dan in België.

Blijkens gemeld verslag is die nota slechts in de afdeeling *voorgelezen*; zij bevat dus eenvoudig het gevoelen van één lid der Vergadering en zal alzoo niet in de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs kunnen opgenomen worden, maar een afzonderlijk antwoord vereischen.

De Regering gaat daartoe gaarne over, te meer omdat zij het met den steller van gemelde nota volkomen eens is, dat soortgelijke becijferingen beter schriftelijk dan in eene openbare discussie kunnen behandeld worden. Zij doet dat te eerder, omdat zij vertrouwt ook nu te zullen bewijzen, dat de steller van de bedoelde nota met zijne berekeningen het bewijs volstrekt niet geleverd heeft, dat de kosten van het Departement van Oorlog hier te lande — waardoor men toch wel niets anders kan noch moet verstaan, dan datgene wat het hoofdbestuur aangaat, betreffende het beheer, het toezigt en de administrative contrôle over het personeel en materieel van het leger — meer zouden bedragen dan daarvoor in België wordt uitgetrokken.

De eerste vergelijking, die in de hier bedoelde nota voorkomt, betreft de eigenlijk gezegde *kosten van de Departementen van Oorlog* in beide Rijken, met inbegrip van de kosten der militaire verkenningen, het maken van plans, kaarten enz.

De begrooting in Nederland wijst, volgens de bedoelde nota, voor het jaar 1858 aan	f 155,100.00
die van België voor 1857.	121,429.00

alszoo een verschil ten nadeele van Nederland van f 33,671.00

De steller van de nota brengt voor Nederland in rekening de buitengewone kosten tot bespoediging der uitgave van de topographische kaart, maar stelt daar niet tegenover eene gelijksoortige uitgave welke in België ook gevorderd wordt.

In laatstbedoeld Rijk verlangt men, even als hier te lande, de uitgave van de topographische kaart van het Rijk met meerder spoed te bewerkstelligen.

Blijkens de Memorie van Toelichting, gevoegd bij het ontwerp van wet waarbij in de zitting der Belgische kamers van den 27sten Januarij 1857, ten behoeve van het Departement van Oorlog, een buitengewoon crediet van 1,600,000 fr. wordt aangevraagd, gaf de Regering te kennen, dat voor de uitgave van die kaart, gedurende tien jaren, benoodigd zal wezen eene som van 110,000 fr.

per jaar, doch de volksvertegenwoordigers gaven in de zitting van 29 April daaraanvolgende te kennen, dat zij die som voor gemeld jaar tot op 94,000 fr. wenschten te zien gereduceerd.

Bij de gestelde vergelijking mag die som dus niet worden weggelaten, en deze even als in Nederland in rekening brengende, dan worden de uitgaven:

in België	fr. 549,000	of	f 166,190.47
» Nederland			135,100.00
en dan is Nederland minder			f 11,090.47

Men kan hier nog bijvoegen, dat de werkzaamheden van het topographisch bureau hier te lande door den verkoop van kaarten voordeelen voor het Rijk te weeg brengen, die als *toevallige baten* in de schatkist terugvloeijen, waarvan in de Belgische begrooting niets wordt aangetroffen.

Het is echter de vraag, althans deze moet het wezen, wat zijn de uitgaven van de Departementen van Oorlog in de beide Rijken voor hunne eigenlijke bestemming? met andere woorden: wat wordt er betaald aan tractementen, toelagen, bureau- en lokaalbehoefden enz. aan de officieren en verdere beambten, werkzaam bij het hoofdbestuur, voor het beheer, het toezigt en de contrôle van het leger, *onverschillig uit welk artikel der begrootingen die uitgaven worden gekweten?*

Om hiertoe te geraken moet men de beide onderwerpen, welke men tot een punt van vergelijking kiest, ontbinden in hunne onderdeelen, die welke vreemd of ongelijksortig zijn daarvan ontdoen, en bijvoegen wat er eigenaardig toe behoort.

De vergelijking zal dan zijn:

Nederland (zie de begrooting voor 1858):

A. Traktement van den Minister.	f 12,000.00
B. Traktementen van den secretaris-generaal en verdere ambtenaren, onder-officieren en bedienden, enz.	f 97,637.50
Bij te voegen: de traktementen enz., voor de officieren bij het departement werkzaam.	53,500.00
	<hr/> f 152,957.50

Af te trekken: de uitgaven voor de onderstaande bureaux, die, zoo als hiervoren is te kennen gegeven, niet tot de eigenlijke dienst van het hoofdbestuur behooren; als:

Topographie.	f 15,052.50	
Geneeskundige dienst.	5,000.00	
	<hr/> 20,052.50	
		<hr/> 152,905.00
C. Toelagen aan de officieren.		12,500.00
D. Afloopende betalingen.		Memorie.
E. Bureau- en lokaalbehoefden.		12,245.50
F. Fourage-gelden voor den Minister.		Memorie.
		<hr/> f 169,650.50

Belgie (zie de begrooting voor 1857 :

a. Traitement du Ministre (1).	fr. 21,000.00
b. Traitements des employés civils.	fr. 443,000.00
Bij te voegen als boven: de traktementen van de officieren die bij het Departement van Oorlog werkzaam zijn (zie den hierbij gevoegden numerieken staat).	176,000.00
	521,000.00
c. Supplément aux officiers et sous-officiers, employés au Departement de la Guerre.	14,000.00
d. Dépenses extraordinaires.	Memorie.
e. Matériel.	40,000.00
Depôt de la guerre.	Memorie.
f. Fourage-gelden voor den Minister.	Memorie.
	fr. 596,000.00
	of . . . f 188,371.42

De uitgaven in Belgie bedragen alzoo	f 188,371.42
in Nederland	169,630.30
alzoo een verschil <i>ten voordeele</i> van Nederland van	f 18,920.92

Niettegenstaande in deze uiteenzetting de soldijen van de onder-officieren, in Belgie bij het Departement van Oorlog gedetacheerd, *niet* in rekening zijn gebracht, omdat men ze niet met juistheid kan bepalen, lijdt het geen twijfel, of deze zouden, bij de bekendheid van het bedrag, de vergelijking nog gunstiger voor Nederland doen uitkomen.

Het zal zoo men vertrouwt met vorenstaande cijfers genoeg bewezen zijn, dat het hoofdbestuur van Oorlog in Nederland de vergelijking met dat in Belgie niet behoeft te schromen.

De mogelijkheid bestaat, dat men ten opzichte van bovenstaande uiteenzetting zou willen beweren, dat de afloopende betalingen in Nederland en de dépenses

(1) Tot eene proeve hoe de berekening ook op dit punt nog in billijkheid zou kunnen worden uitgebreid, diene tot vergelijking:

De Minister hier te lande heeft een traktement van	f 12,000.00
Hiervan af de korting welke hij ondergaat voor het pensioenfonds en de weduwenkas.	838.82
Blijft	f 11,141.18

De Minister van Oorlog in Belgie heeft een traktement van . . . fr. 21,000.00
Een volkomen gemeubeleerd hôtél te zijner beschikking, mede voorzien van het benodigd linnen, zilver, vrije bediening, vuur en licht, dat hem, volgens verkregen opgave uit Belgie, eene besparing van uitgaven oplevert van

	fr. 32,000.00
Korting voor de weduwenkas	338.00
Blijft	fr. 31,662.00
of	f 15,077.14
	11,141.18

Verschied te brengen ten voordeele van Nederland van . . . f 3,935.96

extraordinaires in België, alsmede de fourrage-gelden van de Ministers, niet mogen worden weggelaten.

Hoewel men dit niet kan toegeven, omdat de eerstbedoelde uitgaven een gevolg zijn van de plaats gehad hebbende reorganisatie en de laatst aangenomen zamenstelling alleen tot maatstaf van de vergelijking kan strekken, aarzelt men niet ook deze op te nemen.

In Nederland bedragen de alloopende betalingen	f 5,040.00
De fourrage-gelden van den Minister	637.00
	<u>f 5,697.00</u>

In België bedragen de dépenses extraordinaires fr. 6000 of f 2,857.14

De fourrage-gelden voor den Minister voor 4 paarden (fr. 1.25 p. ration), fr. 1,825 of	896.00
	<u>3,726.14</u>

Nederland meerder f 1,970.86

maar het voordeel, boven aangetoond, zal dan nog altoos eene som van f 16,950.06 blijven uitmaken.

Wilde men nog verder gaan, en ook de uitgaven voor het bureau van den inspecteur der geneeskundige dienst onder die van het hoofdbestuur van Oorlog begrijpen, dan zou men van de f 5000, daarvoor uitgetrokken, eerst moeten aftrekken de bureaustkosten van den inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst in België, waarvoor 2000 francs zijn toegestaan (zie art. 9 der Belgische begrooting), alsmede de belooningen van de ambtenaren bij hem werkzaam enz., waarvan evenwel geene speciale aanwijzingen bestaan en welke dus niet kunnen worden opgegeven; doch hoe dan ook, dit zou de schaal niet ten nadeele van Nederland doen overslaan.

Heeft men nu door het zoo even gemelde den steller van de nota aangetoond, dat de uitgaven voor de eigenlijke diensten bij het Departement van Oorlog hier te lande niet kostbaarder zijn dan die in België, dan vervalt daardoor van zelf het bezwaar over het meerder aantal militaire en burgerlijke beambten: immers dit wordt alleen in de nota bijgebracht als reden die aanleiding tot de meerdere uitgaven geeft.

Evenwel, ook te hunnen aanzien acht men het niet ondienstig in eene nadere beschouwing te treden, welke echter tot regt verstand der zaak door een paar opmerkingen moet worden voorafgegaan.

In de eerste plaats kan er hier, zoo als boven reeds is te kennen gegeven, geen sprake zijn van de militaire en burgerlijke beambten bij het topographisch bureau, dewijl dit als een geheel op zich zelve staande onderdeel moet worden beschouwd, en dit te meer omdat in de Belgische begrooting geene aanwijzing te vinden is van het aantal der bij de aldaar bestaande inrigting van denzelfden aard aanwezende geëmploijeerden.

Ten andere kan aan den steller der nota niet worden toegegeven, dat de onder-officieren, bij het Departement van Oorlog in België gedetacheerd, geen bureau-ambtenaren zouden wezen en zij in den regel slechts als plantons of ordonnances zouden worden gebezigd.

Ware hunne bestemming van zulk eenen ondergeschikten en weinig beduidenden aard, dan voorzeker zou te hunnen aanzien in het Koninklijk besluit van den 15den Augustus 1848, n. 6768, houdende organisatie van het Departement van Oorlog in België, de bepaling niet zijn opgenomen, welke men hier woorde-lijk laat volgen:

» Article 8. Il sera tenu compte, dans les promotions au choix, des services spéciaux que rendront les officiers et sous-officiers détachés au Département de la Guerre et qui se distingueront par leur zèle et leur capacité.»

En daar de steller van de nota verlangt dat men het bewijs levere, dat de bedoelde onder-officieren, in België aan het Departement van Oorlog gedetacheerd, ook met schrijfwerk zijn belast, wordt alhier de verklaring afgelegd dat daaromtrent officiële bewijzen zijn ontvangen, welke op het volgende uitkomen:

»Il y a au Département de la Guerre un assez grand nombre de sous-officiers employés dans les bureaux comme écrivains, vérificateurs etc., indépendamment de ceux employés comme plantons.»

Aldus hetgeen reeds door den inhoud van het hiervoren aangehaald art 8 van het Koninklijk besluit van den 15den Augustus 1848, n°. 6768, moest worden verondersteld, wordt hierdoor bekrachtigd.

Het getal dier onder-officieren is evenwel onbepaald, en in het zoo even aangehaald besluit leest men:

»Le cadre du personnel militaire du Département de la Guerre reste indéterminé; le Ministre le fixe à raison des circonstances et des besoins du service.»

De vergelijking tusschen de ambtenaren, zoo burgerlijke als militaire, zal dus op de volgende wijze moeten geschieden:

In Nederland worden op de begrooting uitgetrokken	154
Hiervan moet worden afgetrokken om tot eene juiste vergelijking te komen, dewijl deze in de begrooting van België niet gespecificeerd staan:	
de officieren, werkzaam bij het departement	50
de onder-officieren-schrijvers	54
de teekenaars, graveurs, drukkers en graveurs-leerlingen bij de topographie	16
de boden en knechts	17
	<hr/> 97
	Rest
	57
Op de Belgische begrooting staan uitgetrokken	58
	<hr/>
Nederland minder	21

Een ander argument tot bewijs van het oneindig kostbaardere der organisatie van het Departement van Oorlog hier te lande dan in België, meent de steller der nota te vinden in de omstandigheid »dat de officieren en onder-officieren, die in België bij het Departement van Oorlog arbeiden, noch bij dat departement, noch bij de korpsen afzonderlijk worden berekend; zij zijn daar werkelijk uit de kaders gedetacheerd, terwijl hier te lande de traktementen van de onder-officieren-schrijvers bij het Departement van Oorlog, en die van de officieren bij de staven afzonderlijk en boven het voor de dienst van het wapen benooidge getal worden uitgetrokken. Deze zijn dus in dienst boven het kader.»

Dat door dit een en ander de organisatie van het Departement van Oorlog niet kostbaarder is dan dat in België, is reeds hiervoren met cijfers aangetoond, immers al de traktementen, waar dan ook in de beide Rijken op de begrootingen uitgetrokken, heeft men in die berekeningen zamen gevoegd, en hierdoor heeft het aangevoerde argument als van zelf zijne kracht verloren.

De vraag kan echter gedaan worden, en misschien ligt deze in de bedoeling van den steller der nota, dat wanneer men in België de militairen, bij het Departement van Oorlog gedetacheerd, uit de kaders trekt en de daardoor ontstane vacatures niet aanvult, men dit ook hier te lande zou kunnen bewerkstelligen, en dan — het is niet tegen te spreken — zoude er minder worden uitgegeven. Is dit eene waarheid, niet minder waar zal het wezen, dat, als men die militairen uit de kaders der wapenkorpsen kan missen, zij daar te veel zijn, en het alzoo eenvoudig op eene verplaatsing van cijfers neer komt.

Dat de organisatie van het Belgische leger toelaat om in tijd van vrede officieren en onder-officieren uit de kaders der korpsen te detacheren, en dit hier

te lande tot bezwaar van de dienst zou wezen, zal uit de volgende opgave, waarbij men zich kortheidshalve tot het wapen der infanterie heeft bepaald, duidelijk kunnen blijken.

Een veldbataillon infanterie in Nederland telt 805 soldaten, waarvan in den regel 535 man onder de wapenen zijn en de overigen telken jare tot het bijwonen der najaars-oefeningen kunnen worden opgeroepen.

Hierbij zijn ingedeeld :

16 kapiteins en luitenants,
40 onder-officieren,
40 korporaals.

96

In België bedraagt het aantal soldaten bij een bataillon: active 566, de overigen zijn voortdurend met groot verlof; hoeveel dit bedraagt kan niet met juistheid worden opgegeven, doch meer dan 800 man zullen die bataillons op voet van oorlog niet bedragen.

Hierbij zijn ingedeeld :

18 kapiteins en luitenants,
56 onder-officieren,
48 korporaals.

102

De officieren, onder-officieren en korporaals der bataillons infanterie in beide Rijken staan dus in verhouding tot de getalsterkte der soldaten *op voet van vrede* als :

$$335/96 : 366/102 = 5^{67}/96 \cdot 5^{67}/102$$

alzo ongeveer in beide Rijken gelijk.

Kan men nu in Nederland van dit kader niets afzonderen zonder den geregelde gang van de dienst te belemmeren, dan zou dit in België mede niet kunnen plaats hebben; maar er is iets anders.

In laatstgenoemd Rijk bestaan er bij elk regiment infanterie kaders voor *twee* reserve- en *een* depôt-bataillon, waarbij in tijd van vrede geene soldaten in actieve dienst zijn ingedeeld.

Het getal per regiment bedraagt :

21 kapiteins en luitenants,
29 onderofficieren,
24 korporaals en
48 élève-tamboers.

En nu zal men gereedelijk moeten toestemmen, dat uit die getallen wel enkele personen kunnen afgezonderd worden om elders diensten te verrigten, terwijl dit bij het beperkt kader in Nederland niet deenlijk is.

Heeft men nu door het boven aangevoerde bewezen, dat het *geheel* niets kostbaarder is, dan behoeft men met den steller der nota niet af te dalen tot de *onderdeelen*. Soortgelijke vergelijkingen zijn dan niet meer noodig. Het een kan meer, het andere zal minder wezen: dit immers hangt af van verschillende omstandigheden; zoo zou men bijv. kunnen wijzen op de bureau- en locaalbehoefden, waarvoor in België 40,000 fr., of f 19,047.61 wordt geraamd, terwijl die hier te lande slechts f 12,245.50, dus f 6802.11 minder bedragen.

Andere onderwerpen hier te lande mogen nu iets hooger zijn, doch de slotsom toont aan — en dit is het verlangen van den steller der nota — dat het

„centraal bestuur over het kleinere leger hier te lande minder kost dan over het veel grootere in België.”

Bij het ter neder schrijven van bovenstaanden volzin heeft de steller der nota, zoo het schijnt, niet gedacht aan het leger in de overzeesche bezittingen, vermits hij daarvan geene melding maakt.

De werkzaamheden intusschen bij het Departement van Oorlog bepalen zich niet enkel tot het leger hier te lande, maar ook tot dat in de Oost- en West-Indiën.

Daardoor worden in de meeste bureaux de werkzaamheden bijna verdubbeld, en aangezien hiervan bij het centraal bestuur in België geen sprake is, zal men moeten erkennen, dat indien men deze omstandigheid, zoo als billijk zou zijn, mede in aanmerking mogt brengen, de berekening der mindere uitgaven geheel en al ten voordeele van het centraal bestuur in Nederland zou uitloopen.

Lag het in de bedoeling van het schrijven der hier bedoelde nota, om ook ten aanzien van het materieel der artillerie en der Militaire Akademie op de te groote kostbaarheid van beide te wijzen, de vergelijking tusschen de begrootingen, welke tot maatstaf gekozen zijn, zal dit niet kunnen staven. Immers voor het materieel der artillerie wordt in de Belgische begrooting voor het jaar 1857 toegestaan *f* 800,000 *fr.* *f* 580,952 00

in Nederland raamt men voor 1858. 551,050.00

In Nederland dus minder. *f* 29,902.00

Voor de militaire akademie is in België toegestaan voor de dienst van 1857 *bruto* *fr.* 194,470.00
de bijdragen der élèves beliepen. 61,000.00

fr. 155,470.00

of *f* 65,557.14

In Nederland brengt men voor 1858 *bruto* *f* 226,505.10

af; de bijdragen der kadets. 464,500.00

rest. *f* 61,805.10

waarvoor wordt uitgetrokken. 56,805.10

Nederland dus minder. *f* 6,754.04

Men kan hier nog bijvoegen, dat door het Departement van Koloniën niets anders wordt gekweten tot onderhoud der akademie dan een gedeelte van het traktement van den leeraar in de Oostersche talen, ten bedrage van *f* 1500 's jaars, maar dat hetzelfde alleen de ouders of voogden der kadets, bestemd voor de dienst in de koloniën, hetzij door eene geheele, hetzij door eene gedeeltelijke vrijstelling, te gemoet komt in de betaling der vastgestelde bijdragen.

De Minister van Oorlog,

(*get.*) B^m. FORSTNER VAN DAMBENOY.

NUMERIEKE STAAT der officieren van het Belgische leger, die blijkens de Annuaire militaire officieel voor 1857 bij het Departement van Oorlog zijn gedetacheerd-

WAPEN OF DIENSTVAK.	RANGEN EN BETREKKINGEN.	Traktement in het jaar.	Aanmerkingen.
Regiment grenadiers.	1 kapitein { adj. v. d. Minister.	fr. 4,450.00	Bladz. 21
Generale staf.	1 id.	4,650.00	
Genie.	1 majoor.	5,500.00	" 21
10de regiment infanterie.	1 kolonel.	7,400.00	
9de idem.	1 majoor.	5,050.00	
Staf der artillerie.	1 luitenant-kolonel.	6,500.00	
Idem.	1 majoor.	5,500.00	
Genie.	1 luitenant-kolonel.	6,500.00	
Staf.	1 generaal-majoor.	11,600.00	
Militaire intendance.	1 intendant en chef.	11,600.00	
Idem.	1 intendant der 2de kl.	6,500.00	
Idem.	1 onder-intendant der 1ste kl.	5,500.00	
Idem.	5 idem der 2de kl., ad fr. 4200.	12,600.00	
—	1 kapitein-kwartiermeester.	5,500.00	" 71
Regiment karabiniers.	2 1ste luit., ad fr. 1900 ieder.	5,800.00	
	1 2de luitenant.	1,600.00	" 75
2de reg. jagers te voet.	4 1ste luit., ad fr. 1900 ieder.	7,600.00	
	1 2de luitenant.	1,600.00	" 79
5de idem.	2 1ste luit., ad fr. 1900 ieder.	5,800.00	
	1 kapitein.	5,100.00	" 85
1ste regiment infanterie.	5 1ste luit., ad fr. 1900 ieder.	5,700.00	
2de idem.	1 1ste luitenant.	1,900.00	" 87
4de idem.	1 kapitein.	5,100.00	
	1 1ste luitenant.	1,900.00	" 95
5de idem.	2 1ste luit., ad fr. 1900 ieder.	5,800.00	
6de idem.	1 1ste luitenant.	1,900.00	" 105
7de idem.	2 1ste luit., ad fr. 1900 ieder.	5,800.00	
8ste idem.	2 idem idem	5,800.00	" 111
9de idem.	1 kapitein.	5,100.00	
	1 1ste luitenant.	1,900.00	" 115
10de idem.	1 kapitein.	5,100.00	
	1 1ste luitenant.	1,900.00	" 125
11de idem.	1 2de luitenant.	1,600.00	
12de idem.	1 1ste luitenant.	1,900.00	" 127
Regiment grenadiers.	2 1ste luitenants, ad fr. 1900.	5,800.00	
Regiment guides.	1 ritmeester kommandant.	4,650.00	" 199
Genie.	2 kapiteins 1ste kl., ad fr. 4200.	8,400.00	
	1 fortificatie-opzichter der 1ste kl.	2,000.00	" 261
	Totaal.	fr. 176,000.00	

MINISTERIE VAN OORLOG.

*Personeel en Militaire
Zaken.*N°. 8 B.'s GRAVENHAGE, den 19^{den} October 1857.

De heer luitenant-generaal inspecteur van het wapen der Infanterie, heeft mij in overweging gegeven, om de kapiteins van het wapen, die gedurende den winter deelnemen aan den rijcursus, welke in verschillende garnizoenen, voor de onbereden officieren wordt gehouden, in de laatste maand van den rijcursus, eenige malen, te paard met een bataillon te doen manoeuvreren.

Mij met dat voorstel allezins kunnende vereenigen, heb ik de eer u te verzoeken, dienovereenkomstig wel de vereischte bevelen te willen geven; zullende de hierbedoelde exercitie daár waar het mogelijk is, moeten geschieden, zoo veel doenlijk in tegenwoordigheid van den chef van het regiment en steeds in tegenwoordigheid van den kommandant van het bataillon, waartoe de betrokken kapitein behoort.

*De Minister van Oorlog,**(get.)* B^o. FORSTNER VAN DAMBENOY.

Aan
de onderscheiden brigade-kommandanten
van het wapen der Infanterie.

1917
No. 1000

REPORT

of the
Department of the Interior
BUREAU OF GEOLOGICAL SURVEY
Geological Survey of the United States
Washington, D. C.
1917

The following report was prepared by the
Bureau of Geological Survey, Department of the Interior,
Washington, D. C., under the direction of the
Chief of the Bureau, and is published as a
part of the annual report of the
Department of the Interior for the year
1917.

BIJLAGE I.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N° 1.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand Januarij 1857.)

BENOEMINGEN :

Bij het wapen der infanterie. Bij den staf van het wapen, tot kapitein der 1ste kl. : de kap. der 2de kl. J. C. P. Hamminck Schepel, van dien staf, werkzaam bij het Departement van Oorlog; tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. M. van Doorninck, van dien staf, werkzaam bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt; tot 1sten luit.-kwartierm. : de 2de luit.-kwartierm. M. A. Visser, van dien staf, werkzaam bij het Departement van Oorlog. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. der 2de kl. : de kap. van de 3de kl. J. C. M. Baron van Lijnden en J. L. J. Tomson, beide van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot 1sten luit. : de 2de luit. K. K. den Exter van den Brink, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot kap. der 1ste kl. : de kap. der 2de kl. C. H. L. Quarles de Quarles, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. J. L. Wagner, van het 1ste reg. inf. en de 1ste luit. R. M. Verniers van der Loeff, van het 2de reg. inf. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit. : de 2de luit. J. H. Folkerts, van het instructie-bataillon en J. J. Roelants, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot 2den luit.-kwartierm. : den sergeant A. W. H. de Haan, van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. Jonkh. H. G. F. Leijssius, van het reg. grenad. en jagers. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. der 1ste kl. : de kap. der 2de kl. C. Ringeling, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag. tot adj. : de ritm. J. A. van Löben-sels, van het korps. Bij het 4de reg. drag., tot adj. : de ritm. J. P. Meussen, van het korps. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 1ste kl. : de officieren van gezondh. der 2de kl. J. J. P. Rijnders en W. C. H. van der Harten, beiden van gemeld personeel, terwijl de gepensioneerde paarden-arts met rang van kap. F. H. S. Dehne, met den 1sten Januarij 1857, als paarden-arts der 1ste kl. in activiteit is gesteld, en tevens belast met de waarneming der functiën van directeur der militaire veterinaire dienst. Zijn al verder ingedeeld. Bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt : de paarden-arts der 2de kl. J. J. van Laar, van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt. Bij het 1ste reg. drag., de paarden-arts der 2de kl. L. P. Wupperman en de paarden-arts der 3de kl. R. G. Robertou. Bij het 2de reg. drag., de paarden-arts der 2de kl. J. E. C. Schook en de paarden-arts der 3de kl. J. H. Houtzagers. Bij het 3de reg. drag., de paarden-arts der 2de kl. H. B. Stolkert en de paarden-arts der 3de kl. H. H. Laseur. Bij het 4de reg. drag., de paarden-arts der 1ste kl. A. J. de Bruijn en de paarden-arts der 3de kl. F. A. Ludwig.

Bij het 5de reg. drag., de paarden-arts der 2de kl. C. H. M. Houba en de paarden-arts der 3de kl. F. L. van der Meulen. Bij het reg. veld-artillerie, de paarden arts der 2de kl. A. F. van Ghert en de paarden-arts der 3de kl. J. B. Huijmsmans. Bij het reg. rijdende artillerie, de paarden-arts der 2de kl. J. P. C. Smit en de paarden-arts der 3de kl. J. L. N. Weissenbruch.

Verplaatsingen.

Bij het reg. gren. en jagers, de 1ste luit. W. C. Margadant, van het 1ste reg. inf. Bij het algemeen depôt van discipline, de 1ste luit.-kwartierm. J. A. C. Fleischacker, van het 6de reg. inf. Bij den staf van het wapen der artillerie, en werkzaam gesteld bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, de 1ste luit. J. H. Kretzer, van het 2de reg. vesting-art. en C. M. J. W. Rijnen, van het 3de reg. vesting-art. de 1ste luit. ingenieur J. H. A. Cromhout, van Groningen naar Naarden; de paarden-arts der 3de kl. A. F. van Ghert, van Venlo naar Utrecht; J. H. Houtzagers, van Leijden naar Venlo. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië, de 2de luit. W. H. van de Pol, van het 5de reg. inf., en de 2de luit. kwartierm. P. van der Weijde, van het 5de reg. inf.

Tijdelijk op non-activiteit gesteld.

De kap. C. A. E. van Bommel, van het 3de reg. inf., en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Gepensionneerd.

De kapitein J. Boogaerd, van het 3de regiment infanterie, op het daartoe door hem gedaan verzoek.

CORRESPONDENTIE.

Het *Statistiek Overzicht*, betrekkelijk het Instructie-Bataillon zal in ons volgend N^o. geplaatst worden.

Evenzoo de *Herinneringen nopens de gebeurtenissen in de vesting Namen*.

Daar het Xde Hoofdstuk der Staatsbegroting aangenomen is, volkomen zoo als het luidt in de Bijlage, waarin wij het in onzen vorigen jaargang (Maand October, No. 10) hadden opgenomen, hebben wij van die Begroting niet weder afzonderlijk melding gemaakt in onze Bijlage; — aan onze nieuwe Inteckenaars evenwel hebben wij tegelijk met dit N^o. een exemplaar van die Begroting verzonden, en verzoeken diegene onder hen, welke dit niet mochten ontvangen hebben, zich tot den Uitgever te wenden, als wanneer het hun terstond *franco* zal worden toegezonden.

VERBETERINGEN IN N°. 12, 1856.

Bladz.	regel	van	loven staat:	de	lees: een.
"	581	"	3	"	"
"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"
"	583	regel	6	"	"
"	585	"	17	"	"
"	"	"	20	"	"
"	586	noot	(1)	"	"
"	587	regel	28	"	"
"	"	"	"	"	"

BIJLAGE II.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL. N° 2.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand Februarij 1837.)

BENOEMINGEN :

Bij den plaatselijken staf, tot 1sten luit. : de 2de luit. J. F. Gobius, plaatselijke adjudant der 2de klasse te Grave, en de 2de luit. C. A. de Quay, plaatselijke adjudant der 2de klasse te Willemstad. Bij het wapen der infanterie. Bij het 2de regiment, tot kapitein der 3de kl. : de 1ste luit. J. P. Hell, van het Instructie-Bataillon. Bij het 4de reg., tot 1sten luit. : de 2de luit. L. C. Eras, van het korps. Bij het 5de reg., tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. J. G. Epke, van het korps; tot kap. der 3de kl. : de 1ste luit.-adj. J. A. K. W. Beeckman, van het 4de reg. van het wapen; tot 2den luit.-kwartiermeester : de sergeant-titulair J. H. C. W. von Schmidt auf Altenstadt, van het 7de reg. inf. Bij het 6de reg., tot kapitein der 2de kl. : de kap. der 3de kl. H. Roelofs, van het korps. Bij het 8ste reg., tot kap. der 1ste kl. : de kap. der 2de kl. J. L. E. Jura, van het korps; tot 1sten luit. : de 2de luit. F. C. M. Sterk, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 3de reg. dragonders, tot 1sten luit. : de 2de luit. W. G. K. A. van Overveldt, van het korps. Tot militie-commissaris in de provincie Zeeland : de gepensionneerde luitenant-kolonel J. Muschart, behoord hebbende tot het korps ingenieurs mineurs en sappeurs.

Verplaatsingen.

Bij het Instructie-bataillon : de 1ste luit. F. G. L. Charlier, van het 2de reg. inf.; de militie-commissaris in de provincie Zeeland A. J. M. van der Maïj, naar de provincie Drenthe; de officieren van gezondheid der 1ste kl. J. J. P. Rijnders, van Grave naar Venlo; W. C. H. van der Harten, van Bergen-op-Zoom naar Haarlem; en de officier van gezondheid der 2de klasse M. G. van Pelt, van Groningen naar Grave.

Gedetacheerd

De 1ste luitenant P. M. Netscher, van het regiment grenadiers en jagers voor den tijd van drie jaren bij de Landmagt in West-Indië, onder bepaling dat hij gedurende dien tijd bij het regiment grenadiers en jagers voor memorie zal worden gevoerd.

Gepensionneerd.

De luitenant-generaal op non-activiteit P. S. R. van Hooff, adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst; de luitenant-kolonel op non-activiteit A. van Citters; de ritmeester op non-activiteit Jonkbeer C. H. F. van Capellen, adjudant van Zijne Majesteit en benoemd tot adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst; de kapiteins op $\frac{2}{3}$ activiteits-tractement A. W. Lambrechts en J. J. Phaff; de kapitein der artillerie op non-activiteit R. F. de Bruijn; de kap. J. Trip, van het 2de regiment infanterie, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek; de kapitein P. P. Rink, van het 5de regiment infanterie.

CORRESPONDENTIE.

Het ingezonden Kavalleristische Artikel zal zoodra mogelijk geplaatst worden.

VERBETERINGEN IN HET OPSTEL OVER DE BUSKRUIDFABRIKATIE
IN NEERLANDSCH INDIE.

In N°. 6, III. Serie, 1ste Deel.

- Bladz. 269. 10de regel van onderen, staat: de leer Mahomed, lees: de leer van Mahomed.
" 272. 13de regel van boven, staat: oogen of borsten, lees: oogen op borsten.
id. 14de regel van onderen, staat: 013, lees: 0,13.
" 276. 3de regel van boven, staat: bovenstuk, lees: bodemstuk.
id. 17de regel van onderen, is de komma tusschen de woorden *rontakong's* en *tjotjarang's* vergeten.
id. 12de regel van onderen, insgelijks tusschen de woorden *dirigeerspaakje* en *met*.
id. 13de van onderen, is de komma tusschen de woorden *druifbol* en *tat* te veel.
" 200. 1ste regel van boven, staat: mortier, lees: mortieren.
" 282. 11de regel van boven, staat: niet meer, lees: niet min.

In N°. 11, III. Serie, 1ste Deel.

- " 513. laatste regel van onderen, staat: in N°. 6 van Junij II, lees: in N°. 2 van Augustus 1855.
" 514. 13de regel van boven, staat: en de, lees: in de.
" 516. 13de regel van onderen, staat: Puou, lees: Prou.
" 517. 21ste regel van boven, staat: raffinaperij, lees: raffinaderij.
" 521. 14de regel van boven, staat: sas, lees: as.
" 525. 6de regel van onderen, staat: lang, lees: hoog.

In N°. 12, III. Serie, 1ste Deel.

- Bladz. 555. 12de regel van boven en eenige andere plaatsen, staat: Djattie-roolanda-boomen, lees: Djattie wolanda-boomen.
" 558. 14de regel van boven, staat: en van hare, lees: en hare.
" 561. 17de regel van boven, staat: zouten in soms, lees: zouten en soms.
" 561. 18de regel van boven, staat: hoeveelheid bevattende, lees: hoeveelheid salpeter bevattende.
" 568. 2de regel van boven, staat: *stofgas, lees: *stofsas.
id. 20ste regel van onderen, staat: der, lees: des.

In N°. 1, III. Serie, 2de Deel.

- " 14. 20ste regel van onderen, staat: gedroogd, lees: geglaasd.
id. 7de regel van onderen, staat: platen, lees: plaatsen.
" 20. 1ste regel, staat: 1842, lees: 1840.
id. 2de regel, staat: 0,73, lees: 0,74.

In het opstel over de VERDEDIGINGS-AANGELEGENHEDEN, enz.

In N°. 1, III. Serie, 2de Deel.

- Bladz. 9, r. 4 v. b. staat: forten, lees: fronten.
" " 21 " " " Vicense; " Vicence.

BIJLAGE III.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N° 3.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand Maart 1857.)

BENOEMINGEN :

Tot generaal-majoor en lid van het Hoog Militair Geregtschhof: de kolonel J. J. Demoulin, kommandant van het 7de reg. inf.; tot generaal-majoor: de kolonel L. T. F. W. Baron van Boecop, lid van het Hoog Militair Geregtschhof. Bij den Provinciaalen staf, tot luit.-kolonel: de maj. J. H. de Lange van Betuw, adj. in het provinciaal kommandement van Friesland. Bij den plaatselijken staf, tot kolonel en plaatselijken kommandant der 2de kl. te Utrecht: de luit.-kolonel G. H. R. Thomasset, van het 7de reg. inf. Bij het wapen der inf. Bij het reg. grenadiers en jagers, tot kap. der 1ste kl.: de kaps. der 2de kl. F. H. Sleurs en A. G. F. Buekman, van het reg. gren. en jagers. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. M. van den Oudendijk Pieterse, van het korps; tot kap.-kwartierm. der 2de kl.: de kap.-kwartierm. van de 3de kl. G. Vaal, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. C. J. Jensen, van het 3de reg. inf. Bij het 2de reg. inf., tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. J. Rost van Tonningen, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. W. C. F. van der Plas, jhr. J. D. J. Storm van 's Gravesande en jhr. A. W. Storm van 's Gravesande, allen van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. J. E. Wiederkehr en H. F. C. A. van der Plas, beiden van het korps. Bij het 4de reg. inf., de majoor J. van Overstraten, van den staf der inf., toegevoegd aan den inspecteur van dat wapen, zijnde hij op het daartoe door hem gedaan verzoek eervol uit zijne speciale betrekking ontheven. Bij het 5de reg. inf., tot kolonel: de luit.-kolonel J. J. Verschoor, kommandant van het korps; tot kap.-kwartierm. der 1ste kl.: de kap.-kwartierm. der 2de kl. D. C. Otken, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. J. G. Epke, van het korps; tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit. W. H. C. R. graaf van Bijlandt, van het reg. gren. en jagers. Bij het 6de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. B. H. Frackers, van het 1ste reg. inf.; tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. H. Roelofs, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. C. M. de Jong van Rodenburgh, van het 1ste reg. inf.; tot 2den luit.-kwartierm.: de fourier A. A. Burgdorfer, van het Instructie-bataillon. Bij het 7de reg. inf., tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel J. H. Engelbregt, van het Instructie-bataillon; tot luit.-kolonel: de majoor D. G. Reijers, van het 4de reg. inf.; tot 1sten luit.-kwartierm.: de 2de luit.-kwartierm. N. J. H. van den

Bos, van het korps. Bij het Instructie-bataillon, tot majoor en kommandant van het bat.: de kap. der 1ste kl. J. H. Schuak, van den staf der inf., adj. bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt. Bij het algemeen depôt van discipline, tot adj.: de 1ste luit. W. J. Stolkert, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der kaval-lerie. Bij het 4de reg. drag., de ritm. op non-activiteit jhr. W. F. Tindal; tot 1sten luit.: de 2de luit. V. W. R. Baron Bentinck tot Schoonketen, van het korps. Bij het wapen der artillerie. Bij het reg. rijdende art., tot kap.-kwartierm: de 1ste luit.-kwartierm. J. H. G. Karis, van het 6de reg. inf. Bij het Personeel van de Geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de kl.: de officieren van gezondheid der 3de kl. A. van der Ramhorst de Brouwer en J. van der Scheer, beiden van gemeld personeel.

Verplaatsingen.

Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen: de majoor W. J. P. Ravens, van het 6de reg. inf., en bestemd om te worden toegevoegd aan den luit.-generaal inspecteur der inf. Bij het reg. gren. en jagers. Bij de bataillons grenadiers: de kap. H. A. Hamming, van de bataillons jagers van het reg.; de 1ste luit. J. C. Smissaert, van het 8ste reg. inf. Bij het 1ste reg. inf.: de 1ste luits. E. A. van der Meulen, van het 4de reg. inf. en J. P. W. Dörr, van het Algemeen depôt van discipline. Bij het 4de reg. inf.: de 1ste luit.-adj. J. B. Mac-Leod, van het Algemeen depôt van discipline. Bij het Instructie-bataillon: de 1ste luit. S. van der Star, van het 2de reg. inf. Bij het korps Maréchaussée, bij de komp. maréchaussée van Limburg gestationneerd te Roermond: de 1ste luit. J. C. L. Simon, van de komp. maréchaussée van Noord-Brabant en Zeeland, gestationneerd te 's Bosch; bij de komp. maréchaussée van Noord-Brabant en Zeeland, gestationneerd te 's Bosch: de 1ste luit. T. Prins, van de komp. maréchaussée van Limburg, gestationneerd te Roermond. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië: de 2de luit. W. H. Rijnders, van het 3de reg. inf.

Gedetacheerd

Bij het wapen der art. van het leger in Oost-Indië, voor den tijd van vijf jaren: de 2de luit. G. D. Birnie, van het 2de reg. vesting-art.

Op non activiteit gesteld in afwachting dat nader omtrent hem zal worden beschikt.

De kapitein jonkheer D. W. van Brienen van Ramerus, van het 5de regiment infanterie.

Gepensionneerd.

De generaal-majoor jhr. H. T. van Teijlingen van Hilvarenbeek, lid van het Hoog Militair Geregtshof en als zoodanig eervol ontslagen, onder toekenning van den rang van luit.-generaal; de kap.-kwartierm. P. E. Schluter, van het reg. rijdende art., beiden op het daartoe door hun gedaan verzoek; de 1ste luit. D. J. van Doorninck, van het 2de reg. dragonders.

Uit de dienst ontslagen.

De 1ste luit. A. T. Engelbert van Bevervoorde, van het 2de regiment infanterie.

Overleden.

De luit.-kolonel A. Simons, plaatselijke kommandant der 2de kl. te Utrecht; de kap. C. W. J. Blom, van het 6de regiment infanterie.

BIJLAGE IV.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N°. 4.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN
BIJ HET LEGER.

(Maand April 1857.)

BENOEMINGEN :

Tot adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst: de luit.-generaal H. F. C. Baron Forstner van Dambenoy, Minister van Oorlog en Intendant der opvoeding van Z. K. H. den Prins van Oranje. Bij den plaatselijken staf, tot kap. en plaatselijk adjudant der 1ste kl.: de 1ste luits. G. W. Bretz, A. van Wechel en W. C. E. Waitz, plaatsel. adjudant der 2de kl. respectielijk te Amsterdam, Nijmegen en Maastricht; tot plaatsl. adjudant der 2de kl. te Wierikkerschans: de 1ste luit. der inf. W. Pordon, thans op non-activiteit; tot 2den luit. en plaatsel. adjudant der 2de kl. te Hellevoetsluis: de sergeant-majoor J. van der Lugt, van het 1ste reg. inf. en te Geertruidenberg: de gepensionneerde sergeant-titulair jhr. E. R. Kraijenhoff. Bij den staf van het wapen der inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. L. van den Tol, van dien staf, werkzaam bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt en tevens benoemd tot adjudant bij de Akademie, mitsgaders de 1ste luit. L. Witkop, mede van dien staf, werkzaam bij het Departement van Oorlog. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. A. F. Eijmael, van het koloniaal werfdepôt. Bij het 2de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. E. W. C. C. Storm de Grave, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luit. C. L. Maarschalk, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. F. R. de Haes, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. H. P. J. Hennus en V. L. Schwartz, insgelijks van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. J. N. Schmidt, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. C. J. Frölich Hubert en A. W. van Dionant, mede van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. C. J. Kempees, van den staf van het wapen, werkzaam bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, en de 1ste luit.-adj. J. F. Beckman, van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. J. F. J. Dubois, van het 6de reg. van het wap. Bij het 8ste reg. inf., tot 1ste luit.: de 2de luits. J. H. van Haesten en A. Grevers, beiden van het korps. Bij het algemeen depôt van discipline, tot 1sten luit.: de 2de luit. M. B. Erdsieck, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot paarden-arts der 1ste kl.: de paarden-arts der 2de kl. L. P. Wuppermann, van het korps. Bij het 2de reg. drag., tot 1sten luit.: de 2de luit. E. L. H. van Lanschot Hubrecht, van het 1ste reg. drag. Bij het 3de reg. drag., tot paarden-arts der 1ste kl.: de paarden-arts der 2de kl. J. J. van Laar, werkzaam bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt. Bij het reg. rijdende artillerie, tot paarden-arts der 1ste kl.: de paarden-arts der 2de klasse J. P. C. Smit, van het korps.

Verplaatsingen.

Bij het Instructie-Bataillon: de 1ste luit. S. van der Star, van het 2de reg. inf. Bij het Algemeen depôt van discipline: de 2de luit. D. J. Eerkens, van het 7de reg. inf.; de 2de luit. bij het bataillon mineurs en sappeurs: T. K. J. Kraat, van Grave naar de Willemstad; de officieren van gezondheid der 2de kl.: A. van der Ramhorst de Brouwer, van Grave naar Nijmegen; B. Botzen, van de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, naar Gorinchem; P. J. van der Grijp, van Gorinchem naar Maastricht; A. Boele, van het garnizoen te Breda, bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt; J. C. Muller, van Nijmegen naar Groningen; de officieren van gezondheid der 3de kl.: H. L. W. Hennis, van Venlo naar Grave en H. W. L. Post, van Breda naar 's Hage. Bij het wapen der Infanterie van het leger in Oost-Indië: de 2de luit. H. J. Voorstad, van het 6de reg. infanterie.

Tijdelijk op non activiteit gesteld.

De 1ste luit. A. Campbell, van het 8ste reg. inf.; de 1ste luit. R. J. A. Kallenberg van den Bosch, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs.

Gepensionneerd.

De kapiteins plaatselijke adjudanten der 1ste kl. M. H. Boulonois, te Wierikkerschans; P. van Roon, te Utrecht en M. H. ter Linden, te 's Gravenhage; de kaps. J. C. Schröter, van het 1ste reg. inf.; J. W. Sindikus, van het 2de reg. inf.; J. L. Souman, van het 3de reg. inf.; J. H. Stieneker, van het 4de reg. inf.; A. C. W. von Griesheim en H. Pfister, beiden van het 5de reg. inf.; P. M. Gevelaer, van het 7de reg. inf. en de 1ste luit. H. J. Rutgers, van het 1ste reg. inf.

Overleden.

De 2de luit. J. Post, plaatselijke adjudant der 2de kl. te Middelburg; de ritm. bij den staf der kavallerie W. L. Worbert graaf van Wassenaer, werkzaam bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt; de 1ste luit. G. Lycklama à Nijholt, van het 2de reg. dragonders.

BIJLAGE V.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N°. 5.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand Mei 1857.)

BENOEMINGEN :

Tot kommandant van de 1ste brigade inf., tevens belast met het opperbevelhebberschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsche en met de functiën van Provinciaal kommandant aldaar, voor zooveel de werkzaamheden der Nationale Militie betreft, de kolonel J. L. Coenegracht, kommandant van het 3de reg. inf. Bij den plaatselijken staf, tot 1sten luit.: de 2de luits. F. F. Graafland en J. G. Baumann, respectielijk plaatselijke adjudant te Leijden en te Utrecht; tot 2den luit. en plaatsel. adjudant der 2de kl. te Middelburg: de serg. J. Ouboter, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landmagt. Bij het wapen der inf. Bij den staf van het wapen, tot luit.-kolonel: de maj. A. Verkat Egter van Wissekerke, van dien staf, chef van het Bureau Personeel en Militaire Zaken bij het Ministerie van Oorlog; tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. A. C. T. Eijmael, van dien staf, werkzaam bij het Ministerie van Oorlog. Bij het reg. gren. en jagers, tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. A. L. van Loon, van het korps. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. K. W. L. Reichmann, adj. bij het korps. Bij het 2de reg. inf., tot maj.: de kap. der 1ste kl. A. V. Ahrens, adj. bij het 8ste regiment inf.; tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. C. J. Booms, van het korps; tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit. C. B. van der Breggen, van het 1ste reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel B. J. Wagner, van het reg. gren. en jagers; tot luit.-kolonel: de maj. T. Gevers Leuven, van het regiment gren. en jagers en de maj. J. Tegelberg, van het 2de reg. inf.; tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. W. A. Carré, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. B. T. P. J. van Heel, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot kap. der 1ste klasse: de kap. der 2de kl. C. V. Wierdsma, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luits. K. M. Hondekoeter en R. T. Muschart, beiden van het korps; tot adj.: de 1ste luit. B. J. V. Vink, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot kap. der 2de klasse: de kap. der 3de kl. A. A. E. H. Bachmann, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. E. F. C. A. Henckens, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kapt. der 2de kl. A. G. Debart en H. C. van Lenning, beiden van het korps; tot kap. van de 2de kl.: de kapt. der 3de kl. H. D. Kissels, C. A. H. Knock en G. J. J. Frackers, allen van het korps; tot adj.: de 1ste luit. J. C. P. A. Lanzing, mede van het korps. Bij het 7de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kapt. der 2de kl. J. Huijgens, W. Strohmisdorffer en J. H. M. Ter Bruggen, allen van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. IJ de Vries, van het

korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. K. Buhler, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. L. G. G. van Loo, van het korps; tot adj.: de 1ste luit. E. L. J. van Dijk, van het korps. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. der 2de kl.: de kaps. der 3de kl. J. J. F. Eras en J. Ekkart, beiden van het korps; tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit. L. K. Kirsch, van het 5de reg. van het wapen. Bij het Instructie-bataillon, tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. H. G. Grandpré Molière, van het korps. Bij het Koloniaal werfdepôt, tot 1sten luit.: de 2de luit. C. G. Zwaanswijk, van het korps. Bij het wapen der kavallerie. Bij den staf van het wapen, tot ritm. der 3de kl.: de 1ste luit. J. J. Dubois, van het 1ste reg. drag. en bestemd om werkzaam te zijn bij de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landmagt. Bij het 3de reg. drag., tot ritm. der 2de kl.: de ritm. van de 3de kl. jhr. A. H. des Tombe. Bij het 4de reg. drag., tot ritm. der 1ste kl.: de ritm. der 2de kl. J. P. Meeussen, van het korps. Bij het wapen der art., tot Directeur in de 2de Artillerie-Directie: de kolonel J. M. Engelberts, kommandant van het 2de reg. vesting-art.; tot Inspecteur der draagbare wapenen: de majoor J. A. Le Clercq, van het 3de reg. vesting-art.; tot Onder-Directeur in het wapen-depôt te Gorinchem: de majoor J. C. P. Kraijenhoff van de Leur, van den staf der artillerie, werkzaam bij het Departement van Oorlog, uit welke laatste betrekking hij onder dankbetuiging eervol is ontslagen; tot Onder-Directeur in de gieterij van bronzen geschut: de kap. F. A. T. Delprat, van het 1ste reg. vesting-artillerie, zijnde hij in verband daarmede overgeplaatst bij den staf van het wapen. Bij den staf van het wapen, tot majoor: de kap. L. Ruijs van Leeuwen, magazijnmeester der art. van de 1ste kl. te 's Bosch; tot kap. der 1ste kl.: de kap. van de 2de kl. A. L. von Preusschen, van den staf, en tevens eervol ontheven uit zijne tegenwoordige betrekking van hoofd der keurings-commissie bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, en in zijnen rang overgeplaatst bij het 1ste reg. vesting-art.; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. R. C. L. Blaauw, van dien staf, opzigtig bij de inspectie der draagbare wapenen; tot magazijnmeester der art. van de 2de kl.: de 1ste luit. L. Vetzo, magazijnmeester der art. van de 3de kl. te Doesburg. Bij het reg. veld-art., tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel J. C. Wagner, van het reg.; tot luit.-kolonel: de majoor J. C. Wagner, van het korps; de functien van majoor voorloopig opgedragen aan den kap. der 1ste kl. L. E. Werner, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kaps. van de 3de kl. F. van Exter en L. P. D. Nederburgh, beiden van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. J. D. Sikkens, van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot majoor: de kap. der 1ste kl. J. W. Tichler, van het korps pontonniers; tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. C. J. In de Betou, instructeur bij het reg.; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. A. W. Muijsken, van het korps. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kolonel en kommandant van het reg.: de luit.-kolonel H. A. Gobius, van den staf der art., inspecteur der draagbare wapenen; tot luit.-kolonel: de majoor jhr. W. F. von Pestel, van het reg. veld-art.; tot majoor de kap. der 1ste kl. B. Spoelstra, van het korps; tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. F. J. J. Schepers, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. W. H. G. Ernst de Seiwert, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. J. P. Kempers, van den staf van het wapen, adjudant van den Gouverneur der Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm., en de 1ste luit. A. H. Mommers, van het korps; mitsgaders den 1sten luit. W. Petter, van het 3de reg. vesting-art. Bij het 3de reg. vesting-artillerie, tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel W. H. Doorman, van het korps; tot luit.-kolonel: de majoor A. Gajet, van het 2de reg. vesting-artillerie; tot majoor: de kaps. der 1ste kl. J. Burgers, van het 1ste en J. C. Launspach, van het 2de reg. vesting-art.; tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. W. F. P. H. van Wasseaer St. Pancras, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kaps. der 3de kl. N. H. Baron van Slingelandt en J. Altink, laatstgemelde instructeur en beiden van het korps; tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit. jhr. D. C. M. Hooft, van het reg. rijdende artillerie. Bij het reg. rijdende art., tot luit.-kolonel: de majoor P. A. C. van Wickevoort Crommelin, van het korps; tot majoor: de kap. A. C. W. L. J. F. Kellner, thans voorloopig belast met de functien van majoor bij het korps; tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. J. Woortman Spandaw, van het korps.

Verplaatsingen.

Bij den plaatsel. staf: de 1ste luit. plaatsel. adjudant der 2de kl. J. A. Hengst, van den Helder naar 'sHage; W. Stolte, van Hellevoetsluis naar den Helder; de 2de luit. plaatsel. adjudant der 2de kl. J. G. Baumann, van Geertruidenberg naar Utrecht. Bij het wapen der infanterie. Bij den staf van het wapen: om werkzaam te zijn bij de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. de 1ste luit.-adj. B. J. F. Prager, van het 7de reg. inf., zijnde hij uit de betrekking als adjudant eervol ontslagen. Bij het reg. gren. en jagers: de luit.-kolonel J. G. van Coehoorn van Houwerda, van het 3de reg. inf.; de maj. W. J. P. Ravens, van den staf der inf., toegevoegd aan den Heer luit.-generaal inspecteur van het wapen, en de 1ste luit. jhr. R. A. van Nispen, van het 6de reg. inf., laatstgemelde bestemd om bij een der bataillons jagers te worden ingedeeld. Bij het 1ste reg. inf.: de 1ste luit. F. A. H. Tergau, van het Instructie-bataillon. Bij het 6de reg. inf.: de kap. J. F. J. Dubois, van het 7de reg. inf. Bij het koloniaal werfdepôt: de 2de luit. P. A. F. Murchant, van het 7de reg. inf. Bij het wapen der art. Bij den staf van het wapen: de kap. C. G. Kraijenhoff van de Leur, van het 2de reg. vesting-art. en tevens benoemd tot hoofd der keurings-commissie bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen, en de 1ste luit. N. A. Boom, van het 1ste reg. vesting-art. en tevens benoemd tot opzigter bij de inspectie der draagbare wapenen. Bij het reg. veld-art.: de majoor J. W. Blanken, van het 1ste reg. vesting-art. Bij het 1ste reg. vesting-art.: de kap. O. J. Fredzess, van het 3de reg. vesting-art. Bij het 2de reg. vesting-art.: de majoor A. H. Drijfhout van Hooff, van het 3de reg. vesting-art., met bepaling dat hij in zijne tegenwoordige betrekking bij het Departement van Oorlog zal werkzaam blijven; de kap. A. G. Visée, van den staf der art. en tevens eervol ontheven als opzigter bij de inspectie der draagbare wapenen. Bij de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm.: de paarden-arts van de 3de kl. H. H. Laseur, van het 3de reg. drag.; de officier van gezondheid der 3de kl. J. de Wit, van Neuzen naar Veere. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië: de 2de luits. H. L. F. de Jacquier de Lompert, van het 1ste en D. H. Prinsen, van het 8ste reg. inf. Bij het leger in Oost-Indië als aspirant-betalemeester: de 2de luit.-kwartiermeesters J. Milder en H. de Haas, beiden van het 1ste reg. inf.; C. Pabst en A. van Heerde, beiden van het 4de reg. inf.; B. Douglas, van het 7de reg. inf., A. G. Geloudemans en H. H. L. van Kessel, beiden van het 8ste reg. inf., en T. A. P. J. Hees, van het 2de reg. drag.

Tijdelijk gedetacheerd bij de artillerie stapel- en constructie-magazijnen.

De 1ste luit. H. Onnen, van het regiment veld-artillerie.

Bestemd om dienst te verrigten bij Z. K. H. den Prins van Oranje.

De 1ste luit. jhr. K. W. de Kock, van het regiment grenadiers en jagers.

Tijdelijk op non activiteit gesteld.

De officier van gezondheid der 2de klasse H. G. Caudri.

Gepensionneerd.

De generaal-majoor L. H. W. Baron van Aylva Rengers, kommandant van de 1ste brigade inf., tevens belast met het opperbevelhebberschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsche, op het daartoe door hem gedaan verzoek; de luit.-kolonel T. Gevers Leuven, van het 3de reg. inf., op het daartoe door hem gedaan verzoek, en met vergunning tot het dragen der uniform van de bataillons jagers, waarbij hij vroeger heeft gediend; de kapt. A. J. Frundt, van het 2de en A. G. Debart, van het 6de reg. inf., beiden op het daartoe door hen gedaan verzoek; de generaal-majoor J. P. baron de Girard de Miolet van Coehoorn, directeur in de 2de artillerie-directie, adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst, op het

daartoe door hem gedaan verzoek; de kolonel T. Sommerton, kommandant van het 3de reg. vesting-artillerie, op het daartoe door hem gedaan verzoek; de kolonel jhr. J. L. de Casembroot, kommandant van het reg. veld-art., op het daartoe door hem gedaan verzoek; de luit.-kolonel J. A. Snellen, van het reg. veld-art., op het daartoe door hem gedaan verzoek, en onder toekenning van den rang van kolonel; de majoor H. A. van Glansbeek, onder-directeur van het wapen-depôt te Gorinchem, op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder toekenning van den rang van luit.-kolonel; de luit.-kolonel J. van Heel, van het 2de reg. vesting-art; de kap. M. A. H. Scherer, van het 2de reg. vesting-art.; de kap. J. F. van Heutsz, magazijn-meester der art. van de 2de kl. te Neuzen; de apotheker van de 3de kl. S. Keijzer; de 2de luit. der inf. op non-activiteit D. D. P. van Herwaarden.

Eervol ontslagen.

De kap. C. C. Cox, van den staf der art., uit zijne tegenwoordige betrekking van onder-directeur in de gieterij van bronzen geschut, en bestemd om werkzaam te zijn bij het Ministerie van Oorlog.

BIJLAGE VI.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N°. 6.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand Junij 1857.)

BENOEMINGEN :

Bij het wapen der infanterie. Bij het 5de reg., tot adjudant bij het korps: de 1ste luit. D. N. de Fremery, van het regiment. Bij het 7de reg., tot adjudant bij het korps: de 1ste luit. C. Jongelijn, van het regiment. Bij het wapen der kaval-
lerie, tot ritmeester: de 1ste luit. G. F. Brantsma, van het 1ste reg. dragonders, zijnde tevens aan genoemden ritmeester Brantsma, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst verleend. Bij het 5de regiment dragonders, tot 1sten luit.: de 2de luits. W. van Ling en F. Siemerink, beiden van het korps. Bij het wapen der artillerie. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. H. J. R. Beijen, van het 1ste reg. vesting-artillerie, en bestemd om werkzaam te zijn bij het Departement van Oorlog. Bij het 1ste reg. vesting-artillerie, tot adjudant bij het korps: de kap. A. H. Mommers, van het regiment. Bij het 3de reg. vesting-artillerie, tot kapitein der 2de kl.: de kapitein van de 3de kl. E. F. Cox van Spengler, van het korps; tot kapitein der 3de kl.: de 1ste luit. J. P. W. van Cattenburch, van het 1ste reg. vesting-artillerie, en bestemd om tot nader order te worden gedetacheerd bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen. Bij het reg. rijdende artillerie, tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. M. T. Elout, van het korps; tot magazijnmeester der artillerie van de 3de klasse, geen officier zijnde, te Neuzen: de adjudant-onderofficier R. Pot-
hoven, van het 1ste regiment vesting-artillerie. Bij het personeel van de genees-
kundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de kl.: de officier van gezondheid der 3de kl. J. M. Engelhart, van gemeld personeel; tot apotheker van de 3de kl.: de Heer C. Burgersdijk.

Verplaatsingen.

Bij het wapen der infanterie. Bij den staf van het wapen: de 1ste luit. K. P. Kempers, van het 4de reg. inf., thans tijdelijk gedetacheerd bij de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landmagt, ten einde definitief bij gemelde inrigting werkzaam te zijn. Bij het 1ste reg. inf.: de 1ste luit. E. K. J. Verkouteren, van het reg. gren. en jagers en gedetacheerd bij de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landmagt. Bij het Instructie-bataillon: de 2de luit. W. de Hartog, van het 8ste reg. inf. Bij het wapen der artillerie; bij den staf van het wapen: de 1ste luit. R. C. van Onselen,

van het 2de reg. vesting-artillerie en benoemd tot adjudant in de 2de artillerie-directie. Bij het reg. veld-artillerie: de luit.-kolonel jhr. W. F. von Pestel, van het 2de reg. vesting-artillerie. Bij het 1ste reg. vesting-artillerie: de kap. A. H. Mommers, van het 2de reg. vesting-artillerie. Bij het 2de reg. vesting-artillerie: de kap. O. J. Fredzess, van het 1ste reg. vesting-artillerie. Bij het 3de reg. vesting-artillerie: de 1ste luit. F. K. H. M. van Vugt, van den staf der artillerie, adjudant in de 2de artillerie-directie, uit welke laatste betrekking hem op het daartoe door hem gedaan verzoek eervol ontslag is verleend; de 2de luitenant-ingenieur J. F. Beijen, van Utrecht naar den Helder.

Gedetacheerd.

Bij het Departement van Oorlog, de 1ste luit.-adjudant N. van Willis, van het 3de regiment infanterie.

Toegevoegd aan den Inspecteur van het wapen der Infanterie.

De kap. der 1ste kl. N. Mac-Leod, van den staf der infanterie, werkzaam bij het Departement van Oorlog, en tevens eervol ontheven uit de betrekking waarin hij tot dusverre bij het Departement van Oorlog werkzaam is geweest; en zulks met betuiging van tevredenheid wegens de ijverige diensten door hem in die betrekking bewezen.

Voorloopig belast met de functiën van Instructeur bij het 1ste reg. vesting-artillerie.

De 1ste luitenant T. F. A. O. Boellaard van Tuyl, van het korps.

Tijdelijk op non-activiteit gesteld op het daartoe door hem gedaan verzoek.

De kapitein J. F. Riesz, van het 1ste reg. vesting-artillerie; de 1ste luit. jhr. J. B. A. Dibbets, van het 5de reg. dragonders.

Gepensionneerd.

De majoor der infanterie L. Klapp, thans op non-activiteit, en zulks op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder toekenning van den rang van luit.-kolonel.

Eervol ontslagen.

De kap. der 1ste kl. C. J. In de Betou, instructeur bij het 1ste reg. vesting-artillerie, uit de betrekking van instructeur; de 1ste luit. P. L. Verschoor, van het 1ste reg. vesting-artillerie, en zulks op het daartoe door hem te kennen gegeven verlangen.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk van P. B. uit K., zal in het volgend Nummer geplaatst worden; alsmede de toegezonden *Verscheidenheden*.

BIJLAGE VII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, No. 7.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN
BIJ HET LEGER.

(Maand Julij 1857.) (1).

—*—
BENOEMINGEN :

Tot adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst: de generaal-majoor jhr. C. D. P. Singendonck, inspecteur van het wapen der artillerie; de generaal-majoor titulaire C. P. Schimpff, gouverneur van Suriname, en de gepensionneerde generaal-majoor met rang van luit.-generaal H. G. Seelig. Bij den provincialen staf, tot majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Utrecht: de kap. der 1ste kl. J. H. L. de Jongh, van het 5de reg. inf. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. L. C. G. Vijgh, van het reg. gren. en jagers; tot 2den luit.: de kadet jhr. W. L. van Spengler, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 2de reg. inf., tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. P. A. J. Gosenson, van het korps; tot 2den luit.: de kadets A. A. A. A. van Laak, C. J. baron Utenhove, J. C. van de Polder en L. J. Souman, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 3de reg. inf., tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit.-adj. J. W. van Hopbergen, van het korps; tot 2den luit.: de kadet L. J. Pisuisse, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 4de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. N. M. van Altena, van het korps; tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. H. Gout, van het korps; tot 2den luit.: de kadet jhr. W. A. Beelaerts van Blokland, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 5de reg. inf., tot 2den luit.: de kadet J. H. Verschoor, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 6de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. L. A. M. Rottiers, van het korps; tot 2den luit.: de kadets P. N. J. Visser, F. K. P. Donnadieu en J. Waldeck, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 7de reg. inf., tot 2den luit.: de kadet F. Le Maire Knotzer, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 8ste reg. inf., tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit. D. P. C. Pottgieter van Laar, van het 3de reg. inf.; tot 2den luit.: de kadets K. H. J. J. Hirschmann, G. C. R. R. de Graaff, H. W. Riesz en H. K. F. van Teijn, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het Instructie-bataillon, tot 1sten luit.: de 2de luits. W. Bannier en W. de Hartog, beiden van het korps. Bij het 1ste reg. dragonders, tot 2den luit.: de kadets P. N. J. Thirion en B. J. Couvee, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 2de reg. drag., tot 2den luit.: de kadets L. J. H. Teding van Berkhout, G. L. M. baron Taets van Amerongen van Natewisch, F. L. de Graeff en G. A. Scheidius, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 3de reg. drag., tot 2den luit.: de kadets G. J. IJssel de Schepper en W. P. G. Wieling,

(1) Door toevallige omstandigheid is de *Bijlage VII* voor de maand Julij, niet in tijds ter drukkerij gekomen, om in het Nummer dier maand te kunnen opgenomen worden.

van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 4de reg. drag., tot 2den luit.: de kadets W. C. S. J. Versfelt en C. L. A. Schraessert Bert, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 5de reg. drag., tot 2den luit.: de kadet W. A. H. Gelderman, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot 2den luit.: de kadets K. M. Verschoor, J. F. Goudriaan, J. H. Vrancken, H. W. van Hasselt, H. Hattinga Raven, G. A. Bruinings, G. A. Ramaer, H. Zegers Veeckens en L. J. Risseeuw, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 2de reg. vesting-art., tot 2den luit.: de kadets G. F. W. Borel, M. J. Soutendam, C. M. B. W. Redemagni, J. Carp, F. H. Usener, H. A. Woortman Spandaw, C. F. Schoch, A. J. C. de Roo en J. Badon Ghijben, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het 3de reg. vesting-art., tot 2den luit.: de kadets J. Romein en A. C. baron Bentinck, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het korps ingen. min. en sapp., tot 2den luit.: de kadets J. F. H. Boonacker, G. Z. P. Marcella en P. A. T. Havelaar, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm.; tot 2den luit. bij het leger in Oost-Indië. Bij het wapen der inf.: de kadets H. A. Scharp, L. M. H. J. Barkeij, P. W. Boers en A. J. Tiedeman, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het wapen der art.: de kadets A. R. W. Geij van Pittius en G. P. Bischoff, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm. Bij het wapen der genie en sappeurs: de kadets G. E. V. L. van Zuijlen, J. P. van der Eb, R. O. Heijligers, J. G. M. A. Carlier, W. J. C. Leers, M. J. Mulder en C. G. H. Coster, van de Koninkl. Akad. voor de Zee- en Landm.; terwijl aan den gepensionneerden majoor van het wapen der artillerie hier te lande J. F. Klercq, den rang van luit.-kolonel is toegekend.

Verplaatsingen.

Bij het reg. gren. en jagers, bij de bataillons grenadiers: de 1ste luit. D. W. van Winsheijm, van het 5de reg. inf.; bij de bataillons jagers: de 2de luit. jhr. F. van Spengler, van het 8ste reg. inf. Bij het 1ste reg. inf.: de 1ste luits. C. F. Pabst en J. Brakel, van het wapen der inf. van het leger hier te lande, en die voor den tijd van vijf jaren zijn gedetacheerd geweest, bij de landmagt in West-Indië. Bij het 5de reg. inf.: de kap. P. J. Amiot, van het algemeen depôt van discipline. Bij het algemeen depôt van discipline: de kap. J. H. G. Kissels, van het 3de reg. inf. Bij den staf der genie te Utrecht: de 2de luit.-ingenieur J. A. Schuurman, van het bataillon mineurs en sappeurs. Bij den staf der genie te Breda: de 2de luit.-ingenieur J. H. Bolken, van het bataillon mineurs en sappeurs, en de kap.-ingenieur J. H. A. Verduchène, van Breda naar Veere; de officieren van gezondheid der 2de kl. M. R. Timmerman, van Breskens naar Middelburg en J. M. Engelhart, van Leijden naar Breskens. Bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indië: de 2de luit. J. B. van Driem, van het 7de reg. inf.

Gepensionneerd.

De officier van gezondheid der 1ste kl. F. Stokhuijzen, van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, als zijnde benoemd tot kommandant van het huis van opsluiting en tuchtiging te Leeuwarden.

Tijdelijk op non-activiteit gesteld.

De kap. W. M. de Brauw, van het 1ste reg. inf.; de 1ste luit. W. F. Eijmael, van het 7de reg. inf.; de kap. P. Boellaard, van het 8ste reg. inf., laatstgemelde op het daartoe door hem gedaan verzoek.

Overleden.

De kolonel H. A. Gobius, kommandant van het 2de reg. vesting-art.; de luit.-kolonel J. F. van Mansvelt, adjudant in het provinciaal kommandement van Utrecht; de kap. G. N. M. de Haan, van het korps ingenieurs mineurs en sappeurs; de 1ste luit. G. A. J. D. van Hoey Schilthouwer, van het regiment grenadiers en jagers.

B I J L A G E VIII.

(Maand Augustus 1857.)

BENOEMINGEN

Tot ordonnansofficier bij Zijne Majesteit : de 1ste luit. C. A. de Favauge, van het reg. gren. en jagers. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg., tot majoor : de kap. der 1ste kl. L. G. Werbert, van het 7de reg. inf.; tot kap. der 1ste kl. : de kap. der 2de kl. W. E. W. C. F. Hardy, van het korps; tot 1sten luit. : de 2de luit. J. F. J. Strengnart, van het korps. Bij het 2de reg., tot kap. der 3de kl. : de 1ste luit.-adj. F. A. van der Vlist, van het 1ste reg. inf. Bij het 3de reg., tot adj. : de 1ste luit. H. M. Verkouteren, van het korps. Bij het 4de reg., tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. C. F. C. Scheurer, van het korps; tot 1sten luit. : de 2de luit. C. L. H. Freijtag van Overstraten, van het Instructie-bataillon. Bij het 5de reg., tot 1sten luit. : de 2de luit. A. A. E. Phaff, van het korps. Bij het 6de reg., tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. H. de Jongh, van het korps. Bij het 7de reg., tot kap. der 1ste kl. : de kap. der 2de kl. T. Groeneveld, van het korps; tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. H. Eilbracht, van het Instructie-bataillon. Bij het 8ste reg., tot adj. : de kap. J. H. Brekkenheimer, van het korps. Bij het wapen der cavallerie. Bij het 4de reg. drag., tot 1sten luit. : de 2de luit. jhr. W. van Loon, van het 4de reg. drag. Bij het wapen der artillerie. Bij het reg. veld-artillerie : tot 1sten luit. : de 2de luits. W. K. L. van Helden, H. M. Steenberghe, F. Knoote, D. H. Cromhout en J. A. van Otterloo, allen van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot 1sten luit. : de 2de luits. R. W. Kraft, W. Beijerink en P. B. Kock, allen van het korps. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kommandant van het korps : de luit.-kolonel G. J. Stieltjes, kommandant van het korps pontonniers ; tot 1sten luit. : de 2de luit. C. L. Doorman, van het korps. Bij het 3de reg. vesting-art., tot 1sten luit. : de 2de luits. H. W. van Marie, R. Verschoor en jhr. W. F. G. A. von Pestel, allen van het korps. Bij het reg. rijdende art., tot 1sten luit. : de 2de luits. jhr. W. A. Altling von Geusau en jhr. W. G. Hovij, beiden van het korps. Bij het korps pontonniers, tot kommandant : de majoor J. W. Tichler, van het 1ste reg. vesting-art. Bij het korps ingenieurs mineurs en sappeurs, tot kap. der 1ste kl. : de kap. de 2de kl. A. Canneman, van het korps; tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. A. C. G. de Veije, van het korps; tot kap. der 3de kl. : de 1ste luit. J. P. de Bordes, van het korps, en adj. in de 1ste inspectie van fortificatiën, tot 1sten luit. : de 2de luits. J. F. Beijen en F. H. Ampt, beiden van het korps. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de kl. : de officier van gezondheid der 3de kl. W. F. Hanjoel, van gemeld personeel; tot officier van gezondheid der 3de kl. : de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen W. K. M. van Leeuwen van Duijvenbode, M. van Andringa, J. G. A. Boele, C. de Mooij, W. A. B. A. Strengnaerts, J. Dijkgraaf en J. van Koetsveld van Ankeren; tot kommandant van het huis van opsluiting en tuchtiging te Leeuwarden, den officier van gezondheid der 1ste kl. F. Stokhuijzen, in welke laatstgemelde betrekking hem tevens het pensioen is toegekend; zijnde aan den gepensionneerden majoor van het wapen der artillerie J. F. Klercq, den rang van luit.-kolonel toegekend. Bij het personeel van de geneeskundige dienst in Oost-Indië, tot officier van gezondheid der 3de kl. : de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen F. H. Mac-Gillavrij, E. P. Tombrink, H. L. Benjamins, E. Benjamins, B. Leitz, J. J. Postma, J. D. van Roggen, H. W. Sinninghe, C. W. F. Foreman, F. X. J. van Opdorp, L. A. L. de Kanter, A. C. Langerveld, P. C. van Goens, B. J. Wagener, J. W. Ravesteijn Medenblik, J. F. H. Aernout, D. J. Visscher en C. O. van Oordt, en tot apotheker van de 3de kl. : de kweekelingen der pharmacie L. J. J. Michielsens en J. van Gorkom. Bij het personeel van de genees-

kundige dienst in West-Indië, tot officier van gezondheid der 3de kl.: de kweekeling bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen J. H. Celen, en tot apotheker van de 3de kl.: de kweekeling der pharmacie J. G. Bernelot Moens.

Verplaatsingen.

Bij het reg. gren. en jagers: de 1ste luits. C. A. de Favauge en W. Schuurman, de eerstgenoemde van het 3de en laatstgenoemde van het 1ste reg. inf. Bij het instructiebat.: de 1ste luit. J. P. H. C. Veeren, van het 7de reg. inf.; de officier van gezondh. der 2de kl. E. H. Willems, van Arnhem naar Leeuwarden en F. Harbauer, van Deventer naar Harderwijk. Bij de wapenkeurings-commissie te Maastricht: de 1ste luit. P. Ritmeester, van het 1ste reg. vesting-artillerie, gedetacheerd bij de inspectie der draagbare wapenen te Delft.

Gedetacheerd.

Bij den geweerwinkel te Delft: de 1ste luit. P. du Puij, van het 3de regiment vesting-artillerie.

Gepensionneerd.

De kapitein P. J. Wirix, van het 2de regiment infanterie.

Overleden.

De majoor J. J. Schoppé, van het 1ste regiment infanterie; de kapitein M. A. van Hasselt, plaatselijke adjudant der 1ste klasse te Gorinchem.

CORRESPONDENTIE.

De veelheid van stof heeft verhinderd in dit Nummer onderscheiden ingezonden Bijdragen op te nemen, alsmede verslag te doen van ingekomen stukken of berigt op gedane opmerkingen te geven. — Van een en ander hoopt de Redactie zich in een volgend Nummer te kwijten. — Indien eenigzins mogelijk, zullen stellig geplaatst worden: de *Statistiek van het Indisch leger*, en de *Beschouwingen over den invloed van den oorlog in de Krim*.

VERBETERING.

In de laatste regelen van de *Proeve eener theoretische bepaling van het aantal vuurmonden dat in eene kustbatterij wordt vereischt*, op Blz. 378 van dit Nummer, staat: kernring; dit moet zijn: kernring met opzetstuk. De opgegeven hoogten zijn die der opzetstukken.

BIJLAGE IX.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N° 9.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand September 1857.)

BENOEMINGEN :

Tot kolonel à la suite bij het reg. gren. en jagers : Z. K. H. den Prins van Oranje, Willem, Nicolaas, Alexander, Frederik, Karel, Hendrik, luit.-kolonel à la suite bij het reg. gren. en jagers. Bij den plaatselijken staf, tot 2den luit. en plaatselijk adjudant der 2de kl. te Gorinchem : de sergeant N. H. F. Sluijsken, van het 1ste reg. inf. Bij het wapen der inf. Bij het 1ste reg., tot kap. der 2de kl. : de kap. der 3de kl. P. F. J. Veeren, van het korps ; tot adjudant : de 1ste luit. N. E. Pereboom, van het korps ; tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant H. F. T. Boekhorst, van het 6de reg. van het wapen. Bij het 2de reg., tot 2den luitenant-kwartierm. : de sergeant W. N. Kreijger, van het 8ste reg. inf. Bij het 3de reg., tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant F. van Thiel, van het 6de reg. van het wapen. Bij het 4de reg., tot 1sten luit.-kwartierm. : de 1ste luit.-kwartierm. op non-activiteit J. A. Saltet. Bij het 6de reg., tot majoor : de kap. der 1ste kl. A. H. Adam, adjudant bij het korps. Bij het 7de reg., tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant-majoor W. J. Le Fèvre, van het reg. gren. en jagers. Bij het 8ste reg., tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant J. Wanjou, van het 6de reg. van het wapen. Bij het Instructie-bataillon, tot kap. der 1ste kl. de kap. der 2de kl. A. W. Rodeman, van het bataillon. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 2de reg. drag., tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant J. J. Simons, van het reg. grenad. en jagers. Bij het wapen der artillerie, tot 2den luit.-kwartierm. : de sergeant-majoor J. W. Smeets, van het reg. veld-artillerie.

Verplaatsingen.

Bij het 1ste reg. inf. : de 2de luit.-kwartierm. J. Klem, van het 2de reg. inf. Bij het 4de reg. inf. : de 2de luit.-kwartierm. T. L. Muller, van het 7de reg. inf. Bij het 7de reg. inf. : de 2de luit. kwartierm. F. M. A. Oosterman, van het 3de reg. inf. Bij het 8ste reg. inf. : de 2de luit.-kwartierm. J. van Dort, van het 2de reg. vesting-artillerie. Bij het Instructie-bataillon : de 1ste luit. R. F. Jehu, van

het 8ste reg. inf. Bij het korps ingenieurs mineurs en sappeurs: de 1ste luitenant-ingenieur J. A. W. D. van Hasselt, van den Helder naar Delft; de 1ste luitenant-ingenieur J. Kalf, van Muiden naar Brielle; de 2de luitenant-ingenieur F. W. Conrad, van Brielle naar Gorinchem; de 2de luitenant-ingenieur A. S. van der Loeff, van het bataillon mineurs en sappeurs naar Muiden. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt: de officier van gezondheid der 3de kl. L. J. Dumont, van Hoorn naar Utrecht; J. Schuijt, van 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen en 's Rijks hospitaal te Utrecht, naar Hoorn; A. H. Cornelissen, van Nijmegen naar 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen en 's Rijks hospitaal te Utrecht; H. A. Kooijker, van Medemblik naar Haarlem; J. Hellendoorn, van Amsterdam naar Medemblik; J. Baum, van Utrecht naar Nijmegen; J. W. Kip, van 's Bosch naar Delft. Bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië: de 1ste luitenants V. L. Schwartz, van het 3de en J. H. Hafeli, van het 8ste reg. inf.; mitsgaders de 2de luitenant J. H. Rausch, van het 3de regiment infanterie.

Voor den tijd van vijf jaren gedetacheerd bij het leger in Oost-Indië.

Bij het wapen der artillerie: de 2de luitenant G. F. W. Borel, van het 2de reg. vesting-artillerie. Bij het personeel van de geneeskundige dienst: de paarden-arts van de 3de kl. R. G. Robertson, van het personeel voor de militaire veterinaire dienst, ingedeeld bij het 1ste regiment dragonders.

BIJLAGE X.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL. N°. 40.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand October 1857.)

BENOEMINGEN :

Bij den generalen staf, tot majoor: de kap. der 1ste kl. J. A. van den Bosch, van den staf; tot kap. der 1ste kl.: de kaps. der 2de kl. jhr. J. F. A. van Panhuys en H. E. W. Rodi de Loo, beiden van dien staf; tot kap. der 2de kl.: de kaps. der 3de kl. J. Schuurman en J. V. D. Dittlinger, beiden van dien staf, zijnde laatstgenoemde tevens ontheven van de functiën van waarnemend adjudant bij den Heer Luit.-Generaal Inspecteur van dat wapen der inf. en bestemd tot chef van den staf der 3de brigade infanterie en waarnemend adjudant bij den kommandant dier brigade; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luits. L. R. J. A. Roomsale Nepveu en J. M. van der Star, beiden van dien staf. Bij den Provinciaalen staf, tot majoor en adjudant in het Provinciaal kommandement van Gelderland: de kap. der 1ste kl. L. J. S. von Motz, van den generalen staf. Bij den Plaatselijken staf, tot 1sten luit.: de 2de luit. W. H. A. Gersom, plaatsel. adj. der 2de kl. te Venlo en T. J. Jager, plaatsel. adj. der 2de kl. te Rotterdam. Bij het wapen der inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. F. B. A. Grooss, A. J. L. Prinsen en C. J. A. van Vlierden, van het wapen der inf., voor den tijd van vijf jaren van het leger hier te lande gedetacheerd bij het wapen der inf. in Oost-Indië. Bij den staf van het wapen, tot kap. van de 3de kl. *bij keuze*: de 1ste luit.-adj. N. van Willis, van het 3de reg. inf., gedetacheerd bij het Departement van Oorlog. Bij het reg. gren. en jagers, tot 1sten luit.: de 2de luit. jhr. F. van Spengler, van het korps. Bij het 1ste reg. inf., tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. K. H. Glimmerveen, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. H. A. Dorré, van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. J. C. Harsveldt, van het korps. Bij het 3de reg. inf., tot adj.: de kap. van de 3de kl. F. J. G. W. Leers, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. W. C. H. Eichholtz, van het korps. Bij het 4de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. E. M. A. Bijleveld, van het korps. Bij het 5de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. E. Baron van Aylva Rengers, L. F. van Otterloo, S. C. E. D. Verschoor, D. J. A. Millioen, E. F. Kempers, L. J. B. Verschoor en jhr. L. D. Meijer, allen van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot adj.: de kap. van de 3de kl. G. P. Booms, van het korps; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. L. W. Bilderdijk, van het 8ste en J. C. C. Thiel, van het 1ste reg. inf.; tot 1sten luit.: de 2de luit. T. T. van der Werff, van het koloniaal werfdepôt. Bij het 7de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. J. H. Witsenborg en G. F. Zurich, beiden van het korps. Bij het Algemeen depôt van discipline, tot 1sten luit.: de 2de luits. J. H. Michaelis en H. A. Callenfels, beiden van het korps. Bij het wapen der artillerie. Bij den staf van het wapen, tot 1sten luit.: de 2de luits. C. Ouwendijk, D. Clementz, J. Blok en J. G. ter Haar, magazijnmeesters der artill. van de 3de kl., respectievelijk te Wierikkerschans, Bath en Delft. Bij het reg. veld-art., tot majoor: de kap. der 1ste kl. L. E. Werner, van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-art., tot majoor: de kap. der 1ste kl. A. J. J. Dijkmeester, van het reg. veld-art.; tot kap. van de 3de kl.: de 1ste luit. T. F. A. O. Boellaard van Tuijl, van het korps en tevens benoemd tot Instructeur bij het korps. Bij het korps pontonniers, tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. H. van der Meer de Walcheren, van het korps. Bij het reg. rijdende art., tot kap. van de 2de kl.: de kap. van de 3de klasse jhr. A. L. F. T. van der Wijck, van het korps. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot Eersten officier van gezondh. der 2de kl.: de officier van gezondh. der 1ste kl. G. A. Baum,

van gemeld personeel; tot officier van gezondh. der 1ste kl. de officiers van gezondheid der 2de kl. P. J. van der Grijp, van gemeld personeel; tot paarden-arts van de 2de kl.: de paarden-arts van de 3de klasse H. H. Laseur, van de Koninkl. Milit. Akad. en de paarden-arts van de 3de kl. F. A. Ludwig, van het 4de reg. drag.; tot paarden-arts van de 3de kl., bij het 4de reg. drag.: de kweekeling bij s Rijks vee-artsenschool te Utrecht, voor rekening van het Departement van Oorlog bij gemelde inrigting voor de militaire veterinaire dienst opgeleid wordende F. Meijer, en in zijnen rang overgeplaatst bij het 1ste reg. drag.

Verplaatsingen.

Bij den generalen staf: de 1ste luits. M. F. J. Phaff, van het 2de reg. inf. en M. J. Nolthenius de Man, van het 1ste reg. inf. Bij het reg. gren. en jagers: de 2de luit. A. P. Scheltus, van het 5de reg. inf., en ingedeeld bij een der bataillons jagers van het korps. Bij het 5de reg. inf.: de 2de luit. J. C. van de Polder, van het 2de rea. inf. Bij het koloniaal werfdepôt: de 2de luit. E. C. Tonnet, van het 1ste reg. inf. Bij het reg. veld-art.: de 2de luits. A. Greve, van het 1ste en D. W. van Walcheren, van het 3de reg. vesting-art. Bij het reg. rijdende artillerie: de 2de luits. H. Beijerman, van het 2de en H. H. J. Baron van Haersolte van den Doorn, van het 1ste reg. vesting-art.; de officier van gezondheid der 2de kl. J. Vlaanderen, van 's Bosch naar Deventer; P. T. Meuleman, van de Willemstad naar 's Bosch; J. van der Scheer, van Leeuwarden naar de Willemstad; terwijl de 1ste luits. van den generalen staf F. J. Pfeiffer en L. P. van der Beek, beiden gedetacheerd bij het 4de reg. drag., zijn bestemd, eerstgemelde tot waarnemend adjudant bij den Heer Luitenant-Generaal Inspecteur van het wapen der infanterie, en laatstgemelde om te worden toegevoegd aan het Topographisch Bureau van het Ministerie van Oorlog.

Gedetacheerd voor den tijd van vijf jaren bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië..

De 1ste luits. J. J. G. Hennequin, van het reg. grenadiers en jagers; J. F. J. Strengart, van het 1ste reg. inf.; F. C. A. Stoecker, van het 2de reg. inf.; J. E. Wiederkehr en H. P. Hennus, beiden van het 3de reg. inf.; C. L. H. von Freijtag van Overstraten en L. C. Eras, beiden van het 4de reg. inf.; J. G. H. Grooss, P. L. J. Bogaert, P. E. Perk en K. F. A. van Emde, van het 6de reg. inf. en J. H. de Fremery, van het 8ste reg. inf.; de 2de luits. A. S. J. van Kesteren, van het 4de reg. inf.; L. W. C. Gerlach, van het 6de reg. inf.; A. J. J. L. Prinsen, van het 8ste reg. inf.; F. B. A. Grooss en C. J. H. van Vlierden, beiden van het koloniaal werfdepôt.

Gepensionneerd.

De majoor D. Voogt, adjudant in het provinciaal kommandement van Gelderland; de Eerste officier van gezondh. der 2de kl. A. J. Blanken, dienstdoende bij de Koninkl. Milit. Akad. te Breda, en zulks op de daartoe door hem gedane aanvraag; de apotheker der 1ste kl. L. J. de Baas, dienstdoende bij 's Rijks magazijn van geneesmiddelen te 's Hage.

Overleden.

De 1ste luit. der kavallerie J. M. Baron van Tuijll van Serooskerken, adjudant des Konings; de 1ste luit. H. G. van de Polder, van het 5de reg. inf.; de kap. H. D. Kessels, van het 6de reg. inf.; de majoor F. W. Le Maire Knotzer, van het 7de reg. inf.; de majoor F. M. J. L. de Witt, van het 8ste reg. inf.; de 1ste luit. J. J. P. de Boer, magazijnmeester der artillerie van de 3de klasse, werkzaam bij het Departement van Oorlog.

CORRESPONDENTIE.

Eenige ingezonden stukken, tot welker plaatsing het ons deze maand aan ruimte ontbrak, zullen in het volgende N^o. worden opgenomen, als: de Kadet der Koninklijke Militaire Akademie bevorderd tot 2den Luitenant; — De opleiding tot officier, enz.

BIJLAGE XI.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL, N° 44.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand November 1857.)

BENOEMINGEN :

Tot adjudant van Zijne Majesteit de 1ste luit. jhr. C. H. F. Du Monceau en de 1ste luit. van het 5de reg. inf. W. C. Baron Snouckaert van Schauburg, beiden ordonnans-officieren van Zijne Majesteit, uit welke laatste betrekking zij eervol zijn ontslagen, met bepaling dat zij bij den grooten staf zullen overgaan: tot ordonnans-officier van Zijne Majesteit: de 1ste luit. J. R. Nepveu, van het reg. rijdende art. Bij den grooten staf, tot kolonel: de luit.-kolonel J. M. Graaf van Lijnden, van dien staf, adjudant van Zijne Majesteit. Bij het wapen der infanterie, bij den staf, tot majoor: de kap. der 1ste kl. N. Mac-Leod, van dien staf, toegevoegd aan den Inspecteur van het wapen; de kap. der 1ste kl. A. C. A. Schönstedt, van den grooten staf, adjudant van Zijne Majesteit, uit welke laatste betrekking bij eervol is ontheven en benoemd tot adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst, zijnde hij al verder in zijnen nieuwen rang benoemd tot Directeur van de Normaal-schietschool te 's Hage. Bij den Plaatselijken staf, tot plaatselijk adj. van de 2de kl. te Amsterdam: de 1ste luit. van Tuinen, van het 1ste reg. inf. Bij het 1ste reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luits. E. J. L. Meuter en H. van den Bosch, beiden van het korps. Bij het 2de reg. inf., tot kap. der 3de kl.: de 1ste luit.-adjudant A. T. Clementz, van het 6de reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot 1sten luit.: de 2de luit. J. C. Valter, van het 1ste reg. inf. Bij het 5de reg. inf., tot kap. der 2de kl.: de kap. van de 3de kl. J. M. de Pruijsenaere, van het korps. Bij het 6de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. L. A. W. Eechout, van het korps; tot adjudant: de 1ste luit. A. J. Krafft, van het korps; tot 1sten luit.: de 2de luit. J. Huijgens, van het 5de reg. inf. Bij het 7de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. A. Paets, van het reg. gren. en jagers; tot 1sten luit.: de 2de luit. P. A. Marchant, van het koloniaal werfdepôt. Bij het Algemeen depôt van discipline, tot 1sten luit.: de 2de luit. G. L. Brunings, van het korps. Bij het bataillon mineurs en sappeurs, tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. van het wapen der inf. A. Ophorst van Duijn, adjudant bij het bataillon. Bij het wapen der kavallerie, tot kommandant van de 1ste brigade kavallerie: de kolonel J. G. Wilbrennick, thans kommandant van het 4de reg. drag.; bij den staf van het wapen, tot ritmeester van de 3de kl.: de 1ste luit.-adj. W. A. Beck, van het 4de reg. drag. Bij het 1ste reg. drag., tot kolonel: de luit.-kolonel P. A. Erzeij, van het 4de reg. drag.; tot majoor: de ritm. der 1ste kl. J. A. G. baron van Ittersum,

van het 2de reg. drag. ; tot ritmeester der 1ste kl. : de ritmeesters der 2de kl. A. P. H. Boellaard ; de ritmeester der 2de kl. instructeur G. H. J. Michelhoff en de ritmeesters der 2de kl. J. Paulus en F. L. Rudolph, allen van het korps ; tot ritmeester van de 3de kl. : de 1ste luit. J. A. Hallungius, van het korps ; tot instructeur bij het korps : de ritmeester J. A. Hallungius, van het korps ; tot 1sten luit. ; de 2de luits. E. van Wickevoort Crommelin en jhr. G. F. van de Poll, beiden van het korps. Bij het 2de reg. drag., tot luit.-kolonel : de majoor W. K. J. baron van Dedem, van het 4de reg. drag. ; tot ritmeester van de 2de kl. : de ritmeesters van de 3de kl. H. E. de Bruijn, de ritmeester van de 3de kl. instructeur H. H. Guerin en de ritmeester van de 3de kl. P. L. V. Desertine, allen van het korps ; tot ritmeester van de 3de kl. : de 1ste luit. A. J. Pels Rijken, van het korps ; tot 1sten luit. : de 2de luit. C. A. L. Brender à Brandis, van het korps. Bij het 3de reg. drag., tot kolonel : de luit.-kol. J. M. Castendijk, van het korps ; tot maj. : de ritm. der 1ste kl. H. Sodenkamp, van den staf van het wapen der kavall. en J. W. Vertholen, van het 4de reg. drag. ; tot ritm. der 1ste kl. : de ritm. der 2de kl. L. A. baron van Itersum, van het korps ; tot ritm. van de 2de kl. : de ritm. van de 3de kl. E. F. N. d'Hamecourt, van het korps ; tot ritm. van de 3de kl. : de 1ste luits. W. F. M. Fundter, E. J. van Lith de Jeude en de 1ste luit.-adj. W. F. C. Hamming, beiden van het korps ; tot instruct. bij het korps : de ritm. W. F. M. Fundter, van het korps ; tot adj. : de 1ste luit. C. L. Hermsen, van het korps. Bij het 4de reg. drag., tot kolonel : de luit.-kolonel G. baron van der Duijn van Maasdam, van het 1ste reg. drag. ; tot majoor : de ritmeester der 1ste kl. P. A. J. H. Boreel de Mauregnault, van het korps ; tot ritm. der 2de kl. : de ritmeesters. van de 3de kl. jhr. W. F. Tintal en C. J. van Bassen Jongbloet ; tot instructeur : de ritm. E. J. van Lith de Jeude, van het korps ; tot ritm. van de 3de kl. : de 1ste luits. A. W. D. Ramdohr en T. L. Gevers Deijnoot, beiden van het korps ; tot adjudant : de 1ste luit. jhr. W. J. A. Storm de Grave, van het korps. Bij het 5de reg. drag., tot kommandant van het korps : de luit.-kolonel A. E. C. de Sturler de Frienisberg, van het korps ; tot majoor : de ritm. der 1ste kl. R. A. Jackson, van het 1ste reg. drag. ; tot ritm. der 1ste kl. : de ritms. der 2de kl. jhr. J. P. V. D. W. von Schmidt auf Altenstadt en W. A. H. Gelderman, beiden van het korps ; tot ritm. der 1ste kl. : de ritm. der 2de kl. H. A. Tobias, van het korps ; tot ritm. der 2de kl. : de ritm. der 3de kl. J. T. van Barneveld, van het korps. Bij het wapen der artillerie. Bij den staf, tot kolonel : de luit.-kolonel J. P. C. van Overstraten, van den staf, kommandant der Koninklijke Militaire Akademie ; tot majoor : de kap. der 1ste kl. C. L. von Pfaffenrath von Sonnenfels, van het 1ste reg. vesting-art. en tevens benoemd tot onder-directeur van de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen ; tot kap. van de 1ste kl. : de kaps. van de 2de kl. A. W. A. Gevers Deijnoot en J. J. E. Paravicini di Capelli ; tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. E. J. Jacobs, van het korps ; tot kap. van de 2de kl. : de kap. van de 3de kl. J. C. Verheije van Sonsbeeck, van dien staf. Bij het reg. veld-artillerie, tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. W. de Villeneuve, van het korps ; tot adjudant : de kap. M. W. G. de Man, van het korps. Bij het 1ste reg. vesting-artillerie, tot majoor : de kap. der 1ste kl. L. J. Tindal, van het reg. veld-art. Bij het 2de reg. vesting-art., tot kolonel : de luit.-kolonel G. J. Stieltjes, van het korps ; tot luit.-kolonel : de majoor P. H. van der Meulen, van den staf der art. Bij het 3de reg. vesting-art. : tot kolonel : de luit.-kolonel W. H. Doorman, van het korps. Bij het korps pontonniers, tot kap. van de 3de kl. : de 1ste luit. W. M. Camp, van het korps ; tot directeur der veterinaire dienst bij het leger : de paardenarts der 1ste kl. F. H. S. Dehne, thans belast met de waarneming der functiën van directeur der militaire veterinaire dienst. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt : de apotheker der 2de kl. J. Alma, van gemeld personeel.

Verplaatsingen.

Bij het reg. gren. en jagers. Bij het bat. jagers : de kap. E. W. C. C. Storm de Grave, van het 2de reg. inf. Bij het 3de reg. inf. : de 1ste luit. C. L. Jothoij, van het 1ste reg. inf. en de 2de luit. A. A. A. A. van Laak, van het 2de reg. inf.

Bij het 5de reg. inf.: de 1ste luit. W. Zahn, van het 7de reg. inf. Bij het 6de reg. inf.: de 1ste luit. W. F. K. J. F. Frackers, van het 3de reg. inf. Bij het 8ste reg.: de majoor van den staf van het wapen der inf. C. N. Peperkamp, directeur der Normaal-schietschool te 's Hage, uit welke laatste betrekking hij onder betuiging van tevredenheid over den ijver en de kennis daarin door hem aan den dag gelegd eervol is ontheven. Bij den staf der artillerie: de 1ste luit. P. H. J. A. de Booy, van het 1ste reg. vesting-art., gedetacheerd bij de directeur der art., stapel- en constructie-magazijnen, met bepaling dat hij bij die directie werkzaam zal blijven. Bij het reg. veld-art.: de majoor A. J. J. Dijkmeester, van het 1ste reg. vesting-art.; de kap. van de 3de kl. P. Sodenkamp, van het 1ste vesting-art. Bij het 1ste reg. vesting-art.: de majoor J. Burgers, van het 3de reg. vesting-art.; de kap. J. P. W. van Cattenburch, van het 3de reg. vesting-art., zijnde hij eervol ontheven uit zijne betrekking tot de art., stapel- en constructie-magazijnen; de kap. H. F. van Lidth de Jeude, van het korps pontonniers. Bij het 3de reg. vesting-art.: de majoor A. H. Drijfhout van Hooff, van het 2de reg. vesting-art. Bij het korps pontonniers: de 1ste luit. R. Verschoor, van het 3de reg. vesting-artillerie.

Gedetacheerd.

Bij het Departement van Oorlog, de 1ste luitenant-adjutant W. A. Beck, van het 4de regiment dragonders.

Voor den tijd van vijf jaren gedetacheerd bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië.

De 2de luitenant C. J. baron van Utenhove, van het 2de reg. inf.; W. M. van Wielik Schelfhout, van het 6de reg. inf.; de 1ste luit. A. H. Schade van Westrum, van het 7de reg. inf.

Voor den tijd van vijf jaren gedetacheerd bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië.

De 1ste luitenant C. M. J. W. Rijnen, van den staf der artillerie, werkzaam bij de artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen.

Tijdelijk op non-activiteit gesteld.

De 1ste luit. W. F. van Regteren, van het 8ste reg. inf.; de majoor M. G. van Raden, van het reg. veld-art.; de 1ste luit. bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs W. F. H. baron van Balveren, ingedeeld bij het bataillon mineurs en sappeurs.

Gepensionneerd.

De 1ste luit. E. C. Nierstrasz, van het 7de reg. inf., op het daartoe door hem gedaan verzoek, onder toekenning van den rang van kapitein; de generaal-majoor jhr. B. van Merlen, kommandant van de 1ste brigade kavallerie; de kolonel J. C. Fundter, kommandant van het 5de reg. drag., op zijne aanvraag; de luit.-kolonel R. C. de Quay, van het 2de reg. drag., onder toekenning van den rang van kolonel; de luit.-kolonel H. F. Hoogeveen, van het 3de reg. drag.; de majoor S. van Nouhuys, van het 3de reg. drag.; de ritmeesters H. L. Cluijsenaer en E. P. Matthes, beiden van het 3de reg. drag.; de luit.-kolonel op non-activiteit A. J. Ziegeler; de majoor J. V. Bomberg, van het 1ste reg. vesting-artillerie.

Eervol Ontslagen.

De ritmeester E. Musquetier, van het 4de reg. drag., op het daartoe door hem gedaan verzoek; de ritm. G. H. J. Michelhoff, van het 1ste reg. drag., uit de betrekking van instructeur bij het korps; de ritm. L. A. baron van Ittersum, van

—

het 3de reg. drag. , uit de betrekking van instructeur bij het korps; de ritmeester H. Del Campo genaamd Camp, van het 4de reg. drag. , uit de betrekking van instructeur bij het korps; de kap.-adjutant E. J. Jacobs, van het reg. veld-artillerie, uit de betrekking van adjutant bij het korps; de officier van gezondheid van de 3de kl. F. G. A. Jongkindt Coninck.

Overleden.

De generaal-majoor J. W. Walther, Gouverneur der Koninklijke Militaire Akademie; de kapitein G. W. Bretz, plaatselijke adjutant der 1ste kl. te Amsterdam.

BIJLAGE XII.

BEHOORENDE BIJ DEN MILITAIRE-SPECTATOR,

DERDE SERIE. — TWEEDE DEEL. N° 42.

LAATSTE BENOEMINGEN, VERPLAATSINGEN EN VERANDERINGEN BIJ HET LEGER.

(Maand December 1857.)

BENOEMINGEN :

Tot Minister van Oorlog, met ingang van den 1sten Januarij 1858, den gener.-maj. C. T. van Meurs, Zijner Majesteits Adjudant in buitengewone dienst, thans directeur der eerste artillerie directie, belast met de functiën van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut; tot gener.-maj. en Gouverneur der Koninkl Milit. Akad.: de kolonel J. Scheltus, kommandant van het reg. gren. en jagers, adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst. Bij den provincialen staf, tot luitenant-kolonel: de majoor D. W. F. Pichot, provinciaal adjudant in het Limburgsche en de majoor C. F. Scharten, provinciaal adjudant in Noordholland. Bij het wapen der infanterie: Bij het reg. grenadiers en jagers, tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel J. F. van Hoey Schilthouwer, kommandant van het 2de reg. inf., adjudant van Zijne Majesteit in buitengewone dienst. Bij het 1ste reg. inf., tot luit.-kolonel: de majoor C. P. F. G. van Emden, van het 5de reg. inf.; tot 2den luit.: de sergeanten P. M. J. Kamerling, van het Instructie-bataillon; W. Q. E. Vetter, van het reg. gren. en jagers; J. J. IJ. van Londen, van het Instructie-bataillon; J. C. Palier, van het 4de reg. inf.; de sergeant-titulair J. L. Engelhart, van het 7de reg. inf.; de sergeanten A. J. F. Rochell, van het 8ste reg. inf. en G. L. Sterk, van het Instructie-bataillon. Bij het 2de reg. inf., tot kommandant van het korps: de luit.-kolonel J. G. van Coehoorn van Houwerda, van het reg. gren. en jagers; tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. J. van den Hummel, van het korps; tot 2den luit.: de sergeanten C. C. L. de Gee en H. T. Mulder, beiden van het 3de reg. inf.; J. L. Mulder, van het Instructie-bataillon; F. H. A. Rijnders, van het korps; A. P. Soetens, van het 6de reg. inf.; C. E. Sepp, van het Instructie-bataillon; T. J. Koentz, van het 8ste reg. inf. en J. van Wessem, van het 3de reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot luit.-kolonel: de majoor P. P. van Gorkum, van het korps; tot majoor: de kap. der 1ste kl. C. D. van Naerssen, van het reg. gren. en jagers; tot kap.: de kap. der inf. tijdelijk op non-activiteit C. A. E. van Bommel; tot 2den luit.: de sergeanten J. A. K. H. W. Vogel, van het korps; H. A. Harms, van het Instructie-bataillon; J. L. H. Beijens, van het 4de reg. inf.; P. F. Kraal, van het 8ste reg. inf.; G. J. Sas, van het Instructie-bataillon; H. J. Opscholtens, van het 5de reg. inf. en Q. M. Hoogeveen, van het 4de reg. inf. Bij het 4de reg. inf., tot 2den luit.: de sergeanten A. Boomgaard en P. A. Janssen, beiden van het 8ste reg. inf.; J. R. de Plonnie, van het 3de reg. inf.;

H. H. F. Salomon, van het korps en A. James, van het 5de reg. inf. Bij het 3de reg. inf., tot majoor: de kap. der 1ste kl. L. E. Tiesselinck, adjudant bij het 3de reg. inf.; tot kap. der 2de kl.: de kap. der 3de kl. J. Andréé Wilkens, van het korps; tot 2den luit.: de sergeanten H. E. Kleijn, van het Instructie-bataillon en W. Weijtingh, van het 4de reg. inf. Bij het 6de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. W. Ijske, van het korps; tot 2den luit.: de sergeanten W. J. Vervloet, van het 2de reg. inf.; A. M. van der Heijde, van het 7de reg. inf.; S. A. Vermeulen, van het 4de reg. inf.; F. G. Otterbein, van het Instructie-bataillon; J. M. Courtois, van het 5de reg. inf.; H. Kroon, van het 4de reg. inf. en C. L. Lankenau, van het 1ste reg. inf. Bij het 7de reg. inf., tot kap. der 1ste kl.: de kap. der 2de kl. A. J. H. Faes, van het korps; tot 2den luit.: de sergeanten W. G. Rempelman, van het Instructie-bataillon; J. A. de Graaff, van het korps; J. C. Dockheer en J. A. Kruijt, beiden van het 4de reg. inf.; G. M. Hermann en A. H. W. Veldhorst, beiden van het 1ste reg. inf. Bij het 8ste reg. inf., tot 2den luit.: de sergeanten jhr. H. Bowier, van het reg. gren. en jagers; J. D. Saucerssig en D. H. J. D. Millioen, beiden van het 5de reg. inf.; J. H. Burghgraef, van het Instructie-bataillon; F. C. C. Bloem, van het 3de reg. inf.; J. J. Logger, van het 6de reg. inf.; S. Visser, van het 3de reg. inf.; H. H. Engelen, van het 6de reg. inf. en M. J. Mos, van het 4de reg. inf. Bij het wapen der kavallerie. Bij het 1ste reg. drag., tot ritmeester der 1ste kl.: de ritmeester der 2de kl. A. Berends, van het korp; tot ritmeester van de 3de kl.: de 1ste luit. J. F. van Dorp, van het 2de reg. drag. Bij het 2de reg. drag., tot 2den luit.: de wachtmeesters-titulair K. J. D. Wijnhoff en C. F. H. baron van Pallandt. Bij het 3de reg. drag., tot ritmeester der 2de kl.: de ritmeester der 3de kl. F. A. G. L. Römer, van het korps; tot 2den luits.: de opperwachtmeester J. M. G. Randhave, mitsgaders de wachtmeesters-titulair J. C. Rijnbende en J. Dijkmeester. Bij het 4de reg. drag., tot 2den luit.: de wachtmeesters-titulair jhr. H. K. J. Meijer, F. J. baron van Heeckeren, C. H. M. Verniers van der Loeff. Bij het wapen der art., tot gener.-maj.: de kolonel C. F. van Meurs, Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst, directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functiën van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut. Bij het 3de reg. vesting-artil., tot 2den luit.: de sergeant W. M. Dinaux, van het 1ste reg. vesting-artil. Bij het korps pontonniers, tot 2den luit.: de sergeanten H. J. Krantz, van het 1ste reg. vesting-artillerie en J. F. van Grasveld, van het reg. veld-art. Bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmacht, tot officier van gezondheid der 2de kl.: de officier van gezondheid der 3de kl. P. Groeneboom, van dat personeel; tot apotheker van de 2de kl.: de apotheker van de 3de kl. J. Broeker, van gemeld personeel. Bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië, tot 2den luit.: de sergeanten G. Geertsema en H. van den Hoek, van het 3de reg. vesting-artillerie.

Verplaatsingen.

Bij het reg. gren. en jagers: de luit.-kolonel J. Tegelberg, van het 3de reg. inf. Bij het koloniaal wervdepôt: de 2de luitenants A. M. van Rouveroy van Nieuwaal, van het 4de reg. inf., jhr. S. van Lijnden, van het 5de reg. inf. en A. J. Thijssens, van het 7de reg. inf. Bij het reg. rijdende artillerie: de paardenarts van de 3de kl. J. L. N. Weissenbruch, gedetacheerd bij het 2de reg. drag.; de officieren van gezondheid der 1ste kl. G. A. Baum, van Utrecht bij de Koninklijke Militaire Akademie te Breda; H. Z. Woltersom, van Zutphen naar Utrecht; J. J. P. Rijnders, van Venlo naar Zutphen; de officieren van gezondheid der 2de klasse G. F. L. Giesecken, van Neuzen naar Maastricht; P. J. van der Grijp, van Maastricht naar Venlo; de officieren van gezondheid der 3de kl. J. de Wit, van Veere naar Neuzen; P. J. A. Stuijs, van Nijmegen naar Medemblik; L. J. Hussem, van Woerden naar Groningen; J. Hellendoorn, van Medemblik naar Nijmegen; M. W. C. Gori, van Delft naar Woerden.

Gedetacheerd.

Bij het 2de reg. drag., de paardenarts van de 3de kl. F. L. van der Meulen, van het 5de reg. drag.

Bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië, voor den tijd van vijf jaren.

De kapitein A. H. B. Schiff, van het 1ste regiment infanterie.

Bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië, voor den tijd van vijf jaren.

De 2de luitenant W. C. de Jongh, van het 2de regiment vesting-artillerie.

Bij de landmagt in West-Indië, tijdelijk.

De kap. S. Pijpers en de 2de luit. H. W. van Hasselt, beiden van het 1ste reg. vesting-artillerie.

Eervol Ontslagen.

De Luit.-Generaal Minister van Oorlog H. F. C. Baron Forstner van Dambenoy, buitengewoon adjudant van Zijne Majesteit, uit de betrekking van Minister van Oorlog, onder dankbetuiging voor de groote, goede en gewigtige, aan Z. M., aan den Lande, en in het bijzonder aan het legar bewezen diensten, en voorts benoemd tot Minister van Staat.

Gepensionneerd.

De luit.-kolonel A. Gussinklo, van het 1ste reg. inf.; de ritmeester der 1ste kl. F. H. L. van Swieten, van het 1ste reg. dragonders.

Verbeteringen der mutatiën van de maand November.

BENOEMINGEN :

De tot adjudant van Z. M. benoemde 1ste luit. jhr. Dumonceau, behoort tot het 6de reg. inf. en de baron Snouckaert van Schauburg, tot het 5de reg. drag.

De luit.-kolonel Erzeij, van het 1ste reg. dragonders, is benoemd tot kolonel en kommandant van het korps.

De tot ritmeester der 3de klasse bij het 3de reg. drag. benoemde 1ste luitenants Fundter en Hamming, behooren tot het 3de reg. drag., terwijl de tot gelijke betrekking bij dat reg. benoemde 1ste luit. van Lith de Jeude, behoorde tot het 4de reg. dragonders.

De apotheker der 2de kl. Alma, is benoemd tot apotheker der 1ste klasse.

VERPLAATSINGEN :

Bij het 6de reg. inf. is overgeplaatst de 2de luit. Frackers, van het 3de reg. inf., zijnde de 2de luit. Romein, nog niet tot 1sten luit. benoemd.

Bij het 6de reg. staat: de 1ste luit. C. L. Jothoij, lees: Guffroy.

